

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Čtyřleté gymnázium
Humanitní větev**

Obsah

1	Identifikační údaje školy	4
2	Charakteristika školy	6
2.1	Velikost školy	6
2.2	Umístění školy	6
2.3	Charakteristika žáků	6
2.4	Podmínky a vybavení školy	6
2.4.1	Zabezpečení fyzického a psychického bezpečí	6
2.4.2	Zdravé klima vzájemných vztahů	7
2.5	Charakteristika pedagogického sboru	7
2.5.1	Důraz na vlastní profesní rozvoj	7
2.5.2	Řízení, monitoring a vyhodnocování práce školy	7
2.5.3	Profesní rozvoj pedagogických pracovníků	7
2.5.4	Spolupráce pedagogů - podpora a zpětná vazba	8
2.5.5	Naplňování potřeb pedagogů, podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností	8
2.6	Dlouhodobé projekty	8
2.7	Mezinárodní spolupráce	9
2.8	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	9
2.9	Spolupráce s dalšími institucemi	10
3	Charakteristika ŠVP	11
3.1	Zaměření školy a humanitní studijní větve	11
3.1.1	Motivace k dobrým výsledkům a projevům sociálních a osobnostních kompetencí	11
3.1.2	Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků	11
3.1.3	Vytváříme rovné příležitosti ke vzdělávání	11
3.1.4	Pedagogové se zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků	11
3.1.5	Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka	11
3.1.6	Pedagogové využívají široké spektrum výchovně – vzdělávacích strategií	11
3.1.7	Specifika humanitně zaměřeného studia	12
3.2	Profil absolventa humanitně orientovaného studia	12
3.3	Organizace přijímacího řízení a maturitní zkoušky	13
3.4	Výchovné a vzdělávací strategie	14
3.5	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	20
3.5.1	Rovné příležitosti ke vzdělávání	20
3.6	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	20
3.7	Začlenění průřezových témat	20
4	Učební plán humanitně orientované větve studia	23
4.1	Celkové dotace – přehled	23
4.1.1	Poznámky k učebnímu plánu	24
4.2	Přehled využití týdnů	26
5.1	Český jazyk a literatura	27
5.2	Anglický jazyk	48

5.3 Další cizí jazyk	66
5.3.1 Německý jazyk	66
5.3.2 Francouzský jazyk	76
5.3.3 Španělský jazyk	85
5.4 Matematika	95
5.5 Fyzika	104
5.6 Chemie	111
5.7 Biologie	120
5.8 Zeměpis	130
5.9 Základy společenských věd	149
5.10 Dějepis	158
5.11 Estetická výchova	174
5.11.1 Hudební výchova	174
5.11.2 Výtvarná výchova	180
5.12 Tělesná výchova	186
5.13 Informatika	202
5.14 Volitelné semináře	208
6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy	209
6.1 Hodnocení žáků	209
6.2 Autoevaluace školy	210
6.2.1 Oblasti autoevaluace	210
6.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace	214
6.2.3 Nástroje autoevaluace	214
6.2.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností	214

1 Identifikační údaje školy

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Čtyřleté gymnázium; Osmileté gymnázium (vyšší stupeň)

1.2 Vzdělávací program

Vzdělávací program: 79-41-K/41 Gymnázium

Forma: Denní

1.3 Předkladatel

NÁZEV ŠKOLY: Gymnázium Děčín, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Komenského nám. 340/4, Děčín I-Děčín, Děčín, 40502

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Lenka Holubcová

KONTAKT: e-mail: info@gymnaziumdc.cz, web: www.gymnaziumdc.cz

IČ: 47274620

RED-IZO: 600010198

1.4 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Ústecký kraj

ADRESA ZŘIZOVATELE: Velká Hradební 3118, 40002 Ústí nad Labem

KONTAKTY: tel.: 475657222

1.5 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2025

.....

ředitelka školy

Mgr. Lenka Holubcová

.....

Razítko školy

SCHVÁLENO ŠKOLSKOU RADOU:

.....

předseda školské rady

Bc. Marek Doležal

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Škola má kapacitu 560 žáků, proto se řadí mezi velké školy.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna v centru Děčína, na Komenského náměstí. V této lokalitě je koncentrováno více dalších škol. Od hlavní silnice jsou odděleny blokem budov.

Gymnázium Děčín svou aktivitou přispívá ke změně prostoru Komenského náměstí, usiluje o jeho lepší funkčnost a zatraktivnění.

2.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého okolí (spádové oblasti). Do školy chodí pěšky, případně pro přepravu do školy používají veřejnou hromadnou dopravu.

Školu navštěvuje 0–5 % žáků cizích státních příslušníků.

Škola má zkušenosti s integrací žáků s tělesným hendikepem i dalšími typy hendikepů. Výchovná poradkyně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. V případě potřeby vytváří pro každého žáka (pokud má pedagogicko-psychologickou poradnou doporučen ISP) s potřebou podpůrných opatření individuální studijní plán. U ostatních žáků s podpůrnými prostředky (bez doporučeného ISP) seznamuje učitele s podmínkami a uzpůsobením vzdělávání u těchto žáků. Škola eviduje výsledky a pokroky žáků s potřebou podpůrných opatření a projevuje vstřícnost, zájem a respekt ke každému z nich.

2.4 Podmínky a vybavení školy

Gymnázium Děčín je úplná škola. Vyučování probíhá v českém jazyce. Škola sídlí v jedné budově, ve venkovním areálu se nachází hřiště. Žáci mají k dispozici zařízení školního stravování. Stravovací zařízení se nachází v blízkosti školy (do 200 m). Bezbariérový přístup je zajištěn po celém areálu. Pro trávení volného času je k dispozici hřiště, knihovna a sedací koutky v různých prostorách budovy. Žákům jsou k dispozici šatny.

Škola disponuje následujícími odbornými učebnami: biologie, cizí jazyky, fyzika, hudební výchova, chemie, ICT, tělocvična, výtvarná výchova, zeměpis.

Učitelé mají k dispozici následující odborné kabinety: biologie, cizí jazyky, fyzika, hudební výchova, ICT, tělesná výchova, výtvarná výchova, zeměpis.

Poskytujeme žákům možnost pro připojení k internetu využít pracovních stanic, specializované učebny, pracovní stanice ve společných prostorách školy, pracovní stanice ve třídách, bezdrátové připojení v celé škole.

V uplynulém období škola prošla rozsáhlými rekonstrukčními pracemi, jejichž cílem je zlepšení estetické i funkční kvality vzdělávacího prostředí. Byla provedena výměna oken a oprava střechy, modernizovány byly také internetové rozvody v celé budově. Došlo ke kompletní výměně počítačového vybavení ve dvou IT učebnách a ve všech třídách byly nahrazeny učitelské počítače. V současnosti připravujeme rekonstrukci další IT učebny a vznik nové digitálně vybavené jazykové učebny. V minulém školním roce byla uvedena do provozu moderní laboratoř fyziky, v některých učebnách byl vyměněn nábytek a byly vylepšeny relaxační koutky pro žáky. Tyto změny přispívají k vytvoření inspirativního, bezpečného a technologicky vybaveného prostředí pro výuku i odpočinek.

Škola v oblastech protidrogová prevence a sexuální výchovy úzce spolupracuje s externími specialisty. V oblasti hygieny škola zajišťuje: pracovní a odpočinkový režim žáků, režim vyučování s ohledem na hygienu, prostředí učeben a ostatních prostor školy a ochranu žáků před úrazy.

2.4.1 Zabezpečení fyzického a psychického bezpečí

Škola má vypracovaný krizový plán, školní preventivní program. V průběhu roku škola realizuje řadu besed k prevenci všech forem rizikového chování pro žáky i pro pedagogy. Učitelé mají za úkol průběžně sledovat případné signály všech forem rizikového chování a ve spolupráci s metodikem prevence, výchovnou poradkyní a vedením školy bez odkladu řešit tyto vzniklé situace. S rodiči škola sdílí systém zpětné vazby pro

případ rizikového chování prostřednictvím třídních učitelů. I v dalších letech bude realizovat besedy k prevenci všech rizikových forem chování.

Výchovná poradkyně pravidelně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Od školního roku 2023/2024 škola spolupracuje s psychologkou, která je v letošním školním roce dva k dispozici žákům, rodičům a učitelům prezenčně vždy jeden den v týdnu a online kdykoliv. Učitelé absolvují každé tři roky školení první pomoci.

2.4.2 Zdravé klima vzájemných vztahů

Vedení školy aktivně vytváří podmínky pro pozitivní klima, které podporuje učení každého žáka. Škola má etický kodex shrnující parametry chování členů školní komunity. V současné době finalizujeme obsah školní vize, na jehož vzniku se podílejí pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci školy ve spolupráci s žáky.

Velmi důležité je pro nás i vlastní prostředí školy – čistota a estetická úprava vnitřních prostor. Ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 dostali žáci možnost vymalovat v každé třídě jednu stěnu. Vznikly velmi originální obrazy, které osvěžily jednotlivé třídy. Budeme pokračovat ve výzdobě školy. V letech 2022–2024 chceme, aby žáci vymalovali odborné učebny obrazy typickými pro danou učebnu.

V patrech jsou umístěny relaxační zóny, které slouží k odpočinku a společnému setkávání žáků. Na toalety a do všech tříd jsme umístili papírové ručníky.

2.5 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí okolo 50 pedagogů, včetně ředitele školy a jeho zástupců. Od loňského školního roku na škole pracuje speciální pedagožka a asistentka pedagoga.

Provoz školy zajišťovalo 8 zaměstnanců (účetní, na poloviční úvazek mzdová účetní, asistentka ředitelky, školník a 4 uklízečky).

Škola je otevřena pro studenty z pedagogických fakult. Řada studentů u nás absolvuje souvislou pedagogickou praxi. Díky tomu máme možnost tyto studenty vytipovat a budeme je oslovovat s nabídkou zaměstnání. Vrací se k nám naši absolventi.

2.5.1 Důraz na vlastní profesní rozvoj

Ředitelka školy se pravidelně účastní setkání AŘG, kde se setkává s kolegy z gymnázií z celé republiky. Pravidelně spolupracuje s řediteli gymnázií v Ústeckém kraji. Ředitelka školy spolupracuje s ČŠI – zúčastnila se v letech 2021–2022 vzdělávacího programu pro ředitele škol. V loňském roce vedení školy úspěšně zakončilo studium v programu Ředitel Naživo. V letošním roce je škola zapojena do programu JOB kurz, který si klade za cíl je rozvíjet propojování škol v rámci regionu, pomáhat školám se od sebe vzájemně učit a budovat kapacity pedagogických lídrů, kteří modelují dobrou praxi a inspirují tím ostatní.

2.5.2 Řízení, monitoring a vyhodnocování práce školy

Vedení školy aktivně řídí pedagogické procesy na úrovni školy. Ředitelka školy a oba zástupkyně pro pedagogický proces navštěvují pravidelně podle rozpisu hodiny pedagogů. Po návštěvě probíhá vždy rozbor sledované hodiny.

Zároveň probíhají vzájemné hospitace mezi pedagogy nejen v rámci jedné aprobace, ale napříč všemi třídami. Každý pedagog navštíví za pololetí 2 hodiny dle svého výběru.

2.5.3 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Součástí kvalitní přípravy na vyučování a vzdělávání žáků je i obeznámenost učitele s nejnovější praxí v jeho předmětové specializaci, která je opřena o vědecké poznatky.

V uplynulých letech jsme pro vzdělávání pedagogů využívali dotační program MŠMT – Šablony I, Šablony II a JAK.

V rámci programu Erasmus Plus KA1 projekt Be In, předtím ještě B2 Support – vzdělávali se angličtináři, a i několik učitelů "nejazykářů" v anglickém jazyce. Angličtináři přes návštěvy evropských škol v 6 zemích navrhli inovace pro náš kontext v rámci diskuse celého pedagogického sboru, z nichž vzešly změny zmíněné výše v tomto dokumentu – triády, flexibilní nábytek, změna sborovny a požadavek dalšího vzdělání pro zapojení výuky do well-being / aktivního a autonomního učení/ environmentálního a jiného. Na což jsme i zareagovali sepsáním žádosti o Akreditaci v projektu Erasmus, kterou jsme úspěšně získali.

2.5.4 Spolupráce pedagogů - podpora a zpětná vazba

V současné době pracuje na škole 8 předmětových komisí. 1. cizí jazyky, 2. český jazyk, 3. dějepis, 4. matematika, fyzika a informatika, 5. chemie, biologie, 6. estetická výchova, 7. zeměpis, základy společenských věd, 8. tělesná výchova. V rámci těchto komisí se pedagogové setkávají a předávají zkušenosti, připravují výuku a různé akce. Předsedové komisí se jednou za 14 dní pravidelně setkávají.

Učitel sdílí své nápady, zkušenosti prostřednictvím vzájemných hospitací v hodinách. Důležitá je oboustranná zpětná vazba.

Několik učitelů vyučuje v tandemu pod IKAP projektem.

2.5.5 Naplňování potřeb pedagogů, podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a podpora začínajícím pedagogům

Podporujeme začínající učitele. Každý začínající učitel má přiděleného zavádějícího učitele. Využíváme příruček vytvořených NPI.

Podporujeme celoživotní vzdělávání učitelů. Jsme si vědomi toho, že součástí kvalitní přípravy na vyučování a vzdělávání žáků je i obeznamenost učitele s nejnovější praxí v jeho předmětové specializaci, které je opřeno o vědecké poznatky. Nabízíme učitelům možnost se vzdělávat na kurzech např. přes Šablony nebo se někteří vzdělávali v projektech KA1 Erasmus Plus. Plánujeme rozšířit nabídku možností vyjít na kurzy v ČR, v Evropě nebo studovat online.

Jsme zapojení do JOB – kurzu pedagogické podpory, který si klade za cíl rozšířit sdílení a spolupráci pedagogů regionálních škol.

Jeden z pedagogů je organizátorem projektu šířícího povdomí o Ai a jeho možnostech využití ve školním prostředí.

2.6 Dlouhodobé projekty

Škola udržuje a rozvíjí celou řadu dlouhodobých projektů různých zaměření:

1. Pořádáme exkurze do mnoha evropských destinací, například do Německa (Berlín, Drážďany), Rakouska (Vídeň) a Velké Británie.
2. S partnerskými školami (Francii, Itálie, Španělsko) organizujeme výměnné pobyty žáků.
3. Se žáky 3. ročníku a septimy pravidelně navštěvujeme divadelní představení v anglickém jazyce.
4. Každoročně připravujeme vánoční a jarní koncert Pěveckého sboru Gymnázia Děčín.
5. Během celého školního roku probíhá Minimální program primární prevence (spolupráce s K-centrem Děčín, PPP Děčín, s odbornými lékaři, přednášky a besedy pro žáky, spolupráce s organizacemi zajišťujícími veřejné sbírky apod.).
6. Pro žáky 3. ročníku zajišťujeme Kariérní den.
7. Organizujeme sportovní kurzy s nabídkou různých aktivit (lyžování, vodní turistika, plavání, sportovní hry aj.) v tuzemsku i v zahraničí (Rakousko, Švýcarsko).
8. V Divadelním a hudebním klubu nabízíme návštěvu divadelních představení a koncertů v děčínském divadle. Při škole působí dva pěvecké sbory, které jsou zvány na zahajování významných akcí ve městě, pořádají samostatné koncerty a zúčastňují se národních i mezinárodních přehlídek.
9. Učitelé jednotlivých předmětů připravují pro žáky bohatou nabídku pravidelně se opakujících přednášek, besed, exkurzí, kulturních a výchovně vzdělávacích akcí. Ve škole funguje divadelní klub a školní kapela.
10. Každoročně pořádáme projektový den maturantů. Téma projektových dnů vždy řeší problém totality a demokracie.
11. Pro žáky nižšího gymnázia pořádáme Zdravotní den.

2.7 Mezinárodní spolupráce

Škola na mezinárodní úrovni spolupracuje s partnerskými školami, realizuje společné projekty se zahraničním subjektem a sportovní pobyty, studijní a výměnné pobyty.

1. Chceme pokračovat v dlouholeté spolupráci s Lyceem v Nantes – týdenních výměnných pobytech žáků, kteří bydlí v hostitelských rodinách.
2. Rozvíjíme spolupráci na výměnných pobytech se školami v Itálii a Španělsku.
3. V rámci předmětů německý a anglický jazyk organizujeme pravidelné zájezdy žáků do Berlína, Vídně a Spojeného království, Skotska nebo Irska.
4. Máme zkušenosti s programem Evropské Komise Erasmus Plus. V roce 2022 byly úspěšně ukončeny projekty Be In (KA1) a Off the Main Highlights (KA2), v nichž za vzděláním vyjeli individuálně učitelé a skupinově žáci.
5. Chceme pokračovat ve vzdělávání našich učitelů a žáků v Evropě, protože jim umožňují rozvoj dovedností pro profesní uplatnění i osobnostní přínos, dále také podporují jejich sounáležitost k evropskému prostoru a společenství.
6. Máme jednotlivé učitele, kteří spolupracovali se zahraničními učiteli na projektech nebo kurzech přes Erasmus (Itálie, Nizozemsko, Litva, Portugalsko, Mexiko a Kolumbie).
7. Učitelka Šárka Opatová, která na podzim 2021 absolvovala Fulbright TEA, má kontakty na další evropské učitele z mnoha zemí, např. Estonska.

2.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Škola má jasné nastavená efektivní pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti školy (školní řád, kontrolní řád, organizační řád, vnitřní řád knihovny, školní preventivní program, environmentální program, individuální studijní plány) v souladu s právními předpisy a koncepcí a strategií rozvoje školy. Pedagogové, rodiče i zřizovatel mají k těmto pravidlům a nastaveným mechanismům přístup.

Většinou se využívají webové stránky školy <https://www.gymnaziumdc.cz/>, informační systém Bakaláři pro rodiče, kteří dostávají informace od učitelů nebo i vedení.

Pro sdílení novinek a zpráv z akcí se používáme i:

Facebook školy <https://www.facebook.com/gymdcoficialni>
sociální síť Instagram https://www.instagram.com/gymnazium_dc/

Od loňského školního roku 2023/2024 jsou schůzky se zákonnými zástupci žáků realizovány formou individuálních konzultací s konkrétními pedagogy (v případě potřeby jsou přítomni i třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce případně vedení školy. Každý z pedagogů nabízí v konkrétním čase konzultační hodiny.

V prvních ročnících jsou v průběhu prvního pololetí organizovány tzv. triádní setkání třídního učitele, rodiče a žáka. Jejich cílem je na podkladě prvních studijních výsledků a srovnávacích testů prvních ročníků konzultovat potřeby, nadání, potenciál a případná rizika.

Na NG budou probíhat tripartitní setkání na konci školního roku (polovina května – červen). Náplní bude zhodnocení studijních výsledků jednotlivých žáků. Podkladem pro hodnocení budou portfolia vytvořená ve vybraných předmětech.

Chceme pokračovat v revitalizaci Komenského náměstí spolu s EOA a ZŠ Komenského. Tímto projektem jsme získali titul Světová škola. Na náměstí pořádáme happeningy, při kterých se setkávají žáci škol, rodiče i široká veřejnost. Organizovali jsme dětský den pro žáky mateřských škol.

Pořádáme tzv. vánoční odpoledne pro rodiče, které se stalo prostorem pro neformální setkání.

Spolupracujeme s našimi absolventy, jejichž zkušenosti zprostředkováváme studentům v rámci Kariérního dne a dalších tematických diskuzí či setkání.

2.9 Spolupráce s dalšími institucemi

Škola spolupracuje s institucemi: místní a regionální instituce, neziskové organizace, obec/město, sdružení rodičů a přátel školy, střední školy, školská rada, školské poradenské zařízení.

Konkrétně pak:

1. Škola spolupracuje v rámci města se středními školami – akce Studenti sobě, happeningy. Společně s ostatními středními školami jsme zorganizovali akci na pomoc Ukrajině.
2. Žáci gymnázia spolupracují s dobrovolnickým centrem Slunečnice.
3. Dále spolupráce pokračuje se SZŠ, která připravuje pro žáky nižšího gymnázia preventivní program – první pomoc, pro studentky 3. ročníků – prevenci rakoviny prsu.
4. Dále škola spolupracuje s NP – terénní exkurze pro pedagogy a se SOŠ a SOU 28. října v České Lípě – ekologická soutěž pro NG.
5. Spolupracujeme se ZŠ v Děčíně, v době uzavření všech škol v důsledku covidové pandemie naši studenti doučovali žáky ZŠ. V této aktivitě bychom rádi pokračovali i v dalších letech.
6. Budeme pokračovat v tradiční akci: Den otevřených dveří, kde mají žáci a rodiče možnost navštívit výuku na naší škole, je pro ně připraven program.
7. Spolupracujeme s občanským sdružením Čtvrtlístek – organizujeme celostátní recitační soutěž.
8. Spolupracujeme s Okresním soudem v Děčíně – návštěva soudního přelíčení.
9. Spolupracujeme se Společenským domem Střelnice – kurzy tance, plesy.
10. Spolupracujeme s DDM v Děčíně – zájmová činnost, soutěže.
11. Spolupracujeme s Městským divadlem – Studenti sobě, školní divadelní představení.
12. Spolupracujeme s AŠSK – sportovní činnosti.
13. Spolupracujeme s Člověkem v tísní – projekt Jeden svět na školách.
14. Spolupracujeme se sdružením Slunečnice – přednášky, dobrovolná činnost.
15. Získali jsme ocenění Světová škola, budeme v projektu pokračovat.
16. Spolupracujeme s Národním parkem České Švýcarsko – CHKO Labské pískovce – den v plenéru s ekology v rámci EOVS, soutěže.
17. Spolupracujeme se Zámekem Děčín – koncerty, průvodcovství, předávání maturitních vysvědčení.
18. Spolupracujeme s Městskou policií Děčín – zajištění výuky sebeobranu dívek ve 4. ročníku.
19. Spolupracujeme s neziskovou organizací Nevypust' duši – workshop pro první ročníky – prevence duševního zdraví.
20. Spolupracujeme s agenturou Odyssea – zajištění adaptačních kurzů prvních ročníků a primy.
21. Spolupracujeme s Kinem Sněžník – slevy pro žáky na vstupenky, které si mohou vyzvednout u nás v knihovně.
22. Spolupracujeme s Americkým Centrem / Fulbright komisí – přednášky pro studenty o studiu v USA. Měli jsme již dva asistenty z USA do výuky angličtiny.
23. Škola bude dále spolupracovat s řadou vysokých škol. Jsme páteřní školou Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, úzce spolupracujeme s ČVUT v Děčíně, studenti UJEP v Ústí nad Labem a TU v Liberci uskutečňují na naší škole souvislou pedagogickou praxi.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy a humanitní studijní větve

Zaměření školy: všeobecné

Zaměření studijní větve: humanitní

3.1.1 Motivace k dobrým výsledkům a projevům sociálních a osobnostních kompetencí a občanských hodnot

Žáci školy se účastní mnoha vědomostních a dovednostních soutěží. Předsedové předmětových komisí dávají informace o úspěších žáků na webové stránky a do místních novin. Na konci roku jsou úspěšní žáci odměňováni pochvalou třídního učitele, ředitelky školy.

Každý rok se připravuje pro žáky 3. ročníků „Kariérní den“ ve spolupráci s děčínskými podniky, při kterém si mohou vyzkoušet mimo jiné pracovní pohovor na určitý obor. Na konci jsou vyhlášeni žáci, kteří jsou při pohovorech úspěšní a které by zaměstnavatelé přijali do svých podniků. Tuto tradici bychom rádi zachovali i pro další roky. Bude záležet na zájmu institucí.

3.1.2 Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a aktivně pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání

Kariérní poradkyně pomáhá maturantům s výběrem vysokých škol, objednává pro ně program COMDI (v letošním roce ve spolupráci s ÚP v Děčíně), kde si pomocí testů mohou ověřit, jestli mají předpoklady úspěšně absolvovat školu, kterou si vybrali. Shromažďuje informace o přijetí na vysoké školy, vede si statistiku.

Pedagogové si již zvou do svých hodin naše absolventy na přednášky.

Velmi často studenti pedagogických fakult, naši absolventi, u nás vykonávají souvislou pedagogickou praxi.

3.1.3 Vytváříme rovné příležitosti ke vzdělávání

Při přijímání žáků škola respektuje rovný přístup ke vzdělání s maximální vstřícností ke všem uchazečům. Všichni uchazeči procházejí přijímacím řízením a jsou seřazeni podle úspěšnosti. Při rozhodování se škola opírá o výsledky přijímacího řízení, výsledky ze základní školy a úspěchy ve vědomostních soutěžích. Je vytvořen bodový systém. Ve všech třídách škola poskytuje vzdělání ve srovnatelné kvalitě.

Všichni žáci se zúčastňují povinných akcí pořádaných školou. Rodič může požádat Spolek rodičů o příspěvek na akci. Žádost musí zdůvodnit.

Plánujeme pokračovat v nabídce přípravných kurzů pro žáky čtyřletého a osmiletého studia.

3.1.4 Pedagogové se zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků

Učitelé nabízejí žákům aktivity, které posilují jejich pozitivní sebepojetí a sebevědomí, psychickou zdatnost a odolnost.

Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou.

3.1.5 Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáka

Někteří učitelé diferenciaci výuky používají, např. přes dělení žáků do skupin či zadáváním úkolů různém obtížnosti nebo dobrovolných úkolů.

3.1.6 Pedagogové využívají široké spektrum výchovně – vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů

Pedagogové usilují o co nejpestřejší metody výuky (individuální práce žáka, spolupráce žáků v menších skupinách, společná – frontální práce celé třídy), vytvářejí pozitivní třídní klima podporující učení. Výuka musí být srozumitelná a organizačně zvládnutá.

3.1.7 Specifika humanitně zaměřeného studia

Humanitně orientovaná větev gymnázia v Děčíně nabízí studentům akademické prostředí zaměřené na hlubší porozumění lidské společnosti, kultuře a myšlení. Výuka je postavena na posílené časové dotaci humanitních předmětů, jako jsou základy společenských věd, dějepis, filozofie či sociologie, a je doplněna o projektově a badatelsky orientované metody. Výuka zeměpisu je koncipována podle principu geografické blízkosti a reflektuje aktuální globální témata. Studenti jsou vedeni ke kritickému myšlení, analytickému uvažování a schopnosti reflektovat aktuální společenské jevy. Nedílnou součástí programu je výuka tří cizích jazyků, přičemž angličtina je povinná a další dva jazyky si studenti volí z nabídky němčiny, francouzštiny a španělštiny.

Program je dále obohacen o možnost účasti na zahraničních exkurzích a studijních pobytech v rámci programu Erasmus+, spolupráci s univerzitami a vědeckými institucemi, a podporu při psaní středoškolské odborné činnosti (SOČ). Studenti mají možnost volby z široké nabídky volitelných předmětů a seminářů, které je připraví na vysokoškolské studium v humanitních oborech, jako jsou pedagogika, žurnalistika, historie, politologie, antropologie či mediální studia. Důraz je kladen také na rozvoj digitálních kompetencí a praktické využití moderních technologií v různých kontextech.

3.2 Profil absolventa humanitně orientovaného studia

Popis uplatnění absolventa v praxi:

- Cílem humanitně orientované větve je kvalitní příprava žáků pro studium na vysokých školách humanitního zaměření, jako jsou pedagogika, filozofie, historie, sociologie, politologie, žurnalistika, mediální studia, antropologie, psychologie a další.
- Studijní program je postaven na posílené výuce humanitních předmětů, rozšířené jazykové přípravě (výuka tří cizích jazyků) a projektově orientované výuce, která rozvíjí kritické myšlení, schopnost analýzy a hlubší porozumění společenským jevům.
- Absolvent ovládá anglický jazyk na velmi pokročilé úrovni a má komunikační základy ve dvou dalších cizích jazycích (němčina, francouzština nebo španělština).
- Jazyková výuka je systematicky rozvíjena od 1. ročníku a doplněna o možnost účasti na zahraničních exkurzích a studijních pobytech v rámci programu Erasmus+, čímž se posiluje schopnost praktického využití jazyků v reálném prostředí.
- Absolvent je schopen porozumět odborným i publicistickým textům, efektivně komunikovat v cizím jazyce v mluvené i psané formě a využívat jazyk jako nástroj pro další studium i profesní uplatnění.
- Díky jazykové vybavenosti a mezioborovému základu je absolvent připraven ke studiu humanitních oborů na vysokých školách v České republice i v zahraničí, případně k uplatnění v oblastech, kde je vyžadována vysoká jazyková a kulturní kompetence.
- Absolventi získají dovednosti potřebné pro úspěšné studium i uplatnění v praxi – schopnost práce s informacemi, komunikace, prezentace, týmové spolupráce a samostatného uvažování.

Shodné a rozdílné parametry v profilech absolventa všeobecné a humanitní větve:

Kategorie	Shodné parametry	Rozdílné parametry
Cíl studia	Příprava na vysokoškolské studium	Všeobecná větev: příprava na široké spektrum oborů včetně technických a přírodovědných Humanitní větev: zaměření na humanitní a společenskovědní obory
Struktura studia	První tři roky všeobecný základ	Humanitní větev: postupné nahrazování nehumanitních předmětů humanitními ve vyšších ročnících
Volitelnost	Možnost volby předmětů ve 3. a 4. ročníku	Humanitní větev: širší nabídka humanitně zaměřených seminářů a projektů
Jazykové dovednosti	Důraz na kvalitní jazykovou výuku	Humanitní větev: výuka tří cizích jazyků, možnost zahraničních pobyťů, důraz na praktické využití jazyků

Kategorie	Shodné parametry	Rozdílné parametry
Kompetence	Rozvoj studijních návyků, práce s informacemi, komunikace, prezentace, týmová práce	Humanitní větev: navíc důraz na kritické myšlení, analytické schopnosti, práce s texty a společenskými jevy
Technologie	Práce s informacemi a moderními technologiemi	Humanitní větev: praktické využití digitálních nástrojů v humanitních projektech
Spolupráce institucemi	spolupráce s univerzitami, vědeckými pracovišti, podpora SOČ	spolupráce s univerzitami, vědeckými pracovišti, podpora SOČ
Uplatnění absolventa	Studium na VŠ v ČR i zahraničí	Humanitní větev: specificky zaměřeno na obory jako pedagogika, žurnalistika, filozofie, historie, sociologie, politologie, antropologie, mediální studia

3.3 Organizace přijímacího řízení a maturitní zkoušky

Obsah: jednotná přijímací zkouška

Forma přijímacího řízení: písemná přijímací zkouška

Aktuální informace k přijímacímu řízení a kritéria pro přijetí jsou dostupné na webu školy v sekci přijímací řízení.

Organizace maturitní zkoušky:

Veškeré informace k organizaci maturitní zkoušky jsou v daných termínech aktualizovány na www.gymnaziumdc.cz

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	• Předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů (učebnice, slovníky, časopisy, grafy a tabulky, experimenty, exkurze, besedy, aktuální výstavy apod.), a učíme je s nimi pracovat. Tím rozvíjíme nejen potřebné vědomosti, ale i dovednosti vyhodnocovat a zobecňovat získané údaje, rozlišovat podstatné od nepodstatného, uvádět věci do souvislostí, propojovat informace z různých vědních oborů do širších celků, a tím získávat komplexnější pohled na svět. • Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a zpracovávání informací a k jejich využívání v procesu učení i v praktickém životě. • Podporujeme u žáků rozvoj abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úloh, hádanek, experimentů apod. • Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů. • Při řešení úkolů vedeme žáky k plánování jejich činnosti. • Vedeme žáky k pochopení významu a přesnému používání odborného názvosloví. • Oceňujeme snahu, vytrvalost, přesnost. • S případnou chybou pracujeme jako s pozitivním faktorem – poznanou chybu chápeme jako krok ke zlepšení. • Vedeme žáky k objektivnímu posouzení vlastních výkonů i výkonů spolužáků. • Zadáváním referátů, projektových úkolů a dalších prací rozvíjíme u žáků schopnost samostudia i jejich tvořivost. • Učíme žáky pracovat s moderní digitální technikou. • Podporujeme ochotu žáků, věnovat se dalšímu vzdělávání formou soutěží a olympiád. • Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili nutnost celoživotního vzdělávání v dnešním světě.

Kompetence k řešení problémů	• Zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k řešením sami. • Vybízíme žáky k tomu, aby sami kladli otázky k určitému problému. • Zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů. • Podporujeme při řešení problému týmovou spolupráci. • Podporujeme při řešení problému využívání moderní techniky (např. při počítačových prezentacích žáků). • Využíváme vhodných metod k rozvoji kreativity žáků (projektové úkoly, kooperační učení apod.). • Předkládáme žákům problémy vázané nejen na učební látku, ale i na každodenní život. • V rámci laboratorních prací učíme žáky metodou experimentu aplikovat teoretické poznatky v praxi a řešit problémy. • Používáme názorných pomůcek a demonstračních technik k ověřování teoretických poznatků. • Podněcujeme žáky k odhadu výsledku, logickému myšlení a úsudku. • Motivujeme žáky netradičními úlohami a soutěžemi, necháváme jim prostor pro nápad. Oceňujeme více způsobů řešení i originální způsob řešení. • Vedeme žáky k tomu, aby ověřené postupy, poznatky a závěry dále využívali (algoritmy řešení). • Zařazujeme problémové úlohy do našich testů a využíváme tyto úlohy i z jiných dostupných testů. • Vedeme žáky k přemýšlení o příčinách a následcích různých situací. • Motivujeme žáky k tomu, aby se nebáli říci vlastní názor na daný problém. • Při řešení problému vyžadujeme vhodnou argumentaci. • Vedeme žáky k tomu, aby se nedali odradit neúspěchem a dovedli problém do zdárného konce. • Umožňujeme žákům podílet se na přípravě a organizaci různých akcí pořádaných školou (sportovní akce, projekty aj.).
--	--

Kompetence komunikativní	• Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu • Učíme žáky vyjadřovat se přesně, výstižně, jednoznačně a srozumitelně. Na hodinách vyžadujeme a sami užíváme kultivované a věcné vyjadřování. • Vedeme žáky k osvojení správného odborného názvosloví, značek a symbolů tak, aby porozuměli odbornému textu i obrazovému materiálu. Pracujeme s tabulkami, grafy, diagramy apod. • Při výuce cizích jazyků používáme rozhovory, scénky, dramatizaci, zařazujeme psaní dopisů a e-mailů. • Umožňujeme žákům komunikaci s cizojazyčnými rodilými mluvčími, a to v rámci výměnných nebo poznávacích zájezdů, divadelních představeních, internetových projektů apod. • Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků zařazováním diskuzí, referátů, projektových prací apod. • Vedeme žáky k posuzování názorů odlišných od jejich vlastních. • Otevřenou diskuzí učíme žáky dovednosti argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj vlastní názor. • Nabízíme žákům ve výuce dostatek příležitostí naslouchat promluvám druhých žáků a vhodně na ně reagovat. • Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují ve dvojicích nebo ve skupině, a tím je učíme týmové práci. • Učíme žáky prezentovat své názory. Tak žáci získají zkušenosti při obhajobě svého názoru, při odpovídání na otázky a při veřejném vystupování. • Zapojujeme žáky do různých soutěží, turnajů, besed a projektů a podporujeme vzájemnou komunikaci mezi věkově rozdílnými skupinami žáků. • Vedeme žáky k tomu, aby pracovali s moderní technikou (počítače, internet, interaktivní tabule...) nejen na hodinách IVT, ale ve všech vyučovacích předmětech. • U písemných prací hodnotíme i jejich estetickou stránku. • Učíme žáky asertivnímu chování a vedeme je k empatii (součástí komunikace je i schopnost vcítění se do nálady a postojů druhého).
---------------------------------	---

Kompetence sociální a personální	• Vedeme žáky k samostatnosti a odpovědnosti za splnění úkoly. Zařazujeme práci ve dvojicích a ve skupinách a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost a spoluzodpovědnost za výsledek) a jejich dodržování samotnými žáky. • Učíme žáky kriticky hodnotit práci celého týmu, svoji práci i práci ostatních členů týmu. • Vedeme žáky k sebehodnocení a společně hodnotíme výkony skupiny a třídy. • Vytváříme dostatečný prostor pro diskuzi a učíme žáky pravidlům diskuze – žáci prezentují své názory, naslouchají názorům ostatních a respektují je. • Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků. • Pomáháme žákům poznávat sami sebe, znát své vlastní přednosti i nedostatky. • Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě, podporujeme snahu žáků o dobré výsledky přístudiu, pochvalou a uznáním žáky motivujeme k další práci. • Prostřednictvím různých aktivit upevňujeme dobré mezilidské vztahy, ohleduplnost, tolerantní chování a vzájemnou pomoc (soutěže, hry, projekty, výlety, exkurze, lyžařské a sportovní kurzy, seznamovací pobyty žáků primy, mezinárodní projekty ...). • Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě a v případě problému spolupracujeme s výchovnou poradkyní a psychologem. • Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování. • Respektujeme osobnost žáka a přistupujeme k němu • s ohledem na jeho individuální schopnosti. • Přistupujeme individuálně i k talentovaným žákům a k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Při odhalování a řešení vývojových poruch učení spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou. • Vedeme žáky k respektování rozdílnosti příslušníků různých ras, národů, náboženství apod. Využíváme přitom zkušeností žáků jiných národností. • Klademe důraz na takt k lidem jakoli handicapovaným. • Podporujeme schopnost a ochotu pomáhat ostatním.
--	---

Kompetence občanská	• Vytváříme u žáků dostatek příležitostí k získání praktických zkušeností a postojů v oblasti ochrany přírody, kulturních a duchovních hodnot a lidských práv (besedy, exkurze, charitativní a humanitární akce...). • Vedeme žáky ke znalostem a dodržování našich kulturních a historických tradic – zapojujeme je do kulturního dění ve škole, ve městě atd. • Zaměřených na sociální a ekologickou problematiku. • Reflektujeme ve výuce společenské a přírodní dění. • Klademe důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu, kultivované a slušné chování k druhým lidem. • Vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel a umožňujeme jim tato pravidla spoluvytvářet. • Důslednou a systematickou kontrolou úkolů vedeme žáky k odpovědnosti za včasné plnění a kvalitu odvedené práce. • Rozvíjíme u žáků schopnost obhájit vlastní postoj i schopnost přijmout fakta, příp. kritiku ostatních. • Podporujeme vlastní sebedůvěru u žáků. • Respektováním osobností žáků dáváme příklad jednání s druhými lidmi. • Učíme žáky chápat principy občanského soužití, odmítat jakoukoli formu násilí, rozlišovat mezi demokracií a totalitou. • Učíme žáky chování v krizových nebo zdraví ohrožujících situacích. • Vedeme žáky k tomu, aby si vážili vlastního zdraví a chránili ho. • Vedeme žáky k pocitu spoluzodpovědnosti za vývoj životního prostředí a k praktickému uplatňování správných zásad jeho ochrany (třídění odpadu ve škole apod.). • Učíme žáky rozpoznávat nebezpečí nepromyšlených zásahů člověka do přírody a vedeme je k myšlení v globálních souvislostech. • Vedeme žáky k tomu, aby znali svá práva i povinnosti, samostatně se rozhodovali a nesli důsledky svých rozhodnutí. • Podporujeme činnost žákovské organizace na škole (Studentská rada).
----------------------------	--

Kompetence pracovní	• Vedeme žáky k tomu, aby chápali studium jako běžnou součást svých povinností. • Vyžadujeme od žáků odpovědný přístup k zadaným úkolům a jejich splnění v dohodnutém termínu a kvalitě. • Vedeme žáky ke správným pracovním návykům při samostudiu i týmové práci. • Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví spolužáků, zejména při práci v odborných učebnách a laboratořích a v hodinách tělesné výchovy. • V praktických činnostech učíme žáky pracovat s různými materiály, nástroji a vybavením, a tím rozvíjíme jejich jemnou motoriku. • Učíme žáky správně používat různé modely, přístroje a jiné pomůcky. • Zabezpečujeme studijní materiály a zdroje žákům v dostatečném množství. • Rozvíjíme u žáků dovednost porozumět se alespoň na základní úrovni dvěma cizími jazyky. Tuto dovednost chápeme jako jeden z předpokladů probudoucí úspěšné začlenění žáků do pracovního procesu a do moderní společnosti. • Ze stejného důvodu učíme žáky pracovat s počítačem a další moderní technikou a využíváme počítačové programy, které má škola k dispozici. • Rozvíjíme u žáků potřebu žít a pracovat v čistém a zdravém prostředí. • Učíme žáky posuzovat pracovní činnosti také z hlediska ochrany životního prostředí a společenských hodnot. Vedeme žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané při studiu využili při rozhodování o svém budoucím vzdělání a profesním zaměření
Kompetence digitální	• Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně se rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešení problémů použít. • Rozvíjíme schopnost získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. • Poskytujeme prostor pro vytváření a upravování digitálního obsahu, ke kombinacím různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zlepšili výsledky své práce. • Učíme je chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání. • Vyžadujeme předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí, chceme, aby jednal eticky.

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.5.1 Rovné příležitosti ke vzdělávání

Při přijímání žáků škola respektuje rovný přístup ke vzdělání s maximální vstřícností ke všem uchazečům. Všichni uchazeči procházejí přijímacím řízením a jsou seřazeni podle úspěšnosti. Při rozhodování se škola opírá o výsledky přijímacího řízení, výsledky ze základní školy a úspěchy ve vědomostních soutěžích. Je vytvořen bodový systém. Ve všech třídách škola poskytuje vzdělání ve srovnatelné kvalitě.

Všichni žáci se zúčastňují povinných akcí pořádaných školou. Rodič může požádat Spolek rodičů o příspěvek na akci. Žádost musí zdůvodnit.

Plánujeme pokračovat v nabídce přípravných kurzů pro žáky čtyřletého a osmiletého studia.

Výchovná poradkyně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Vytváří pro každého žáka (pokud má pedagogicko-psychologickou poradnou doporučen ISP) s potřebou podpůrných opatření individuální studijní plán. U ostatních žáků s podpůrnými prostředky (bez doporučeného ISP) seznamuje učitele s podmínkami a uzpůsobením vzdělávání u těchto žáků. Škola eviduje výsledky a pokroky žáků s potřebou podpůrných opatření a projevuji vstřícnost, zájem a respekt ke každému z nich.

Zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním

- diferencuje a individualizuje vzdělávací proces při organizaci činností
- diferencuje a individualizuje vzdělávací proces při stanovování časové dotace
- diferencuje a individualizuje vzdělávací proces při stanovování forem i metod výuky
- reflektuje potřeby žáků
- spolupracuje s odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště
- spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními
- zajišťuje učební pomůcky

3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Výchovná poradkyně připravuje ISP pro mimořádně nadané žáky – zatím především pro vrcholové sportovce.

Od letošního školního roku na škole působí tzv. koordinátor nadaných žáků, který průběžně komunikuje jejich potřeby, motivuje je k dalším činnostem a nabízí jim podněty pro jejich další rozvoj.

Ostatním nadaným žákům poskytuje škola různé podněty k jejich dalšímu rozvoji. Škola nabízí odměny/stipendia, spolupracuje s odborníky, využívá soutěže/olympiády, zadává specifické úkoly žákům s nadáním, zapojuje tyto žáky do výuky spolužáků, zapojuje je do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů.

3.7 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Osobnostní a sociální výchova				
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	A, IVT, TV, N, FR 1, HV, VV, ŠP 2, ŠP 1	A, TV, N, HV, FR 2, VV, ŠP 2, ŠP 1	A, ZSV, TV, N, FR 1, SAJ1, FR 2, ŠP 2, ŠP 1, KN, ŠJS, KMV	TV, N, FR 1, FR 2, RA2, ŠP 2, ŠP 1, KN, RJ2, SVS
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	A, M, IVT, Z, TV, FR 1, HV, FR 2, ŠP 2, ŠP 1	A, M, Z, TV, FR 1, HV, VV, ŠP 2, ŠP 1	A, M, ZSV, Z, TV, FR 2, ŠP 2, ŠP 1, KFR, ŠJS, MS	M, IVT, TV, RA2, ŠP 2, ŠP 1, KN2, RJ2, CZM

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Sociální komunikace	A, M, IVT, HV, FR 2, VV, ŠP 2, ŠP 1	A, M, ZSV, FR 1, HV, ŠP 2, ŠP 1	M, Z, N, FR 2, ŠP 2, ŠP 1, KN, KFR, ŠJS, KMV	M, RA2, ŠP 2, ŠP 1, KN2, CZM
Morálka všedního dne	TV, VV, ŠP 2	TV, VV, ŠP 2, ŠP 1	TV, SAJ, ŠP 2, ŠP 1, KMV	TV, ŠP 2, ŠP 1
Spolupráce a soutěž	A, IVT, Z, HV, VV, ŠP 2	Z, HV, VV, ŠP 2	A, Z, ŠP 2, KMV	ŠP 2, ŠP 1
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Globalizační a rozvojové procesy		Z	D, Z, KMV	DS, ZV
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Z, VV	ZSV, Z, VV	A, Z, SAJ1, KMV	A
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Z		D	DS
Žijeme v Evropě	Č, A, D, N, FR 1, HV, FR 2, VV, ŠP 2, ŠP 1	Č, ZSV, D, Z, N, FR 1, HV, VV, ŠP 2, ŠP 1	Č, A, D, Z, N, FR 2, ŠP 2, ŠP 1, KN, KFR, ŠJS	Č, N, RA2, ŠP 2, ŠP 1, KN2, RJ2, DS, SČJ, DV
Vzdělávání v Evropě a ve světě	ŠP 2, ŠP 1	A, FR 2, ŠP 2	ŠP 2, ŠP 1, KN, ŠJS	ŠP 2, ŠP 1, SVS
Multikulturní výchova				
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Z	D, Z	A, D, Z, FR 1, KFR, KMV	FR 1, DS, ZV
Psychosociální aspekty interkulturality	VV	VV	Č, KMV	Č, SČJ
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Č, VV	VV, ŠP 2	A	ŠP 2, ŠP 1, DS, DV
Environmentální výchova				
Problematika vztahů organismů a prostředí	B, Z, VV, ŠP 2	B	B, ŠP 2, ŠP 1, MS, BS	BS2, ACH, BV
Člověk a životní prostředí	D, F, CH, B, Z, TV, VV, ŠP 2	F, CH, Z, TV, FR 1, VV	D, F, CH, Z, TV, ŠP 2, ŠP 1, BS, CHS	N, FR 2, KN2, BS2, ACH, CHS2, DS, FV, BV, CHV, ZV
Životní prostředí regionu a České republiky	VV	VV	Z, BS	N, KN2, ACH, BV
Mediální výchova				
Média a mediální produkce		Č, IVT, D	D, FR 2, KFR, KMV	FR 2, KN2
Mediální produkty a jejich významy	A, TV, FR 1, VV, ŠP 2	Č, A, IVT, TV, VV	A, TV, FR 1, SAJ1, ŠP 2, ŠP 1, KMV	IVT, TV, FR 1, RA2, RJ2
Uživatelé	Č, F	Č	Č, KMV	Č, DS, SČJ
Účinky mediální produkce a vliv médií		Č, ZSV, VV	FR 1, KMV	FR 1
Role médií v moderních dějinách		Č, IVT, VV	D, KMV	DS, DV

3.7.1.1 Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
A	Anglický jazyk
ACH	Seminář z aplikované chemie
B	Biologie
BS	Seminář z biologie 1
BS2	Seminář z biologie 2
BV	Biologie 1
Č	Český jazyk a literatura
CH	Chemie
CHS	Seminář z chemie 1
CHS2	Seminář z chemie 2
CHV	Chemie 1
CZM	Cvičení z matematiky
D	Dějepis
DS	Seminář z dějepisu
DV	Dějepis 1
F	Fyzika
FR 1	Francouzský jazyk 1
FR 2	Francouzský jazyk 2
FV	Fyzika 1
HV	Hudební výchova
IVT	Informatika
KFR	Konverzace ve francouzském jazyce
KMV	Komunikace a mediální výchova
KN	Konverzace v německém jazyce 1
KN2	Konverzace v německém jazyce 2
M	Matematika
MS	Seminář z matematiky
N	Německý jazyk
RA2	Reálie anglicky mluvících zemí 2
RJ2	Ruský jazyk seminář 2
SAJ1	Seminář z anglického jazyka 1
SČJ	Jazykověliterární seminář
ŠJS	Španělský jazyk seminář 1
ŠP 1	Španělský jazyk 2
ŠP 2	Španělský jazyk 1
SVS	Společenskovední seminář
TV	Tělesná výchova
VV	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis
ZSV	Základy společenských věd
ZV	Zeměpis 1

4 Učební plán humanitně orientované větve studia

4.1 Celkové dotace – přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	Studium				Celkové dotace(celkem + disponibilní)
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3+1	3+1	3+1	3+2	12+5
	Anglický jazyk	3	3+1	3	3+1	12+2
	další cizí jazyk 1	3	3	3	2	11
	další cizí jazyk 2	2+1	1+2	1+2	1+1	5+6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	3	3	0	10
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2		6
	Chemie	2	2	2		6
	Biologie	2	2	2		6
	Zeměpis	2	2	2		6
Člověk a společnost	Základy společenských věd	1	1+1	1+1	1	4+2
	Dějepis	1+1	1+1	1+1	1	4+3
Umění a kultura	Estetická výchova	2	2			4
	- Hudební výchova - Výtvarná výchova					
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informatika a informační a komunikační technologie	Informatika	2	1		1	4
Volitelné vzdělávací aktivity	Volitelné semináře (dle aktuální nabídky)			2+2		2+2
	Volitelný seminář Volitelný předmět (dle aktuální nabídky)				6+6	6+6
Hodiny		31	28	27	20	106
Disponibilní		3	6	7	10	26
Celkem hodin		34	34	34	30	132

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán je shodný pro čtyřleté gymnázium a pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia. (Poznámky k 1. – 4. ročníku se tedy vztahují i na 4 vyšší ročníky osmiletého studia). Učební plán splňuje všechny normy stanovené RVP pro gymnázia. Hodinové dotace pro jednotlivé předměty jsou rozvrženy tak, aby splňovaly všechny předepsané podmínky a odpovídaly zaměření naší školy.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura využívá 5 disponibilních hodiny. V posledním (čtvrtém ročníku) jsou disponibilní hodiny dvě. Předmět výrazně integruje průřezové téma Mediální výchova.

Žáci studují povinně Anglický jazyk. Celková časová dotace Anglického jazyka je posílena o 2 hodiny. Jako další cizí jazyky si žáci volí dva z vyučovacích předmětů Německý jazyk, Francouzský jazyk, a Španělský jazyk. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci mohou navíc zvolit předměty a semináře: Seminář z anglického jazyka, Realie anglicky mluvících zemí, Konverzace v německém jazyce, Seminář z ruského jazyka a Španělský jazyk – seminář, Komunikace a mediální výchova (3. ročník) a Jazykovědný seminář (4. ročník).

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět Matematika je dotován 10 hodinami. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci k povinným třem hodinám matematiky mohou zvolit Seminář z matematiky, ve čtvrtém pak navíc Cvičení z matematiky.

Vzdělávací oblast Informatika a informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika zůstává na povinné časové dotaci. Je vyučován v půlených třídách. V prvním ročníku je jedna ze dvou hodin věnována psaní všemi deseti. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci mohou navíc zvolit Programování a robotika a ve čtvrtém navíc Počítačové 3D modelování.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost

Vyučovací předmět Základy společenských věd integruje vzdělávací oblast **Člověk a svět práce**, dále pak část vzdělávacího obsahu **Výchovy ke zdraví**. Je vyučován po dvou hodinách v 1., 2., a 3. ročníku. Ve čtvrtém je předmět základy společenských věd volitelným předmětem, stejně jako Dějepis. Ve třetím ročníku si žáci mohou zvolit Společenskovědní seminář. Ve čtvrtém ročníku mohou si zvolit Společenskovědní seminář, Seminář z psychologie, Seminář z práva a Seminář z dějepisu.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Vyučovací předměty Zeměpis, Chemie a Biologie integrují vzdělávací obsah oboru Geologie. Biologie a Chemie integrují část vzdělávacího obsahu **Výchovy ke zdraví**. Součástí výuky Chemie, Biologie, Fyziky jsou laboratorní práce, pro které je třída dělena na poloviny. Zeměpis, Chemie, Biologie a Fyzika jsou povinně vyučovány v 1. až 3. ročníku, ve čtvrtém ročníku se stávají předměty volitelnými. Ve třetím ročníku pak mohou žáci navíc zvolit předměty a semináře dle aktuální nabídky.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví

Vyučovací předmět Tělesná výchova integruje část vzdělávacího obsahu **Výchovy ke zdraví**. V případě dlouhodobého částečného uvolnění (hendikep, dlouhodobá nemoc, rekonvalescence) z Tělesné výchovy si žáci volí předmět Zdravotní tělesná výchova.

Vzdělávací oblast umění a kultura

Vyučuje se v 1. a ve 2. ročníku po dvou hodinách. Žáci si volí mezi Hudební a Výtvarnou výchovou. Ve třetím a čtvrtém ročníku si mohou zvolit Seminář z dějin umění.

Volitelné předměty/Semináře

Předměty si mohou žáci volit ve 3. a 4. ročníku, slouží profilaci žáků. Cílem většiny z nich je rozšířit a prohloubit vzdělávací obsah vzdělávacích oborů RVP G na maturitní úroveň.

Žáci předměty a semináře vybírají v druhém pololetí druhého a třetího ročníku na základě aktuální nabídky, která je dostupná na webu školy, v sekci Dokumenty, ve složce semináře.

Integrované vzdělávací obory

Geologie

Vzdělávací obor geologie je integrován do Zeměpisu, Chemie, Biologie.

Složení, struktura a vývoj země

- Země jako geologické těleso – Z
- geologická historie Země – Z, B
- zemské sféry Ch

Geologické procesy v litosféře

- magmatický proces – B
- zvětrávání a sedimentační proces – Z, B, Ch
- metamorfní procesy – B
- deformace litosféry – Z

Voda

- povrchové vody – Z, B, Ch
- podzemní vody – Z, Ch

Člověk a anorganická příroda

- vznik a vývoj půd – Z
- interakce mezi přírodou a společností – Z, B
- práce v terénu a geologická exkurze – Z

Výchova ke zdraví

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je integrován do Tělesné výchovy, Základů společenských věd, Biologie, učivo sledující problematiku partnerského a sexuálního života, problematiku násilí a zneužívání řešíme formou besed s externími odborníky.

Zdravý způsob života a péče o zdraví

- vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví – ZSV
- zdravá výživa – TV, B Ch
- hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství – B

- první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách – TV, B
- psychohygiena – ZSV, TV

Vztahy mezi lidmi a formy soužití

- vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem – ZSV
- partnerské vztahy, manželství, rodičovství, náhradní péče – ZSV
- rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině – beseda 1. roč.
- rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – ZSV
- modely sociálního chování v intimních vztazích – ZSV

Změny v životě člověka a jejich reflexe

- změny v období adolescence – ZSV, B
- způsoby sebereflexe a kontroly emocí – ZSV
- péče o reprodukční zdraví – B
- metody asistované reprodukce – B
- modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – beseda 1. roč.

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

- civilizační choroby – B
- zátěžové situace – B, ZSV
- rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – beseda 1., 2. roč.
- sexuálně motivovaná kriminalita – ZSV
- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – beseda
- autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – ZSV
- návykové látky – Ch
- sociální dovednosti potřebné při řešení problémů ve složitých a krizových situacích – ZSV

Ochrana člověka za mimořádných událostí

- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události – TV
- živelní pohromy – TV
- únik nebezpečných látek do životního prostředí – Ch
- jiné mimořádné události – TV
- první pomoc – TV
- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – TV

Člověk a svět práce

Vzdělávací obor je zcela integrován do předmětu Základy společenských věd. S mezinárodním trhem práce jsou žáci seznamováni při besedě organizované pro žáky 3. ročníku.

4.2 Přehled využití týdnů

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Sportovní kurz	0	0	1	0
Maturita	0	0	0	1
Cyklokurz	0	1	0	0
Výuka dle rozpisu učiva	0	0	0	0
Celkem týdnů	1	1	1	1

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Český jazyk a literatura
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se ve všech ročnících vyššího stupně osmiletého gymnázia a ve všech čtyřech ročnících čtyřletého studia. V obou studijních programech vycházíme ze stejné hodinové dotace, ta činí celkem 16 hodin. V prvním a druhém ročníku je vždy jedna hodina půlená. Ve škole používáme dva modely rozložení učiva. Učitel si může zvolit, zda bude učit v tzv. blocích, nebo zda v rámci týdne vyčlení jednotlivé hodiny věnované jazyku, slohu a literatuře. Stanovená hodinová dotace je posílena nabídkou volitelných seminářů, ve třetím ročníku nabízíme dovednostně zaměřenou komunikaci a mediální výchovu, ve čtvrtém si žáci mohou zvolit literárně-jazykový seminář, kde se připravují na následná vysokoškolská studia. Výuka probíhá v kmenových nebo jiných běžných učebnách (většinou vybavených projektorem), odbornou učebnu českého jazyka a literatury nemáme ve škole zřízenou, v případě potřeby využíváme učebny IVT, mobilní učebnu s tablety nebo učebny s interaktivní tabulí a dataprojektorem nebo školní knihovnu. Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, pro přehlednost je v našem ŠVP členěn do tří složek: jazyka, slohu (jazyk a jazyková komunikace) a literatury. Při výuce však může dojít k záměrnému prolínání složek. V jazyku a jazykové komunikaci žáci získávají vědomosti, a především dovednosti potřebné k aktivnímu osvojení, příp. rozlišení jednotlivých vrstev jazyka. Primárním cílem je naučit žáky řádné komunikaci s okolním světem, a to v mluvené i písemné formě, kritériem se stává správnost, jasnost, přehlednost, srozumitelnost a funkčnost projevu, oceňujeme tvořivost a zdravou individualitu. Ve slohu žáky seznamujeme s jednotlivými styly, postupy a útvary. Součástí plánu jsou předepsané práce. V literatuře se zaměřujeme na dovednostní složku oboru, vedeme žáky k aktivnímu čtenářství, působíme na jejich estetické citění. Žáci se seznamují s literárními druhy a žánry, porovnávají jejich znaky, vyjadřují umělecké záměry autora, a především postihují myšlenkový obsah textu. Literaturu poznávají jako nedílnou součást vývoje lidské společnosti, učí se postihnout charakteristické znaky jednotlivých směrů, poznávají klíčové autory a jejich tvorbu. Znalost literární historie je kombinována s porozuměním literárnímu textu.

5.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Žák...	
Kompetence k řešení problémů:	• ve škole i mimo ni rozpozná a řeší nejrůznější problémové situace související s problematikou českého jazyka a literatury. • ve spolupráci s pedagogem žák vytváří systém nástrojů (algoritmů, způsobů řešení situace), který používá v případě řešení jazykového problému, v běžné komunikaci. Pracuje s různými zdroji informací, zvažuje jejich věrohodnost a spolehlivost. • správně a jednoduše vyjadřuje obsah myšlení, rozpozná příčinu a důsledek, na základě dostupných informací formuluje hypotézy, které ověřuje, používá vhodnou argumentaci, hledá nové možnosti řešení.
Kompetence komunikativní:	• ve svých projevech se vyjadřuje výstižně, souvisle, kultivovaně a v souladu s jazykovou normou, v písemném projevu navíc respektuje pravidla českého pravopisu. • rozšiřuje si slovní zásobu prostřednictvím četby, práce s texty různých stylů a úrovní, různorodých řečnických a stylistických cvičení či informačních technologií. • rozpozná rozdíl mezi obsahem a formou projevu a v závislosti na tom použije vhodné postupy a prostředky. • rozpozná, kdy a jak použije odborný jazyk, vhodně nahradí odbornou terminologií alternativním výrazem. • naslouchá názorům druhých, věcně argumentuje, respektuje pravidla diskuse. Zaujímá kritické či nesouhlasné stanovisko konstruktivním způsobem a vyjadřuje ho odpovídajícími prostředky. • prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před publikem. • v prostoru elektronické komunikace se chová s ohledem na možná rizika.
Kompetence sociální a personální:	• pracuje samostatně, ve dvojici, ve skupině, dodržuje pravidla týmové práce, akceptuje názory ostatních a přebírá zodpovědnost za svou část svěřeného úkolu. • objektivně hodnotí (slovně i známkou) svůj výkon i výkon druhých dle předem stanovených kritérií, získává zpětnou vazbu od ostatních, učí se přijímat kritiku. • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, dle potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.
Kompetence občanská:	• respektuje, chrání a oceňuje kulturní dědictví našeho státu, Evropy i celého světa a chápe jeho význam. Respektuje odlišnosti v kultuře a tradicích jiných národů. • vytváří si hodnotovou škálu na základě literárních, uměleckých textů. • samostatně posoudí věrohodnost informací.
Kompetence k podnikavosti:	• dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti a závazky. Plánuje svou práci a s předstihem odhaduje její časovou náročnost. • kriticky posuzuje situace, které mají vliv na jeho životní volby. • aktivně a tvořivě přistupuje k přijímání, interpretaci i tvorbě textů jako součástí své sebeprezentace.

Kompetence k učení:	• využívá dostatek informačních zdrojů a materiálů (slovníky, příručky, učebnice, tabulky, schémata, knihy, internet, tisk), porovnává je a vybírá nejefektivnější variantu pro dané zadání. • ovládá různé techniky učení a dle svých schopností si vytváří vhodný studijní plán a režim. • identifikuje vlastní chybu, zjišťuje její příčinu a navrhne správné řešení. Chápe nápravu chyby jako krok ke zlepšení. • zpracuje přehledný a uspořádaný zápis z průběhu vyučovací hodiny či zadaného samostudia. Využívá přitom různé způsoby zápisu (výpisky, výtah, osnova, referát, prezentace, aj.). • kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci (např. reflektuje změny a posuny v chápání textu, rozvoj vlastních čtenářských dovedností).
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.1.3 Používané metody a formy

- brainstorming
- komunitní a diskusní kruh
- práce ve skupinách
- kritické čtení a psaní, volné psaní
- myšlenková mapa
- diskuse, debata, polemika

5.1.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev	-->	Biologie -> 3. ročník -> • popíše tvorbu hlasu
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)	-->	Informatika -> 1. ročník -> • ovládá a využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)	-->	Informatika -> 1. ročník -> • ovládá práci v textovém a tabulkovém editoru
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)	-->	Informatika -> 1. ročník -> • aplikuje základní zásady typografie.
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci,	-->	Informatika -> 1. ročník -> • edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky.

	stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)		
	• posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
	• zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
	• zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské
	• zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • vystihne typické rysy judaismu
	• ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible
	• přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě
	• zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce
	• vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími
	• vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev	<--	Biologie -> 3. ročník -> • popíše tvorbu hlasu
	• přistupuje s tolerancí k estetickému citění, vkusu a zájmu druhých lidí	<--	Výtvarná výchova -> 1. ročník -> • respektuje pluralitu procesu komunikace a vědomě rozšiřuje vlastní smyslovou percepci a sebevyjádření
	• zařadí typická díla k jednotlivým druhům umění	<--	Výtvarná výchova -> 1. ročník -> • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do období meziválečného
	• posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
	• zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
	• zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské
	• zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • vystihne typické rysy judaismu

	• ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible
	• přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě
	• zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce
	• vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími
	• vyhledává informace v médiích (vzdělávacích institucích) a knižních publikacích	<--	Anglický jazyk 2 -> 2. ročník -> používá časopisy, odbornou literaturu, média při zpracování příprav na mluvený projev
2.	• posoudí mediální sdělení z etického hlediska (bulvár, reklama, stereotypy)	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince
	• popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země
	• vysvětlí vliv náboženství na umění.	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích
	• vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích
	• rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury
	• posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy
	• uvede charakteristické znaky romantismu	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje národní hnutí 19. století
	• posoudí mediální sdělení z etického hlediska (bulvár, reklama, stereotypy)	<--	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince
	• popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země
	• vysvětlí vliv náboženství na umění.	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích

	• vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích
	• rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury
	• posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy
	• uvede charakteristické znaky romantismu	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje národní hnutí 19. století
3.	• postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie
	• rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • rozezná výsledky a důsledky války
	• vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;
	• vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;
	• zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky
	• charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů	<--	Hudební výchova -> 2. ročník -> • identifikuje hudebně výrazové prostředky hudby 20. století a odliší je od hudby minulých staletí (tzv. klasické hudby)
	• charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů	<--	Výtvarná výchova -> 2. ročník -> • uvědomuje si příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a uvádí tyto projevy do společenského kontextu
	• postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie
	• rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • rozezná výsledky a důsledky války

	• vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;
	• vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;
	• zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky
4.	• vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace,“ normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)
	• posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky
	• charakterizuje jednotlivé proudy poválečné literatury po stránce formální i obsahové	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • charakterizuje hlavní literární období a jmenuje významné autory a díla britské a americké literatury
	• vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace,“ normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)
	• posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky
	• charakterizuje jednotlivé proudy poválečné literatury po stránce formální i obsahové	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • charakterizuje hlavní literární období a jmenuje významné autory a díla britské a americké literatury

5.1.5 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	3.	4.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Žijeme v Evropě	Epos o Gilgamešovi a Starý a Nový zákon - evropský integrační proces Antická literatura - významní Evropané Středověká	Baroko v evropské literatuře - významní Evropané Klasicismu s, ... - významní Evropané Romantis mus ve světové a	Světová literatura na konci 19. století (literární moderna) - významní Evropané Světová poezie 1. poloviny 20. století	Vývoj českého jazyka a pravopisu, jazyky slovanské - slovanské jazyky Světová literatura druhé

		evropská literatura - evropské kulturní kořeny a hodnoty – křesťanství Renesance a humanismus v evropské literatuře - významní Evropané	české literatuře - významní Evropané Realismus ve světové literatuře 19. století - významní Evropané	(avantgarda – nové umělecké směry) - významní Evropané Próza a drama ve světové literatuře 1. poloviny 20. století - významní Evropané	poloviny 20. stol
Multikulturní výchova	Základní problémy sociokulturních rozdílů				
	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Úvod do studia jazyka a slohu - lingvistické propojení současných jazyků Česká literatura středověku - jazyková a kulturní pluralita Renesance a humanismus v české literatuře - jazyková a kulturní rozrůzněnost			
	Psychosociální aspekty interkulturality			Próza a drama ve světové literatuře 1. poloviny 20. století - německy píšící (židovští) pražští autoři	Česká poezie druhé poloviny 20. stol. - exilová literatura Česká próza a drama druhé poloviny 20. stol. - exilová literatura
Mediální výchova	Média a mediální produkce		Základy mediální výchovy –		

			zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek		
			Publicistic ký styl - zpráva, reportáž, fejton		
	Mediální produkty a jejich významy		Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek Publicistic ký styl - zpráva, reportáž, fejton		
	Účinky mediální produkce a vliv médií		Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek Publicistic ký styl - zpráva, reportáž, fejton		
	Uživatelé	Úvod do studia jazyka a slohu - práce s internetem, katalogy, knihoven Prostě sdělovací styl - zpracování daného žánru prostřednictvím PC, užívání		Odborný styl, Základy textové syntaxe - vyhledávání informací, zjišťování důvěryhodn osti zdroje Výkladový postup - vyhledávání informací, zjišťování důvěryhodn osti zdroje	Nauka o komunikaci - práce se zdroji informací, důvěryhodn ost zdrojů

		internetu, médií			
	Role médií v moderních dějinách		Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek Publicistic ký styl - zpráva, reportáž, fejeton		

5.1.6 Učivo/výstupy

Český jazyk a literatura	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Úvod do studia jazyka a slohu • základní pojmy jazykovědy a stylistiky • národní jazyk (spisovná a nespisovná podoba národního jazyka – čeština spisovná, hovorová, obecná, interdialekt a dialekt, slang, argot) • norma a kodifikace, příručky • čeština a jazyky příbuzné • získávání a zpracování informací (knihovny, internet, slovníky, encyklopedie) • výpisek, osnova, výtah, obsah, rejstřík, resumé	• vysvětlí základní jazykovědné a stylistické termíny, užívá je v praxi • rozliší podoby a útvary národního jazyka • orientuje se v systému jazykových příruček, aktivně je využívá • dokáže spřízněnost slovanských jazyků • vyhledává informace v médiích (vzdělávacích institucích) a knižních publikacích • rozliší a užívá v praxi výpisek, osnovu, výtah, obsah, rejstřík, resumé
Úvod do nauky o zvukové stránce jazyka • předmět a dílčí disciplíny (fonetika, fonologie, hláska, foném, fonetická transkripce) • systém českých samohlásek • systém českých souhlásek • podobnost hlásek, slovní přízvuk • spisovná výslovnost češtiny • výslovnost slov přejatých	• prokáže znalost základních pojmů disciplín • roztřídí hláskový systém do základních skupin • vymezí rozdíl v grafické a hláskové podobě slova • vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev • prakticky prokáže znalost výslovnostních pravidel českého jazyka, správně vyslovuje vybraná slova přejatá • člení projev na jednotlivé zvukové celky, při projevu používá správný akcent • vysvětlí vliv intonace na smysl výpovědi
Nauka o písemné stránce jazyka (grafémika) • psaní: i,í/ y,ý, písmena ě, předpon s(e)-/ z(e) a souhláskových skupin, délky samohlásek, zkratk a značek, slov přejatých	• prakticky aplikuje zásady českého pravopisu
Úvod do stylistiky	• prakticky ovládá základní termíny

• stylistika, objektivní a subjektivní činitelé • funkční styly: prostěsdělovací, publicistický, odborný, administrativní, umělecký • slohové postupy a útvary	• analyzuje vztah mezi účastníky komunikační situace
	• definuje činitele ovlivňující tvorbu komunikátu
	• určí funkční styly a analyzuje vztah mezi nimi
	• zařadí text do příslušného funkčního stylu, rozezná dominantní funkci textu
	• vysvětlí vztah mezi slohovými postupy a slohovými útvary
Prostěsdělovací styl • funkce, typické jazykové prostředky a charakteristické rysy prostěsdělovacího stylu • mluvené útvary: poděkování, omluva, žádost, nabídka, dotaz	• rozliší základní mluvené a psané útvary, umí používat prvky informačního postupu, aplikuje charakteristické jazykové obraty prostěsdělovacího stylu
	• podá výstižnou a srozumitelnou informaci o události
Zásady elektronické komunikace psané útvary: zpráva, oznámení, žádost, stížnost • komunikace formální x soukromá	• rozliší oficiální a neoficiální styl psané komunikace
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)
	• napíše úřední dopis v MS Word a uloží na vybrané digitální úložiště
Literární teorie • literární vědy: teorie, historie, kritika, estetika	• vysvětlí význam umění pro společnost
	• definuje základní pojmy literární vědy
	• zařadí typická díla k jednotlivým druhům umění
	• přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
	• vysvětlí na příkladu rozdíl mezi uměleckou, populární a brakovou literaturou
Struktura literárního díla • tematika, kompozice, jazyk • obrazná pojmenování: epiteton, příměr, metafora, personifikace, metonymie, synekdocha, eufemismus, oxymóron, ironie, sarkasmus • syntaktické prostředky: anakolut, elipsa • figury: epizeuxis, anafora, epifora, epanastrofa • zvukové prostředky: eufonie, kakofonie	• analyzuje literární text z hlediska tematiky, kompozice a jazyka
	• vysvětlí a používá základní literárněvědné pojmy
	• identifikuje v textu jednotlivé figury, tropy a postihne jejich funkci
Zvláštnosti poezie • verš, prozodické systémy • zvukové prostředky ve verši: rým a jeho druhy	• rozpozná veršové a strofické členění, pojmenuje jejich nejběžnější formy
	• odliší básnický text od jiných textů
Literární druhy a žánry • próza, poezie, drama • epické žánry: román, novela, povídka, epos, legenda, kronika, pohádka, pověst, bajka • lyrické a lyrickoepické žánry: píseň, epigram, balada • dramatické žánry: tragédie, komedie, muzikál	• vystihne charakteristické znaky básnického, prozaického a dramatického textu
	• rozezná při práci s textem základní literární žánry a druhy
	• interpretuje literární díla za použití literárněteoretické terminologie
Nepsaná slovesnost • nejstarší slovesné projevy, folklór, jeho rozdělení na lit. druhy • Epos o Gilgamešovi	• interpretuje literární díla za použití literárněteoretické terminologie
	• prokáže znalost nejstarších slovesných projevů, druhově je zařadí
	• vysvětlí začlenění folklóru do literatury

• Starý a Nový zákon	• posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace
Antická literatura • periodizace • řecká literatura – Homér (epos) • Ezop (bajka) a Anakreon • klasické řecké drama (Aischylos, Sofokles, Euripides) • komedie • římská literatura- zlatý věk: Ovidius, Vergilius, Plautus	• interpretuje literární díla za použití literárněteoretické terminologie • rozliší jednotlivá období antické literatury • zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu • zhodnotí význam eposu Ilias a Odyssea • charakterizuje antickou tragédii i komedii, zhodnotí význam dramatu pro dobu vzniku i pro současnost • popíše další antické literární žánry a jejich představitele
Středověká evropská literatura • středověké chápání světa, církevní vzdělanost • hrdinská epika (Píseň o Rolandovi), rytířská epika, dvorská lyrika	• popíše roli literatury ve středověké společnosti • ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně • charakterizuje formálně a tematicky středověký hrdinský epos • přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám • objasňuje literární díla za použití terminologie
Česká literatura středověku • staroslověnské písemnictví: Konstantin a Metoděj, legendy • latinsky psaná literatura: Kosmas – Kronika česká • počátky česky psané literatury: duchovní písně (Hospodine, pomiluj ny, Svatý Václave), Alexandreis, Dalimilova kronika • legendy (Legenda o sv. Kateřině, Legenda o sv. Prokopovi) • písňová tvorba • satira (Podkoní a žák) a drama Mastičkář	• uvede přehled základních historických událostí • klasifikuje české literární památky z doby středověku podle literárních druhů a žánrů • vysvětlí význam a dopad cyrilometodějské mise • zhodnotí význam Kosmovy kroniky, Dalimilovy kroniky • posoudí význam duchovních písní Hospodine, pomiluj ny a Svatý Václave pro dobu, v níž vznikly, i pro další generace • charakterizuje rozvoj kultury a literární vývoj v době vlády Karla IV. • vysvětlí pojmy alegorie, satira na příkladech • uvede příklad středověkého dramatu a popíše jeho vývoj
Literatura v době husitské a pohusitské • literární žánry • Husovi předchůdci • tvorba J. Husa • tvorba P. Chelčického	• charakterizuje společensko-historické podmínky doby • zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury • charakterizuje žánry: traktát, píseň, kázání • vysvětlí hlavní myšlenky v dílech Jana Husa a Petra Chelčického • na základě vybraných ukázek určuje literární druhy a žánry
Renesance a humanismus v evropské literatuře • myšlenková východiska, charakteristické rysy renesance a humanismu • literární žánry • významní představitelé: D. Alighieri, F. Petrarca, G. Boccaccio, F. Villon, M. de Cervantes, W. Shakespeare	• popíše společensko-historické pozadí daného období • vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu • vyjádří hlavní rysy literárních žánrů (novela, epos, balada) • zhodnotí význam tvorby renesančních autorů jednotlivých národních literatur • interpretuje literární díla na základě literárněteoretické terminologie
Renesance a humanismus v české literatuře	• Vysvětlí pozdější nástup směru a hnutí v českém prostředí

• specifika české renesance • D. A. z Veleslavína, J. Blahoslav, V. Hájek z Libočan	• charakterizuje dvě hlavní větve českého humanismu
	• uspořádá české renesanční a humanistické písemné památky podle literárních druhů a žánrů
	• vystihne hlavní rysy literárních žánrů filipika, kronika, cestopis Renesance a humanismus v české literatuře
	• specifika české renesance • D. A. z Veleslavína, J. Blahoslav, V. Hájek z Libočan
Exkurze do Městské knihovny Děčín	• seznámí se s fungováním knihovny jako informační instituce

Český jazyk a literatura	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Slovo, sousloví, ustálená spojení (lexikologie, frazeologie), nauka o významu slova (sémantika) • pojmenování a slovo, vzájemný vztah těchto pojmů • slovo a sousloví, víceslovné pojmenování, frazeologie • druhy pojmenování podle významu a stylistické platnosti: pojmenování konkrétní a abstraktní, slova spisovná a nespisovná, jednoznačná a mnohoznačná • frekvence, dobový výskyt, expresivita • homonyma, synonyma, antonyma • přenášení pojmenování • metafora, metonymie, synekdocha	• správně posoudí volbu slova z hlediska tématu, funkce, komunikační situace, resp. odhalí nefunkční či násilné užití slova nebo slovního obratu v daném kontextu
	• seznámí se s různými typy slovníků a umí je prakticky používat (SSČ)
	• objasní jednoznačnost, mnohoznačnost a souzvučnost slov
	• odhalí a opraví nevhodné opakování téhož slova nebo slov se stejným kořenem v těsném sousedství
	• rozpozná v textu ustálená slovní spojení a posoudí jejich funkci a účinek
	• odhalí termíny a vystihne jejich význam, pokud to kontext umožňuje
	• posoudí vhodnost užití slov cizího původu v daném textu a uvede/odhadne jejich význam
	• prakticky využívá významových vztahů mezi slovy (nadřazenost, podřazenost, souřadnost)
	• identifikuje užití obrazného vyjádření v textu a vystihne zamýšlený účinek obrazného vyjádření na adresáta
	• odliší problémy slovtvorné a tvaroslovné
Nauka o tvoření slov • obohacování slovní zásoby • slovtvorné způsoby: odvozování, skládání, zkracování • slovtvorná stavba slova • morfémová stavba slova	• popisuje možnosti obohacování české slovní zásoby
	• využívá jednotlivé způsoby slovtvorby
	• rozpozná slova původní (neutvořená) a slova utvořená
	• určí slovtvorný základ a formant utvořeného slova
	• postihne směr tvoření v jednoznačných případech (řada, čeled')
	• oddělí a pojmenuje jednotlivé morfémy ve slově
	• rozpozná a určí význam předpony a přípony u daného slova
	• vysvětlí hláskové změny při odvozování
Tvarosloví (morfologie) • funkční tvarosloví: slovní druhy, přechody slovních druhů, mluvnické kategorie • formální morfologie: základní jevy českého tvarosloví (ohebné slovní druhy – jména, neohebné slovní druhy)	• určí slovnědruhovou platnost slova v daném kontextu
	• rozliší různou slovnědruhovou platnost slova (slovnědruhovú homonymie)
	• odliší morfologicky chybný a správný tvar (ve složitějších případech pomocí normativní příručky)
	• posoudí slohovou platnost morfologických variant

	• určí základní gramatické kategorie jmen • identifikuje a opraví chybně užitou předložku či spojovací výraz • vnímá tvarosloví jako vývojovou záležitost, zná základní tendence vývoje, správnost tvaru ověřuje v příručkách
Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek • informace v médiích (vyhledávání, zdroje a jejich věrohodnost, podstatnost a nepodstatnost) • zpráva, komentovaná zpráva (subjektivnost, role autora, domněnka a faktické konstatování) • manipulace, podbízivost, laciný efekt, etika v médiích	• získává, třídí a vyhodnocuje informace • odhalí hodnotící subjektivní prostředky, odliší je od objektivních • vysvětlí rozdíl mezi zprávou a zprávou komentovanou • kriticky posoudí podíl marketingu na prodejnost výrobku, odhalí manipulaci • posoudí mediální sdělení z etického hlediska (bulvár, reklama, stereotypy) • napíše příspěvek do (fiktivního) časopisu na dané téma • respektuje úroveň potenciálního čtenáře • vhodně užívá odpovídajících stylistických a jazykových prostředků • dovednosti prokáže při vypracování kompozice
Publicistický styl – zpráva, reportáž, recenze • funkce, typické jazykové prostředky a charakteristické rysy publicistického projevu • útvary zpravodajské (zpráva, oznámení), analytické (úvodník, komentář, polemika, recenze), beletristické (fejton, reportáž, interview), propagační (reklama, komerční inzerát) • horizontální a vertikální členění textu	• dovednosti prokáže při vypracování kompozice • popíše funkce publicistiky (zpravovací, apelativní, rekreační) • uvede a rozliší základní publicistické útvary • rozliší cíle jednotlivých druhů projevu • charakterizuje specifičnost jazyka v publicistice • využívá uměleckých (odborných) prostředků (reportáž, recenze) • v MS Word přehledně upraví/napíše publicistický text • vhodně užívá typických stylistických a jazykových prostředků
Baroko v evropské literatuře • myšlenková východiska • charakteristické rysy literárního baroka • projevy baroka v jiných druzích umění	• popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace. • vysvětlí vliv náboženství na umění. • rozpozná charakteristické rysy literárního baroka.
Baroko v české literatuře • lidová a pololidová tvorba	• vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů) • vysvětlí úpadek českého jazyka (vzrůstající germanizaci) a současně vznikající obrany českého jazyka
• oficiální katoličtí představitelé (B. Bridel, B. Balbín) • exulantská literatura (Komenský)	• rozliší úroveň literatury (literárních žánrů) v rámci lidové, pololidové tvorby a oficiální literatury • rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského • vysvětlí význam Komenského a jeho roli v oblasti pedagogiky
Klasicismus Osvícenství, racionalismus (Defoe, Swift, Voltaire) Preromantismus	• vyhledá v ukázkách charakteristické rysy klasicismu • vysvětlí vztah osvícenství ke klasicismu a popíše změny ve společnosti

Sturm und Drang • představitelé: P. Corneille, Molière, J.W. Goethe, F. Schiller • commedie dell'arte, pantomima, klasicistní drama, francouzští encyklopedisté	• posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou • správně posoudí autorský postoj a záměr (rozpozná humorný, parodický, satirický) • dokáže chronologicky seřadit několik kratších typických textů do relativní časové následnosti podle doby jejich vzniku
Národní obrození • J. Dobrovský, J.Jungmann • J. K. Tyl, F. Čelakovský, F. Palacký, K.J. Erben • vlastenectví, germanizace, slavistika, panslovanství, Rukopisy	• charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO • vysvětlí význam divadla jako významného činitele při utváření národního vědomí • dokáže význam NO při budování státoprávního a historického vědomí českého státu • charakterizuje novočeské básnictví, aplikuje získané poznatky v praxi • posoudí na konkrétních dílech realizaci ideálů a cílů NO • rozliší prioritní záměr autora (společenskopolitický, mravní apel, poskytnutí zábavy, výchova)
Romantismus ve světové a české literatuře • myšlenková východiska • charakteristické rysy • romantický hrdina • romantický ideál • představitelé: G.G. Byron, W. Scott, V. Hugo, A. Dumas st., Stendhal, bratři Grimmové, A. S. Puškin, E. A. Poe • osobnost J. Austenové (rodinný román) a problematika jejího začlenění do literárního vývoje • K. H. Mácha	• popíše myšlenková východiska romantismu • uvede charakteristické znaky romantismu • vymezí pojmy romantický hrdina, romantický ideál • vystihne pravděpodobnou motivaci jednání postav • vysvětlí podstatu byronismu • charakterizuje historický román • odliší romantické a realistické prvky její tvorby • analyzuje Máj po stránce formální i obsahové, vysvětlí výjimečnost autora ve své době (Mácha očima kritiků)
Počátky českého realismu • B. Němcová, K. Havlíček Borovský	• identifikuje prolínání romantismu a realismu u Němcové • srovná společenskou roli ženy v dané době a dnes • vysvětlí vztah literatury a politiky na životě a tvorbě K. H. B
Realismus ve světové literatuře 19. století • nový pohled na hrdinu a společnost • typizace jako metoda zobrazení skutečnosti • román psychologický, společenský, humoristický, historický, humoristické a satirické povídky • umělecké rysy naturalismu • představitelé: H. de Balzac, G. Flaubert, G. de Maupassant, E. Zola, Ch. Dickens, L. N. Tolstoj, F. M. Dostojevskij, N. V. Gogol, A. P. Čechov, H. Ibsen	• na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu • interpretuje typizaci jako hlavní metodu zobrazování skutečnosti, nový pohled na hrdinu a společnost • vysvětlí rozdíl mezi autorem, vypravěčem a postavou, rozliší jednotlivá pásma • identifikuje řeč vypravěče a řeč postavy, příp. vnitřní monolog • rozpozná, zda je autorský postoj objektivní, subjektivní, vážný, ironický, ... • identifikuje realistický popis jako literární prostředek • určí základní prostředky kompoziční výstavby textu
Česká literatura druhé poloviny 19. století • umělecké požadavky májovců • romaneto • umělecké koncepce ruchovců a lumírovců • jazyková a tematická originalita v novoromantické tvorbě	• charakterizuje politickou situaci v Čechách • popíše specifické rysy české literatury • vysvětlí podstatu literárních žánrů – epigram, romaneto • vysvětlí význam výstavby Národního divadla • shrne umělecké požadavky májovců

• kritický realismus	• vystihne význam J. Nerudy jako novátora české prózy, novináře, kritika, básníka, dokáže nadčasovost jeho poezie
• satira a parodie	• rozliší v literatuře dvě skupiny – ruchovce a lumírovce
• historická próza	• pochopí význam J. V. Sládka jako překladatele a jako zakladatele dětské poezie
• realistické drama	• rozpozná satirické a parodické prvky v díle S. Čecha („broučkády“)
• Představitelé: J. Neruda, J. Vrchlický, J. V. Sládek, S. Čech, K. Světlá, K.V. Rais, A. Jirásek, Z. Winter, A. a V. Mrštíkové, L. Stroupežnický, G. Preissová	• dokáže projevy realismu ve všech odvětvích (věda, literatura, umění)

Český jazyk a literatura	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Morfologie (slovesa)	• rozlišuje a správně používá různé slovesné tvary
• slovesné tvary určité a neurčité, jednoduché a složené	• určuje všechny slovesné kategorie
• slovesné kategorie (s důrazem na kondicionály, vid, pasivum)	• tvoří správné slovesné tvary a identifikuje tvary chybné
• přechodníky	• pozná v textu přechodník a přechodníkovou vazbu
	• tvoří tvary přechodníků ve správné osobě, čase a vidu, posoudí stylistickou platnost
	• dodržuje valenci slovesa
Syntax (klasická)	• vysvětlí rozdíl mezi větou a výpovědí
• věta a výpověď	• rozliší větu jednočlennou a dvojčlennou, rozpozná větný ekvivalent, uvádí vlastní příklady
• věta jednoduchá (věta jednočlenná, dvojčlenná), větný ekvivalent	• určí větněčlenskou platnost slova
• větné členy	• pozná větný člen i v případě, že není zastoupen obvyklým slovním druhem
• větné vztahy a jejich vyjadřování (predikace, koordinace, determinace, kongruence, rekce a adjunkce)	• určí větné vztahy a jejich formální vyjádření v syntaktických dvojicích a syntaktických skupinách
• stavba souvětí (věty hlavní a vedlejší, souvětí souřadné a podřadné, poměry mezi hlavními větami, druhy vedlejších vět)	• rozliší v souvětí věty hlavní a vedlejší, souvětí souřadné a podřadné
• složité souvětí	• určí poměr mezi hlavními větami, druhy vedlejších vět
• aktuální větné členění (slovosled, větosled)	• uplatňuje znalosti syntaxe v písemném projevu (shoda podmětu přísudkem, interpunkce), samostatně používá normativní příručky
	• rozebere a graficky znázorní složité souvětí
	• identifikuje správný slovosled i větosled a aplikuje jej ve vlastních promluvách
	• rozpozná chybný slovosled a větosled a opraví jej, příp. vybere z nabídky správnou variantu
Základy valenční syntaxe	• vysvětlí rozdíl mezi klasickou a valenční syntaxí
• podstata valence	• určí nadřazenost predikátu nad ostatními větnými členy po stránce gramatické i významové
• základní pojmy (valenční vztah, valenční potenciál, minimální věta)	• se orientuje v základních pojmech vztahujících se k valenci
• základová větná struktura	• seznámí se se základovými větnými strukturami a jejich vyjádřením prostřednictvím gramatických větných vzorců, přiřadí je k typovým větám
• gramatický větný vzorec	

Odborný styl • funkce, typické jazykové prostředky, charakteristické rysy • druhy odborného stylu (vědecký, učební, populárně-naučný) • slohové postupy a útvary (výklad, úvaha, odborný popis)	• charakterizuje typické znaky odborného stylu a odliší ho od ostatních funkčních stylů
	• odliší jednotlivé druhy odborného stylu
	• uvádí, ve kterých situacích se odborný styl užívá
	• vyhledá informaci, posoudí důvěryhodnost zdroje
	• správně odborný text strukturuje (využívá horizontálního a vertikálního členění)
	• generuje/vytváří citace a správně zapisuje zdroje
	• naformátuje odborný text
Základy textové syntaxe • prostředky návaznosti a soudržnosti textu • tematická posloupnost • členění textu (odstavce, kapitoly, vsuvky, odkazy)	• třídí slohové útvary podle převládajícího slohového postupu
	• posoudí textovou návaznost (nejen v odborných textech)
	• identifikuje případné nedostatky ve výstavbě textu
	• posoudí celkovou přehlednost výstavby projevu a funkčnost sledu dílčích celků
	• doplní podle smyslu vynechané části textu, případně odhadne úvod či závěr, doplní vhodný název
Výkladový postup • funkce a forma výkladu • příčinnostní vztahy mezi jevy, jejich jazykové vyjádření • kompozice výkladu z hlediska výkladových metod (deduktivní, induktivní) • jazyk výkladu (úloha terminologie) • poznámkový aparát	• je schopen formulovat příčinnostní vztahy mezi jevy, aktivně využívá znalostí ze skladby
	• se seznámí s pojmy indukce a dedukce, rozliší obě metody v konkrétním textu
	• identifikuje citát, parafrázi, zná význam slova plagiát
	• pozná předmluvu, doslov
	• si procvičí stylizační dovednosti v rámci výkladu, prokazuje schopnost shrnout poznatky, popř. je zobecnit
	• užívá vhodné jazykové prostředky se zvláštním zřetelem na termíny
	• v jednoduché podobě užívá poznámek, citací, dodržuje etické principy „vědecké práce“
	• dovednosti prokáže při vypracování kompozice
Úvahový postup • znaky úvahy • jazyková stránka • kompozice úvahy	• dovednosti prokáže při vypracování kompozice
	• rozpozná úvahový slohový postup v textu
	• rozliší obecný závěr a názor autora úvahy
	• zhodnotí vhodnost použitých jazykových prostředků v textu
	• logicky uspořádá vlastní projev a formuluje argumenty
Světová literatura na konci 19. století (literární moderna) • E .A. Poe – předchůdce moderní literatury • symbolismus, impresionismus, dekadence • tzv. prokletí básníci (Ch. Baudelaire, J.A.Rimbaud, P. Verlaine) • civilismus (W. Whitman)	• vysvětlí odlišnost Poeova díla od klasické literatury, odhalí znaky, na základě kterých je přiřazován k moderní literatuře
	• vysvětlí, jak se vývoj společnosti odráží ve vývoji literatury
	• vymezí obecné znaky moderní literatury (forma moderních básní, jazykové prostředky)
	• charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů
	• charakterizuje symbolismus nejen jako umělecký směr, ale i jako tvůrčí metodu
	• přiřadí text k jednotlivým směrům
	• zná nejvýznamnější představitele
Česká literatura na přelomu 19. a 20. století	• postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury

• Manifest České moderny, symbolismus, impresionismus, dekadence (J. S. Machar, A. Sova, O. Březina, K. Hlaváček) • tvorba tzv. buřičů (V. Dyk, F. Gellner, F. Šrámek, S. K. Neumann, P. Bezruč)	• charakterizuje Manifest České moderny jako důležitý mezník české literatury • zná nejvýznamnější představitele, postihne jejich individualitu a přínos • srovná způsob protestu představitelů dekadence s přístupem buřičů • dokáže druhovou a žánrovou rozmanitost tvorby jednotlivých autorů • objevuje nové, dříve tabuizované motivy v literatuře
Světová poezie 1. poloviny 20. století (avantgarda – nové umělecké směry) • G. Apollinaire (metoda volných asociací, pásmo) • kubismus, futurismus, expresionismus, dadaismus, surrealismus	• vysvětlí roli G. Apollinaire jako „otce“ avantgardy • charakterizuje metodu volných asociací jako základní výrazový prostředek literární avantgardy • charakterizuje pásmo jako novátorskou formu poezie • charakterizuje znaky avantgardy (např. protest, důraz na grafické ztvárnění) • přiřadí typické texty k jednotlivým směrům, případně k jejich autorům • vysvětlí vztah literatury a politiky (Majakovskij, Marinetti)
Próza a drama ve světové literatuře 1. poloviny 20. století • obraz 1. světové války v literatuře (E. M. Remarque, R. Rolland, E. Hemingway) • žánrová a tematická rozrůzněnost meziválečné literatury, výrazné osobnosti jednotlivých národních literatur (J. Joyce, M. Proust, E. Hemingway, J. Steinbeck, T. Mann, M. Bulgakov, M. Šolochov, B. Pasternak) • německy píšící pražští autoři (F. Kafka)	• rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války • vysvětlí různorodost žánrů, témat, směrů ve vztahu k výrazným osobnostem meziválečné prózy • objasní pojmy román – řeka, sága, ztracená generace, americký sen, metoda ledovce • na konkrétním úryvku ukáže znaky experimentální prózy • vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře • najde specifické rysy Kafkovy tvorby
Česká poezie 1. poloviny 20. století • Devětsil • proletářská poezie (Jiří Wolker) • poetismus a surrealismus (Vítězslav Nezval, Jaroslav Seifert) • spirituální a katolický proud (J. Zahradníček, V. Holan, F. Halas) • osobnost J. Ortena • reakce české poezie na ohrožení fašismem a nebezpečí války (V. Holan, F. Halas)	• dá do souvislosti mezníky vývoje meziválečné české společnosti s diferenciací české literatury • uvádí Devětsil jako základnu meziválečného umění • najde typické znaky proletářského umění • charakterizuje poetismus jako typický český avantgardní směr • postihne souvislosti vývoje českého surrealismu s evropským kontextem • odliší poetistický a surrealistický text • uvede příklady typických motivů spirituální poezie (motiv plynutí času, smrti, ticha) • zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)
Česká próza 1. poloviny 20. století • žánrová a tematická pestrost literatury • rozmanitost pohledů na I. světovou válku (J. Hašek), legionářská lit. • avantgardní próza (V. Vančura)	• dokáže žánrovou a tematickou různorodost české meziválečné prózy • srovná různé přístupy autorů ke ztvárnění 1. světové války (legionářská literatura, vitalismus), zdůvodní osobitost Haškovy tvorby • ukáže na Vančurově díle typické znaky imaginativní prózy (přístup k tématu, jazykové prostředky, funkce vypravěče) • vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost

• demokratický proud (K. Poláček, K. Čapek) • ideologizace literatury • I. Olbracht (baladická próza, židovská tematika) • psychologická próza (J. Havlíček) • katolicky orientovaná literatura (J. Durych, J. Deml)	• charakterizuje osobnost a dílo K. Čapka jako jedinečného představitele prvorepublikové literatury • pozná ideologický (tendenční) text • ukáže vývoj tematiky v díle I. Olbrachta • charakterizuje znaky psychologické prózy • vyhledá v textech specifické jazykové prostředky psychologizace (vnitřní monolog, typy řeči) • vysvětlí specifičnost katolicky orientované literatury, vysvětlí pojem ruralismus • ukáže na díle J. Durycha proměnu historické prózy
České meziválečné divadlo • Osvobozené divadlo (J. Werich, J. Voskovec) • D 34	• reprodukuje základní informace o vývoji českého divadla ve 20. a 30. letech 20. století • vysvětlí rozdíl mezi klasickým (kamenným) divadlem a divadlem netradičním • vysvětlí autorský a režisérský typ divadla, dokáže syntézu různých forem jako podstatu meziválečné divadelní avantgardy • vyhledá příklady politické satiry jako reakce na soudobý vývoj
Podoba české literární kritiky, kritické střety koncepcí a osobností • F. X. Šalda, K. Teige, F. Peroutka, V. Černý	• objasní významnou roli literární kritiky v tomto období • postihne rozdílnost koncepcí významných představitelů

Český jazyk a literatura	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Nepravidelnosti větné stavby	• identifikuje odchylky od větné stavby
• elipsa, anakolut, apoziopse, zeugma, atrakce, • kontaminace • vsuvka	• rozezná odchylky motivované od nemotivovaných, posoudí jejich komunikační účinek • opraví zásadní porušení větné stavby • rozliší vsuvku a vedlejší větu
VJR	• využívá znalostí všech jazykových plánů, odhaluje vzájemné propojení jazykových prostředků • nachází a využívá funkční jazykové prostředky
• texty různých stylů a komunikačních situací (různé útvary národního jazyka) • úkoly analytické, korekturní, konstruktivní • kodifikační příručky	• hodnotí adekvátnost užití spisovných/nespisovných jazykových prostředků • orientuje se v jazykových příručkách, které v obtížnějších případech využívá
Vývoj českého jazyka a pravopisu, jazyky slovanské	• orientuje se v indoevropských jazycích
• podstata a příčiny jazykového vývoje • indoevropská jazyková rodina, praslovanština, východoslovanské, jihoslovanské, západoslovanské jazyky • staroslověnština	• vymezí a popíše etapy vývoje češtiny • posoudí společenský a kulturní význam staroslověnštiny (azbuka, latinka, stát, křesťanství)
• pračeština, staročeština, čeština	• na základě analýzy vybraných historických textů určí období vzniku textu • v současném textu vyvodí historii základních, pro češtinu typických, hláskových a morfolozických jevů
• pravopis primitivní, spřežkový, diakritický	• rozlišuje mezi jazykem a jeho zápisem, rozpozná zápis primitivní, spřežkový, diakritický
• základy dialektologie (nářeční oblasti, tendence vývoje, interdialekt)	• posoudí dnešní postavení dialektu a interdialektu
Nauka o komunikaci	• rozpozná druh – charakter komunikace
• druhy komunikace	• odhalí smysl textu (věcné sdělení, modifikaci, podtext)

• text, interpretace textu • asertivní komunikace • manipulativní postupy v komunikaci	• posoudí přehlednost textu, funkčnost sledu tematických celků, odhalí nelogické navazování
	• zhodnotí vhodnost titulu jako součásti textu
	• používá prostředky textové návaznosti, soudržnosti textu
	• vyhledá informace v textu, analyzuje je
	• analyzuje text (pravda/nepravda, názor autora/obecné tvrzení)
	• posoudí vztah mezi účastníky komunikace
	• rozpozná asertivní způsob vedení komunikace
	• odhalí manipulativní techniky, identifikuje dezinterpretaci textu, vhodně reaguje
Maturitní četba	• předloží seznam maturitní četby v souladu s předepsaným vzorem
Umělecký styl, vypravování s uměleckými prvky • funkce estetická (emocionálnost, subjektivnost, významová mnohoznačnost) • syntéza slohových postupů	• rozlišuje text umělecký a neumělecký
	• identifikuje formy řeči a jejich vliv na slohový účinek textu
	• využívá jazykové prostředky různých útvarů národního jazyka s estetickým cílem
	• stylizuje text s uměleckými prvky
Světová literatura druhé poloviny 20. stol • reflexe druhé světové války v literatuře – • žánrová a tematická pestrost světové literatury • člověk v totalitní společnosti – G. Orwell, A. Solženicyn • rozněvání mladí muži -K. Amis • beatnická literatura – J. Kerouac, A. Ginsberg) • existencialismus – A. Camus, J. P. Sartre	• porovná rozdílné způsoby zobrazování skutečnosti (např. na tématu války)
• neorealismus – A. Moravia • nový román • magický realismus –G. G. Márquez • absurdní drama – S. Beckett, E. Ionescu • další významní dramatici: T. Williams, F. Dürrenmatt • postmodernismus – U. Eco, M. Kundera	• přiřadí ukázky k jednotlivým proudům poválečné literatury
	• charakterizuje jednotlivé proudy poválečné literatury po stránce formální i obsahové
	• na příkladech z literatury vysvětlí podstatu totalitních režimů
	• uvede jednotlivé představitele poválečné literatury, charakterizuje jejich tvorbu
	• vysvětlí pojmy psychologicky laděné drama, modelové drama
	• vysvětlí podíl českého divadla na rozvoji absurdního dramatu
Česká poezie druhé poloviny 20. stol. • reakce na konec války v české poezii • ideologizace poezie po roce 1948 • proměny poezie v 60. letech v souvislosti s politickým vývojem • vliv tzv.normalizace na českou poezii – poezie oficiální, samizdatová a exilová (neoficiální) • samizdatová a exilová nakladatelství • zpívaná poezie (K. Kryl, folk) • žánrová a tematická pestrost polistopadové poezie	• porovná situaci v naší poezii po první a druhé světové válce
	• vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu
	• popíše rozmach poezie v šedesátých letech a objasní souvislost s rozvojem kultury u nás a s politickým uvolňováním této doby
	• analyzuje situaci, do níž se dostala česká kultura v době normalizace
	• posoudí vztah zpívané poezie a společenského dění

• významné osobnosti: J. Seifert, F. Hrubín, V. Holan, J. Kolář, J. Skácel, K. Kryl, J. Suchý, , V. Hrabě (výběr dalších osobností závisí na individualitě vyučujícího)	• na základě vlastní čtenářské zkušenosti dokáže pestrost současné literatury
Česká próza a drama druhé poloviny 20. stol. • ideologizace kultury po Únoru 48 a umlčení nekomunistických autorů • vývoj literatury s válečnou tematikou • česká literatura padesátých let • odraz politického uvolnění v literatuře šedesátých let • rok 1968 a role spisovatelů jako mluvčích národa	• charakterizuje vliv totalitní ideologie na deformaci české prózy
• oficiálně vydávaná próza v období normalizace • exilová literatura (nakladatelství 68 publishers) • samizdatová literatura (nakladatelství Petlice)	• posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých • uvede příklady literárních děl odrážejících jednotlivá vývojová stadia, dokáže případnou ideologizaci textu • díla analyzuje po stránce formální a obsahové • dokáže vliv literatury/literátů na vývoj společnosti
• próza vydávaná po pádu totality, současné divadlo (vlastní čtenářská, divácká zkušenost) • čeští dramatici, vznik autorských divadel a tzv. malých scén (J. Topol) • významné osobnosti- M. Kundera, J. Škvorecký, L. Vaculík, L. Fuks, B. Hrabal, O. Pavel, A. Lustig, P. Kohout, V. Páral, M. Viewegh, V. Havel (výběr dalších osobností závisí na individualitě vyučujícího)	• porovná jednotlivé „typy literatury“ v letech normalizace (oficiální, samizdatová, exilová) • dokáže prostor v rovině formální a tematické vzniklý po pádu totalitního režimu • popíše vývoj českého dramatu, uvede osobnosti, charakterizuje jejich tvorbu • na příkladech některých děl charakterizuje umělecký styl významných osobností české prózy, českého divadla

Učivo	ŠVP výstupy
Sdílení a spolupráce prostřednictvím digitálních technologií	Využívá digitální technologie při řešení jazykových/literárních úloh a ke sdílení výstupů se spolužáky nebo učitelem.
Online aplikace (výklad/procvičování/texty)	Pracuje s online aplikacemi určenými pro výklad, procvičování a ověřování znalostí z mluvnice a slohu a využívá je k samostatnému i skupinovému učení.
Práce s internetovými jazykovými příručkami	Vyhledává a využívá spolehlivé internetové jazykové příručky k ověření pravopisné, gramatické a stylistické správnosti jazykových jevů.
Získávání dat, informací a obsahu z digitálních zdrojů, posuzování správnosti obsahu	Vyhledává informace v digitálních zdrojích, kriticky posuzuje jejich věrohodnost a rozlišuje fakta od názorů či dezinformací.
Zápis zdrojů, citační norma	Rozpozná různé typy informačních zdrojů (tištěné, elektronické), ověří jejich důvěryhodnost a správně je zapíše podle stanovených citačních pravidel při zpracování vlastního textu.
Prohlubování znalosti literárních celků (např. uměleckých směrů, významných autorů atd.)	Vytvoří grafický přehled/organizér k literárnímu tematickému celku (tabulka Word/ tabulka Excel/ myšlenková mapa/ Canva/ aj.)
Zápis z četby/ čtenářská reflexe/ referát v MS Word	Zpracuje zadané téma v textovém editoru (MS Word), při tvorbě dokumentu využívá nástroje doporučené učitelem.

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Anglický jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je realizován v rámci vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Anglický jazyk je určen žákům, kteří vstupují do prvního ročníku na úrovni minimálně A2 podle Společného evropského referenčního rámce jazyků. Vzdělávání směřuje k úrovni B2. Hodinová dotace je navýšena o dvě vyučovací hodiny, tedy z 12 na 14 hodin, v prvním ročníku 4 hodiny, ve druhém a třetím 3, ve čtvrtém 4. Důvodem navýšení je docílení časové dotace potřebné k přechodu z úrovně A2 na B1 a z B1 na B2 na střední škole, a to alespoň v dolním hraničním pásmu předpokládané dotace. (Podle How long does it take to learn a foreign language, Cambridge University Press, 2018) Učitel volí v prvním ročníku po dohodě s vedením katedry cizích jazyků učebnici britské angličtiny příslušné úrovně. Tato učebnice je základním učebním materiálem. Učebnice renomovaných vydavatelství, se kterými se pracuje, nabízí řadu doplňujících prvků, které jsou v elektronické podobě k dispozici studentům prostřednictvím CD nebo on-line na příslušných webových prostředích. Žáci zde mají k dispozici poslechy, přídatná cvičení, případně další aktivity. Katedra dále používá výukové programy, doplňkové internetové materiály, knihy zjednodušené i originální četby, časopisy, autentické materiály, komunikativní hry, sady překladových a výkladových slovníků, slovníky dostupné in internetu. Studenti si od 3. ročníků mohou rozšiřovat své kompetence v seminářích dle zájmu o aktuální nabídku. Tradičně se nabízí seminář k přípravě na mezinárodní certifikáty, seminář britské a americké kultury, od roku 2020/2021 je opět otevřen seminář Zeměpis v anglickém jazyce. Výuka probíhá střídavě v klasických učebnách a komorněji laděných jazykových učebnách, z nichž jedna je vybavena sluchátkovou audiotechnikou, která umožňuje zpestřit formy práce žáků. Všechny učebny na škole jsou vybaveny počítači a internetovým připojením. Cíle výuky jsou v první řadě rozvoj všech jazykových dovedností: mluvení produktivní a interaktivní, psaní, čtení, poslech. Postupně s rozvojem těchto dovedností, zejména v závěrečných ročnících studia, studenti získávají základní akademické dovednosti při úkolech ústní nebo písemnou formou se vyjádřit k obecným společenskovedním tématům, dále studenti rozvíjejí techniky kritického myšlení a také vědomé čtenářské procesy. Do vzdělávacího obsahu předmětu anglický jazyk jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

5.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé	Definice kompetencí
	Žák...

cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	
Kompetence k řešení problémů:	• posuzuje okolnosti, které (ne)mohou mít s problémem něco společného a zvažuje možné aktéry (kdo problém způsobil, nese jeho důsledky, může jej pomoci řešit nebo řešení brání). • vyhodnotí, které z možných řešení problému je vhodnější vzhledem k podmínkám, které k řešení má. • spolupracuje na problému s jinými lidmi a využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve. • je přístupný změně postupu nebo řešení na základě nových informací nebo změněných podmínek.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje se účelně a přiměřeně dané komunikační situaci; na základě její analýzy se vhodně prezentuje; rozlišuje škálu komunikace od formální k neformální. • formuluje své myšlenky přehledně, srozumitelně a jazykově správně, a to v mluveném i psaném projevu; snaží se dodržovat stylistickou normu, včetně odborné terminologie. • aktivně se účastní diskusí; formuluje, obhajuje a vysvětluje své názory a postoje. • vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování; s respektem a aktivně naslouchá druhým.
Kompetence sociální a personální:	• přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů; nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým. • podílí se na realizaci týmových činností, přijímá svou roli a nese zodpovědnost za svěřené úkoly. • posuzuje reálně své fyzické i duševní schopnosti a odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích; reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímá povzbuzení, radu i kritiku. • aktivně vyhledává příležitosti pro rozvoj sebe i druhých v závislosti na změně životních i pracovních podmínek.
Kompetence občanská:	• respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. • jedná v souladu s morálními principy a přispívá k uplatňování principů demokracie • projevuje uznání pro kulturní i historické hodnoty svého národa v evropském a světovém kontextu. • jedná v souladu s principy udržitelného rozvoje; přijímá spoluzodpovědnost při ochraně života a zdraví svého i ostatních.
Kompetence k podnikavosti:	• přistupuje odpovědně k vlastní profesní budoucnosti a využívá svých osobnostních, jazykových a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce. • vyhodnocuje získané informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, včetně možnosti studia a práce v zahraničí; využívá poradenských služeb z oblasti světa práce i vzdělávání. • zformuluje, jaké aspekty budoucího zaměstnání jsou pro něj nejdůležitější. • při práci a řešení úkolů se umí motivovat a najít pro sebe i motivaci vnitřní.
Kompetence k učení:	• ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. • uplatňuje rozmanité způsoby práce s psaným i mluveným projevem. • sleduje a hodnotí svůj pokrok (stagnaci) při dosahování cílů učení se

	anglického jazyka; přijímá hodnocení svých výsledků od jiných lidí. • efektivně vyhledává, zpracovává a systematizuje informace.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.2.3 Používané metody a formy

skupinová práce
práce na stanovištích
práce ve dvojici, role-play
samostatná práce, samostudium
rozhovor, diskuze, debata, interview
vyprávění, výklad, vysvětlení
prezentace
myšlenkové mapy, brainstorming
reflexe, sebereflexe
zpětná vazba; práce s chybou; sebehodnocení
práce s digitálními technologiemi (PC; mobilní telefony, tablety, online aplikace, AI)
práce se slovníky, časopisy a internetovými zdroji
práce s původním textem /literárním, z médií/
práce s obrazovým materiálem /mapa, graf, tabulka, ilustrace, fotografie, plakát, symbol/
práce s videem, úryvky z filmů, s podcasty
aktivizační cvičení /kvíz, hra, soutěž, zpěv/
mezinárodní projekty
návštěva anglicky mluvících zemí

5.2.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• Využívá internetové překladače, překladové slovníky	→	Německý / francouzský / španělský jazyk → 1. - 4. ročník → • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou
1.	• Samostatně pohovoří o geografii Spojeného království, USA, Austrálie či jiné anglicky mluvící země, národnostech a jazycích, základech politického uspořádání, ekonomice zajímavých místech či osobnostech	→	Zeměpis → 3. ročník → • lokalizuje na mapě významné geografické objekty Austrálie a Oceánie • charakterizuje a lokalizuje přírodní zdroje, průmyslová odvětví a střediska USA
2.	• Vysvětlí v základních obrysech, jak funguje vzdělávání v ČR, jaké místo zaujímá jeho škola v českém systému.	→	Německý jazyk → 3. ročník → • používá slovní zásobu k tématu vzdělávání a studium, s porozuměním čte text o vzdělávacím systému v Česku; Francouzský jazyk → 4. ročník → • poznává francouzský školní vzdělávací systém a srovnává ho s českým

2.	• S chybami rozlišuje mluvčí v mluveném projevu, identifikuje základní znaky formálního a neformálního stylu.	→	Český jazyk → 1. ročník → • analyzuje vztah mezi účastníky komunikační situace
3.	• Napíše různé typy úvah na témata svého zájmu i na rozmanitá společenskovední témata jemu blízká.	→	Český jazyk a literatura → 3. ročník → • logicky uspořádá vlastní projev a formuluje argumenty • dovednosti prokáže při vypracování kompozice (útvár úvahy)
3.	• Identifikuje názor a fakt ve čteném textu.	→	Český jazyk a literatura → 3. ročník → • rozliší obecný závěr a názor autora úvahy
4.	• Popíše vybranou událost z dějin USA jako logický sled příčin a důsledků. / Vysvětlí vliv některé osobnosti v dějinách USA.	→	Dějepis → 2. ročník → • objasní příčiny vedoucí k americké občanské válce → 3. ročník → • identifikuje projevy světové hospodářské krize, posoudí hospodářské, sociální a politické důsledky krize • charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky

5.2.5 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	3.	4.
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - : význam pravidelného extenzivního poslechu, dostupné mediální produkty	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - techniky pro efektivní poslech a čtení, zkouškové strategie, : význam pravidelného extenzivního poslechu, extenzivní čtení jednoduché slohové formy	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - techniky pro efektivní poslech a čtení, zkouškové strategie, : význam pravidelného extenzivního poslechu, extenzivní čtení Anglický jazyk - nemá obavy ze své vlastní nekonzistence při mísení variet anglického jazyka, je si vědom toho, že efektivita komunikace se zvyšuje se schopností jazyk používat v souladu se		

		- strategie pro efektivní ústní interakci, techniky pro úspěšnou písemnou komunikaci, práce se slovníkem strategie pro efektivní ústní interakci - strategie pro efektivní ústní interakci, techniky pro úspěšnou písemnou komunikaci, práce se slovníkem	ního poslechu , extenzív ní čtení slohové formy - strategie pro efektivní ústní interakci , techniky pro úspěšnou písemnou komunikaci, práce se slovníkem, kritéria kvalitní ústní prezentace jako podklad hodnocení ústní prezentace strategie pro efektivní ústní interakci - strategie pro efektivní ústní interakci , techniky pro úspěšnou písemnou komunikaci	stanovenými pravidly, stanoví si vhodnou kontroverzní otázku, kterou se chce zabývat	
--	--	---	--	--	--

			aci, práce se slovníke m		
	Sociální komunikace	jednoduché slohové formy - neformální email strategie pro efektivní ústní interakci - funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se	slohové formy - základní rysy formální ho dopisu či e-mailu strategie pro efektivní ústní interakci - funkční jazyk: souhlas, nesouhl as, vyjádřen í názoru, odůvodn ění názoru, omluva, pozdrav, oslovení, představ ení se		
	Spolupráce a soutěž	strategie pro efektivní ústní interakci - důležitost spolupráce ve skupině		Anglický jazyk - Prezentuje samostatně i skupinově na dané téma	
Výchova k myšlení v evropských a	Globalizační a rozvojové procesy				

globálních souvislostech					
	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky			Britská historie - problematika genderu	Americká historie - charakteristika vývojových procesů: příčiny a důsledky vybrané historické události USA/vliv některé osobnosti na dějiny USA problematika genderu
	Vzdělávání v Evropě a ve světě		Vzdělávání v ČR a v zahraničí, zejména v anglicky mluvících zemích - Porovná systém terciálního školství doma a ve Velké Británii a USA. podmínky a možnosti studia v Evropě a ve světě		

	Žijeme v Evropě	Úvod do studia anglicky mluvících zemí - Velká Británie – geografické uspořádání, politické uspořádání, zajímavá místa		Britská historie - evropské kulturní kořeny a hodnoty: příčiny a důsledky vybrané historické události z obou regionů/vliv osobnosti v dějinách těchto regionů, britská literatura	
Multikulturní výchova	Základní problémy sociokulturních rozdílů			Britská historie - multikulturní aspekt současného světa	
	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí			britská historie - angličtina jako lingua franca v globálním světě	
Mediální výchova	Mediální produkty a jejich významy	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - : význam pravidelného extenzivního poslechu, dostupné mediální produkty	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - význam pravidelného extenzivního poslechu, dostupné mediální produkty slohové formy - jednoduché reklamní formy	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - význam pravidelného extenzivního poslechu, dostupné mediální produkty techniky pro efektivní poslech a čtení ... - srovnání filmu o historické události s historickými fakty slohové formy - práce s mediálními zdroji	

5.2.6 Učivo/výstupy

Anglický jazyk 2025	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• techniky pro efektivní poslech a čtení s porozuměním: předvídání, poslech/čtení pro rozpoznání hlavní myšlenky, poslech/čtení pro detailní informaci, určování významu slov z kontextu, sumarizace	• Rozumí hlavním bodům a myšlenkám jednoduchého psaného konkrétního textu na běžná a známá témata, identifikuje jeho strukturu, postihne hlavní informace, s podporou slovníků se orientuje v doplňujících informacích.

• zkouškové strategie pro poslech a čtení: výběr z více možností, pravdivé/nepravdivé tvrzení, přiřazování, řazení informací	• Podle zadání s návodem aplikuje základní techniky čtení.
• členění textu: funkce názvu, odstavce, tematické věty odstavce, argument, příklad	• Podle zadání vyhledá faktické, jednoznačné informace v jednoduchých člancích, prospektech a jiných běžných informativních textech.
• extenzivní čtení zaměřené na britskou a americkou literaturu	• Čte zjednodušenou literaturu na úrovni A2-B1
• neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	• Rozumí hlavním bodům přímočaré promluvy konkrétního obsahu na nejběžnější témata za předpokladu, že je výpověď sdělena dobře artikulovaným standardním jazykem ve spíše pomalejším tempu. Postihne hlavní informace a tam, kde není omezen slovní zásobou, také některé detaily.
• význam pravidelného extenzivního poslechu, dostupné mediální produkty	• Pochopí hlavní myšlenku ve standardním jazyce vysílaných poslechových pořadech, tematicky spjatých se svým osobním zájmem.
	• Rozumí hlavním bodům televizních zpráv na blízká témata, pronesených spíše pomalu, když vizuální materiál podporuje obsah.
	• Rozumí nekomplikovaným filmům, pokud vizuální obsah podporuje osu příběhu a pokud je používán jasný, přímočarý jazyk.
	• Používá textový procesor typu WORD k zápisu a formátování textu.
	• Používá AI k editaci textu na gramatické, lexikální a obsahové úrovni.
• jednoduché slohové formy: zpráva o události	• Naplánuje a vytvoří krátký souvislý text s lineárním sledem myšlenek logicky a jasně jej strukturuje podle připraven osnovy, dodrží předepsanou délku textu.
neformální e-mail	
jednoduše strukturovaná krátká úvaha	
vzkaz	
popis osoby	
popis místa, kde žiji	
• úskalí práce s překladovým slovníkem - omezená ekvivalence slov mezi češtinou a angličtinou	
• internetové překladače	
• mobilní překladové aplikace	• Napíše krátkou, jednoduchou úvahu se základním zdůvodněním svého názoru.
	• Popíše sled událostí v lineárním sledu.
• správná výslovnost, používání fonetických symbolů, přízvuk	• Využívá internetové překladače, překladové slovníky
• funkční opis významu slova	• Správně použije internetové překladače a slovníky.
• základní principy ústní prezentace	• Vyjadřuje se stručně, srozumitelně, částečně souvisle, používá opisné techniky, a to, pokud nalézá v rámci své slovní zásoby jiné možnosti vyjádření. Předává obsahově jednoduché informace, v lineárním uspořádání.
• referát o aktuální události se zaměřením nejen na anglosaské regiony	• Přednese kratší souvislou promluvu na nekomplikovaná témata, vyzdvihne hlavní myšlenky a oddělí je od detailů, jednoduše vyjádří svoje stanovisko a stručně je zdůvodní. Je schopen se spontánně v jednoduchých bodech vzdálit od připraveného textu, pokud se jedná o téma jemu blízké.
• popis obrázku s výjevy z každodenního života	• Používá Power Point pro přípravu prezentace.
• strategie pro efektivní ústní interakci: používání synonym, antonym, opisu slov a konverzačních obrátů, naslouchání a reakce na partnera, přerušování partnera, vyjádření zájmu, zapojení se do rozhovoru	• Rozezná spolehlivé internetové zdroje při přípravě prezentace či úvahy.

• základní principy zdvořilé komunikace	• Srozumitelně jednoduchým způsobem reprodukuje méně náročný přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata.
• důležitost spolupráce ve skupině	• Jednoduše popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související.
• funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se	• V základních bodech popíše událost, která se stala.
• zvuková stránka jazyka úrovně B1-	• Jednoduše, často s obtížemi, vysvětlí své názory a stanoviska písemnou i ústní formou, v krátkém jednoduchém projevu na témata jemu blízká.
• slovní zásoba úrovně B1-	• Vyjádří souhlas či nesouhlas s různými názory na běžná témata, pokusí se je jednoduše zdůvodnit.
• gramatické struktury úrovně B1-	• Naslouchá partnerovi a reaguje funkčně v běžných situacích, gramatická a výrazová nedostatečnost mu nebrání v pokusech komunikovat.
• jazykové funkce úrovně B1-	• Sleduje rozhovor na běžné téma, ve vhodné chvíli se snaží zapojit.
Úvod do studia anglicky mluvících zemí	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni A2 – B1 – v příslušné fonologické kvalitě.
• slovní zásoba k tématu	
	• Samostatně pohovoří o geografii Spojeného království, USA, Austrálie či jiné anglicky mluvící země, národnostech a jazycích, základech politického uspořádání, ekonomice zajímavých místech či osobnostech
	• Vyhledá věrohodné informace na internetu.

Anglický jazyk 2025	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• techniky pro efektivní poslech a čtení s porozuměním: předvídání, poslech/čtení pro rozpoznání hlavní myšlenky, poslech/čtení pro detailní informaci, určování významu slov z kontextu, sumarizace	• Rozumí hlavním bodům a myšlenkám psaného projevu na běžná a známá témata, identifikuje strukturu jednoduchého textu, postihne jeho hlavní a doplňující informace.
• zkouškové strategie pro poslech a čtení: výběr z více možností, pravdivé/nepravdivé tvrzení, přiřazování, řazení informací	• Používá základní techniky čtení podle typu textu a čtenářského záměru.
• členění textu: funkce názvu, odstavce, tematické věty odstavce, argument, příklad	• Vyhledá a shromáždí informace potřebné ke splnění zadaného úkolu, s podporou učitele.
• extenzivní čtení zaměřené na britskou a americkou literaturu	• Odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu.
• neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	• Čte zjednodušenou literaturu na úrovni B1.
• význam pravidelného extenzivního poslechu, dostupné mediální produkty	• Rozumí hlavním bodům přímočaré promluvy konkrétního obsahu na běžná témata za předpokladu, že je výpověď sdělena jasně artikulovaným, standardním jazykem v průměrném tempu, postihne hlavní informace, částečně registruje detaily.
	• S chybami rozlišuje mluvčí v mluveném projevu, identifikuje základní znaky formálního a neformálního stylu.

	• Rozumí základnímu faktickému obsahu většiny vysílaných poslechových pořadů s tematikou svého osobního zájmu v jasně artikulovaném standardním jazyce.
	• Rozumí televizním zprávám, rozhovorům a dokumentárními pořady na blízká a běžná témata, pokud probíhají ve standardním jazyce a ve spíše pomalejším tempu s tím, že vizuální materiál podporuje obsah textu.
	• Rozumí mnoha filmům, pokud vizuální materiál podporuje velkou část osy příběhu a pokud je produkován v jasném, přímočarém jazyce.
• slohové formy:	• Vytvoří středně dlouhý souvislý text na běžné či známé téma, na základě získaných informací, logicky a jasně jej strukturuje.
• základní rysy formálního dopisu či e-mailu	
• krátká augmentativní úvaha	
• jednoduché reklamní formy	
• charakteristika osoby	
• popis místa	
• vypravování	
• jednoduchá filmová či literární recenze	
• úskalí práce s překladovým a výkladovým slovníkem	
	• Formátuje text, vytváří a edituje dokument - pracuje s nastavením v anglickém jazyce.
• internetové překladače	• Používá základní prvky rozlišení formálního a neformálního projevu.
• mobilní překladové aplikace	• Napíše krátkou augmentativní úvahu na témata jemu blízká.
	• Napíše příběh jako lineární sled událostí, vyjádří příčinné souvislosti.
	• Využívá poučeně různé druhy slovníků k získání potřebných informací. Ověřuje použití výrazů ve výkladových slovnících.
• správná výslovnost, používání fonetických symbolů, přízvuk	• Vyjadřuje se převážně stručně, srozumitelně, většinou souvisle, používá často úspěšně opisné techniky tam, kde nenachází potřebnou slovní zásobu a gramatické konstrukce. Předává obsahově ne příliš složité informace, v lineárním uspořádání.
	• Tiskne a exportuje textový dokument do jiných formátů; sdílí jej se spolužákem / učitelem.
• funkční opis významu slova	• Přednese souvislou promluvu na obecná témata, na témata související s jeho zájmem a obsahem studia, s ucházející mírou podrobnosti, vyzdvihne hlavní myšlenky a oddělí je od detailů, vyjádří a jednoduše zdůvodní svoje stanovisko. Je schopen se spontánně vzdálit od připraveného textu, pokud se jedná o téma jemu blízké.
	• Vytvoří počítačovou prezentaci a vhodně propojí podpůrné materiály s obsahem.
• kritéria kvalitní ústní prezentace jako podklad hodnocení ústní prezentace	• Srozumitelně reprodukuje méně náročný přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata.
• referát o aktuální události se zaměřením nejen na anglosaské regiony	• Popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související.
• popis a srovnávání obrázků s výjevem z každodenního života	• Popíše událost, která se stala.
• strategie pro efektivní ústní interakci: používání synonym, antonym, opisu slov a konverzačních obrátů, naslouchání a reakce na partnera, přerušení partnera, vyjádření zájmu, zapojení se do rozhovoru	• Vysvětlí srozumitelně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou, v krátkém jednoduchém projevu na témata jemu blízká.
• principy vedení dialogu: způsoby vyjádření zájmu	• Pokusí se okomentovat odlišné názory některých faktografických a jednodušších imaginativních textů.

• principy zdvořilé komunikace	• Reaguje adekvátně a gramaticky i obsahově v běžných situacích.
• funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se, srovnávání faktů, přání, spekulace, stížnost	• S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně, s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků.
	• Zapojí se, případně s určitými obtížemi, do rozhovoru na běžná témata, v předvídatelných situacích.
	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni B1- – B1 podle SERRJ v příslušné fonologické kvalitě.
• zvuková stránka jazyka úrovně B1	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni B1- – B1 podle SERRJ v příslušné fonologické kvalitě.
• slovní zásoba úrovně B1	
• gramatické struktury úrovně B1	
• jazykové funkce úrovně B1	
Vzdělávání v ČR a v zahraničí, zejména v anglicky mluvících zemích	• Vytvoří audio (video) záznam vlastního mluveného projevu; sdílí jej se spolužákem / učitelem.
• slovní zásoba k tématu vzdělání, škola	• Vysvětlí v základních obrysech, jak funguje vzdělávání v ČR, jaké místo zaujímá jeho škola v českém systému.
• typy škol, školní předměty	
• maturita a její obdoby v zahraničí	
• podmínky a možnosti studia v Evropě a v USA	
• stipendijní systémy	
• výběr univerzit – ranking	
• poradenské organizace v oblasti vzdělání v zahraničí	• Rozumí názvům různých typů škol ve Velké Británii a USA.
	• Porovná systém terciálního školství doma a v zahraničí.
Všeobecná témata	
• zdraví, strava, sport, cestování, životní styl	
• společenská kultura	
• mezilidské vztahy	
• technologický pokrok, příroda	

Anglický jazyk	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• techniky pro efektivní poslech a čtení s porozuměním: předvídání, poslech/čtení pro rozpoznání hlavní myšlenky, poslech/čtení pro detailní informaci, určování významu slov z kontextu, sumarizace	• Rozumí hlavním bodům a myšlenkám psaného textu na běžná i méně běžná témata, postihne jeho hlavní informace a velkou míru doplňujících informací.
• zkouškové strategie pro poslech a čtení: výběr z více možností, pravdivé/nepravdivé tvrzení, přiřazování, řazení informací	• Používá různé techniky čtení podle typu textu a čtenářského záměru.
• členění textu: funkce názvu, odstavce, tematické věty odstavce, argument, příklad	• Vyhledá a shromáždí informace potřebné ke splnění zadaného úkolu, s velkou mírou autonomie.
• extenzivní čtení zaměřené na britskou a americkou literaturu	• Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, základní znalosti tvorby slov a internacionalismů.
• neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	• Čte zjednodušenou literaturu na úrovni B1-B2

• význam pravidelného extenzivního poslechu	• Rozumí většině informací standardního mluveného autentického projevu na známá i méně známá témata, pokud ten není zkreslen přílišným hlukem, idiomaticností, přílišnou neorganizovaností či pronesen v příliš velkém tempu, postihne hlavní informace a velkou míru doplňujících informací.
• film o historické události a jeho srovnání se historickými fakty	• Rozliší jednotlivé mluvčí v mluveném projevu, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích, identifikuje formální a neformální styl.
	• Rozumí mnohým slyšeným zprávám a pořadům na aktuální témata jemu blízká, mnohým televizním zprávám, rozhovorům, dokumentárními pořadům v rámci svých akademických obzorů, pokud nejsou ve velmi rychlém tempu.
	• Rozumí mnoha filmům ve standardním jazyce, pokud vizuální materiál podporuje osu příběhu.
• slohové formy:	• Vytvoří středně dlouhý souvislý text na obecná společenskovední témata, na základě získaných informací, logicky a jasně jej strukturuje.
formální e-mail či dopis, například stížnost, žádost, dopis editorovi	
strukturovaná názorová úvaha	
strukturovaná úvaha zvažující pro a proti	
recenze	
referát	
příběh	
strukturovaný životopis	
• plánování textu s myšlenkovou mapou	
• způsoby smysluplného funkčního zkracování a prodlužování textu podle požadované délky	
• kritéria hodnocení písemného projevu jako podklad pro vzájemné hodnocení písemných prací	
• práce s překladovým a výkladovým slovníkem	
• internetové textové editory	• Používá prvky formálního a neformálního projevu na své lexikální a gramatické úrovni. Ověří si formální a neformální hodnotu potřebných výrazů.
	• Využívá různých typů textových editorů u vybraných školních prací a projektů.
• internetové překladače	• Uplatňuje pravidla a dovednosti pro práci s textem a obrazem.
• mobilní překladové aplikace	• Napíše různé typy úvah na témata svého zájmu i na rozmanitá společenskovední témata jemu blízká.
• práce s mediálními zdroji	• Napíše krátký příběh, vyjádří jeho příčinné souvislosti, spekulace, pokusí se jej ozvláštnit méně běžnými výrazovými prostředky.
	• Využívá různé druhy slovníků, včetně internetových, jednodušší informativní literaturu, encyklopedie a media při zpracování písemného projevu na dané téma.
• správná výslovnost, používání fonetických symbolů, přízvuk	• Při tvorbě vlastního textu dodržuje pravidla stanovená autorským zákonem, je schopen uvést citace.
• funkční opis významu slova	• Pokusí se jazykově editovat písemný projev spolužáka.
• principy efektivní prezentace: prostředky udržení pozornosti publika	• Na základě strukturovaných kritérií zhodnotí písemný projev.
• referát o aktuální události se zaměřením nejen na anglosaské regiony	• Vyjadřuje se srozumitelně, spontánně a v rozumné míře plynule, gramaticky většinou správně, nemusí příliš redukovat to, co chce sdělit, ale úspěšně používá opisné techniky tam, kde se mu automaticky nedostává slovní zásoby a potřebných

	gramatických konstrukcí. Předává i obsahově složitější informace.
• popis a charakteristika osoby	• Pořídí audionahrávku vlastního mluveného projevu a umístí ji na internetové úložiště.
• popis a srovnávání různých vizuálních materiálů	• Přednese souvislou promluvu na vybraná společenskovední témata podle zadání či svého zájmu, s poměrně velkou mírou podrobnosti, vyzdvihne hlavní myšlenky a oddělí je od detailů, vyjádří a zdůvodní svoje stanovisko. Je schopen se spontánně vzdálit od připraveného textu.
	• Dokáže vytvořit počítačovou prezentaci a vhodně propojit podpůrné materiály s obsahem.
• jednoduché spekulace nad vizuálním materiálem a jejich odůvodnění	• Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text i na společenskovední témata.
• strategie pro efektivní ústní interakci: používání synonym, antonym, opisu slov a konverzačních obrátů, naslouchání a reakce na partnera, přerušování partnera, vyjádření zájmu, zapojení se do rozhovoru	• Popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související s ucházející mírou detailu.
• principy vedení dialogu: způsoby vyjádření zájmu	• Vypráví příběh a pokusí se zařadit prvky ozvláštnění.
• strategie udržení pozornosti publika při prezentaci	• Na základě strukturovaných kritérií zhodnotí prezentaci spolužáka.
• principy zdvořilé komunikace	• Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou, a to na témata běžná, jejichž slovní zásobu si již osvojil.
• funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se, srovnávání faktů, přání, spekulace, stížnost, zdůrazňování, vysvětlování	• Gramaticky správně okomentuje, prodiskutuje odlišné názory některých faktografických a jednodušších imaginativních textů.
• názor a fakt	• Reaguje spontánně a gramaticky správně v méně běžných situacích.
• hlavní myšlenka	• Komunikuje často plynule a foneticky správně na témata konkrétní, zjednodušeně i abstraktní, v méně běžných situacích.
• podpůrný argument	• Zapojí se do diskuse na běžná témata a tam, kde specifická slovní zásoba dovolí i na společenskovední témata.
• zhodnocení variant	• Identifikuje názor a fakt ve čteném textu.
• zvuková stránka jazyka úrovně B1+	• Vybere hlavní myšlenku textu z nabídnutých variant.
• slovní zásoba úrovně B1+	• Nalezne a formuluje podpůrný argument pro svůj názor.
• gramatické struktury úrovně B1+	• Vyhodnotí pro a proti různých variant řešení problému.
• jazykové funkce úrovně B1+	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni B1 – B1+ podle SERRJ v příslušné fonologické kvalitě.
Anglický jazyk	
• angličtina jako lingua franca v globálním světě, funkční pojetí jazyka	
• souvislost mezi historickými událostmi v oblasti britských ostrovů a ve světě a vývojem angličtiny	
• základní rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou	• Vysvětlí souvislost mezi historickými událostmi v oblasti britských ostrovů a současnou podobou angličtiny.

Britská historie	
• příčiny a důsledky vybrané historické události z obou regionů/vliv osobnosti v dějinách těchto regionů	
Britská literatura	
• analytická práce s vybranou knihou: charakteristika postavy, motivy, sumarizace děje, základní jazyková charakteristika textu, základní historické souvislosti	• Identifikuje britskou a americkou angličtinu, pokud jsou v textu či promluvě použity některé základní charakteristické lexikální a gramatické prvky dané variety. Popíše základní výslovnostní rozdíly.
• čtenářské procesy: propojení s textem na osobní rovině a jeho vyjádření: srovnávání s osobní životní zkušeností, vlastní predikce při četbě, kladení si otázek, vizualizace, vyvozování	• Uvědomuje si, že mísení variet jazyka je v době globálně používaných pokročilých mediálních technologií nevyhnutelné a nemá obavy ze své vlastní nekonzistence.
	• Vnímá komunikační funkci jazyka jako prioritu, ale je si vědom toho, že efektivita komunikace se zvyšuje se schopností jazyk používat v souladu se stanovenými pravidly.
	• Popíše vybranou událost dějin Spojeného království jako logický sled příčin a důsledků. / Vysvětlí vliv některé osobnosti v dějinách Spojeného království.
Všeobecná témata	• Jednoduše popíše a analyzuje vybrané přečtené literární dílo.
• společenská kultura, umění, média	• Uvědomuje si své vlastní myšlenkové procesy při četbě a vyjádří je.
• mezilidské vztahy, gender, sociální problematika, multikulturní aspekt současného světa	• Čte s porozuměním vybrané texty vhodné úrovně vztahující se k problematice všeobecných témat.
• technologický pokrok, příroda	• Stanoví si vhodnou kontroverzní otázku k danému tématu.
• zdraví, strava, sport, životní styl	• Vyhledá si relevantní informace k danému tématu.
• ekonomika, politika	• Logicky jasně strukturuje středně dlouhý názorový esej na všeobecné téma.
	• Prezентuje samostatně i skupinově, s podporou médií na vybrané téma.
	• Diskutuje na dané téma.
	• Ohodnotí prezentaci či esej spolužáka.

Anglický jazyk 2025	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• techniky pro efektivní poslech a čtení s porozuměním: předvídání, poslech/čtení pro rozpoznání hlavní myšlenky, poslech/čtení pro detailní informaci, určování významu slov z kontextu, sumarizace	• Rozumí hlavním bodům a myšlenkám psaného textu složitějšího obsahu, identifikuje strukturu, postihne jeho hlavní a doplňující informace.
• zkouškové strategie pro poslech a čtení: výběr z více možností, pravdivé/nepravdivé tvrzení, přiřazování, řazení informací	• Volí efektivní techniky čtení, podle typu textu a čtenářského záměru.
• členění textu: funkce názvu, odstavce, tematické věty odstavce, argument, příklad	• Vyhledá a shromáždí informace z různých textů podle zvoleného záměru.
• extenzivní čtení zaměřené na britskou a americkou literaturu	• Vyhledá důvěryhodné informace na internetu.
• neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	• Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů.
• význam pravidelného extenzivního poslechu	• Čte literaturu na úrovni B2, zvolí si vhodnou literaturu a učiní zkušenost s četbou v originále.

	• Rozumí standardnímu mluvenému autentickému projevu na známá i méně známá témata složitějšího obsahu, která se objevují v osobním, společenském, akademickém, případně pracovním prostředí, pokud není zkreslen přílišným hlukem, idiomatičností, přílišnou neorganizovaností či pronesen v příliš velkém tempu, postihne hlavní a doplňující informace.
	• Rozliší jednotlivé mluvčí v mluveném projevu, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích.
	• Interpretuje vyslechnuté audio z internetu.
Produktivní psané dovednosti • formální e-mail či dopis • strukturovaná názorová úvaha • strukturovaná úvaha zvažující pro a proti • strukturovaná reflexivní úvaha • recenze • referát • příběh	• Rozumí většině slyšených zpráv, pořadů na aktuální témata, většině televizních zpráv, rozhovorů, dokumentárních pořadů v rámci svých akademických obzorů.
• plánování textu s myšlenkovou mapou	• Používá textový editor typu WORD k zápisu a formátování textu.
• způsoby smysluplného funkčního zkracování a prodlužování textu podle požadované délky	• Rozumí mnoha filmům ve standardním jazyce.
• kritéria hodnocení písemného projevu jako podklad pro vzájemné hodnocení písemných prací	• Používá AI k editaci textu po obsahové, organizační, gramatické a lexikální úrovni.
• práce s překladovým a výkladovým slovníkem	• Vytvoří středně dlouhý souvislý test na obecná i odbornější společenskovední témata na základě získaných informací, s jasným vyjádřením hlavních myšlenek, s jasnou strukturou.
	• Správně použije internetové překladče a slovníky.
• internetové textové editory	• Napíše formální i neformální texty s přiměřeným stylem a slovní zásobou odpovídající danému účelu.
• internetové překladače	• Napíše argumentativní texty s rozvinutými a logicky uspořádanými argumenty, podloženými relevantními fakty a příklady.
• mobilní překladové aplikace	• Správně použije internetové výkladové slovníky.
• práce s mediálními zdroji	• Napíše příběh s propracovanější strukturou, vyjádří jeho příčinné souvislosti, pokusí se jej ozvláštnit méně běžnými výrazovými prostředky.
Produktivní mluvené dovednosti • správná výslovnost, používání fonetických symbolů, přízvuk	• Využívá různé druhy slovníků, jednodušší informativní literaturu, encyklopedie a media při zpracování písemného projevu na dané téma.
• funkční opis významu slova	• Kriticky posoudí a upraví svůj vlastní písemný projev i text spolužáka podle daných kritérií.
• principy efektivní prezentace: prostředky udržení pozornosti publika	• Samostatně pracuje s výkladovými slovníky, odbornými texty a využívá digitální prostředky při tvorbě písemných prací.
• referát o aktuální události se zaměřením nejen na anglosaské regiony	• Připraví prezentaci s digitálním nástrojem typu Power Point k svému mluvenému projevu.
• popis a charakteristika osoby	
• popis a srovnávání různých vizuálních materiálů	• Vyjadřuje se srozumitelně, spontánně a téměř plynule, gramaticky většinou správně, nemusí příliš redukovat to, co chce sdělit. Používá širokou slovní zásobu, umí nahrazovat neznámé výrazy pomocí opisných technik, a to i u

	abstraktnějších témat. Předává i obsahově složitější informace v logickém a jasném uspořádání.
• jednoduché spekulace nad vizuálním materiálem a jejich odůvodnění	• Přednese souvislou promluvu na vybraná společenskovední témata podle zadání či svého zájmu, podrobně rozvádí hlavní myšlenky a podporuje je argumenty. Je schopen se spontánně vzdálit od připraveného textu, přizpůsobit svůj projev situaci a reagovat na zpětnou vazbu posluchačů.
Interaktivní řečové dovednosti	• Srozumitelně reprodukuje i složitější přečtené či vyslechnuté texty, shrne jejich obsah a interpretuje hlavní myšlenky.
• strategie pro efektivní ústní interakci: používání synonym, antonym, opisu slov a konverzačních obrátů, naslouchání a reakce na partnera, přerušení partnera, vyjádření zájmu, zapojení se do rozhovoru	• Popíše své okolí, své zájmy a činnosti rozvinutější mírou detailu, obohatí svůj popis o osobní pohled a hodnocení.
• principy vedení dialogu: způsoby vyjádření zájmu, neverbální komunikace	• Vypráví příběh s důrazem na příčinné souvislosti a zařazuje prvky ozvláštnění.
• základní principy zdvořilé komunikace	• Na základě strukturovaných kritérií analyzuje a zhodnotí prezentaci nebo jiný ústní projev spolužáka, poskytne konstruktivní zpětnou vazbu.
• funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se, srovnávání faktů, přání, spekulace, stížnost, zdůrazňování, vysvětlování, interpretace grafů, kritika, vyjádření vyhybavosti, generalizace	
• názor a fakt	• Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou.
• hlavní myšlenka	• Pracuje s online článkem v internetových novinách.
• podpůrný argument	• Adekvátně a gramaticky správně okomentuje, prodiskutuje odlišné názory různých faktografických a imaginativních textů.
• zhodnocení variant	• Reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích.
• konsekvence událostí	• Komunikuje plynule a foneticky správně na témata konkrétní i abstraktní, v méně běžných situacích.
• interpretace dat	• Zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá společenskovední témata.
• Zvuková stránka jazyka úrovně B2	• Identifikuje názor a fakt ve čteném textu.
• Slovní zásoba úrovně B2	• Formuluje hlavní myšlenku textu.
• Gramatické struktury úrovně B2	• Nalezne a formuluje podpůrný argument pro svůj názor, zdůvodní jeho relevantnost.
• Jazykové funkce úrovně B2	• Vyhodnotí pro a proti různým variantám řešení problému.
Americká historie	• Navrhne možné důsledky událostí a tento svůj návrh odůvodní.
• příčiny a důsledky vybrané historické události USA/vliv některé osobnosti na dějiny USA	• Pracuje s důvěryhodnými online zdroji k vybrané události z dějin USA.
	• Pokusí se relevantně interpretovat data.
Americká literatura	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni B1+ – B2 podle SERRJ v příslušné fonologické kvalitě.
• analytická práce s vybranou knihou: charakteristika postavy, motivy, sumarizace děje, základní jazyková charakteristika textu, základní historické souvislosti	

• čtenářské procesy: propojení s textem na osobní rovině a jeho vyjádření: srovnávání s osobní životní zkušeností, vlastní predikce při četbě, kladení si otázek, vizualizace, vyvozování	
	• Popíše vybranou událost z dějin USA jako logický sled příčin a důsledků. / Vysvětlí vliv některé osobnosti v dějinách USA.
Všeobecná témata	
• společenská kultura, umění, média	
• mezilidské vztahy, gender, sociální problematika	
• technologický pokrok, příroda	
	• Pracuje s důvěryhodnými online zdroji.
	• Připraví si např. plakát/leták/dig.prezentaci/graf s pomocí digitálních nástrojů pro svou nebo skupinovou ústní prezentaci.
• zdraví, strava, sport, životní styl	• Jednoduše popíše a analyzuje vybrané přečtené literární dílo.
• ekonomika, politika	• Uvědomuje si své vlastní myšlenkové procesy při četbě a vyjádří je.
	• Čte s porozuměním vybrané texty vhodné úrovně vztahující se k problematice všeobecných témat.
	• Stanoví si vhodnou kontroverzní otázku k danému tématu.
	• Vyhledá si relevantní informace k danému tématu.
	• Logicky jasně strukturuje středně dlouhý názorový esej na všeobecné téma.
	• Prezentuje samostatně i skupinově s podporou médií na vybrané téma.
	• Připraví si např. plakát/leták/dig.prezentaci/graf s pomocí digitálních nástrojů pro svou nebo skupinovou ústní prezentaci.
	• Diskutuje na dané téma.
	• Ohodnotí prezentaci či esej spolužáka.

5.3 Další cizí jazyk

5.3.1 Německý jazyk

5.3.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Německý jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se jako volitelný jazyk ve všech ročnících vyššího stupně osmiletého gymnázia a ve všech čtyřech ročnících čtyřletého studia. Německý jazyk ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk byl posílen z disponibilní časové dotace o dvě hodiny. Posílena byla výuka v prvním a čtvrtém ročníku, kde se učí čtyři hodiny týdně, ve druhém a třetím ročníku zůstávají tři hodiny týdně. Němčina ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk má týdně tříhodinovou časovou dotaci ve všech ročnících. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci mohou zvolit dvouhodinový výběrový seminář německé konverzace. Výuka německého jazyka probíhá výhradně v dělených třídách, v rámci možností v jazykové učebně s možností použití videa, ve třídách výpočetní techniky a v učebnách kmenových. K dispozici máme i učebnu s interaktivní tabulí. Studium je zaměřeno na získání jazykových znalostí a na zvládnutí komunikativních dovedností odpovídající úrovni B1 a B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Důraz je rovnoměrně kladen na všechny řečové dovednosti, na čtení s porozuměním, na poslech s porozuměním, na dialog i samostatný ústní projev a na písemné vyjadřování. Při výuce jsou využívány moderní učebnice, zvukové nahrávky namluvené rodilými mluvčími, videonahrávky, slovníky, mapy, online podpora u některých doplňkových materiálů, internet, časopisy, autentické texty a jiný autentický materiál (prospekty, letáky, plánky, tisk, obrazový materiál, fotografie), který žákům zprostředkovává základní informace o každodenním životě a kultuře německy mluvících zemí a nenásilně je seznamuje s multikulturními aspekty. Kromě běžné metody frontálního vyučování je využívána práce ve dvojicích a ve skupinách a samostatná práce. Uplatňuje se individuální přístup k žákům. Součástí vyučování jsou i další akce jako Olympiáda v německém jazyce, soutěže, exkurze a tvorba projektů. Samostatná tvůrčí činnost žáků a práce s reáliemi propojují němčinu s jinými předměty jako je zeměpis, dějepis, informatika, biologie, základy společenských věd a jazyky. Do vzdělávacího obsahu předmětu Německý jazyk jsou integrována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (tematický okruh Žijeme v Evropě) a Environmentální výchova (tematické okruhy Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky).

5.3.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• řeší sémantická, syntaktická a morfologická cvičení, usuzuje analogicky a rozvíjí při tom logické myšlení. • využívá podobnosti německého jazyka s jinými jazyky, odhaduje významy slov a rozšiřuje tak slovní zásobu. • snaží se vyjádřit obsah sdělení jiným způsobem, alternativním výrazem, pokud chybí lexikální prostředky.
Kompetence komunikativní:	• komunikuje ve dvojici nebo ve skupině, simuluje role v běžných i krizových životních situacích. • vyjadřuje se písemně i ústně gramaticky a stylisticky správně, výstižně, srozumitelně a v logickém sledu, svůj projev strukturuje. • volí adekvátní vyjadřovací prostředky optimální pro komunikační situaci a dbá na formální stránku projevu (životopis, formální dopisy, obraty při telefonování, představování, vyjádření omluvy, žádosti aj.). • procvičuje porozumění čtenému i slyšenému textu různé úrovně, vyhledává klíčová slova a parafrázuje obsah sdělení.
Kompetence sociální a personální:	• dodržuje pravidla vzájemného respektování při práci ve dvojici a ve skupině, akceptuje názory ostatních a prezentuje své myšlenky, adekvátně reaguje na dotazy spolužáků. • hodnotí známku i slovně vlastní výkon, na základě daných kritérií posuzuje své jazykové schopnosti či dovednosti a získává zpětnou vazbu od ostatních, učí se přijímat kritiku. • naslouchá ostatním, respektuje jejich názory a nezesměšňuje jejich výkony, chová se taktně, v případě potřeby poradí nebo nabídne pomoc.
Kompetence občanská:	• poznává realie německy mluvících zemí, různorodost kultur, tradic a zvyklostí, porovnává je a akceptuje odlišnosti. • prohlubuje znalosti českých pamětihodností a tradic a vytváří si tak pozitivní vztah ke kulturnímu dědictví našeho státu. • pracuje s texty s environmentální tematikou, pojmenovává globální problémy a možná řešení, formuje svůj postoj k životnímu prostředí.
Kompetence k podnikavosti:	• plánuje svou práci, odhaduje čas ke splnění úkolu, dodržuje termíny. • rozpozná kvalitu své práce dle daných kritérií, zhodnotí práci svou i ostatních. • pracuje s chybou, chápe, že identifikace a náprava chyby je krokem ke zlepšení. • zhodnotí na základě znalosti cizího jazyka své studijní a pracovní možnosti v zahraničí.
Kompetence k učení:	• diagnostikuje chybu, analyzuje ji na základě dosavadních vědomostí nebo dostupných informací a navrhne řešení. • využívá dostatek informačních zdrojů a cizojazyčných materiálů (slovníky, příručky, mapy, prospekty, tisk, knihy, internet), porovnává je a vybere nejefektivnější variantu pro dané zadání. • samostatně zpracovává práce kratšího i rozsáhlejšího formátu (aktuality, slohové práce, referáty, prezentace, shrnutí anket aj.) a prezentuje je před třídou. • zapojuje se dle možností a svého zájmu do soutěží a olympiád v německém jazyku.

Kompetence digitální:

- zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií
- využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací
- dodržuje autorská práva
- hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií.
- využívá základy počítačové grafiky (grafické editory)
- uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.3.1.3 Používané metody a formy

- výukové formy – hromadná (frontální) výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce individuální/samostatná práce, výuka na stanovištích
- vyprávění, výklad, vysvětlování
- napodobování/simulace reálných situací, výměna rolí
- minirozhovory, řízené rozhovory, diskuze, kladení otázek, ankety
- práce s učebnicí, pracovním sešitem, pracovními listy, slovníky, internetovými zdroji
- práce s textem z médií, vlastním textem, textem písní
- práce s obrazem, ilustrací, mapou, plánkem, grafem, tabulkou, fotografiemi, piktogramy, statistickými údaji
- práce s videem, úryvky filmů, audiovizuální cvičení
- práce s digitálními technologiemi (online slovníky, elektronická učebnice, mobilní telefony, online aplikace)
- myšlenkové mapy, brainstorming
- aktivizační cvičení (křížovky, hry, soutěže, zpěv, kvízy)
- hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba, práce s chybou
- prezentace vlastní tvorby, referáty, slohové práce
- návštěva německy mluvících zemí/měst

5.3.1.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1. - 4.	• používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou	→	Anglický jazyk → 1. ročník → • využívá internetové překladače, překladové slovníky
1.	• rozšiřuje slovní zásobu skládáním slov a používá u složenin správný rod	→	Český jazyk → 2. ročník → • využívá jednotlivé způsoby slootvorby
2.	• sdělí základní fakta o Rakousku	→	Zeměpis → 3. ročník → • vymezí region (Alpské země a Německo) • podrobně analyzuje přírodní poměry regionu
2.	• sdělí základní informace o Německu a orientuje se na mapě	→	Zeměpis → 3. ročník → • vymezí region (Alpské země a Německo) • podrobně analyzuje přírodní poměry regionu
2.	• jmenuje aktivity, které pomáhají předcházet chorobám, reflektuje, zda je sám dělá, uvede rizika vedoucí ke zdravotním problémům	→	Biologie → 3. ročník → • specifikuje zásady zdravé výživy s ohledem na stav organismu (zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství a stáří)
3.	• používá slovní zásobu k tématu vzdělávání a studium, s porozuměním čte text o vzdělávacím systému v Česku	→	Anglický jazyk → 2. ročník → • vysvětlí v základních obrysech, jak funguje vzdělávání v

			ČR, jaké místo zaujímá jeho škola v českém systému.
3.	• vypravuje v préteritu prožité události	→	Český jazyk → 1. ročník → podá výstižnou a srozumitelnou informaci o události
4.	• používá rozšířenou slovní zásobu k tématu, sdělí základní informace o Česku, písemně či ústně sestaví nabídku turistických cílů v ČR	→	Zeměpis → 3. ročník → • vyjmenuje a ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu a zdůvodní jejich turistické zaměření
1. - 4.	• používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou	→	Anglický jazyk → 1. ročník → • využívá internetové překladače, překladové slovníky
1.	• rozšiřuje slovní zásobu skládáním slov a používá u složenin správný rod	→	Český jazyk → 2. ročník → • využívá jednotlivé způsoby slovo tvorby
2.	• sdělí základní fakta o Rakousku	→	Zeměpis → 3. ročník → • vymezí region (Alpské země a Německo) • podrobně analyzuje přírodní poměry regionu
2.	• sdělí základní informace o Německu a orientuje se na mapě	→	Zeměpis → 3. ročník → • vymezí region (Alpské země a Německo) • podrobně analyzuje přírodní poměry regionu
2.	• jmenuje aktivity, které pomáhají předcházet chorobám, reflektuje, zda je sám dělá, uvede rizika vedoucí ke zdravotním problémům	→	Biologie → 3. ročník → • specifikuje zásady zdravé výživy s ohledem na stav organismu (zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství a stáří)
3.	• používá slovní zásobu k tématu vzdělávání a studium, s porozuměním čte text o vzdělávacím systému v Česku	→	Anglický jazyk → 2. ročník → • vysvětlí v základních obrysech, jak funguje vzdělávání v ČR, jaké místo zaujímá jeho škola v českém systému.
3.	• vypravuje v préteritu prožité události	→	Český jazyk → 1. ročník → podá výstižnou a srozumitelnou informaci o události
4.	• používá rozšířenou slovní zásobu k tématu, sdělí základní informace o Česku, písemně či ústně sestaví nabídku turistických cílů v ČR	→	Zeměpis → 3. ročník → • vyjmenuje a ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu a zdůvodní jejich turistické zaměření

5.3.1.5 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	3.	4.
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	záliby vztah ke škole, k předmětům životní styl, stravovací návyky denní režim žáka	zdravotní stav žáka sportovní vyžití	práce a povolání, pracovní nabídka - vyjádření svých přání, plánování budoucnosti	společnost a její budoucnost, ... - vyjádření svých přání, tužeb a plánů
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Žijeme v Evropě	národy a národnosti životní styl Evropanů - jídla mezinárodní	Rakousko, Vídeň Německo, Berlín	vzdělání, školské systémy - Vzdělávací systémy Švýcarsko -	svátky, zvyky, ... - svátky, události, tradice věda a technika, ... - německy mluvící osobnosti

		dní kuchyně		turismus, produkty, osobnosti Česká republika - památky, turismus, osobnosti	
Environmentální výchova	Problematika vztahů organismů a prostředí				
	Člověk a životní prostředí				příroda, rostliny, ... -

5.3.1.6 Učivo/výstupy

Německý jazyk	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• první kontakty, pozdravy, představování • časování slovesa být, pravidelných sloves, osobní zájmena • pravidla správné výslovnosti • slovosled věty oznamovací a tázací, zápor	• simuluje krátký seznamovací dialog, sdělí důležité informace o sobě a jiných osobách • v minidialogích používá fráze pro navazování kontaktu • přečte foneticky správně jednoduchý text, opakuje a napodobuje výslovnost německých hlásek • formuluje otázky a odpovědi k textu, na běžné otázky reaguje záporně
• základní číslovky do 20 • názvy států, jejich obyvatel a jazyků • krátký popis osob • tázací zájmena a příslovce • nepravidelná slovesa v přítomném čase • základní číslovky nad 20, letopočty	• počítá do dvaceti a zapíše číslovky podle poslechu • orientuje se na mapě Evropy, najde státy, města, pojmenuje obyvatele a jejich jazyky • najde v textu informace k osobám a pojmenuje činnosti týkající se jejich zaměstnání • sestaví dialog s informacemi o známých osobnostech • dbá na změnu v kmeni při časování nepravidelných sloves • vyjádří věk a rok narození, sdělí různé číselné informace a zeptá se na ně
• rodina • záliby, aktivity, kamarádi • domácí mazlíčci • člen neurčitý v 1. a 4. pádě, vazba es gibt + 4. pád • časování slovesa mít • přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádě • zápor	• pojmenuje a představí členy své rodiny, uvede jejich zájmy a používá překladový slovník • vysvětlí příbuzenské vztahy • vytvoří digitální plakát o sobě/o rodině/o kamarádech (Word, Canva) • pojmenuje různá zvířata, představí to své • užívá tvary podstatných jmen ve 4. pádě • vyjádří, co kdo má, nebo nemá • používá správný tvar přivlastňování • rozliší použití záporu „nein“, „nicht“ a „kein“
• škola, pomůcky, rozvrh hodin • barvy • člen určitý • množné číslo podstatných jmen	• vyjmenuje školní předměty a pomůcky, popíše svůj rozvrh a zhodnotí svůj vztah k některým předmětům, vyhledá neznámá slova • vytvoří digitálně tabulku s vlastním rozvrhem (Word, Excel) • pojmenovává správné barvy pomůcek a věcí kolem sebe • užívá tvary členu ve všech rodech • vyhledá množné číslo ve slovníku nebo ho odvodí na základě koncovek a rodů

• modální slovesa a jejich významy	• používá správné tvary způsobových sloves, rozlišuje významy, s jejich pomocí vyjádří prosbu, povinnost, požádá o dovolení
• názvy potravin, jídel a nápojů, stravovacích zařízení • v restauraci, kavárně • stravování, stravovací návyky • složená slova • způsobové sloveso mögen • nepravidelná slovesa v přítomném čase • rozkazovací způsob • všeobecný podmět man	• pojmenuje foneticky správně potraviny, nápoje, hotová jídla, ovoce a zeleninu, stravovací zařízení • v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a fráze používané při komunikaci s číšníkem v restauraci a vytvoří audiozáznam dialogu • popíše své celodenní stravování a zhodnotí své návyky • rozšiřuje slovní zásobu skládáním slov a používá u složenin správný rod • vyjádří, co má a nemá rád, ptá se na preference spolužáků • časuje silná slovesa a tvoří jejich rozkazovací způsob • přikáže někomu něco, reaguje na pokyny učitele • přeloží do obou jazyků věty se všeobecným podmětem
• denní režim, ranní rituály • určování času, denní doby • volnočasové aktivity • předložky se 4. pádem, osobní zájmena ve 4. pádě • odlučitelné a neodlučitelné předpony • zájmena wer, was • spojení zu Hause x nach Hause	• pojmenuje činnosti vztahující se k dennímu režimu, pojmenuje různé činnosti pro volný čas • používá správné časové údaje při vyprávění o průběhu dne • zeptá se na čas, sdělí, kolik je hodin, rozliší význam slov Uhr a Stunde, domluví si s někým program • jmenuje předložky se 4. pádem a používá je ve spojení s podstatnými jmény a zájmeny • rozliší přízvučnou předponu od nepřízvučné a správně ji užije ve větě • při rozhovoru používá správné tvary tázacích zájmen • rozlišuje tvary doma x domů
• zájmy, koníčky • popis a charakteristika osob, povahové vlastnosti • pocity, mezilidské vztahy • blahopřání k různým příležitostem • nepravidelná slovesa v přítomném čase • členy, osobní a přivlastňovací zájmena ve 3. pádě • 2. pád vlastních jmen	• informuje o způsobech trávení volného času svého a svých přátel • popíše vnější vzhled osob (přátel, spolužáků) a charakterizuje je • použije ustálené obraty pro vyjádření kladných a záporných emocí, vyjádří vztah k různým osobám • popřeje k narozeninám, svátku, Vánocům, Velikonocům • dbá na změnu v kmeni při časování silných sloves • užívá 3. pád podstatných jmen a zájmen ve spojení se slovesy • rozliší a vybere vhodnou variantu pro vyjádření 2. pádu českých vlastních jmen
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Umíme německy, Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (německá klávesnice, přehlásky, ostré ß, stylizace písma aj.)

Německý jazyk	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• nakupování	• používá ustálené obraty pro komunikaci při nakupování

• názvy obchodů a zboží, orientace v obchodním domě • názvy institucí • trávení volného času, kulturní vyžití • předložky s 3. pádem • předložka in a auf se 3. a 4. pádem • řadové číslovky	• simuluje rozhovor jako zákazník s prodávčem • pojmenuje různé obchody a instituce ve městě, uvádí příklady zboží, formuluje nákupní seznam • domluví si s přítelem návštěvu jakékoli kulturní akce • jmenuje předložky a užívá je ve spojení s podstatnými jmény a zájmeny • rozliší otázku na polohu místa (wo?) a na směr místa (wohin?) • používá řadové číslovky v datech
• popis cesty – orientace v centru města • můj dům, můj byt • inzeráty • slovesa liegen, legen, stehen, stellen, setzen, sitzen, hängen • předložky s 3. a 4. pádem, předložky pro popis cesty	• zeptá se na cestu, orientuje se na plánu města, pojmenuje a najde různé stavby, instituce a jiné objekty ve městě • pojmenuje typy domů, nazve jednotlivé místnosti bytu / domu a sdělí, kde se nacházejí • popíše místo svého bydliště, zhodnotí své bydlení a okolí • vytvoří vlog o svém bydlení (pokoj/byt) • popíše svůj pokoj, jeho vybavení a použije vhodná slovesa • rozliší použití předložky s 3. a 4. pádem, přiřadí vhodnou předložku pro popis cesty
• Rakousko • Vídeň • prázdniny, dovolená, zimní a letní aktivity • préteritum slovesa sein, haben, perfektum pravidelných a nepravidelných sloves • příslovečné určení času, časové údaje	• sdělí základní fakta o Rakousku • na plánu Vídně najde a pojmenuje nejznámější památky, čte s porozuměním text o Rakousku/Vídni, překládá neznámá slova pomocí slovníku • v rozhovoru s kamarádem sestaví z volnočasových nabídek program na dovolenou • při vyprávění o letních / zimních prázdninách tvoří správné tvary minulého času • vytvoří v aplikaci dle svého výběru aktivitu k procvičování daného gramatického jevu (křížovka, kvíz, domino, trimino, kahoot aj.) • užívá správné předložkové vazby u časových údajů
• cestování, služby • dopravní prostředky • na nádraží, v hotelu • časové předložky, časový 4. pád • perfektum nepravidelných sloves, préteritum modálních sloves	• popíše možnosti cestování ve městě • pojmenuje různé dopravní prostředky, uvede jejich výhody a nevýhody • simuluje komunikaci na nádraží, v hotelu na recepci, objedná ubytování • tvoří věty se správnou časovou předložkou • při vyprávění v minulosti tvoří správné tvary minulých časů • vytvoří v aplikaci dle svého výběru aktivitu k procvičování daného gramatického jevu (křížovka, kvíz, domino, trimino, kahoot aj.)
• Německo • Berlín • zeměpisné názvy • zvrtná slovesa • předložky se zeměpisnými názvy	• sdělí základní informace o Německu a orientuje se na mapě • uvede přírodní zajímavosti, turisticky atraktivní místa, známé osobnosti, typické produkty a další symboly Německa, v případě potřeby využije slovník • čte s porozuměním text o hlavním městě, pozná a pojmenuje typické pamětihodnosti Berlína • používá vhodnou předložku u zeměpisných názvů • doplní do kontextu ke slovesu správný tvar zvrtného zájmena • při určování místa používá vhodnou předložku a správný pád

• stupňování přídavných jmen a příslovčí	• tvoří komparativ a superlativ a srovnává věci na základě stupňování
• oblékání, móda • počasí • skloňování přídavných jmen • sloveso werden v přítomném i minulém čase	• pojmenuje různé oděvy a módní doplňky, popíše své oblečení a oblečení jiné osoby, vybere vhodný oděv k různým příležitostem, simuluje roli zákazníka při nákupu oděvu • popíše aktuální počasí, rozumí předpovědi počasí • tvoří správné tvary adjektiv při popisu obrázků • používá sloveso werden v různých případech a ve všech tvarech
• péče o zdraví • lidské tělo • nemoci, zdravotní potíže • u lékaře, léčba • prevence, životní styl • souřadné souvětí, souřadné spojky	• popíše svůj zdravotní stav • nazve části lidského těla • pojmenuje různé nemoci a potíže, udělí jednoduché rady • v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a obraty používané při komunikaci s lékařem • jmenuje aktivity, které pomáhají předcházet chorobám, reflektuje, zda je sám dělá, uvede rizika vedoucí ke zdravotním problémům • spojuje věty jednoduché v souvětí souřadné, volí správný slovosled u jednotlivých spojovacích výrazů, doplní dle významu vhodnou spojku do kontextu
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácvičí novou slovní zásobu (Umíme německy, Wordwall, Quizlet, Kahoot) • vytvoří prezentaci v Powerpointu k reáliím (např. k tematům Rakousko, Vídeň, Německo, Berlín) • napíše text/slohovou práci ve Wordu a edituje ho (např. k tematům bydlení, móda, reálie, školní výlet aj.)

Německý jazyk	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• sport a sportovní vybavení • souvětí podřadné, podřadné spojky	• pojmenuje nejrozličnější sporty, sportovní vybavení a sportoviště • formuluje svůj vztah ke sportu a pomocí rozšířené slovní zásoby vypráví o svých sportovních aktivitách, popíše sportovní aktivity v rámci školy • čte s porozuměním text se sportovní tematikou a najde v něm odpovědi na otázky • rozlišuje významy spojek, propojuje jednoduché věty do souvětí, dbá na správný slovosled
• kultura a umění, literatura • slovní zásoba k danému tématu (film, divadlo, hudba, kino, televize, kulturní akce) • účelové věty s um + zu a se spojkou „damit“ • infinitiv s/bez „zu“ • zkracování vět s dass, damit	• orientuje se v kulturní nabídce, domluví se na návštěvě jakékoli akce, simuluje odřeknutí • používá slovní zásobu k tématu kultura a umění, pojmenuje různé akce, žánry, typy pořadů, nástroje, vypráví o filmu/knize nebo filmové/literární postavě • v odpovědích tvoří infinitivní vazby • rozliší použití závislého infinitivu s zu a prostého bez zu • odliší větu předmětnou od věty účelové a zvolí správnou infinitivní vazbu pro zkrácení těchto vět

• média a sociální sítě • préteritum slabých a nepravidelných sloves, použití préterita a perfekta • vedlejší věty vztahné	• používá slovní zásobu k tématu média, popíše možnosti jejich využití, pojmenuje možná nebezpečí, sdělí výhody a nevýhody sociálních sítí a zhodnotí vlastní zkušenosti
	• vypravuje v préteritu prožité události
	• spojuje věty vhodným vztahným zájmenem ve všech rodech a pádech
• vzdělání • studium • životopis • opisný tvar würde + infinitiv, konjunktiv préterita, vedlejší věty podmínkové	• používá slovní zásobu k tématu vzdělávání a studium, s porozuměním čte text o vzdělávacím systému v Česku
	• hovoří o své dosavadní cestě za vzděláním
	• jmenuje části životopisu a napíše digitální strukturovaný životopis za použití šablony (Word, Canva)
	• tvoří a používá správné tvary podmiňovacího způsobu u různých typů sloves
• práce a povolání, pracovní nabídka • žádost o místo, motivační dopis • pracovní pohovor • plány do budoucna, přání a sny • konjunktiv préterita (pokračování) • budoucí čas	• pojmenuje tradiční i netradiční povolání a charakterizuje některá dle vlastního výběru, uvažuje nad hledisky, která jsou důležitá při volbě povolání
	• napíše motivační dopis ve Wordu a pošle ho jako přílohu mailu
	• během simulovaného rozhovoru odpovídá na typizované otázky přijímacího pohovoru
	• formuluje své plány do budoucna
	• vyjádří svá přání a přání druhých pomocí konjunktivu
	• tvoří prostý budoucí čas a uplatní ho při vypravování o svých plánech do budoucna
• Švýcarsko • trpný rod	• sdělí základní informace o Švýcarsku, přednese aktualitu/referát o městě, památce, osobnosti, turistické zajímavosti Švýcarska a používá online-slovník pro neznámá slova
	• vytvoří prezentaci v Powerpointu k vybranému tématu (osobnosti, turistické cíle, státní symboly, města, gastronomické speciality aj.)
	• formuluje informace pomocí pasivních konstrukcí a přeloží je, vyjádří původce děje pomocí vhodných předložek
Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Umíme německy, Wordwall, Quizlet, Kahoot) • vytvoří v aplikaci dle svého výběru aktivitu k procvičování daného gramatického jevu (křížovka, kvíz, domino, trimino, kahoot aj.)	

Německý jazyk	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• Česká republika • Praha • Děčín a region	• používá rozšířenou slovní zásobu k tématu, sdělí základní informace o Česku, písemně či ústně sestaví nabídku turistických cílů v ČR
	• jmenuje významné pražské památky
	• představí Děčín, jmenuje významné stavby, možnosti kulturního a sportovního vyžití a turisticky oblíbená místa v okolí

vazby sloves	vytvoří digitálně reklamní leták na vybranou zajímavost/lokalitu/akci v Děčíně a okolí a vyhledává informace také pomocí AI (Canva, Word)
	volí správnou předložku a pád u sloves, rozezná vazby odlišné od českého jazyka
	vytvoří v aplikaci dle svého výběru aktivitu k procvičování daného gramatického jevu (křížovka, kvíz, domino, trimino, kahoot aj.)
předložky s 2. pádem, 2. pád podstatných a přídavných jmen	zná významy předložek, používá správné tvary genitivu ve všech rodech
zájmenná příslovce tážací a ukazovací, opakování slovesných vazeb	aplikuje znalost slovesných vazeb při tvorbě zájmenných příslovcí a používá je v otázkách
příroda, rostliny, živočichové	používá slovní zásobu k tématu příroda, odhadne význam neznámých slov v textu
životní prostředí a jeho ochrana	čte s porozuměním texty s ekologickou tematikou, popíše ekologické chování své rodiny
plusquamperfektum, časové spojky	vyjádří předminulý čas v souvětí s časovými spojkami
svátky, zvyky, tradice, významné události	- pojmenuje státní a církevní svátky a tradice s nimi spojené, seznámí se se svátky jiných zemí - čte/poslouchá s porozuměním text o svátcích a tradicích, využívá adekvátní slovní zásobu, odhadne význam neznámých slov, vyhledává neznámá slova - jmenuje významné události v životě člověka, popíše jakoukoli soukromou oslavu - diskutuje na téma Vánoce / Velikonoce - vytvoří pracovní list ve Wordu na vybrané svátky/významné události
směrová příslovce	volí vhodná příslovce pro vyjádření směru ve vztahu k mluvčímu
Digitální kompetence zařazované průběžně - používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou - využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci - pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácvičku nové slovní zásoby (Umíme německy, Wordwall, Quizlet, Kahoot)	

5.3.2 Francouzský jazyk

5.3.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Francouzský jazyk 2
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Ve čtyřletém studiu si mohou žáci zvolit francouzštinu jako druhý cizí jazyk v prvním ročníku a pokračují v něm až do čtvrtého ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v dělených třídách v jazykové učebně a v rámci možností se využívá počítačová učebna. Vyučuje se dle metody Édito, která poskytuje základní materiál pro výuku zajišťující jazykové a kulturní vzdělání nutné pro běžnou komunikaci ve francouzském jazyce. Jako doplňkový materiál jsou využívány aktuální videomateriály, prezentace, tisk a další autentické dokumenty. Do vzdělávacího obsahu Francouzského jazyka jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam francouzského jazyka jako jednoho z jednacích jazyků EU. Osvojují si dovednosti dorozumět se v základních komunikačních situacích, porozumět jednoduchému textu, pracovat s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem. Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Žáci pracují s učebnicí, pracovním sešitem, mají možnost procvičovat si probírané mluvnické jevy na internetu. Vedeme je k postupnému vytvoření vlastního portfolia, kde si uchovávají doplňující materiály, ale především projekty a práce, které žáci během školního roku realizují. Využíváme zkušeností a poznatků z našich výměnných zájezdů do Nantes a pobytů francouzských studentů v Děčíně k větší motivaci žáků domluvit se francouzsky. Zapojujeme žáky do soutěží v rámci Dnů frankofonie, olympiády ve francouzštině a dalších soutěží a akcí pořádaných především Sdružením učitelů francouzštiny a Francouzským institutem v Praze.

5.3.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• hledá řešení v různých problémových situacích z každodenního života • využívá nabízených možností se setkat s ostatními a hovořit s nimi ve francouzštině (zúčastňuje se besed, navštěvuje instituce, kde se s francouzštinou setkává, je v kontaktu s rodilými mluvčími z partnerské školy v Nantes) • snaží se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba • učí se si poradit v cizojazyčné situaci i na základě cizích slov v

	češtině a větší znalosti anglického jazyka (analogie v slovní zásobě i mluvnici) • diagnostikuje chyby a navrhuje nové řešení
Kompetence komunikativní:	• vhodně používá vyjadřovací prostředky, je schopený se porozumět v běžných situacích, hovořit o jednoduchých tématech a porozumět textům odpovídajícím jeho jazykové úrovni (rozhovory, scénky, dramatizace, dopisy apod.). • využívá dovednosti osvojené ve francouzském jazyce k navázání kontaktu či vztahu (využíváme pobytů fr. studentů na naší škole – přímý rozhovor nebo navázání kontaktu přes internet). • snaží se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba. • učí se v mluveném i psaném projevu vyjadřovat jasně, uceleně, srozumitelně, strukturovaně (odstavce a prostředky textové návaznosti v textu) a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje • rozlišuje sdělení různého typu v různých komunikačních situacích, učí se správně interpretovat přijímaná sdělení a věcně argumentovat. • dokáže odbornou terminologii vhodně nahradit alternativním výrazem.
Kompetence sociální a personální:	• efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných. • učí se objektivně hodnotit svou práci i práci ostatních (bez výsměchu či opovržení). • učí se respektovat pravidla při práci v týmu a svou pracovní činností pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • poznává možnosti si ověřit své dovednosti formou složení mezinárodní zkoušky z francouzštiny (př. DELF).
Kompetence občanská:	• seznamuje se s realitami frankofonních zemí a snaží se je chápat i v širším kontextu (např. historickém či geopolitickém). • získává představu o zvycích ve frankofonních zemích a porovnává je se zvyky spojenými s naší kulturou (zkušenosti z výměnných zájezdů, soukromých pobytů, autentické materiály). • poznává cizojazyčné kultury a toleruje je. • zabývá se ekologickými a environmentálními tématy, přemýšlí, jak sám přispěje ke zlepšení situace.
Kompetence k podnikavosti:	• ve výuce využívá dvojazyčné a výkladové slovníky internet atd. • pracuje s autentickými cizojazyčnými materiály (jízdenky, vstupenky, plakáty apod.). • umí si naplánovat čas, úkoly plní kvalitně a ve stanoveném termínu (včetně plnění dílčích etap úkolů).
Kompetence k učení:	• pracuje s různými informačními zdroji (časopisy, internet, různé typy slovníků), a tím prohlubuje svůj zájem žáků o francouzštinu a frankofonní země. • pozoruje a poznává, který učební styl mu nejvíce vyhovuje. • samostatně zpracovává výpisky i práce rozsáhlejšího formátu a charakteru (reflexe, referáty, projekty). • sdílí své zkušenosti a poznatky z našich výměnných zájezdů do Nantes a pobytů francouzských studentů v Děčíně, tím motivuje spolužáky ke studiu jazyka. • zapojuje se do soutěží v rámci soutěží a akcí.

Kompetence digitální:

- zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií
- využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací
- dodržuje autorská práva
- hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií.
- využívá základy počítačové grafiky (grafické editory)
- uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.3.2.3 Používané metody a formy

- skupinová práce
- práce ve dvojicích, výměna rolí
- rozhovory, řízené rozhovory, diskuze
- práce s učebnicí, pracovním sešitem, pracovními listy
- práce s digitálními technologiemi (PC-programy, elektronická učebnice, mobilní telefony, aplikace)
- samostatná práce
- prezentace vlastní tvorby
- práce s textem, obrazovým materiálem
- audiovizuální cvičení
- práce s videem, úryvky filmů
- výklad, vysvětlování
- myšlenkové mapy
- aktivizační cvičení (křížovky, hry, osmisměrky, zpěv, kvízy)
- hodnocení, sebehodnocení
- práce s chybou
- brainstorming

5.3.2.4 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	3.	4.
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		cizí jazyky ve světě a jejich studium - hovoří o svých kvalitách a sdílí obavy z neúspěchu sport, volný čas, zábava - prezentuje své záliby	sport, volný čas, zábava lidské tělo, zdraví a nemoci	studium a kariéra - hovoří o svých kvalitách a zaměření
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	město, místa, památky		sport, volný	

		- orientace po městě cestování, ubytování - rezervace hotelu		čas, zábava	
	Sociální komunikace	volný čas, domácí práce, kulturní život - domluvení schůzky		sport, volný čas, zábava - turnaj v pétanque lidské tělo, zdraví a nemoci - vyjádření názoru	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Vzdělávání v Evropě a ve světě		studium, profesní život - školský systém frankofonních zemí a sdílení zkušeností studentů		
	Žijeme v Evropě	interkulturní souvislosti - národnosti, podobnost evropských jazyků země a národnosti, předlohy místa - národnosti, podobnost evropských jazyků		stravování, potraviny - tvorba vlastního textu, vyjádření kritiky nebo souhlasu se sdělením v médiích	

Environmentální výchova	Člověk a životní prostředí				životní prostředí a příroda
Mediální výchova	Média a mediální produkce			média a práce s informacemi - tvorba vlastního textu, vyjádření kritiky nebo souhlasu se sdělením v médiích	média a práce s informacemi - tvorba vlastního textu, vyjádření kritiky nebo souhlasu se sdělením v médiích

5.3.2.5 Učivo/výstupy

Francouzský jazyk	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• interkulturní souvislosti • pozdravy • sloveso být, jmenovat se • abeceda • dny v týdnu, měsíce, roční období • číslovky 1-31	• porovnává zvukovou a grafickou podobu francouzštiny s jinými jazyky • zamýšlí se nad slovy francouzského původu, která už zná • pozdraví, rozloučí se, představí se, zeptá se, jak se daří • sdělí o sobě základní údaje, zeptá se na osobní údaje spolužáka • hlásuje své jméno • sdělí datum • vyslovuje číslovky a přiřazuje hodnotu k číslici
• země a národnosti, předložky místa • sloveso mít • zájmy a koníčky • číslovky 32-100 • člen určitý • tvoření záporu	• osvojuje si názvy vybraných zemí a vhodně volí předložky místa • časuje sloveso mít • hovoří o svých zálibách • vytvoří plakátek, kde představí sebe a své koníčky • poznává grafickou a zvukovou stránku číslovek, všímá si zákonitostí francouzské výslovnosti • používá členy určité, přemýšlí nad rodem a číslem podstatných jmen • tvoří jednoduché záporné věty, odpovídá na otázky
• rodina, rodinné a životní události • profese a povolání • přivlastňovací zájmena • mužský a ženský rod podstatných jmen • číslovky nad 100 • člen určitý a neurčitý • pravidelná slovesa s koncovkou –er	• představí svou rodinu • osvojuje si slovní zásobu na téma povolání • vhodně volí přivlastňovací zájmena • rozlišuje rod podstatných jmen • vyjadřuje číslovky nad 100 • užívá členy určité a neurčité • časuje pravidelná slovesa s koncovkou – er
• obchody a nakupování	• zeptá se, sdělí otevírací dobu obchodu, osvojuje si obrazy potřebné pro nakupování • pořídí audio nahrávku scénky s názvem "v restauraci, na tržnici"

• stravování, potraviny • v restauraci • množné číslo podstatných jmen • člen dělivý, vyjádření množství • člen stažený • slovesa platit, koupit, dělat, jíst • slovesa s koncovkou -ir	• objedná si v restauraci, v kavárně
	• poznává gastronomii frankofonních zemí, napíše recept na jednu z francouzských specialit
	• tvoří množné číslo podstatných jmen
	• užívá výrazy množství a dělivý člen
	• tvoří člen stažený a užívá ho ve větách
	• časuje slovesa platit, koupit, dělat, jíst a všímá si odlišností v jejich časování
	• časuje pravidelná slovesa s koncovkou – ir
• město, místa, památky • rozdíl v užití vazby c'est / il est • vyjádření četnosti • sloveso prendre • rozkazovací způsob • dopravní prostředky	• osvojuje si slovní zásobu na téma město
	• poznává rozdíl mezi vazbou c'est / il est
	• vytvoří digitální plakátek, kde představí známou francoizskou osobnost (Canva)
	• osvojuje si výrazy četnosti
	• časuje sloveso prendre
	• tvoří rozkazovací způsob
	• popíše cestu, začne rozhovor, kde zeptá se na cestu, používá obraty potřebné při pohybu ve městě, popisuje cestu dopravními prostředky
• oblečení, móda • počasí • popis objektu • rod, číslo a umístění přídavných jmen • blízká budoucnost, nedávná minulost • ukazovací zájmena • sloveso venir	• pomocí map na internetových stránkách vytvoří trasu po Děčíně a popisuje jednotlivé body
	• popíše, co má na sobě, hovoří o módě a vkusu
	• hovoří o počasí
	• popíše objekt, jeho velikost, materiál a užití
	• rozlišuje rod a číslo přídavných jmen, tvoří věty s přídavnými jmény
	• vyjádří časové umístění daného momentu, tvoří věty s futur proche nebo passé récent
	• poznává ukazovací zájmena
	• časuje sloveso venir
	Digitální kompetence zařazované průběžně
	• používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou
	• využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci
	• pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot)
	• sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• volný čas, domácí práce, kulturní život • vyjádření času • obraty pro sjednání schůzky • zvrtná slovesa	• hovoří o svých každodenních aktivitách
	• zeptá se na čas, sdělí čas
	• navrhne schůzku, upřesní čas a místo shledání, odmítne, přijme pozvání na schůzku
	• časuje zvrtná slovesa
	• vytvoří pozvánku

• popis vzhledu, vlastnosti, charakter	• jednoduše popíše fyzický vzhled a charakter osoby
• bydlení, vybavení bytu a náklady	• osvojuje si danou slovní zásobu, získá informace o ubytování, bytě
• otázka společné bydlení a řešení nedorozumění	• porozumí novinovému článku o bydlení, krátkému inzerátu
• minulý čas složený (s pomocným slovesem mít) a výrazy času	• vyjádří potíže při sdílení stejné domácnosti, dokáže na ně reagovat, vyjádří prosbu o řešení problému, upozorní na závadu zařízení v domácnosti, písemně se omluví, vyjádří politování
• předložky místa	• vyhledává tvary sloves v minulém čase v textu, tvoří věty v minulém čase složeném (s pomocným slovesem avoir), užívá výrazy času
• rozkaz, zákaz	• situuje předmět v prostoru
• předmět přímý	• rozumí nápisům vyjadřující zákaz nebo doporučení, přiřazuje nápisy k piktogramům
• lidské tělo a zdraví	• vytvoří cedulky s piktogramy vyjadřující zákaz
• potíže každodenního života	• nahrazuje předmět přímý ve větě vhodným zájmenem
• rada, doporučení	• osvojuje si slovní zásobu k popisu lidského těla, popíše svůj fyzický stav a podá informace
• minulý čas složený zvrtných sloves	• osvojí si výrazy pro vyjádření negativního postoje, emoce
• předmět nepřímý	• pochopí radu nebo doporučení ostatních
• studium, profesní život	• časuje zvrtná slovesa v minulém čase složeném
• podmínkové věty	• nahrazuje nepřímý předmět ve větě zájmenem
• vztažná zájmena que a qui	• poznává školský systém ve Francii, porovnává ho s českým, vyjádří svá přání, záměr týkající se kariéry
• cestování, ubytování	• tvoří podmínkové věty
• formální dopis, pohled	• tvoří vztažné věty se zájmeny que a qui
• stupňování přídavných jmen	• fiktivně si rezervuje ubytování, orientuje se v on-line formuláři, vyjádří své preference, váhání
• pravidelná slovesa s koncovkou –ir	• napíše formální mail, pohlednici
• minulý čas složený (se slovesem être)	• pomocí AI vytvoří pohlednici, tu pak doplní textem a nasdílí ve skupinovém chatu se spolužáky
• imperfektum neosobních sloves	• stupňuje přídavná jména
	• časuje slovesa s koncovkou –ir
	• tvoří minulý čas s pomocným slovesem être
	• užívá výrazy imperfekta neosobních sloves k popisu děje v minulosti
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviu nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• volný čas a zábava	• sdělí informace o svých zálibách
• osobní a profesní život	• hovoří o svých povinnostech a o tom, jak tráví volný čas

• vyjádření záporu (rien, jamais, personne, plus)	• promyslí a pokusí se zorganizovat turnaj v pétanque pro své spolužáky, navrhne spolužákům termín a vytvoří informační letáček
• minulý čas složený	• tvoří složitější záporné věty
• indikátory času	• osvojuje si výrazy upřesňující čas
• vzpomínky, životní etapy	• popíše fotografii, vypráví o svých vzpomínkách, vytvoří text na pohlednici, popis k fotografii
	• do skupinového chatu nasdílí fotografii s komentářem, o ní pak hovoří, sdílí své vzpomínky
• smysly a emoce	• vyjadřuje označení smyslů ve francouzštině, vyjádří emoce, vlastní názor souhlasný i opačný
• krajina a počasí	• hovoří o počasí a o krajině, popíše místo
• zájmenná příslovce y, en	• obohacuje svůj ústní projev zájmeny en a y
• imperfektum	• poznává imperfektum, jeho formu a užití
• porovnávání	• porovnává, užívá 2. stupeň přídavných jmen
• pozice přídavných jmen ve větě	• tvoří věty s přídavnými jmény a sleduje jejich umístění ve vztahu k podstatnému jménu
• bydlení, vybavení domácnosti, život ve městě	• popíše své bydlení
• inzerát v novinách	• porozumí novinovému článku o bydlení, krátkému inzerátu
	• na frankofonních webových stránkách hledá inzeráty z rubriky bydlení
• diskuse, výrazy souhlasu, nesouhlasu, srovnání	• dokáže se přihlásit o slovo v diskusi, vyjádří svůj názor, srovnání
• vztažná zájmena	• tvoří věty se vztažnými zájmeny
• lidské tělo, vzhled, charakter	• popíše fyzický i psychický stav, osvojuje si výrazy popisující vzhled a lidské vlastnosti
• porovnávání, vyjádření podobnosti	• porovnává, vyjadřuje podobnost
• subjontif a vyjádření nutnosti	• poznává subjontif a tvoří věty s jeho užitím
	• dokáže vyjádřit zákaz, nutnost s použitím subjontivu
• tvoření subjontivu nepravidelných sloves	• poznává v textu tvary subjontivu nepravidelných sloves
• nové technologie a životní styl	• vyjádří své představy o budoucnosti
• podmínková věta se spojkou SI	• tvoří podmínkové věty za užití spojky si
• budoucí čas prostý	• vypráví o nových technologiích v budoucnosti
• vazba on, zájmena každý, všichni	• představuje si, jak to bude v budoucnosti vypadat
• vyjádření nutnosti, nezbytnost, rozkaz a zákaz v kontextu pozice zájmen	• své představy popisuje za použití zájmena on
• adjektiva, adverbia, stupňování	• stupňuje přídavná jména a příslovce
• stravování, potraviny	• poznává gastronomii a její úlohu ve frankofonních zemích
	• vytvoří jídelní lístek (Canva, Word)
• gastronomie a restaurace	• je schopný se orientovat v jídelním lístku, popřípadě se doptat při nejasnostech
• užití zájmena en	• zahrazuje výrazy s dělivým členem zájmenem en
• vazba ne...que	• srovnává za použití vazby ne...que
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot)

	• sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)
--	---

Francouzský jazyk	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• charakter a vlastnosti • fyzický vzhled, pohyby těla • tázací zájmena • zájmeno tout, jeho forma a výslovnost • vyjádření pocitů subjektivem • superlativ	• popíše charakter osoby • osvojuje si obraty potřebné k popisu vzhledu jiné osoby a vyjádří druhy pohybu a pozice • poznává tázací zájmena • zabývá se zájmenem tout, jeho užitím a odlišné výslovnosti v závislosti na významu • vyjadřuje emoce za použití subjektivu • tvoří superlativ
• média a práce s informacemi • členění textu • postavení zájmen v rozkazovacím způsobu • vyjádření příčiny a důsledku • vyjádření nutnosti, konjunktiv	• vyjádří souhlas nebo rozpor s tvrzením v médiích, přemýšlí o vlivu médií • vytvoří pro spolužáky dotazník o užívání sociálních sítí • umí strukturovat vlastní text • zkoumá umístění zájmen v různých typech vět • vyjádří příčinu a následek, dokáže sdělit svůj návrh řešení • tvořením vět vyjadřujících nutnost si osvojuje tvary sloves v konjunktivu
• zboží, obchod • domácnost a předměty běžného užití • podmiňovací způsob přítomný • gérondif	• osvojuje si slovní zásobu z okruhu nakupování • reaguje na inzerát, nabídku • osvojuje si slovní zásobu z okruhu domácnost, pantomimou naznačuje vybavení domácnosti, spolužáci pak hádají, které slovíčko představuje • vyjadřuje své přání, touhy, tvoří věty s podmiňovacím způsobem • pomocí podmiňovacího způsobu popisuje imaginární situace • osvojuje si gérondif a tvoří věty
• cestování, turismus • užití minulého času složeného a imparfait • shoda přičestí minulého s předmětem přímým • ukazovací zájmena samostatná	• rezervuje ubytování, získá doplňující informace týkající se zájezdu • vytvoří letáček s nabídkou výletu • pomocí obrazových materiálů popisuje událost v minulosti za použití minulého času složeného a imparfait • všímá si nutnosti shody ve větách v minulém čase, kde předmět předchází před slovesem • používá ukazovací zájmena samostatná
• studium a kariéra • zdůraznění – mise en relief • nepřímá řeč	• hovoří o své způsobilosti, zkušenostech • poznává francouzský školní vzdělávací systém a srovnává ho s českým • hovoří o svých plánech týkajících se kariéry, podněcuje vyprávění spolužáka na stejné téma • vytvoří CV a motivační dopis ve Wordu a pošle ho jako přílohu • ve svém ústním projevu používá jev mise en relief • používá nepřímou řeč v přítomném čase
• životní prostředí a příroda	• zamýšlí se nad dopady znečištěného životního prostředí, aktivně se zúčastní diskuse se spolužáky, nabídne řešení nepříznivé situace týkající se ekologie

• vyjádření účelu	• vyjádří účel
• trpný rod	• tvoří věty s trpným rodem
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

5.3.3 Španělský jazyk

5.3.3.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Španělský jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Ve čtyřletém studiu si mohou žáci zvolit španělštinu jako druhý cizí jazyk v prvním ročníku a pokračují v něm až do čtvrtého ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně během prvních tří ročníků a 2 hodiny týdně ve čtvrtém ročníku. Výuka probíhá v dělených třídách v jazykové učebně a v rámci možností se využívá počítačová učebna. Vyučuje se dle metody Aventura Nueva 1 a Aventura Nueva 2, která poskytuje základní materiál pro výuku zajišťující jazykové a kulturní vzdělání nutné průběžnou komunikaci ve španělském jazyce. Jako doplňkový materiál jsou využívány aktuální videomateriály, prezentace, tisk a další autentické dokumenty. Do vzdělávacího obsahu Španělského jazyka jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam španělského jazyka jako jednoho z jednacích jazyků EU. Osvojují si dovednosti dorozumět se v základních komunikačních situacích, porozumět jednoduchému textu, pracovat s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem. Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Žáci pracují s učebnicí, pracovním sešitem, mají možnost procvičovat si probírané mluvnické jevy na internetu. Kromě běžné metody vyučování je častá práce ve dvojicích či v týmech, samostatná práce nebo výuka formou hry. Prosazuje se individuální přístup k žákům. Součástí vyučování jsou i příležitostné akce jako exkurze a soutěže. Především samostatná tvořivost žáků, a práce s reáliemi propojují španělštinu s jinými předměty jako zeměpis, informatika, občanská a rodinná výchova.

5.3.3.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
Kompetence k řešení problémů:	- identifikuje účastníky problémové situace a složky problému, proměnné a jejich vzájemné vztahy. - vyvozuje závěry ze získaných poznatků, zobecňuje výsledná řešení.
Kompetence komunikativní:	- efektivně kombinuje různé typy vyjádření (souvislý text/graf/tabulka, souvislý text/symbolická vyjádření, schémata apod.) a podle toho, čeho chce svým sdělením dosáhnout a s kým komunikuje, zvolí vhodnou kombinaci. - podle situace a podle toho, s kým a jak komunikuje, zvolí vhodný prostředek, dokáže je efektivně kombinovat
Kompetence sociální a personální:	- volí úkoly, při nichž rozvine i méně rozvinuté schopnosti a dovednosti. - kriticky hodnotí nabídky na zlepšení vzhledu, hmotnosti, apod.
Kompetence občanská:	- události politické a veřejné neodbývá jako zbytečné ani jako bezvýchodné, ale hledá rozumné jádro nebo alternativu. - porovnává hodnoty v kultuře i ve veřejném životě, které sám uznává, s hodnotami uznávanými v předchozích generacích (tradičními) i s hodnotami nově vznikajícími.
Kompetence k podnikavosti:	- pojmenuje, jakými disponuje schopnostmi, znalostmi a dovednostmi. - dokáže rozvinout nápad druhého, dosahovat cílů jako člen týmu.
Kompetence k učení:	- uspořádá přehledně získané informace. - získává zpětnou vazbu týkající se efektivity jeho učení či práce od vrstevníků i dospělých.
Kompetence digitální:	- zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií - využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací - dodržuje autorská práva - hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. - využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) - uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.3.3.3 Používané metody a formy

- práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce
- výklad, vysvětlování
- napodobování/simulace reálných situací, výměna rolí
- rozhovory, řízené rozhovory, diskuze,
- práce s učebnicí, pracovním sešitem, pracovními listy, slovníky
- práce s textem
- práce s obrazovým materiálem
- práce s videem, úryvky filmů, audiovizuální cvičení
- práce s digitálními technologiemi (online slovníky, elektronická učebnice, mobilní telefony, online aplikace)
- myšlenkové mapy, brainstorming
- aktivizační cvičení (křížovky, didaktické hry, zpěv, kvízy)

- sebehodnocení, zpětná vazba, práce s chybou
- prezentace vlastní tvorby, slohové práce

5.3.3.4 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	3.	4.
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	prázdninové a volnočasové aktivity části dne a každodenní činnosti místa v přírodě a ve městě podstatná a přídavná jména pro popis míst		příd. jména vyjadřující pocity a nálady spojovací výrazy	mezilidské vztahy zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky záhadné a strašidelné příběhy příběhy námořníků a průzkumníků slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	povolání a místa výkonu povolání povahové vlastnosti vzhled osob		výrazy spojené s přípravou cesty	
	Sociální komunikace	vykání představování		fráze spojené s rezervací ubytování obchody a zboží životní prostředí	povahové vlastnosti části lidského těla detektivní příběhy nevšední zážitky a extrémní sporty
	Morálka všedního dne			hotelové služby a hotelové pokoje	škola a vyučování
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Vzdělávání v Evropě a ve světě	španělština ve světě			Argentinci, jejich povaha a záliby studium cizího jazyka,

					gramatické termíny
	Žijeme v Evropě	příjmení ve španělsky mluvícím světě španělské svátky a oslavy adresy ve Španělsku autonomní oblasti Španělska počasí a příroda ve Španělsku španělská města a místa španělština ve světě pojmenování některých věcí charakteristických pro španělsky hovořící země oficiální jazyky Španělska, mapa Španělska	zkrácené verze španělských jmen Barcelona běžný den ve Španělsku otevřít hodiny ve Španělsku národní park Picos de Europa tržnice ve Španělsku Camino de Santiago typická španělská jídla a pokrmy tapas	země latinské Ameriky a jejich zajímavosti cestovní ruch na Yucatánu	
Multikulturní výchova	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí				dobytí Mexika Spanglish latinskoamerické populace v USA Carlos Santana
Mediální výchova	Média a mediální produkce			výrazy spojené s nákupy on-line	

5.3.3.5 Učivo/výstupy

Španělský jazyk	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy

• výslovnost • pozdravy • čísla od 1 do 10 • vykání, zájmena usted, ustedes • slovesa do třídy	• hláskuje a vyslovuje
	• pozdraví a rozloučí se
	• Počítá do 100
	• rozumí vykání
	• rozumí základním pokynům ve cvičeních
• osobní zájmena • sloveso ser, slovesa llamarse a hablar v j.č. • tázací zájmena ¿Qué? ¿Quién? ¿De dónde? ¿Cómo? • některé evropské země, národnosti a jazyky • zápor ve větě • mapa Španělska a hlavní zajímavosti	• poděkuje, omluví se a zeptá se, když nerozumí
	• řekne, jakými mluví jazyky
	• zeptá se na jméno, národnost a odpoví
	• zeptá se na význam slov, a jak se řekne něco španělsky
	• rozlišuje rozdíly mezi online slovníkem a překladačem a chápe, kdy je vhodné použít který z nich.
• předměty ve třídě • přídavná jména pro popis předmětů • barvy • aktivity na hodinu španělštiny • podstatná jména související s prací s učebnicí • určitý a neurčitý člen • rod a číslo podstatných jmen • přechylování a mn. číslo příd. jm. • neosobní slovesný tvar hay • časování pravid. sloves v přít. čase • nepravidelná slovesa tener a ver • tázací zájmena ¿por qué? • vazba para + infinitiv • sloveso "gustar" + infinitiv	• pojmenuje věci ve třídě
	• vyjádří, co se nachází na určitém místě
	• řekne, jaké věci jsou a jakou mají barvu
	• řekne, co dělá na hodinách španělštiny
	• vyhledává a orientuje se na webu RAE - oficiální orgán, který řídí španělský jazyk.
• prázdninové a volnočasové aktivity • nepravidelná slovesa estar a ir • slovesa se změnou samohlásky (e – ie) • předložky de, en, a • použití sloves ser-estar-hay • spojky "y, o, ni, pero, por eso" • místa v přírodě a ve městě • podstatná a přídavná jména pro popis míst • nepravidelné sloveso "hacer" • zvrtná zájmena, zvrtná slovesa • části dne a každodenní činnosti (por la mañana, por la tarde, por la noche) • slovesa se změnou samohlásky (o (u) - ue) • nepravidelné sloveso "decir" • porovnávání 2.stupeň	• řekne, co dělá rád a co ne
	• řekne, co dělá o prázdninách
	• řekne, kde se nachází osoby, místa a věci
	• popíše svůj den
	• popíše místo
	• vytváří cvičení a listy na procvičování španělské slovní zásoby v aplikaci CS-ES Slovník nebo podobných.
• povolání a místa výkonu povolání • osobní údaje jako adresa aj. • slovesa pravidelná v 1. osobě jednotného čísla (conocer, traducir) • číslovky 10-100	• napíše neformální e-mail nebo pohled
	• ptá se a odpovídá na otázky o povolání
	• zeptá se na adresu, e-mail a tel. číslo
	• řekne, co kdo dělá v různých profesích
	• počítá do 100

• adresy ve Španělsku • roční období, počasí • počasí a příroda ve Španělsku • tázací zájmeno ¿dónde?	• hovoří o počasí
• rodina, příbuzenské vztahy, rodinný stav • vzhled osob • přivlastňovací zájmena nesamostatná (mi, tus, vuestras...) • tázací zájmeno "¿cuántos?" • povahové vlastnosti • příslovce (muy, bastante, nada...) • měsíce v roce a datum • třetí stupeň přídavných jmen • předložka "de" • španělské svátky a oslavy	• vytvoří ve Wordu dokument s opakovacími otázkami k danému tématu. • hovoří o rodině a příbuzných • popíše vzhled a vlastnosti osob • zeptá se na věk a řekne, kolik je mu let • řekne, kdy má narozeniny, popřeje • určí datum • vytvoří digitální plakát o sobě/o rodině/o kamarádech (Canva)

Španělský jazyk	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• záliby, zájmy, volný čas	• řekne, jaké jsou jeho zájmy, co má rád a co ne
• druhy filmů	• řekne, co a jak často dělá ve volném čase
• slovesa gustar, encantar, interesar	• řekne, co se mu líbí na druhých
• zájm. předmětu nepřímého, zájm. s předložkou (me, te, le...)	• vyjádří, že něco umí nebo neumí dělat
• příslovce frekvence	• hovoří o tom, jaké filmy se mu líbí
• příslovce množství (mucho/muy, bastante...)	
• sloveso "salir"	
• Barcelona (Sagrada Familia, Parque Guell...)	
• orientace ve městě	• zeptá se na cestu a popíše ji
• město, místa ve městě, dopravní prostředky	
• předložky pro určení místa a času- Hodiny a části dne	• zeptá se a řekne, kolik je hodin
• kulturní událost	• sjedná si schůzku, přijme/odmítne pozvání
• dny v týdnu,	
• školní předměty	• vytvoří digitálně tabulku s vlastním rozvrhem (Word, Excel)
• slovesná vazba ir a + infinitiv (budoucnost)	• řekne, co bude dělat a zeptá se na plány ostatních
• tener que + inf., poder + inf.	• popíše svůj běžný den (opakování)
• pravidlo zdvořilosti: 'yo' na posledním místě	
• vazba antes de/después de + inf	• zeptá se a řekne, kdy a kde se koná určitá událost
• běžný den ve Španělsku	• popíše svůj běžný den (opakování)
• předměty používané na cestách	• popíše věc, jejíž název nezná
• části domu/bytu a nábytek	• určí, kde se věci nacházejí a komu patří
• neurčitá zájm. algún, alguno, ningún, ninguno	• popíše dům/byt a jeho části, popíše pokoj
• zájmena předmětu přímého, lo	• popíše výhody a nevýhody bydlení
• příslovce a předložky pro určení polohy předmětu (encima de, debajo de ...)	• přivítá návštěvu a je zdvořilým hostem
• použití sloves estar-hay (opakování)	• řekne, co je třeba, co je dovoleno/zakázáno

• přivlastňovací zájmena samostatná (mío, tuyo...) • neosobní vazby hay que, (no) se puede, está prohibido/permitido + infinitiv	• vytvoří fotografickou montáž, uzavře ji a odešle ve formátu jpg
• ovoce, zelenina, maso, ryby • sladkosti, nápoje • druhy obchodů s potravinami • množství a balení potravin • výrazy používané při nakupování • výrazy používané v restauraci • rozkazovací způsob kladný a záporný (2. osobu j.č) • rozkazovací způsob: postavení zájmen ve větě • věty zvolací (¡Qué + příd. jm.!) • trpný rod a zvrtné se • tržnice ve Španělsku • cesta svatého Jakuba • typická španělská jídla a pokrmy, tapas	• hovoří o stravovacích návycích • určí cenu a množství potravin • popíše, z čeho se skládá pokrm • nakoupí potraviny a objedná si v restauraci • v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a fráze používané při komunikaci s číšníkem v restauraci a vytvoří audiozáznam dialogu • někomu něco poradí, přikáže, zakáže • vytvoří prezentaci v PowerPointu, Prezi nebo jiném podobném programu na téma Cesta svatého Jakuba nebo španělské gastronomické speciality, jako jsou tapas.
• běžné úkoly všedního dne • výrazy pro hodnocení zážitků (fue genial, lo pasé bien...) • příslovečná určení času vztahující se do minulosti (ayer, hace dos años...) • minulý čas jednoduchý pravidelných sloves • minulý čas jednoduchý nepravidelných sloves ser, ir, estar, hacer, tener • Madrid • hudba ve Španělsku	• vypráví o svých cestách a zážitcích z cest • řekne, co dělal v uplynulých dnech i v minulosti • určí, kdy v minulosti se něco odehrálo • vyjádří, kdy něco dělal naposledy • určí datum • řekne, jak se měl a jaké bylo to, co prožil
	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)"

Španělský jazyk	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• mapy Latinské Ameriky a hlavní prvky zájmu. • hotelové služby a hotelové pokoje • příd. jména popisující stavy věcí a míst • rozkazovací způsob pro vykání • předložky para a por • pokyny a zákazy na značkách a cedulích • estar+přídavné jméno • spojky pero a sino	• popíše hotel, hotelové služby a pokoj • popíše stav věcí a míst • zahájí a ukončí formální telefon, dopis, e-mail • rezervuje ubytování • požádá o laskavost a službu • dává pokyny a rady osobám, kterým vyká

• Mexiko	• vytvoří prezentaci v PowerPointu nebo podobném programu o Mexiku.
• obchody a zboží	• nakupuje oblečení a jiné zboží
• oblečení a jeho popisující	• popíše oblečení, hovoří o tom, co rád/a nosí
• výrazy spojené s nákupy on-line	• orientuje se na webové stránce a nakupuje na internetu
• číslovky 100 – 1 000 000	• počítá do 1 000 000
• neurčitá a záporná zájmena a příslovce (alguien, algo, nadie...)	
• zájmena předmětu přímého a nepřímého	
• sloveso parecer	• v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a fráze používané při komunikaci s prodávčem v obchodě s oblečením a vytvoří audiozáznam dialogu.
• Kolumbie	
• životní prostředí	• řekne, co dělá a může dělat pro ochranu životního prostředí
• výrazy vyjadřující názor	• vyjádří svůj názor a souhlas či nesouhlas s názory druhých
• zvířata	
• příd. jména vyjadřující pocity a nálady (aburrido, enfadado...)	
• estar v přít. čase + gerundium	• vyjádří, co dělá v tuto chvíli nebo v současnosti
• gerundium	
• nepravid. slovesa v přít. čase prostém (dormir, medir, poner...)	
• sloveso star + přídavné jméno (stavy osob)	• zeptá se na druhého, jak se cítí a popíše vlastní pocity a nálady
• spojovací výrazy (además, así que...)	
• Galapágy	• vytvoří dokument ve Wordu s fotografiemi endemických zvířat z Galapágských ostrovů v Ekvádoru (pomocí AI a fotografií)
• věci spojené se vzpomínkami na dětství a jiná období (colegio, peluche...)	• vypráví o dětství a dalších obdobích života
• imperfektum	• popisuje osoby, věci a místa v minulosti
• vynálezy a přístroje denního užití	• hovoří o tom, jak stroje a jiné vynálezy změnily náš život
• slovesné vazby s infinitivem (estar a punto de, acabar de, volver a, dejar de)	• porovnává minulý a současný životního (antes + imp ..., ahora + přít.)
• příslovce (-mente)	• reaguje na novinky a vyjádří údiv, radost, překvapení, lítost, hněv
• říše Inků a Inkové dnes	
• události veřejného života (guerra, terremoto, desfile...)	• vysvětlí, jakou změnu přinesla určitá událost
• základní životní milníky (nacer, dedicarse a...)	• hovoří o historických událostech
• důležité okamžiky mezilidských vztahů	• vypráví o svém životě, či biografii slavných
• minulý čas jednoduchý (nepravidelné slovesa)	• vypráví příhody a zážitky z minulosti
• použití minulého času jednoduchého a imperfekta	• vypráví o vztazích a o tom, jak někoho poznal/a
• předložka a s předmětem přímým (4. pád)	
• Frida Kahlo	

	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)"
--	--

Španělský jazyk	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• svátky a oslavy	• hovoří o tom, jak se slaví různé svátky a události
• vazba soler+infinitiv	• vyjádří, co obvykle dělává při různých příležitostech
• subjunktiv v přítomném čase	• převezme a předá vzkaz
• použití subjunktivu pro vyjádření přání a ve vedlejších větách předmětných a účelových	• vyjádří záměr a účel
• zájmena předmětu přítomného a nepřítomného	• vyjádří přání a potřeby
• que a qué (shrnutí)	☐
• vánoce a jiné svátky ve šp. hovořících zemích	☐
• Bolívie	• vytvoří reklamní trojlist k reáliím Bolívie na vybrané téma.
• mezilidské vztahy	• hovoří o mezilidských vztazích
• výrazy vyjadřující pocity	• vyjádří, co má s druhými společné
• škola a vyučování	• hovoří o různých situacích při výuce
• podmiňovací způsob a jeho použití	• vyjádří, co by dělal/a a nedělal/a v určité situaci
• slovesa pro vyjádření pocitů	• vyjádří pocity, které vzbuzují lidé, věci, činnosti
• Argentina, prvky zájmu, její lidé a hlavní rysy "voseo"	• vytvoří barevný a kreativní dokument ve Wordu s tabulkami, které ilustrují hlavní charakteristiky jazykové varianty "voseo" a země, kde se mluví.
• části lidského těla	☐
• zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky	• dává pokyny, rady a doporučení v neformálních situacích
• osobní hygiena a péče o vzhled	• hovoří o tom, jak pečovat o zdraví a vzhled
• pozice, pohyby a změny poloh	• popíše cviky, pozice a pohyby při cvičení
• slovesa "doler"	• popíše zdravotní potíže a řekne, co ho bolí
• rozkazovací způsob 2.os.mn.č.	☐
• slovesa ser a estar+přídavné jméno	☐
• Zvratná slovesa používaná v imperativu	☐
• gerundium pro vyjádření způsobu a současně probíhajících dějů	☐
• Kuba a salsa	• vytvoří krátké video, na kterém ukáže alespoň své nohy při základních krocích salsy. Video nahraje na YouTube jako soukromé a sdílí odkaz s učitelem
• estar v imperfektu+gerundium	• vyjádří děje, které se odehrávaly současně
☐	• vyjádří děj, který byl přerušený nečekanou událostí
• imperfektum v nepřímé řeči	• reprodukuje, co kdo řekl, slyšel nebo si myslel
• Kolumbus a objev Ameriky	☐

• dobytí Mexika	☐
• nevšední zážitky a extrémní sporty	• řekne, jaké má zkušenosti, co zažil/a a co naopak nikdy nedělal/a
• slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti (saber, costar, darse bien...)	• hovoří o svých schopnostech a dovednostech
• minulý čas složený	
• použití subjunktivu (ojalá, espero que...)	• vyjádří přání a očekávání, co by rád/a dělal/a a na co se těší
• slovesa venir-ir, traer-llevar	• vyjádří, jak dlouho se něčemu věnuje
• vazba llevar + gerundium • absolutní superlativ (-ísimo) a tvoření zdvojnásobení (-ito)	• vypráví příhody zážitky z minulosti hovořit o zkušenostech se studiem španělštiny
☐	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)"

5.4 Matematika

5.4.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Předmět Matematika pokrývá vzdělávací oblast Matematika a její aplikace, kterou stanovuje RVP GV.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Ve výuce matematiky se zaměřujeme na rozvoj logického, abstraktního a exaktního myšlení žáků, dále na rozvoj tvořivosti a geometrické představivosti. V rámci předmětu si žáci osvojují matematické pojmy a algoritmy, které dovedou efektivně využívat při řešení úkolů vycházejících z praxe. Cílem práce v hodinách je nejen rozvíjet matematické dovednosti žáků, ale také je vést k zodpovědnosti, k vytrvalosti, k plánování a k organizaci vlastní práce. Podporujeme samostatnost i nutnost spolupráce při řešení problémů, při hledání je nutné vyjádřit své myšlenky, obhájit je a sledovat i jiný myšlenkový postup, který vede k cíli. Předmětem Matematika prolíná průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 1. ročníku po 4 hodinách, ve 2. a 3. ročníku po třech hodinách týdně v základním kurzu. Rozvoj výpočetní techniky a řada matematických počítačových programů umožňují efektivně a zábavnou formou procvičovat učivo matematiky, rozvíjet prostorovou představivost žáků. Proto některé hodiny cvičení probíhají v učebně ICT, popř. v multimediální učebně s využitím interaktivní tabule.

5.4.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	• přesně formuluje problém, navrhne možné postupy řešení a vypracuje řešení. • kontroluje správnost výsledku úlohy vzhledem k zadání.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. • užívá matematický jazyk, terminologii, symboliku. • jasně formuluje, vysvětluje a obhájí správnost svého postupu řešení. • naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence sociální a personální:	• respektuje dohodnutá pravidla. • respektuje názory a myšlenky druhých.
Kompetence občanská:	• přistupuje zodpovědně ke studiu. • poskytuje podle svých možností účinnou pomoc v dané situaci.
Kompetence k podnikavosti:	• efektivně si organizuje vlastní práci. • zodpovědně přistupuje k plnění zadaných úkolů.

Kompetence k učení:	• ve spolupráci s učitelem si osvojuje základní matematické pojmy, odbornou terminologii, metody a algoritmy řešení úloh. • aplikuje získané dovednosti. • třídí informace, plánuje postupy. • řešením problémových úloh si rozvíjí schopnost abstraktního a logického myšlení. • řeší domácí úkoly, pomocí kterých si ověřuje pochopení a zvládnutí probíraného učiva.
Kompetence digitální:	• aktivně využívá digitálních technologií při získávání, vyhodnocování dat, pro usnadnění práce a kontrolu výpočtů. • vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • vnímá pozitivní i negativní důsledky digitalizace pro člověka. • efektivně využívá vhodné programy a aplikace pro studium a procvičování matematických dovedností.

5.4.3 Používané metody a formy

- Na modelových příkladech seznamujeme žáky s postupy řešení problémových úloh.
- Nabízíme nové úlohy a problémy, u kterých mohou žáci využít naučených postupů řešení.
- Podporujeme u žáků různé způsoby řešení problémových úloh, samostatné uvažování, tvořivost.
- Klademe důraz na kontrolu správnosti výsledku úlohy vzhledem k zadání.
- Motivujeme žáky netradičními úlohami, matematickými soutěžemi.
- Pracujeme s grafy, diagramy, tabulkami apod.
- Vedeme žáky k využívání náčrtků a grafů při řešení úloh.
- Přecházíme od jednoduššího problému ke složitějšímu.
- Vysvětlujeme na příkladech induktivní a deduktivní přístup k řešení problému.
- Vedeme žáky k tomu, aby problém pojmenovali a zformulovali, v čem spočívá.
- Umožňujeme žákům při diskusi na dané téma vyjádřit své myšlenky a názory.
- Podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úloh, matematických hádanek, logických příkladů.
- Zařazujeme do vyučovacích hodin skupinovou práci, kooperativní učení, ale i samostatné počítání a řešení problémů, procvičování konkrétní dovednosti s kontrolou učitele.
- Učíme žáky vhodně využívat digitální technologie.

5.4.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko	-->	Zeměpis -> 1. ročník -> • pracuje s grafickým i číselným měřítkem
	• vyjadřuje neznámou ze vzorce	-->	Chemie -> 1. ročník -> • řeší základní výpočty
	• užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko	<--	Zeměpis -> 1. ročník -> • pracuje s grafickým i číselným měřítkem
	• vyjadřuje neznámou ze vzorce	<--	Chemie -> 1. ročník -> • řeší základní výpočty
2.	• sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic	-->	Fyzika -> 1. ročník -> • vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní
	• sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic	<--	Fyzika -> 1. ročník -> • vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní

5.5.5 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	3.	4.
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti				
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Průběžně - reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematická snaha a činnosti, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi	Průběžně - reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematická snaha a činnosti, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi	Průběžně - reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematická snaha a činnosti, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi	Průběžně - reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematická snaha a činnosti, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi
	Sociální komunikace	Průběžně - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá	Průběžně - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá	Průběžně - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá	Průběžně - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá

		komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací	komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací	komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací	komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací
--	--	---	---	---	---

5.4.6 Učivo/výstupy

Matematika	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Základní poznatky z matematiky - číselné obory, jejich vlastnosti - pojem absolutní hodnoty reálného čísla - mocniny s přirozeným a celým mocnitelem - druhá a třetí odmocnina	- určuje číselný obor daného čísla (N, Z, Q, R) a rozlišuje základní vlastnosti číselných oborů - pracuje s racionálními čísly ve tvaru zlomku i ve tvaru desetinných čísel, znázorní je na číselné ose - znázorní absolutní hodnotu reálného čísla na číselné ose a chápe její geometrický význam - ovládá výpočty s mocninami s přirozeným i celočíselným exponentem - zapisuje čísla ve formě $a \cdot 10^n$ - určí číselně 2. a 3. odmocninu - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému - využívá aplikaci PhotoMath ke kontrole správnosti výsledků úprav číselných výrazů, účelně využívá kalkulátor k výpočtu mocnin, odmocnin
Dělitelnost přirozených čísel	- rozliší mezi prvočíslem a číslem složeným, mezi číslem a cifrou - zapisuje čísla v desítkové soustavě, užívá znaky dělitelnosti 2,4,3,6,8,9,..., - ovládá mechanismus určení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - rozloží čísla na součinprvočísel - aplikuje poznatky o dělitelnosti při úpravách zlomků a ve slovních úlohách - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Pravoúhlý trojúhelník	- definuje funkci tangens, kotangens, sinus, kosinus pro pravoúhlý trojúhelník - ovládá práci s kalkulátorem při výpočtu hodnot goniometrických funkcí a velikosti úhlu - aplikuje funkce při řešení slovních úloh - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Výroková logika	zapisuje a čte text zapsaný matematickou symbolikou

• logické spojky • kvantifikátory	• pozná co je výrok a určí pravdivostní hodnotu, rozliší definici a větu, předpoklad a závěr věty, správný a nesprávný úsudek
	• správně užívá výroky obsahující slova „aspoň“, „nejvýše“, „právě“, „každý“, „žádný“ a umí tyto výroky negovat
	• používá existenční a obecný kvantifikátor
	• správně používá logické spojky k tvorbě a rozboru složených výroků, složené výroky neguje
	• vysloví k implikaci její negaci i obměnu
	• vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Množiny • základní množinové pojmy – rovnost, doplněk, sjednocení, průnik, rozdíl množin • intervaly	• používá pojmy podmnožina, průnik, sjednocení a rozdíl množin
	• na číselné ose znázorňuje intervaly a určuje jejich sjednocení, průnik, doplněk, rozdíl
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Výrazy s proměnnými • mnohočleny • výrazy s mocninami a odmocninami • lomené výrazy	• na konkrétních příkladech mnohočlenů určí koeficient, člen, stupeň mnohočlenu
	• provádí operace s mnohočleny – sčítání, násobení, dělení, vytváří opačný mnohočlen
	• aktivně užívá vzorce pro 2. a 3. mocninu dvojčlenu
	• ovládá početní operace s lomenými výrazy, určí jejich definiční obor.
	• upravuje efektivně výrazy s proměnnými, provádí rozklad na součin vytýkáním nebo rozkladem na součin užitím vzorce
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• využívá aplikaci PhotoMath ke kontrole správnosti výsledků úprav výrazů s proměnnými
Rovnice a nerovnice • lineární rovnice a nerovnice • lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • soustavy lineárních rovnic se dvěma a třemi neznámými • slovní úlohy • kvadratické rovnice, iracionální rovnice • lineární rovnice s parametrem • soustavy lineárních a kvadratických rovnic • kvadratické nerovnice • rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli • slovní úlohy	• při řešení využívá ekvivalentních i důsledkových úprav rovnic a nerovnic
	• vyjadřuje neznámou ze vzorce
	• diskutuje o řešitelnosti nebo počtu řešení
	• řeší všechny typy lineárních rovnic
	• nahradí v rovnici absolutní hodnotu příslušným výrazem
	• užívá dosazovací a sčítací metodu při řešení soustav rovnic se dvěma a třemi neznámými
	• dovednosti aplikuje ve slovních úlohách
	• řeší kvadratické rovnice užitím diskriminantu
	• používá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice pro efektivní řešení
	• vysvětlí pojem parametr v rovnici
	• rozloží kvadratický trojčlen a řeší nerovnici metodou nulových bodů
	• upraví různé typy rovnic na kvadratickou rovnici v základním tvaru
	• aplikuje řešení kvadratických rovnic ve slovních úlohách
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• procvičuje a osvojuje si dovednosti řešení rovnic a nerovnic pomocí vhodných programů a aplikací

Základy planimetrie • klasifikace rovinných útvarů, • přímky a jejich vzájemná poloha, úhel, dvojice úhlů • trojúhelník, shodnost trojúhelníků • mnohoúhelníky – konvexní a nekonvexní • kružnice, kruh a její části, středový a obvodový úhel • podobnost trojúhelníků • Pythagorova věta, Euklidovy věty • množiny bodů dané vlastnosti • konstrukční úlohy • pojem zobrazení v rovině • shodná zobrazení – osová a středová souměrnost, posunutí, otočení • konstrukční úlohy řešené pomocí shodných zobrazení • podobné zobrazení – stejnolehlost	• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině
	• třídí útvary na základě jejich vlastností
	• dokáže shodnost trojúhelníků užitím vět o shodnosti trojúhelníků
	• řeší úlohy, v nichž využívá vlastnosti středového a obvodového úhlu
	• užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko
	• aktivně užívá Euklidovy věty, větu Pythagorovu, určuje obvody a obsahy rovinných útvarů
	• v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy
	• řeší úlohy z praxe, vhodně využívá kalkulátor
	• vysvětlí pojmy: geometrické zobrazení v rovině, shodné zobrazení, podobné zobrazení
	• řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti a pomocí konstrukce na základě výpočtu
	• využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému, symbolicky zapisuje konstrukci
	• definuje osovou a středovou souměrnost, posunutí, otočení, stejnolehlost
	• sestojí obraz geometrického útvaru v daném zobrazení
	• řeší polohové i nepolohové konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• využívá digitální materiály programu Geogebra k názorné představě a procvičování shodných a podobných zobrazení, vlastností rovinných útvarů

Matematika	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Funkce • základní pojmy teorie funkcí • lineární funkce • funkce s absolutními hodnotami • kvadratická funkce • lineární lomená funkce • mocninná funkce, mocniny, odmocniny • inverzní funkce, funkce druhá odmocnina • exponenciální funkce a exponenciální rovnice • logaritmická funkce a logaritmické rovnice • goniometrická funkce a goniometrické rovnice	• definuje pojmy: funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, funkce rostoucí, klesající, nerostoucí, neklesající, shora a zdola omezená, omezená, sudá, lichá, periodická, maximum a minimum funkce
	• rozhodne, zda daný předpis či graf představuje funkci
	• z grafu funkce popíše její vlastnosti
	• sestojí grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti
	• sestojí grafy elementárních funkcí s absolutní hodnotou
	• znalostí funkcí využívá při grafickém řešení rovnic a nerovnic, dále při řešení aplikačních úloh
	• modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí
	• provádí úpravy výrazů s mocninami a odmocninami
	• definuje pojem inverzní funkce, dokáže určit k dané funkci funkci inverzní a sestojit její graf
	• definuje $\log x$, ovládá a dokáže aplikovat věty o logaritmech
	• aplikuje vlastnosti exponenciálních a logaritmických funkcí při řešení exponenciální a logaritmické rovnice
	• převádí stupňovou míru na obloukovou a naopak

	• definuje goniometrické funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens v pravoúhlém trojúhelníku i pomocí jednotkové kružnice • používá vztahy mezi goniometrickými funkcemi a vzorce pro dvojnásobný argument • řeší goniometrické rovnice • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • pomocí programu Geogebra kontroluje správnost sestavení grafů funkcí a stejně tak grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • využívá kalkulátor k určení hodnot logaritmických a goniometrických funkcí • s využitím aplikace PhotoMath ověřuje správnost řešení exponenciálních, logaritmických a goniometrických rovnic, kontroluje výsledky operací s mocninami
Trigonometrie • sinová a kosinová věta	• vysloví sinovou a kosinovou větu a věty z nich odvozené (větu pro obsah trojúhelníka a větu pro poloměr kružnice opsané trojúhelníku) • řeší obecný trojúhelník a jednoduché praktické úlohy užitím sinové a kosinové věty, účelně k tomu využívá kalkulátor • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Stereometrie • volné rovnoběžné promítání • polohové vlastnosti přímek a rovin v prostoru • rovinné řezy hranolu a jehlanu • metrické vztahy v prostoru • tělesa • objem a povrch těles	• zobrazí jednoduchá tělesa ve volném rovnoběžném promítání • popíše všechny možnosti pro vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin • sestrojí rovinný řez hranolu a jehlanu, průsečnici rovin, průnik přímky s tělesem • definuje odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin a dané odchylky vypočítá • charakterizuje základní mnohostěny a rotační tělesa (hranol, jehlan, rotační válec, rotační kužel, koule) • vypočítá objem a povrch základních těles (hranol, jehlan, rotační válec, rotační kužel, koule), poznatků využívá v praktických úlohách • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • využívá digitální materiály programu Geogebra k názorné představě a procvičování polohových vlastností útvarů v prostoru
Souřadnice • souřadnice v rovině • vzdálenost bodů • střed úsečky	• ovládá zavedení souřadnic v rovině • vypočítá souřadnice středu úsečky a vzdálenost dvou bodů • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Vektory • orientovaná úsečka • vektory • operace s vektory	• definuje vektor jako množinu všech orientovaných úseček, které mají stejnou velikost a stejný směr • určí souřadnice vektoru • vypočítá velikost vektoru • sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic • vypočítá souřadnice rozdílu vektorů, násobku vektoru reálným číslem • vypočítá skalární součin dvou vektorů • vypočítá úhel dvou vektorů

	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
--	--

Matematika	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Analytická geometrie v rovině • parametrické vyjádření přímky • obecná rovnice přímky • směrnicový tvar rovnice přímky • polohové úlohy v rovině • metrické úlohy v rovině	• určí směrový vektor přímky • vyjádří přímku parametricky • určí normálový vektor přímky • zapíše obecnou rovnici přímky • zapíše směrnicový tvar rovnice přímky • popíše vzájemnou polohu dvou přímek v rovině • vypočítá vzdálenost bodu od přímky • vypočítá odchylku dvou přímek v rovině • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • s využitím programu Geogebra graficky kontroluje správnost výpočtů polohových vztahů útvarů v rovině
Kuželosečky • kružnice • elipsa • parabola • hyperbola	• definuje kružnici, elipsu, parabolu a hyperbolu • vyjádří kružnici, elipsu a hyperbolu středovou rovnicí, parabolu vrcholovou rovnicí • převede obecnou rovnici kuželosečky na středový nebo vrcholový tvar, určí základní údaje a kuželosečku načrtne • popíše vzájemnou polohu kuželosečky a přímky • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • s využitím programu Geogebra graficky kontroluje správnost výpočtů polohových vztahů útvarů v rovině
Kombinatorika • základní kombinatorická pravidla • variace • permutace • kombinace • kombinační číslo, Pascalův trojúhelník • binomická věta	• používá základní kombinatorická pravidla • v jednoduchých příkladech rozhodne, zda se jedná o kombinace, permutace či variace a podle vzorce vypočítá jejich počet • upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • používá binomickou větu • řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem, účelně využívá kalkulátor • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Pravděpodobnost • náhodný jev a jeho pravděpodobnost • pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů • nezávislost jevů	• odlišuje pojem náhodný jev a množina možných výsledků • vypočítá pravděpodobnost jevu, je-li znám počet příznivých a všech možných výsledků • vypočítá pravděpodobnost opačného jevu, pravděpodobnost sjednocení jevů, pravděpodobnost nezávislých jevů, k výpočtům vhodně využívá kalkulátor • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Zpracování dat, statistika • analýza a zpracování dat v různých reprezentacích • statistický soubor, statistický znak, absolutní a relativní četnost	• diskutuje a kriticky hodnotí statistické informace a daná statistická sdělení • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat • využívá výpočetní techniku

• grafické znázornění rozdělení četností • charakteristiky polohy – aritmetický a geometrický průměr, medián, modus • charakteristiky variability - rozptyl, směrodatná odchylka	• reprezentuje graficky soubory dat
	• čte a interpretuje tabulky, diagramy
	• rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• využívá tabulkový procesor (Excel) k sestavení tabulky rozdělení četností, vypočítání charakteristik polohy a variability a k sestrojení grafu rozdělení četnosti znaku • vyhledává informace s pomocí digitální technologie, využívá veřejně dostupné databáze (Český statistický úřad apod.)
Posloupnosti a řady • posloupnost, vzorec pro n-tý člen • rekurentní určení posloupnosti • vlastnosti posloupnosti • aritmetická a geometrická posloupnost, užití	• chápe posloupnost jako speciální případ funkce
	• určí posloupnost rekurentně a vzorcem pro n-tý člen
	• rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost
	• používá vztahy pro geometrickou a aritmetickou posloupnost k řešení jednoduchých slovních úloh, vhodně využívá kalkulátor
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Daňová a finanční matematika • jednoduché a složené úrokování • využití geometrické posloupnosti a řady – jednoduché úlohy • daň z úroku, čistý výnos • základní úlohy z finanční matematiky	• interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování
	• řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice, při výpočtech využívá kalkulátor
	• rozhodne o výhodách a nevýhodách jednotlivých druhů spoření
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému

5.5 Fyzika

5.5.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Fyzika
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Do vzdělávacího obsahu jsou začleněny některé tematické okruhy průřezových témat-z Environmentální výchovy, Člověk a životní prostředí a z Mediální výchovy. Předmět je vyučován jako povinný v prvním, druhém a třetím ročníku s dvouhodinovou časovou dotací. Výuka probíhá v kmenových učebnách školy a v laboratoři fyziky. V rámci laboratorních cvičení jsou žáci děleni na skupiny, tím je umožněna skupinová spolupráce. Výuka je dle možností doplněna exkurzemi, přednáškami či besedami.

5.5.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	• posuzuje řešení daného problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti. • využívá postupů badatelské činnosti.
Kompetence komunikativní:	• formuluje jasně a souvisle své myšlenky v písemné i ústní podobě. • pracuje ve skupině týmu a posiluje schopnost respektovat názor druhých.
Kompetence sociální a personální:	• přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat. • dodržuje pravidla dobrého soužití.
Kompetence občanská:	• chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy. • posoudí důsledky určitého jevu nebo lidské činnosti z hlediska ekologického, ekonomického či zdravotního.
Kompetence k podnikavosti:	• rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj.
Kompetence k učení:	• samostatně či v kooperaci s ostatními žáky experimentuje a vyhodnocuje získané informace. • používá odbornou terminologii. • poznává souvislosti fyzikálního poznání s ostatními, především přírodovědnými a technickými obory. • vyhledává, třídí a propojuje informace.
Kompetence digitální	• samostatně vyhledává, ověřuje, kriticky hodnotí a zpracovává fyzikální informace. • ověřuje správnost a důvěryhodnost nalezených informací, porovnává je s učebními materiály. • používá čidla, měřicí software pro fyzikální experimenty Pasco, dynamický matematický software Geogebra.

	• zpracovává naměřená data pomocí kalkulačtoru a tabulkového procesoru Excel (grafy, výpočty).
	• interpretuje výsledky měření v kontextu fyzikálních zákonů.
	• aplikuje počítačové simulace Phet ke zkoumání fyzikálních jevů.
	• dodržuje pravidla digitální etiky a bezpečnosti, respektuje autorská práva.

5.5.3 Používané metody a formy

Definice kompetence	Metody, formy, strategie, činnosti
Samostatně či v kooperaci s ostatními žáky experimentuje a vyhodnocuje získané informace.	Výklad doplňujeme schematy a myšlenkovými mapami pro snadnější zapamatování a vytvoření vztahů mezi fakty.
Používá odbornou terminologii.	<i>Klademe žákům otázky, které je podněcují k dalšímu zamyšlení, diskusi a hledání vysvětlení</i>
Posuzuje řešení daného problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti.	<i>Žákům zadáváme takové úkoly v rámci laboratorních měření, aby si na jejich řešení ověřili platnost fyzikálních zákonů. Požadujeme po nich kritické zhodnocení volby např. postupů, metod zpracování dat...</i>
Využívá postupů badatelské činnosti.	<i>Diskutujeme se žáky nad řešením přírodovědných úloh.</i>
	<i>Volíme i takové problémové úlohy, které umožňují různé způsoby řešení.</i>
Formuluje jasně a souvisle své myšlenky v písemné i ústní podobě.	<i>Motivujeme žáky ke konstruktivní diskusi se spolužáky, s učiteli. Podporujeme je v kritickém sebehodnocení i hodnocení ostatních.</i>
Pracuje ve skupině týmu a posiluje schopnost respektovat názor druhých.	<i>Dáváme žákům dostatečný prostor pro formulování a obhajování vlastních názorů.</i>
Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat.	<i>Do výuky zařazujeme skupinové či projektové vyučování v rámci laboratorních měření.</i>
Dodržuje pravidla dobrého soužití.	<i>Homogenitu či heterogenitu skupiny volíme citlivě s ohledem na věk žáků a klima třídy.</i>
	<i>Motivujeme žáky k spolupráci, komunikaci a toleranci.</i>
Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy.	<i>Do výuky zařazujeme popularizační přednášky na aktuální téma.</i>
Posoudí důsledky určitého jevu nebo lidské činnosti z hlediska ekologického, ekonomického či zdravotního.	<i>Fyzikální témata doplňujeme o poznatky z technické praxe, ekonomiky a životního prostředí.</i>
Rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj	<i>Klademe žákům takové otázky a úkoly, které je rozvíjí v oblasti myšlení, učení, v tvůrčím řešení, v organizaci činnosti a času, ve spolupráci.</i>
	<i>Zveme do výuky odborníky z praxe, úspěšné absolventy.</i>

5.5.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní	-->	Matematika -> 2. ročník -> • sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic
	• vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb	-->	Chemie -> 1. ročník -> • запише символы физических величин и их единиц (матер. количество, моль, молярная масса, молярный объем, молярная концентрация и молярная доля)
	• vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní	<--	Matematika -> 2. ročník -> • sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic
	• vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb	<--	Chemie -> 1. ročník -> • запише символы физических величин и их единиц (матер. количество, моль, молярная масса, молярный объем, молярная концентрация и молярная доля)
2.	• uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN (polovodičové diody), elektrolýzy. Vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech	-->	Chemie -> 1. ročník -> • выведет зависимость изменения свойств веществ на локализацию элемента в ПСП (электроотрицательность, электропроводность, ионизационная энергия)
	• porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti	-->	Chemie -> 2. ročník -> • uvede zdroje vzniku oxidů dusíku a jejich vliv na životní prostředí, diskutuje o možnostech nápravy
	• uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN (polovodičové diody), elektrolýzy. Vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech	<--	Chemie -> 1. ročník -> • выведет зависимость изменения свойств веществ на локализацию элемента в ПСП (электроотрицательность, электропроводность, ионизационная энергия)
	• porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti	<--	Chemie -> 2. ročník -> • uvede zdroje vzniku oxidů dusíku a jejich vliv na životní prostředí, diskutuje o možnostech nápravy
3.	• řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi	-->	Biologie -> 3. ročník -> • опишет дефекты зрения и слуха и способы их коррекции
	• řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi	<--	Biologie -> 3. ročník -> • опишет дефекты зрения и слуха и способы их коррекции

5.5.5 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	3.
	Člověk a životní prostředí	Práce a energie - využívání obnovitelných zdrojů energie	Struktura a vlastnosti látek Děje v plynech, kruhový děj, účinnost - tepelné motory	Jaderná fyzika Fyzika mikrosvětla
Mediální výchova	Média a mediální produkce			
	Uživatelé	Kinematika Dynamika		

5.5.6 Učivo/výstupy

Fyzika	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Fyzikální veličiny a jejich měření - obsah a význam fyziky, obory fyziky, významní fyzikové - soustava fyzikálních veličin a jednotek - absolutní a relativní odchylka měření	- vysvětlí na příkladech pojmy hmota a pole, vyjmenuje obory fyziky a dokáže popsat jejich zaměření, dokáže jmenovat významné fyziky a ví, čím přispěli k rozvoji fyziky - dokáže pomocí fyzikálních veličin popsat vlastnosti těles - dokáže převádět jednotky - rozliší skalární veličiny od vektorových - dokáže vysvětlit, proč vznikají chyby při měření fyzikálních veličin - měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření
Kinematika pohybu - hmotný bod a těleso - vztažná soustava - poloha a změna polohy tělesa - rychlost a zrychlení tělesa	- umí vysvětlit pojmy hmotný bod a těleso, ví, čím se liší a co mají společného - umí zaznamenat a popsat polohu tělesa ve vztažné soustavě - dokáže popsat a rozlišit klid a pohyb tělesa - dokáže popsat a rozlišit pohyb podle tvaru trajektorie, podle rychlosti a podle zrychlení - využívá základní kinematické vztahy při řešení úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených - umí znázornit grafickou závislost fyzikálních veličin pro pohyb tělesa - zaznamenává a vyhodnocuje pohyb těles pomocí digitálních čidel a softwaru Pasco - poloha, rychlost, zrychlení
Dynamika pohybu - síla a její účinky - pohybové a deformační účinky sil - Newtonovy pohybové zákony - moment síly - gravitační zákon	- dokáže vysvětlit na konkrétních příkladech ze života účinky sil - odliší vztahy mezi jednotlivými druhy sil, jejich velikost, směr a působíště - dokáže určit v konkrétních příkladech síly a jejich momenty působící na těleso - dokáže určit výslednici sil - využívá pohybové zákony k předvídání pohybu těles - rozlišuje a uvádí konkrétní příklady pohybových a deformačních účinků sil - využívá zákony zachování hybnosti a hmotnosti - využívá kalkulátor k výpočtu velikosti dynamických veličin - síly, zrychlení, hmotnosti, výslednice - vytváří modely pohybu a sil pomocí nástrojů Phet simulace - zaznamenává a vyhodnocuje data z digitálních čidel a softwaru Pasco - síla, hmotnost, zrychlení
Práce a energie - mechanická energie a práce - druhy mechanické energie - výkon	- používá a aplikuje pojem energie a práce na konkrétní lidské činnosti - uvádí vzájemnou závislost mezi mechanickou energií a mechanickou prací - využívá zákon zachování mechanické energie - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů vlivu na životní prostředí - z ověřených online zdrojů vyhledá data o typech energií, zdrojích a přeměnách

Kinetická teorie látek	• uvádí a vysvětluje důkazy potvrzující předpoklad částicové struktury látek (difúze, Brownův pohyb, osmóza)
Termodynamika	• charakterizuje vnitřní energii tělesa z pohledu svých znalostí o pohybu částic a výměny energie mezi částicemi
• termodynamická teplota	• porovnává teploty těles a množství energie měřením
• vnitřní energie a její změna	• vyvozuje formulace z termodynamických zákonů
• teplo	• rozlišuje pojmy teplo, teplota a vnitřní energie
• první a druhý termodynamický zákon	• provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel Pasco - teplota, objem, hmotnost, tlak
• přenos vnitřní energie	• zpracovává měření v tabulkovém editoru Excel

Fyzika	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Struktura a vlastnosti látek	• objasňuje souvislosti mezi vlastnostmi látek různého skupenství
• struktura a vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek	• charakterizuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles
• deformace tlakem a tahem	• vysvětlí roztažnost na konkrétních příkladech z praxe
• normálové napětí, Hookův zákon	• vysvětlí podstatu jevů spojených s anomálií vody
• objemová, teplotní a délková roztažnost látek	• objasní příčinu vzniku kapilárních jevů
• povrchová vrstva kapalin, povrchové napětí a povrchová síla	• charakterizuje konkrétní příklady využití kapilarity v praxi
• kapilární jevy	• uvádí rozdíly mezi reálným a ideálním plynem, vyvozuje z nich důsledky
• ideální plyn	• využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu
• stavová rovnice	• určuje práci a energii soustavy podle typu děje
• děje v plynech - izochorický, izobarický, izotermický, adiabatický	• charakterizuje jednotlivá skupenství a jejich změny
• změny skupenství	• dokáže určit teplo při změně skupenství
	• provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel Pasco - délka, síla, objem, teplota
	• zpracovává měření v tabulkovém editoru Excel
Mechanické kmitání a vlnění	• objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění
• kmitání mechanického oscilátoru	• dokáže na základě grafu zjistit periodu, frekvenci a vlnovou délku mechanického vlnění
• perioda, frekvence	• zná zdravotní rizika spojená s nadměrným hlukem
• postupné vlnění	• provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel a softwaru Pasco - čas, rychlost, vzdálenost
• stojaté vlnění	• zpracovává měření a pracuje s grafy v programu Geogebra nebo v tabulkovém editoru Excel
• vlnová délka, rychlost vlnění	
• odraz, lom a ohyb vlnění	
• zvuk, jeho hlasitost a intenzita	
Elektrické pole	• charakterizuje elektrické pole z hlediska silového působení bodových nábojů či nabitých těles
• elektrický náboj a jeho zachování	• k řešení elektrostatického pole využívá intenzitu, el. potenciál a napětí, a to i v homogenním i radiálním poli
• elektrické pole	• porovnává účinky elektrického pole na vodič a izolant
• intenzita elektrického pole	• provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel a softwaru Pasco - el. proud, napětí, odpor

• elektrické napětí	• zpracovává měření a vytváří grafy v tabulkovém editoru Excel, simuluje jevy pomocí PhET
• kondenzátor	
Elektrický proud v látkách	• aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech
• elektrický proud a vedení elektrického proudu v látkách	• využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů
• základní prvky elektrického obvodu	• uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN
• Ohmův zákon a voltampérová charakteristika	• dokáže vysvětlit a uvést využití elektrolýzy
• rezistor, reostat, potenciometr	• vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech
• tepelné účinky elektrického proudu	
• elektrická práce a výkon	
• polovodičová dioda	

Fyzika	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Magnetické pole	• charakterizuje magnetické pole v okolí magnetů, vodičů a nábojů
• pole magnetů a vodičů s proudem	• dokáže vysvětlit a popsat silové účinky magnetického pole
• magnetická indukce	
• indukované napětí	
Střídavý proud	• zná rozdíly v postupech získávání energie z různých energetických zdrojů
• harmonické střídavé napětí a proud	• vysvětlí princip fungování základních elektrických zařízení (generátor, elektromotor, transformátor) a popíše jejich roli v elektrických rozvodech a při přeměně energií
• výkon	• žák vyhledá z ověřených online zdrojů informace o energetické síti v ČR
• generátor, elektromotor, transformátor	
• elektrárny	
Elektromagnetické záření	• aplikuje vztah mezi frekvencí a vlnovou délkou elmg. vlnění
• elektromagnetická vlna	• dle frekvence či vlnové délky zařadí záření do spektra elmg. záření
• spektrum elektromagnetického záření	• posoudí účinky záření na lidský organizmus a navrhne způsob ochrany
Vlnové vlastnosti světla	• využívá zákony šíření světla v prostředí
• šíření a rychlost světla v různých prostředích	• sestrojí paprsek dopadu, odrazu a lomu
• zákony odrazu a lomu světla	• vysvětlí rozklad bílého světla optickým hranolem
• index lomu	
• optické spektrum	
• interference světla	
Optické zobrazování	• používá principy paprskové optiky a chod význačných paprsků ke konstrukci odrazu
• zobrazování rovinným zrcadlem	• popíše vlastnosti odrazu
• zobrazování kulovým zrcadlem	• simuluje světelné jevy pomocí online aplikací např. PhET
• zobrazování tenkou čočkou	• využívá při výpočtech kalkulačtor
• zorný úhel	
• optické soustavy - oko, lupa	

Mikrosvět • foton a jeho energie • korpuskulárně vlnová povaha záření • kvantování energie elektronů v atomu • spontánní a stimulovaná emise • laser • jaderná energie • syntéza a štěpení jader atomů • řetězová reakce • jaderný reaktor	• využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů
	• vysvětlí vlastnosti laseru
	• rozliší různé druhy radioaktivního záření z hlediska částic, zdrojů a energie
	• porovná radioaktivní záření z hlediska bezpečnosti a účinků na lidský organismus, doporučí ochranou strategii
	• posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance
	• využívá zákon radioaktivní přeměny
	• využívá online aplikace k modelování kvantových jevů např. PhET
	• vyhledá na spolehlivých webech popisy experimentů z kvantové fyziky,

5.6 Chemie

5.6.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Chemie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje vzdělávací obor Chemie.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Do předmětu jsou integrovány vybrané kapitoly z oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět Chemie zahrnuje kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Ochrana člověka za mimořádných událostí V prvním ročníku je chemie vyučována 2 hodiny týdně. Ve druhém ročníku je dotována 2 hodinami, z toho jednou hodinou na laboratorní práce jednou za 14 dní. Ve třetím ročníku má chemie časovou dotaci 2 hodiny týdně. Celková hodinová dotace včetně integrovaných oborů je 6,5 hodin, pravidelně je využívána didaktická a počítačová technika a výukové programy. Laboratorní práce se konají v dobře vybavené chemické laboratoři s půleným počtem žáků. Žáci se spolupodílejí na vytváření nástěnkových a počítačových prezentací, které se také využívají k výuce.

5.6.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• využívá možnosti dalšího vzdělávání formou soutěží, projektů a olympiád. • chápe vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Poznatky zobecňuje a používá je v různých oblastech života. • vyslovuje hypotézy, které prakticky ověřuje, následnou analýzou a vyvozováním závěrů si zdokonaluje své schopnosti řešit problémy.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje své myšlenky, názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně a stylisticky správně. Používá správně obecně platné termíny, znaky, symboly, piktogramy. • stručně, přehledně i objektivně sděluje postup a výsledky svých pozorování a experimentů ústní i písemnou formou. • naslouchá druhým lidem, snaží se jim porozumět, zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje, obhájí svůj názor.
Kompetence sociální a personální:	• dodržuje zákony a společenské normy, uvědomuje si svá práva i povinnosti. • rozhoduje uvážlivě, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky své práce.

Kompetence občanská:	• uvědomuje si nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí a péče o své zdraví. • sleduje problematiku rozvoje, využití i zneužití chemie. • ztotožňuje se s principy udržitelného rozvoje a akceptuje jeho aplikace v každodenním životě.
Kompetence k podnikavosti:	• uvědomuje si svou zodpovědnost za dodržování bezpečnostních pravidel pro bezpečnost svou, ostatních a zdárný průběh práce. • uvědomuje si svou zodpovědnost za výsledky své práce. • pracuje na svém rozvoji. • při spolupráci na školních akcích si prověřuje své znalosti, organizační schopnosti. Má možnost sebereflexe.
Kompetence k učení:	• využívá vhodné způsoby učení, plánuje si vlastní učení. Chápe význam celoživotního vzdělávání. • vyhledává a třídí informace z grafů, tabulek, diagramů a dalších zdrojů, ověřuje si jejich správnost. • pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky zhodnocuje a vyvozuje obecné závěry. • osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a postupy. Pracuje s neznámým pojmem na základě jazykové analýzy.
Kompetence digitální	· Vytváří digitální prezentace na vybraná chemická témata a efektivně je využívá při prezentaci poznatků a výsledků.
	· Využívá kalkulátory a digitální nástroje při provádění chemických výpočtů.
	· Tvoří laboratorní záznamy a protokoly prostřednictvím textových editorů s důrazem na přesnost, strukturu a formální úpravu.
	· Pořizuje a edituje audiovizuální záznamy chemických experimentů pomocí digitálních technologií.
	· Využívá vhodné digitální nástroje a technologie k plánování, zaznamenávání a prezentaci výsledků chemického pozorování a experimentování.
	· Zpracovává přehled chemických látek v tabulkovém editoru.

5.6.3 Používané metody a formy

Definice kompetence	Metody, formy, strategie, činnosti,
Využívá vhodné způsoby učení, plánuje si vlastní učení. Chápe význam celoživotního vzdělávání.	<i>Snažíme se o získání pozitivního vztahu k učení, tím, že jim ukazujeme různé způsoby učení. Vysvětlujeme význam celoživotního vzdělávání.</i>
Vyhledává a třídí informace z grafů, tabulek, diagramů a dalších zdrojů, ověřuje si jejich správnost.	<i>Předkládáme, doporučujeme různé informační zdroje, ukazujeme, jak s nimi pracovat. Jakým způsobem pracovat se získanou informací.</i>
Pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky zhodnocuje a vyvozuje obecné závěry.	<i>Zařazujeme praktické úkoly ve škole i doma a učíme je, jak zpracovat výsledky a jak jich využít.</i>
Osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a postupy. Pracuje s neznámým pojmem na základě jazykové analýzy.	<i>Pravidelnou kontrolou zadaných úkolů je vedeme k systematickosti, dodržování termínů, zodpovědnosti.</i>
Využívá možnosti dalšího vzdělávání formou soutěží, projektů a olympiád.	<i>Motivujeme studenty k zapojení do olympiád, projektů a soutěží. Podílíme se na jejich přípravě.</i>
Chápe vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Poznanky zobecňuje a používá je v různých oblastech života.	<i>Zaměřujeme se na propojení získaných teoretických znalostí s praktickým životem.</i>

Vyslovuje hypotézy, které prakticky ověřuje, následnou analýzou a vyvozováním závěrů si zdokonaluje své schopnosti řešit problémy.	<i>Předkládáme žákům dostatek úloh a situací k samostatnému uvažování a tvořivému řešení problémů a využíváme různé postupy a metody.</i>
Vyjadřuje své myšlenky, názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně a stylisticky správně. Používá správně obecně platné termíny, znaky, symboly, piktogramy.	<i>Klademe důraz na srozumitelný slovní i písemný projev s využitím odborné terminologie.</i>
Stručně, přehledně i objektivně sděluje postup a výsledky svých pozorování a experimentů ústní i písemnou formou.	<i>Organizujeme besedy a semináře s odborníky v rámci třídy i ročníků, dbáme na aktivní přístup žáků.</i>
Naslouchá druhým lidem, snaží se jim porozumět, zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje, obhazuje svůj názor.	<i>Učíme žáky co nejpresněji popisovat pozorované jevy a experimenty (laboratorní protokoly). Vyžadujeme souvislé a úplné odpovědi na zadané otázky (slovní zásoba, stylistika).</i>
	<i>Vedeme žáky ke kritickému porovnávání názorů (laických i odborných), mediálních tvrzení i vlastních znalostí a praktických zkušeností.</i>
Dodržuje zákony a společenské normy, uvědomuje si svá práva i povinnosti.	<i>Vedeme k osvojování dovedností spolupráce ve skupině, k zodpovědnosti za výsledky celé skupiny, k respektování různých hledisek a k čerpání poučení od jiných.</i>
Rozhoduje uvážlivě, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky své práce.	<i>Rozvíjíme schopnost hodnocení, sebehodnocení, poskytujeme průběžně možnost zpětné vazby, seznamujeme žáky s pravidly hodnocení předem. * Vedeme žáky k dodržování zákonů a společenských norem</i>
Uvědomuje si nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí a péče o své zdraví.	<i>Vysvětlujeme nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí, zodpovědnosti za své zdraví.</i>
Sleduje problematiku rozvoje, využití i zneužití chemie.	<i>Organizujeme přednášky, exkurze s odborníky.</i>
Ztotožňuje se s principy udržitelného rozvoje a akceptuje jeho aplikace v každodenním životě.	<i>Vybízíme žáky ke sledování rozvoje chemie a vědeckých poznatků, aby si uvědomovali neustálý vývoj a jeho přínos pro jedince i společnost.</i>
	<i>Snažíme se o propojení teoretických znalostí do běžného života.(šetřit s materiály, recyklovat, přemýšlet o nadprodukci, způsobu dopravy,...)</i>
Uvědomuje si svou zodpovědnost za dodržování bezpečnostních pravidel pro bezpečnost svou, ostatních a zdárný průběh práce.	<i>Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví. Při praktických činnostech vyžadujeme dodržování vymezených pravidel, plnění povinností, bezpečné používání materiálů a nástrojů.</i>
Uvědomuje si svou zodpovědnost za výsledky své práce.	<i>Vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce.</i>
Pracuje na svém rozvoji.	<i>Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali své potřeby, možnosti, osobní předpoklady při rozhodování se o dalším vzdělávání a budoucím zaměření, podporujeme žáky v rozvoji osobního a odborného potenciálu.</i>
Při spolupráci na školních akcích si prověřuje své znalosti, organizační schopnosti. Má možnost sebereflexe.	<i>Umožňujeme žákům podílet se na organizaci akcí pořádaných školou.</i>

5.6.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• řeší základní výpočty	-->	Matematika -> 1. ročník -> • vyjadřuje neznámou ze vzorce
	• popíše stavbu atomu	-->	Fyzika -> 3. ročník -> • vysvětlí vztah mezi hmotností jádra, hmotnostním schodkem a vazebnou energií
	zapiše symboly fyzikálních a chemických veličin a jejich jednotky	-->	Fyzika -> 1. ročník -> • vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb
	• zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy	-->	Biologie -> 3. ročník -> • vysvětlí cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře
	• řeší základní výpočty z rovnic	<--	Matematika -> 1. ročník -> • vyjadřuje neznámou ze vzorce
	• uvede příklady využití jaderných reakcí	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;
	• popíše stavbu atomu	<--	Fyzika -> 3. ročník -> • vysvětlí vztah mezi hmotností jádra, hmotnostním schodkem a vazebnou energií
	zapiše symboly fyzikálních a chemických veličin a jejich jednotky	<--	Fyzika -> 1. ročník -> • vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb
2.	• uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí příčiny a průběh první světové války
	• uvede významné rudy ž uvede způsob výroby a využití významných kovů	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • identifikuje základní atributy doby bronzové a železné
	• uvede významné rudy ž uvede způsob výroby a využití významných kovů	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • představí Rusko jako významného těžaře nerostných surovin
		-->	Zeměpis -> 3. ročník -> • zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí
		-->	Fyzika -> 2. ročník -> • porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti
		-->	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy
	• dovede vysvětlit pojem kyselá dešť, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy	-->	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy
	• uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí příčiny a průběh první světové války

	• uveďte významné rudy ž uveďte způsob výroby a využití významných kovů	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • identifikuje základní atributy doby bronzové a železné
	• uveďte významné rudy ž uveďte způsob výroby a využití významných kovů	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • představí Rusko jako významného těžaře nerostných surovin
		<--	Zeměpis -> 3. ročník -> • zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí
		<--	Fyzika -> 2. ročník -> • porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti
		<--	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy
		<--	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy

5.6.5 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	3.
Environmentální výchova	Člověk a životní prostředí	Obecná chemie Stavba atomu Anorganické chemie	prvky 16.skupiny (chalkogeny) prvky 15. skupiny prvky 14. skupiny Chemická rovnováha Uhlovodíky a jejich klasifikace	Deriváty uhlovodíků

5.6.6 Učivo/výstupy

Chemie	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
OBEČNÁ CHEMIE Látky a soustavy látek	posoudí historický a současný vývoj a význam chemie • popíše látky, určí typy a rozdíly mezi typy látek • vymezí pojem chemický prvek a sloučenina, atom, molekula, ion • navrhne vhodnou metodu dělení složek směsí (sedimentace, filtrace, krystalizace, sublimace a destilace)
Názvosloví anorganických sloučenin	• určí oxidační číslo jednotlivých prvků v molekule nebo iontu • pojmenuje a napíše vzorec oxidů, hydroxidů, bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin a solí
Stavba atomu	• popíše stavbu atomu • charakterizuje elementární částice, izotop • používá protonová a nukleonová čísla • vymezí pojem atomový orbital, valenční orbital, valenční elektrony

	• vyvodí elektronovou konfiguraci prvku z jeho pozice v periodické tabulce
Periodický zákon a periodická soustava prvků (PSP)	• definuje periodický zákon
	• aplikuje periodický zákon při charakteristice skupin nepřechodných prvků
	• vyvodí závislost změny vlastnosti prvků na lokalizaci prvku v PSP
Chemická vazba a struktura a vlastnosti látek	• vymezí podmínky vzniku chemické vazby
	• objasní princip kovalentní vazby a charakterizuje jednotlivé typy
	• charakterizuje iontovou a kovovou vazbu
	• popíše slabé vazebné interakce
	• vysvětlí pomocí poznatků o složení a struktuře látek jejich fyzikální vlastnosti
Chemický děj a jeho zákonitosti	• definuje pojmy chemická reakce, výchozí látky (reaktanty) a produkty
	• zapíše jednoduchou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji
	• objasní princip oxidačně-redukční (redoxní), acidobazické a srážecí
	porovná vlastnosti kovů podle Beketovovy řady
	• vymezí pojmy kyselina, zásada, amfoterní látka
	• klasifikuje roztoky podle pH, pomocí indikátorů
	• definuje a správně používá pojmy oxidace a redukce, oxidační a redukční činidlo
	• uvede příklady oxidačně redukčních dějů v přírodě a technice
Chemické výpočty	• zapíše symboly fyzikálních a chemických veličin a jejich jednotky
	• řeší jednoduché příklady s využitím kalkulátoru
	• vyhledává hodnoty základních veličin v chemických tabulkách
ANORGANICKÁ CHEMIE	• uvede výskyt, vlastnosti, chemické reakce vodíku a kyslíku
Vodík, kyslík a jeho sloučeniny	• porovná vlastnosti kyslíku a vodíku

Chemie	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
prvky 18. skupiny (vzácné plyny)	• zapíše chemickými značkami vzácné plyny • uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti vzácných plynů, způsob výroby a možnosti využití
prvky 17. skupiny (halogeny)	• zapíše chemickými značkami halogeny • uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti halogenů • uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii • uvede použití halogenů • popíše fyzikální a chemické vlastnosti použití vybraných sloučenin halogenů
prvky 16.skupiny (chalkogeny)	• zapíše chemickými značkami chalkogeny • uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti síry • uvede použití síry • popíše fyzikální, chemické vlastnosti a použití vybraných sloučenin síry • uvede využití kyseliny sírové

	• dovede vysvětlit pojem kyselá dešť, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy
prvky 15. skupiny	• zapíše chemickými značkami prvky 15. skupiny • uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti N a P • uvede a vysvětlí hlavní způsoby použití N a P • popíše fyzikální a chemické vlastnosti a použití významných sloučenin N a P
prvky 14. skupiny	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti C a Si • zapíše chemickými značkami prvky 14. skupiny • uvede a vysvětlí hlavní způsoby použití C a Si • popíše fyzikální a chemické vlastnosti a použití vybraných sloučenin C a Si • diskutuje o dopadech skleníkového efektu
prvky 13. skupiny	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti a použití hliníku • zapíše chemickými značkami prvky 13. skupiny • popíše fyzikální a chemické vlastnosti a použití vybraných sloučenin hliníku
s – prvky	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti významných s-prvků • zapíše chemickými značkami s – prvky • uvede použití vybraných s – prvků • popíše fyzikální a chemické vlastnosti a použití vybraných sloučenin s-prvků
d – prvky a jejich sloučeniny	• zapíše chemickými značkami d – prvky • uvede základních fyzikálních a chemických vlastností d – prvků • uvede významné rudy, principy výroby a využití významných kovů • uvede fyzikální a chemické vlastnosti vybraných sloučenin d-prvků, uvede příklady využití významných sloučenin d-prvků • chápe nutnost využívání odpadů jako druhotných surovin
f – prvky a jejich sloučeniny	
• obecné vlastnosti lanthanoidů, aktinoidů • uran – výskyt a použití	• charakterizuje obecné vlastnosti f – prvků
radioaktivita a její použití	• charakterizuje uran a jeho sloučeniny
Chemický děj a jeho zákonitosti	
• termochemie, reakční kinetika	• vysvětlí pojem reakční teplo • klasifikuje exotermické a endotermické reakce • vysvětlí podmínky vzniku chemické reakce • definuje rychlost chemické reakce • vyvodí základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce • uvede praktické využití katalyzátorů
Chemická rovnováha	• vysvětlí pojem chemická rovnováha a její dynamický charakter • formuluje princip akce a reakce • vyvodí faktory ovlivňující rovnovážný stav
ORGANICKÁ CHEMIE	• uvede příklady využití organických sloučenin a jejich význam v běžném životě
Organická chemie – úvod	• používá systematické i triviální názvy a vzorce jednotlivých typů uhlovodíků • popíše strukturu organických látek

	• objasní průběh určitých typů chemických reakcí a interpretuje reakční schemata
Uhlovodíky a jejich klasifikace	• charakterizuje významné uhlovodíky, popíše jejich zdroje a zpracování • popíše fyzikální a chemické vlastnosti uhlovodíků • vysvětlí změny vlastností uhlovodíků v homologických řadách uhlovodíků • popíše významné reakce uhlovodíků
Digitální kompetence	• vypracuje prezentaci na vybrané téma • využívá kalkulátor pro chemické výpočty • tvoří laboratorní záznamy a protokoly pomocí textového editoru • zachytává a edituje audiovizuální záznamy experimentů

Chemie	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Deriváty uhlovodíků	• charakterizuje halogenderiváty a zařadí je do systému organických látek
Halogenderiváty	• zapíše názvy a vzorce významných halogenderivátů • uvede fyzikální vlastnosti halogenderivátů • charakterizuje vybrané halogenderiváty a posoudí jejich vliv na ŽP
Kyslíkaté deriváty	• charakterizuje alkoholy a zařadí je do systému organických látek
• hydroxysloučeniny	• používá názvy a vzorce vybraných alkoholů
• karbonylové sloučeniny	• uvede fyzikální a chemické vlastnosti alkoholů
karboxylové kyseliny a deriváty	• uvede metody přípravy alkoholů • rozliší základní typy reakcí hydroxysloučenin • popíše využití alkoholů v praxi • uvědomí si možná zdravotní i společenská rizika spojená s aplikací některých alkoholů a fenolů • charakterizuje karbonylové sloučeniny a zařadí je do systému organických látek • aplikuje názvoslovná pravidla při tvorbě vzorců a názvů • rozliší základní reakce karbonylových sloučenin • popíše vlastnosti a využití vybraných karbonylových sloučenin • vysvětlí princip důkazových reakcí karbonylových sloučenin • charakterizuje karboxylové kyseliny • používá názvy a vzorce vybraných karboxylových kyselin, • vysvětlí podstatu acidity • vysvětlí princip neutralizační, esterifikační reakce a zapíše rovnice • vypracuje přehled karboxylových kyselin a jejich významů • uvede příklady využití kyselin a jejich derivátů v chemickém průmyslu i v běžném životě • používá názvy a vzorce vybraných derivátů karboxylových kyselin • vysvětlí význam vybraných derivátů v živých organizmech • uvede praktické využití vybraných derivátů
Chemie přírodních látek	• charakterizuje lipidy a uvede jejich význam v živých organizmech

Izoprenoidy-terpeny, steroidy	• znázorní chemickou strukturu lipidů • uvede význam a vlastnosti olejů, tuků, vosků, a fosfolipidů • vysvětlí rozdíl ve složení pevných tuků a olejů a vyvodí závěry související se zdravou výživou • popíše proces zpracování tuků a olejů, vysvětlí podstatu žluknutí tuků • popíše vlastnosti mýdel • charakterizuje terpeny a uvede jejich význam pro rostliny • vymezí pojmy silice, pryskyřice a balzámy a popíše vlastnosti a využití silic • charakterizuje vybrané terpeny • uvede základní vlastnosti steroidů • charakterizuje významné steroidy a uvede jejich význam v živých organismech
Heterocyklické sloučeniny	• zapíše názvy a vzorce základních heterocyklických sloučenin • uvede praktické použití heterocyklických sloučenin a význam v živých organismech
Alkaloidy	• popíše výskyt, význam a použití vybraných alkaloidů • uvede základní informace o vybraných návykových látkách a uvědomí si možná zdravotní i společenská rizika spojená s jejich užíváním
Bílkoviny	• charakterizuje bílkoviny jako přírodní makromolekulární látky • zapíše vzorce některých aminokyselin • vysvětlí pojem esenciální aminokyseliny • popíše vznik peptidové vazby • popíše strukturu bílkovin a uvědomí si vztah mezi strukturou a funkcí • uvede možnosti a význam denaturace bílkovin • charakterizuje vybrané proteiny a uvede jejich význam v živých organismech
Sacharidy	• charakterizuje a klasifikuje sacharidy • napíše sumární vzorec glukózy a klasifikuje další vybrané monosacharidy • popíše fyzikální a chemické vlastnosti a význam vybraných sacharidů • uvede zdroje, vlastnosti, způsob zpracování, význam a využití vybraných polysacharidů
Nukleové kyseliny	• porovná chemické složení, strukturu, lokalizaci a význam DNA a RNA • popíše význam replikace, transkripce a translace
Enzymy, vitamíny, hormony	• charakterizuje enzymy jako biokatalyzátory • popíše strukturu a funkci enzymů • uvede příklady využití enzymatických reakcí v praxi • uvede zdroje, význam a projevy nedostatku vitamínů • uvede v přehledu význam důležitých hormonů
Biochemické děje	• vysvětlí pojmy metabolismus, anabolismus a katabolismus • popíše podle schématu principy základních biochemických
Digitální kompetence	• vypracuje digitální prezentaci na vybrané téma zpracovává přehled chemických látek v tabulkovém editoru

5.7 Biologie

5.7.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Biologie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Zahrnuje vzdělávací obor Biologie
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	V prvním a ve třetím integruje část oblasti Člověk a zdraví obor Výchova ke zdraví. Ve všech ročnících zahrnuje vybrané kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Výchova ke zdraví: * Zdravý způsob a péče o zdraví (zdravá výživa, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách, hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství). * Změny v životě člověka a jejich reflexe (změny v období adolescence, péče o reprodukční zdraví, metody asistované reprodukce, její biologické aspekty). * Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy, stres a způsoby jeho zvládnutí, důsledky stresu v oblasti fyzického a duševního zdraví). Voda (povrchové vody) * Člověk a anorganická příroda (interakce mezi přírodou a společností) V prvním ročníku má biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně, z toho jednu hodinu jednou za 14 dní na laboratorní práce. Ve druhém ročníku má biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně. V třetím ročníku má biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně. Laboratorní práce probíhají s půlenými třídami. Výuka probíhá většinou v učebně biologie (vybavena nástěnnými obrazy, didaktickou technikou, sbírkovým materiálem). Laboratorní práce se uskutečňují v dobře vybavené biologické laboratoři (mikroskopy, lupy, odborná literatura). Výuka je vhodně doplněna exkurzemi (NM Praha, Hrdličkovo muzeum, ZOO Praha, Botanická zahrada Praha – jsme fakultní školou Přírodovědecké fakulty UK). Využíváme počítačovou techniku, výukové programy, vlastní i studentské prezentace a interaktivní tabuli. Vyučující i žáci mohou využívat poměrně bohatou nabídku odborné literatury a časopisů.

5.7.2 Používané metody a formy

- skupinová práce a její prezentace
- výklad spojený s diskuzí
- prezentace v PPT
- práce ve skupinách
- myšlenková mapa
- diskuse, debata, polemika
- hodiny doplňujeme promítáním videodokumentů a příp. návštěvami vzdělávacích akcí

5.7.3 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
-----------	------------	-----------	---------------------------------

2.		-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • na příkladech ukáže jedinečnost australské flory a fauny
		<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • na příkladech ukáže jedinečnost australské flory a fauny
3.	• popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy	-->	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy	-->	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • definuje pojem hominizace, antropológická geneze
		-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev
	• používá správně základní ekologické termíny	-->	Zeměpis -> 3. ročník -> • vysvětlí pojmy krajinná sféra, geosystém, biodiverzita, ekologie, revitalizace krajiny
		-->	Fyzika -> 3. ročník -> • řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi
		-->	Chemie -> 1. ročník -> • zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy
		-->	Chemie -> 2. ročník -> • zhodnotí používání hnojiv a jejich vliv na životní prostředí
		-->	Chemie -> 2. ročník -> • dovede vysvětlit pojem kyselý dešť, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy
	• popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy	<--	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy	<--	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • definuje pojem hominizace, antropológická geneze
		<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev
	• používá správně základní ekologické termíny	<--	Zeměpis -> 3. ročník -> • vysvětlí pojmy krajinná sféra, geosystém, biodiverzita, ekologie, revitalizace krajiny
		<--	Fyzika -> 3. ročník -> • řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi

		<--	Chemie -> 1. ročník -> • zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy
		<--	Chemie -> 2. ročník -> • zhodnotí používání hnojiv a jejich vliv na životní prostředí
		<--	Chemie -> 2. ročník -> • dovede vysvětlit pojem kyselý dešť, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy

5.7.4 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	3.
Environmentální výchova	Problematika vztahů organismů a prostředí	Prokaryontní organismy Biologie hub	Významné skupiny bezobratlých živočichů Významné skupiny strunatců	Ekologie
	Člověk a životní prostředí	Prokaryontní organismy Systém a evoluce rostlin		

5.7.5 Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	• Předkládáme žákům dostatek úloh a situací k samostatnému uvažování a tvořivému řešení problémů, dbáme na stanovení jasného cíle daného úkolu a řádnou motivaci. • Využíváme různé postupy a metody při řešení zadaných úloh. • Učíme žáky pracovat s grafy, tabulkami, schématy, vedeme je k využívání moderní techniky (počítačové prezentace). • Zaměřujeme se na propojení získaných teoretických poznatků s praktickým životem. • Zadáváme úlohy, kdy žáci problém rozpoznají, analyzují a najdou vhodné způsoby řešení, přitom využívají různých informačních zdrojů a poznatků z jiných oborů. • Využíváme možnosti praktického a experimentálního ověření správného řešení daného problému (laboratorní práce, exkurze, projekty). • Zadáváme referáty vycházející z praktických zkušeností žáků, získaných znalostí i nových informací a vyžadujeme jejich řádnou prezentaci v ústní, písemné nebo grafické (nástěnka) formě.

	· Oceňujeme více způsobů řešení, originální způsob řešení, kontrolujeme správnost řešení.
	· Snažíme se, aby ověřené postupy, poznatky a závěry žáci dále využívali (algoritmy řešení problémů).
	· Zadáváme modelové problémové úlohy ve vlastních i jiných dostupných testech.
Kompetence komunikativní:	· Klademe důraz na porozumění textu nebo obrazovému materiálu (populárně-naučný i odborný) na dané úrovni, na vyhledávání podstatných informací a na následnou interpretaci (referáty, prezentace).
	· Vedeme žáky ke kritickému porovnávání názorů (laických i odborných), mediálních tvrzení i vlastních znalostí a praktických zkušeností.
	· Dáváme žákům prostor k vyjádření a obhájení vlastního názoru, učíme je naslouchat názorům druhých a reagovat na ně (pravidla diskuze).
	· Seznamujeme žáky se základními symboly, značkami a piktogramy, které se využívají v dané oblasti, a snažíme se žáky vést k jejich aktivnímu používání.
	· Učíme žáky co nejpřesněji terminologicky popisovat pozorované jevy a experimenty (laboratorní protokoly).
	· Rozvíjíme schopnost stručně a jednoznačně vyjádřit podstatu jevu nebo problému.
	· Vyžadujeme souvislé a úplné odpovědi na zadané otázky (slovní zásoba, stylistika).
	· Organizujeme besedy a semináře s odborníky v rámci třídy i ročníků, dbáme na aktivní přístup žáků.
	· Učíme žáky pravidla komunikace, asertivního chování a toleranci, vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a jinými dospělými.
	Vytváříme situace pro navazování kontaktů žáků různého věku (soutěže, besedy na různá témata).
Kompetence sociální a personální:	· Organizujeme práci ve skupinách nebo dvojicích při pozorování přírody, laboratorních pracích, při řešení úkolů v pracovních sešitech.
	· Snažíme se zabezpečit, aby se do práce zapojili všichni členové skupiny a hodnotíme úroveň vzájemné spolupráce.
	· Zařazujeme do výuky práci ve skupinách, ve kterých žáci přijímají různé role, a zapojujeme do aktivit i méně nadané žáky.
	· Vytváříme dostatek situací k poznání potřeby vzájemné spolupráce, respektu a pomoci.
	· Navozujeme situace, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka a které rozvíjejí sebedůvěru žáků.
	· Rozvíjíme schopnost hodnocení a sebehodnocení.
	· Vhodně a průběžně poskytujeme zpětnou vazbu, stanovujeme předem pravidla hodnocení.
	· Organizujeme projekty nebo soutěže napříč ročníky.
	· Seznamujeme žáky se zásadami zdravého životního stylu a vedeme je k zodpovědnosti za vlastní zdraví.
Kompetence občanská:	· Rozvíjíme zájem žáků o poznávání přírody a směřujeme je k pochopení souvislostí mezi živou a neživou přírodou a člověkem.

	· Uvádíme konkrétní příklady správného a naopak nesprávného jednání člověka ve vztahu k životnímu prostředí.
	· Nabízíme žákům dostatek příležitostí k uvědomění si práv a povinností souvisejících s ochranou životního prostředí, s chovem hospodářských i domácích zvířat.
	· Vedeme žáky k praktickému uplatňování výše uvedených zásad (třídění odpadu, úklid v Národním parku, hospodaření s vodou, ...).
	· Zdůrazňujeme důležitost vzájemné lidské pomoci při přírodních katastrofách, poskytnutí pomoci postiženým, při úrazech, při onemocnění.
	· Vytváříme situace pro vnímání krásy přírody (pobyt v přírodě – exkurze, výlety).
	· Zdůrazňujeme přínos i potenciální nebezpečí nových biologických poznatků pro lidskou společnost a zdraví člověka (etická problematika).
	· Dbáme na dodržování mravních a společenských norem.
Kompetence k podnikavosti:	· Seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti a možnými následky při jejich porušení a vyžadujeme jejich dodržování (BOZP).
	· Pravidelnou kontrolou zadaných úkolů a protokolů vedeme žáky k systematičnosti, zodpovědnosti a dodržování stanovených termínů.
	· Umožňujeme, aby se žáci podíleli na organizaci exkurzí a soutěží.
Kompetence k učení:	· Nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku biologických oborů.
	· Zapojujeme žáky do výkladu učiva na základě využívání dosud získaných znalostí, pozorování okolní skutečnosti a samostatného získávání informací.
	· Předkládáme nebo doporučujeme žákům dostatek informačních zdrojů.
	· Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, jejich třídění a správnému využití, vyvozování obecných závěrů (různé zdroje – odborná literatura, časopisy, učebnice, tabulky, internet).
	· Spirálovitě rozvíjíme znalosti a dovednosti žáků z hlediska obsahu i souvislostí v oblasti přírodních věd a environmentálního vzdělávání a dbáme na jejich procvičování a upevňování (pracovní listy, testy, diskuze, prezentace...).
	· Využíváme mezipředmětových vztahů (především Z, CH, F).
	· Zařazujeme praktická cvičení a pozorování, provádíme experimenty, při nichž žáci získávají důležité dovednosti a znalosti, žáky vedeme k různým formám zpracování.
	· Rozvíjíme schopnost autonomního učení.
	· Snažíme se, aby žáci získali pozitivní vztah k učení, ztotožnili se s potřebou dalšího vzdělávání.
	· Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat vlastní činnosti, vedeme je k iniciativnímu přístupu, k samostatné práci a tvůrčí činnosti – soutěže, olympiády, projekty.
Kompetence digitální	· vytváří digitální prezentace na vybraná biologická témata a efektivně je využívá při komunikaci výsledků.

	· pracuje s jednoduchými klíči a digitálními aplikacemi pro určování rostlinných znaků a zástupců.
	· pořizuje, upravuje a interpretuje audiovizuální záznamy biologických preparátů pomocí digitálních technologií.
	· samostatně a kriticky vyhledává obrázky i informace z různých digitálních zdrojů k vybraným tématům.
	· používá měřicí systémy a aplikace při zkoumání a charakteristice funkcí svalové, cévní a dýchací soustavy.
	· efektivně a odpovědně využívá nástroje umělé inteligence (např. jazykové modely LLM) při studiu soustav a onemocnění člověka a ověřuje správnost získaných informací.
	· volí vhodné digitální nástroje a technologie pro učení, pozorování a prezentaci biologických poznatků.

5.7.6 Učivo/výstupy

Biologie	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Obecná biologie	• uvede základní biologické disciplíny a okruhy jejich zkoumání
• biologické obory	• odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností
stavba, složení a funkce buňky	popíše chemické složení živých soustav
	objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk
Viry	charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy a popíše jejich stavbu
• stavba viru	
• množení virů	zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby
• klasifikace virů a přehled významných zástupců	• zhodnotí pozitivní a negativní význam virů
Prokaryotní organismy	• popíše stavbu a rozmnožování bakterií
• stavba bakterií a sinic	• určí společné a rozdílné znaky bakterií a sinic
• rozmnožování bakterií a sinic	• uvede příklady zástupců bakterií
• přehled významných zástupců bakterií a sinic	• vysvětlí význam bakterií a sinic z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska
Biologie rostlin	• objasní specifické znaky rostlinné buňky
• specifika rostlinné buňky	• charakterizuje základní typy pletiv
anatomie a morfologie	• popíše stavbu, funkci a význam vegetativních a generativních orgánů rostlin a jejich metamorfózy
• fyziologie rostlin	charakterizuje základní fyziologické procesy rostlin (fotosyntéza, dýchání)
• rozmnožování	
Systém a evoluce rostlin	charakterizuje významné skupiny stélkatých a cévnatých rostlin, jejich význam a využití
• nižší rostliny	• pozná vybrané zástupce
• mechorosty	• popíše hlavní evoluční události ve vývoji rostlin, zařadí tyto události do správného geologického období
• kaprad'orosty	
• nahosemenné rostliny	

• krytosemenné rostliny	
• vývoj rostlin na zemi	
Biologie hub	• porovná stavbu buňky hub, rostlin a živočichů
• specifika buňky hub	• charakterizuje stavbu těla a způsob výživy významných skupin hub a lišejníků
• stavba, výživa, rozmnožování a funkce hub	posoudí ekologický, zdravotnický, a hospodářský význam hub a lišejníků
• systém a přehled významných zástupců hub	
• stavba a funkce lišejníků	
Chromista	• charakterizuje říši Chromista
	• pozná a pojmenuje významné zástupce a vysvětlí jejich význam
Praktická cvičení	• dodržuje zásady bezpečnosti při práci s biologickým materiálem, pomůckami a přístroji
• pozorování rostlinných buněk a jejich struktur	
• pozorování rostlinných pletiv	
• anatomie kořene, stonku, listu, květu	
• pokusy z fyziologie rostlin	• používá základní biologické postupy a techniky
• mikroskopické preparáty řas, mechorostů, hub	• pozoruje mikroskopem vybrané biologické objekty a dokumentuje pozorování jednoduchými nákresey s popisem
• poznávání dřevin v zimním období	• provede jednoduchý experiment podle návodu a vyvodí závěr
• poznávání zástupců vybraných čeledí krytosemenných rostlin	
Digitální kompetence	• vypracuje digitální prezentaci vybrané téma
	• používá jednoduché klíče a aplikace k určování rostlinných znaků a zástupců
	• zachytává a edituje audiovizuální záznamy biologických preparátů

Biologie	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Prvoci	• charakterizuje významné skupiny prvoků a jejich významné zástupce z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska
Stavba těla mnohobuněčných živočichů	• popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných organismů
	• uvede základní informace o typech tkání
Významné skupiny bezobratlých živočichů	• vyvodí evoluční změny a důležité adaptace orgánových soustav
• houbovci	• objasní základní způsoby rozmnožování
• žahavci	• charakterizuje významné zástupce
• ploštenci	• posoudí význam vybraných zástupců z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska
• hlísti	
• měkkýši	
• kroužkovci	
• členovci	
Významné skupiny strunatců	

• obratlovci	
• kruhoústí	
• paryby	
• ryby	• vyvodí evoluční změny a důležité adaptace orgánových soustav vybraných skupin strunatců
• obojživelníci	• charakterizuje typické znaky, adaptace, typy chování a význam vybraných skupin strunatců
• plazi	• vysvětlí základní fylogenetické vztahy mezi třídami suchozemských obratlovců
• ptáci	
• savci	
Digitální kompetence	• vypracuje digitální prezentaci vybrané téma
	• vyhledává obrázky a informace k vybraným tématům

Biologie	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Vznik a vývoj života na Zemi	• porovná významné hypotézy o vzniku života • uvede teorie o vzniku druhů • objasní principy přírodního a pohlavního výběru • uvede hlavní geologické a evoluční události na Zemi
Biologie člověka	• charakterizuje typy tkání
• opěrná a pohybová soustava	• popíše, stavbu a vývoj kostí a jejich spojení
	• popíše kostru člověka a vyvodí její funkce
	• objasní vliv výživy na růst a vývoj kostí
	• uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
	• porovná stavbu, funkci a význam kosterních a hladkých svalů a srdeční svaloviny
	• popíše stavbu kosterního svalu a princip jeho činnosti
	• objasní změny při práci svalu při sníženém přísunu kyslíku
	• určí polohu a pojmenuje vybrané kosterní svaly
Oběhová soustava a imunitní systém	• uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy • charakterizuje jednotlivé složky krve • charakterizuje základní procesy imunitní odpovědi organismu a význam imunizace • popíše stavbu srdce a princip jeho činnosti • popíše malý a velký tělní oběh krve • porovná stavbu a funkci žíly, tepny a vlásečnice • objasní význam lymfatického systému • uvede základní nemoci krve a cévní soustavy, pochopí význam a možnosti prevence
Dýchání a dýchací soustava	• popíše stavbu a objasní funkce dýchacích cest a plic • uvede základní nemoci dýchacích cest a plic

	- specifikuje zásady zdravé výživy s ohledem na stav organismu (zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství a stáří) - uvede základní nemoci trávicího ústrojí a uvědomí si konkrétní rizika a možnosti prevence
	- popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - zdůvodní, proč patří vyšetření krve, moči a krevního tlaku k základním lékařským vyšetřením - popíše stavbu a funkci kůže a typy kožních derivátů - uvede základní nemoci vylučovací soustavy a kůže - vysvětlí mechanismy termoregulace
Řídící systémy organismu	popíše stavbu a funkci nervové soustavy
• nervová soustava	popíše stavbu a funkci neuronu
• hormonální soustava	objasní základní principy vedení a přenosu nervového vzruchu
	uvede rozdíly mezi motorickým a vegetativním nervovým systémem
	vysvětlí podstatu podmíněných a nepodmíněných reflexů
	charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a vybrané hormony
	objasní projevy nadbytku nebo nedostatku vybraných hormonů, roli hormonů v zátěžových situacích a jejich vztah k civilizačním chorobám
	porovná hormonální a nervovou regulaci a uvědomí si jejich vzájemnou provázanost
Smyslové orgány	- popíše stavbu a funkci smyslových orgánů - popíše nemoci zraku a sluchu a způsoby jejich nápravy
Rozmnožovací soustava a vývoj člověka	- popíše stavbu a funkci pohlavní soustavy muže a ženy - charakterizuje významné procesy reprodukce člověka, rizikové faktory a jejich následky - charakterizuje stručně jednotlivá období života člověka - uvede základní informace o pohlavně přenosných chorobách, možnostech prevence a rizicích
Fylogenetický vývoj člověka	- zařadí poddruh Homo sapiens sapiens do systému živočichů - charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace
Genetika	popíše význam a typy nukleových kyselin
	používá základní genetické pojmy
Genetika buňky	- porovná uložení genetické informace v prokaryotní a eukaryotní buňce - objasní souvislost genetické proměnlivosti s typy dělení buněk
Genetika mnohobuněčného organismu	- vysvětlí základní pojmy související s křížením - aplikuje Mendelovy zákony při řešení základních příkladů křížení

	• rozliší kvantitativní a kvalitativní znaků
	• vysvětlí evoluční význam pohlavního rozmnožování
Genetická proměnlivost	• charakterizuje faktory podmiňující proměnlivost organismu
	• zhodnotí význam mutací z hlediska evolučního a zdravotního
Genetika populací	• objasní genetické zákonitosti v autogamické populaci
	• vysvětlí rizika vyplývající z příbuzenské hybridizace
Genetika člověka	• uvede základní metody výzkumu genetiky člověka
	• diskutuje o etických aspektech genetiky člověka
	• uvede příklady dědičných chorob člověka
Ekologie	• používá správně základní ekologické termíny
	• charakterizuje základní abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy
	• popíše základní vztahy organismů ve společenstvu
Digitální kompetence	tvoří prezentace na vybraná témata
	využívá měřicí systémy a aplikace při charakteristice svalové, cévní a dýchací soustavy
	využívá LLM (AI) při charakteristice soustav a onemocnění člověka

5.8 Zeměpis

5.8.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis a integruje část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Geologie: * Složení, struktura a vývoj Země (geologická historie Země, Země jako geologické těleso) * Geologické procesy v litosféře (deformace litosféry, zvětrávání a sedimentační procesy), Voda (povrchové vody, podzemní vody) * Člověk a anorganická příroda (vznik a vývoj půd, interakce mezi přírodou a společností, práce v terénu a geologická exkurze) Vyučuje se v prvním, druhém a třetím ročníku vyššího stupně gymnázia: v prvním a třetím ročníku po 2 hodinách týdně, ve druhém ročníku po 3 hodinách týdně. Jeho celková hodinová dotace je tedy 7 hodin týdně. Ve čtvrtém ročníku vyššího stupně gymnázia se předmět nabízí jako volitelný s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Zeměpis je již svou podstatou předmět propojující poznatky z řady přírodních, humanitních a technických věd. Učí žáky chápat svět ve vzájemných souvislostech, podněcuje jejich zájem o místní region a rozvíjí i jejich schopnost pracovat s moderní technikou. Jeho prostřednictvím si žáci vytvářejí nejen sumu poznatků o Zemi, ale rozvíjejí i svou schopnost : * chápat svět ve vzájemných souvislostech a řešit různé geografické problémy * pracovat ve skupině * formulovat své názory a vhodně argumentovat * naslouchat druhým a respektovat je * tolerovat kulturu a tradice jiných národů * chránit životní prostředí. Tomu odpovídají i metody a formy práce. Předmět se realizuje střídavě v kmenových učebnách jednotlivých tříd a v odborné učebně zeměpisu vybavené počítačem, dataprojektorem, interaktivní tabulí, DVD přehrávačem a vizualizér. Při výuce využíváme i další techniku, jako jsou digitální fotoaparáty a GPS přístroje. Vedle vyučovacích hodin realizovaných v učebnách zařazujeme do výuky také práce v terénu a projektové vyučování. Během školního roku nabízíme žákům také různé přednášky a besedy, které rozšiřují zajímavou formou probírané učivo. Zájem žáků o zeměpis podporujeme i jejich možností účastnit se každoročně Zeměpisné olympiády a interaktivních cestopisných přednášek. V předmětu se realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

5.8.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé	Definice kompetencí Žák/Žáci...
---	------------------------------------

cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k řešení problémů:	• řeší problémové otázky a úkoly, hledají na základě osvojených poznatků řešení problému. • jsou motivováni k tomu, aby se nebáli říci vlastní názor na danou problematiku. • diskutují s cílem nalezení správného řešení. • využívají geografická data s cílem vymezení limitu jevů, porovnávají a odhadují. • využívají vlastní zkušenosti ve společné práci. • problémové úlohy testů a zeměpisných olympiád žáci využívají k pochopení složitosti geografických dějů. • propojují teoretické znalosti s praxí na exkurzích a zeměpisných vycházkách.
Kompetence komunikativní:	• prezentují a obhajují vlastní názory, formulují své myšlenky. • se vyjadřují výstižně a v logickém sledu (při ústních referátech, prezentaci výsledků projektů a skupinových prací, vlastních zážitků z cestování apod.). • ve výuce mají dostatek možností naslouchat promluvám druhých žáků a vhodně na ně dokáží reagovat (obhajovat názory, argumentovat). • prezentují svá zjištění před třídou samostatně i ve skupině a zvládají tak stres a trému. (referáty, počítačové prezentace, projekty). • jsou schopni pracovat s různými textovými a obrazovými materiály v tištěné i elektronické podobě, s animací a videem • jako prostředkem k rozvoji komunikativních schopností. • (pokud je to možné) odevzdávají práce (referáty, úkoly) v elektronické podobě.
Kompetence sociální a personální:	• společně budují přátelskou atmosféru ve třídě, podporují se navzájem v dobrých výsledcích studia, pochvalou a uznáním se motivují k další práci.. • talentovaní žáci mají vždy možnost využít svých znalostí a dovedností v nadstavbových aktivitách - účast v Zeměpisné olympiádě a na zájmových dobrovolných akcích (besedy, přednášky...) ve škole i mimo školu. • jsou ohleduplní v chování a jednání s jinými lidmi. • respektuje rozdílnosti lidí, ras, národů, příslušníků různých náboženství apod. (rozmanitost světa znamená rozdíly mezi lidmi, ale současně i jejich rovnost). • principy podporuje i v rámci třídy a školy a využívá přitom zkušeností žáků jiných národností. spolupracuje v rámci skupinového vyučování a učí se tak se spolužáky přijímat různé role a spolupracovat.

Kompetence občanská:	• respektuje dohodnutá pravidla při vyučování a tato pravidla spoluvytváří. • se seznamuje s živelními katastrofami (povodně, zemětřesení, tsunami, sopečná činnost) a je schopen vyhledat či poskytnout pomoc a chovat se zodpovědně. • se seznamuje s různými formami pomoci lidem v oblastech postižených přírodní katastrofou a trvalou chudobou a rozvíjí svou empatii a solidaritu s jinými lidmi. • chápe pojem lidská práva a předkládá mu příklady jejich porušování v různých oblastech světa. na příkladech různých politických systémů je žák schopen uvést principy demokracie a její přednosti proti jiným formám vlády. • dokáže rozpoznat nebezpečí nepromyšlených zásahů člověka do přírody a myslí v globálních souvislostech (trvale udržitelný rozvoj, spolupráce občanů na jeho udržení). • v rámci učiva o ČR posiluje vlastní vědomí našich národních hodnot a tradic a evropanství. • se seznamuje s místní oblastí a získává tak zájem a pocit sounáležitosti k vlastnímu městu a jeho okolí.
Kompetence k podnikavosti:	• plní všechny zadaných úkolů v dohodnutém termínu a kvalitě. • je v plnění úkolů pečlivý a systematický. • používá základní geografické pomůcky a přístroje (mapy, buzoly, přístroje GPS, tištěné a obrazové materiály). • ctí potřebu pracovat v čistém a zdravém prostředí. • dovede vyhledávat a zpracovávat různé informace a vytvářet výstupy v písemné, ústní a elektronické podobě. • chápe vztah mezi ekonomickým rozvojem a ekologickými limity a uvědomuje si, že by obě složky měly být v rovnováze. • má možnost využít znalostí a dovedností z našeho oboru při přípravě na budoucnost a seznamujeme se s možnostmi profesního uplatnění, které dává geografie.
Kompetence k učení:	• chápe obecné zákonitosti v krajině sféře a aplikuje je ve světových i lokálních měřítku (místní oblasti). • chápe rozmanitost svět v širších souvislostech a vnímá ho jako komplex jevů, které jsou vzájemně propojené a navzájem spolu souvisí. • získává spolehlivé, aktuální a objektivní informace, které mu v budoucnu pomohou k objektivnímu rozhodování a posuzování problémů světa. • vyhledává informace, kriticky je posuzuje a využívá v praktickém životě. • pracuje s mapou, ovládá dovednost orientovat se v různých typech map včetně map v elektronické podobě. • umí analyzovat a kriticky hodnotit různé texty, grafy, tabulky, fotografie atd. a ze získaných dat vyvozuje závěry. • ovládá schopnost pracovat s moderní digitální technikou (přístroje GPS, digitální fotoaparáty, interaktivní tabule, vyhledávání geografických informací na internetu, moderní způsoby tvorby map - GIS). • dokáže vyhodnocovat a třídit informace, které aplikuje do zadaných referátů, projektových prací. sleduje aktuální vývoj ve světě i v ČR a je schopen rozlišit objektivní informace od dezinformací na základě kritické analýzy. • prostřednictvím aktivit zaměřených na náš region poznává a získává vztah k místo svého bydliště a ke svému okolí.

	• se účastní exkurzí, přednášek a projektů čímž se aktivní a zábavnou formou seznamují s geografickou problematikou. • dokáží pracovat s prameny geografických informací (odborné geografické i populárně vědecké časopisy, televizní pořady, rozhlas apod.) • je schopen objektivně posoudit vlastní znalosti a dovednosti i výkonů ostatních spolužáků.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.8.3 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• pracuje s grafickým i číselným měřítkem	-->	Matematika -> 1. ročník -> • užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	-->	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• pracuje s grafickým i číselným měřítkem	<--	Matematika -> 1. ročník -> • užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	<--	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
2.	• uvede příklady spolupráce ČR se sousedními zeměmi v rámci euroregionů	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• nachází vzájemné souvislosti a vazby mezi jednotlivými přírodními složkami krajiny a sociosférou	-->	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• uvede příklady spolupráce ČR se sousedními zeměmi v rámci euroregionů	<--	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• nachází vzájemné souvislosti a vazby mezi jednotlivými přírodními složkami krajiny a sociosférou	<--	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry jednotlivých krajů a porovná je, vysvětlí jejich klady a zápory	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • rozliší podoby a útvary národního jazyka
3.	• zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států

• zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih
• vysvětlí postavení Číny ve světové ekonomice a její vliv na průmysl Evropy (ČR)	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení
• zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států
• zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih
• na příkladech ukáže jedinečnost australské flory a fauny	<--	Biologie -> 2. ročník -> • určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši
• zhodnotí přírodní poměry regionu ve vzájemných vztazích	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států
• představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří
• uvede společné a odlišné znaky zemí této oblasti z hlediska jejich historického vývoje	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • dokáže spřízněnost slovanských jazyků
• zhodnotí přírodní poměry regionu ve vzájemných vztazích	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států
• vysvětlí historii vzniku Izraele a současné vztahy mezi Židy a Palestinci	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a porozumí jeho příčinám
• představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří
• objasní národnostní a náboženskou strukturu obyvatelstva a vysvětlí jeho historické vazby na dnešní Rusko	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • dokáže spřízněnost slovanských jazyků
• uvede společné a odlišné znaky zemí této oblasti z hlediska jejich historického vývoje	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • dokáže spřízněnost slovanských jazyků
• objasní historický vývoj země ve 20. století	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • porozumí situaci v Rusku; zhodnotí význam ruských revolucí
• na příkladech doloží historicky podmíněnou blízkost českého a slovenského národa	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí národnostní problémy Československa a možné způsoby jejich řešení;
• objasní historický vývoj země ve 20. století	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy
• objasní historický vývoj země ve 20. století	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci
• vysvětlí pojmy krajinná sféra, geosystém, biodiverzita, ekologie, revitalizace krajiny	<--	Biologie -> 3. ročník -> • používá správně základní ekologické termíny

	• vysvětlí postavení Číny ve světové ekonomice a její vliv na průmysl Evropy (ČR)	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení
3.	• zařadí ČR do hospodářství Evropy a významných mezinárodních organizací	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	-->	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• zařadí ČR do hospodářství Evropy a významných mezinárodních organizací	<--	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	<--	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry jednotlivých krajů a porovná je, vysvětlí jejich klady a zápory	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • rozliší podoby a útvary národního jazyka
	• definuje aglomeraci, konurbaci, urbanizaci a suburbanizaci a jejich vývoj po r.1989 a vyjmenuje naše velkoměsta	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vysvětlí začlenění folklóru do literatury

5.8.4 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	3.
Osobnostní a sociální výchova	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Afrika Amerika	Asie Evropa	Regiony ČR
	Sociální komunikace			Obyvatelst o ČR - porovnání migrace s ostatními státy Evropy, vztah občanů k migrantům a národnostní m menšinám, zejména k Rómům
	Morálka všedního dne			
	Spolupráce a soutěž	Afrika- práce na projektu Amerika - práce na projektu	Asie - práce na projektech – výtvarná/počítač ová prezentace vybrané oblasti Asie	Regiony ČR - skupinová práce na projektech

			Evropa - práce na projektech – výtvarná/počítač ová prezentace vybrané oblasti Evropy	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Globalizační a rozvojové procesy		Východní Asie - Čína a její vliv na současnou ekonomiku světa	Hospodářst ví ČR - kladné a záporné stránky globalizace z hlediska české ekonomiky
	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Politická mapa světa. Mezinárodní organizace - nerovnoměr ný vývoj světa, chudoba a bohatství, kritéria jejich hodnocení Afrika - ohniska napětí a konfliktů, migrace – uprchlíci, hlad a podvýživa, nemoci, vykořisťován í dětí aj Amerika - postavení USA jako světové velmoci, globalizace a nadměrná společnosti	Jihozápadní Asie - světová ohniska napětí – Írán, Irák, Afghánistán, Izrael, terorismus Jižní Asie - spory mezi muslimy a hinduisty v Indii, mezi Indií a Pákistánem o Kašmír, konflikt na Cejlonu, situace v Nepálu Jihovýchodní Asie - konflikty regionu Východní Asie - ohniska napětí ve východní Asii Západní Asie, ... - nedemokratické režimy Střední Asie, ohniska napětí v Zakavkazsku – Abcházie, Jižní Osetie, Náhorní Karabach Západní Evropa - Ulster Jižní Evropa - Baskicko Jihovýchodní Evropa - válka na Balkáně	Obyvatelstv o ČR - mezinárodn í migrace – zařazení migrantů do české společnosti, jejich profesní profilace
	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Afrika		

	Žijeme v Evropě		Rusko - geografický a geopolitický profil Ruska Evropa - geografický a geopolitický profil evropských zemí	Česká republika - ČR jako součást světových a evropských organizací, vztahy se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi – CEFTA, euroregiony Hospodářst ví ČR - ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu
Multikulturní výchova	Základní problémy sociokulturních rozdílů	Afrika - rovnocennos t všech ras, etnická, rasová, náboženská nesnášenlivo st Amerika - příčiny a důsledky etnické různorodosti Severní Ameriky Latinská Amerika - multikulturní společnost zemí Latinské Ameriky jako model klidného soužití lidí různých ras a národů	Austrálie - vztah evropských přistěhovalců a původních obyvatel Austrálie Oceánie - postavení původních obyvatel ve společnosti Jihozápadní Asie - problém etnické a náboženské nesnášenlivosti	Obyvatelstv o ČR
Environmentální výchova	Problematika vztahů organismů a prostředí	Země ve vesmíru - základní podmínky života na		

		Zemi ve srovnání s jinými tělesy Sluneční soustavy		
	Člověk a životní prostředí	Afrika- rychlý růst populace, nedostatek pitné vody, rozšiřování pouští, kácení pralesů aj Amerika - národní parky Latinská Amerika - problémy Amazonie, problémy velkých měst - slumy	Austrálie - jedinečnost australské fauny a flóry a nevhodné zásahy člověka do krajiny Antarktida a Arktida - globální oteplování a možné ohrožení živočichů, vědecký výzkum Antarktidy Západní Asie, ... - ekologická a humanitární katastrofa v oblasti Aralu	Hospodářství ČR - těžba nerostných surovin a její důsledky, výhody a nevýhody energetických zdrojů, využití půdy a vliv člověka na půdu
	Životní prostředí regionu a České republiky			Česká republika - současný stav ochrany přírody v ČR

5.8.5 Učivo/výstupy

Zeměpis	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Úvod do geografie	• porovná postavení geografie v minulosti a dnes
• vznik a vývoj geografie a její význam	• definuje geografii a uvede její praktický význam
• objekt geografie	• vymezí krajinou sféru
• členění geografie	• rozdělí geografii na dílčí geografické disciplíny
• postavení geografie mezi vědami	• zařadí geografii do systému věd jako vědu nacházející se v průniku přírodních, společenských i technických věd
	• efektivně využívá digitální nástroje a technologie k provádění základního geografického výzkumu
Země ve vesmíru	• popíše postavení Země ve vesmíru a porovná Zemi s dalšími tělesy naší Sluneční soustavy
• postavení Země ve vesmíru	• popíše velikost a tvar Země a podá o něm důkazy
• tvar a velikost Země	• definuje pojmy geoid, rotační a referenční elipsoid a referenční koule
• pohyby Země a důsledky těchto pohybů	• vysvětlí směr, rychlost a důsledky rotace Země
• Měsíc	• vysvětlí význam sklonu osy rotace
• čas a kalendář	• vysvětlí a zakreslí působení Coriolisovy síly na pohybující se hmoty na Zemi
	• objasní a zakreslí pohyb Země kolem Slunce

	• vysvětlí příčiny střídání ročních období a různé délky dne a noci v různých zeměpisných šířkách během roku • popíše a zakreslí postavení Země ve dnech rovnodenností a slunovratů • objasní polární den a noc • objasní důvody vzniku časových pásem na Zemi a vytvoření datové hranice • rozliší místní a pásmový čas • vypočítá změny času a data jednotlivých míst na Zemi • popíše základní vlastnosti Měsíce • zhodnotí působení Měsíce a Slunce na Zemi • zhodnotí význam a využití slapových jevů • vysvětlí, za jakých podmínek dojde k zatmění Slunce a Měsíce • popíše vývoj kalendáře jako časové jednotky
	• využívá digitální nástroje a technologie k provádění základního výzkumu astronomických dat, je schopen vyhledávat, analyzovat a interpretovat data o Zemi a jejím umístění ve vesmíru pomocí online zdrojů, astronomických aplikací a simulací
Kartografie a topografie	
• mapa a globus	• definuje mapu
• zeměpisné souřadnice	• vysvětlí, proč je každá mapa zkeslená
• měřítko	• vysvětlí pojmy zeměpisná šířka a délka
• základní kartografická zobrazení	• určí polohu místa na Zemi pomocí zeměpisných souřadnic
• vznik mapy	• pracuje s grafickým i číselným měřítkem
• moderní metoda vzniku mapy – GIS	• změří vzdálenost na mapě a přepočítá ji podle měřítko na vzdálenost ve skutečnosti a naopak
• obsah mapy (výškopis, polohopis, popis)	• dělí mapy podle měřítko
• druhy map	• rozliší a popíše základní kartografická zobrazení a jejich klady a zápory
• mentální mapa	• zhodnotí, jaké zobrazení je vhodné pro určité území
• kartografické techniky znázorňování tematického obsahu	• vysvětlí význam a využití GIS v současném mapování
• praktická topografie	• vyjmenuje způsoby určování výškové členitosti na mapě a vyčte z mapy výškopisnou situaci v dané oblasti
	• orientuje se v mapových značkách a vyhledává podle nich objekty na mapě
	• vysvětlí postupy přepisu cizích jmen do českých map
	• porovná druhy map a rozdíly mezi nimi, pracuje s mapou a její legendou
	• nakreslí mentální mapu zadané oblasti
	• rozliší kartogram, kartodiagram a lokalizovaný diagram
	• vysvětlí metodu anamorfózy
	• vyčte z mapy důležité tvary reliéfu
	• orientuje mapu podle terénu i buzoly
	• vyhledá objekt podle azimutu
	• určí azimut zadaných cílů
	• na základě měřítko mapy odhaduje vzdálenosti a výšky v krajině
	• pracuje s přístroji GPS, využívá další digitální nástroje a technologie k vytváření a interpretaci tematických map včetně schopnosti používat základní prvky geografických informačních systémů (GIS) a další digitální nástroje k vizualizaci geografických dat

Krajina, krajinná sféra	• vysvětlí rozdíl mezi přírodní a kulturní krajinou
	• analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky krajiny
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí
	• používá s porozuměním pojmy udržitelný rozvoj, globální problémy lidstva, environmentalistika
	• vysvětlí pojmy krajinná sféra, geosystém, biodiverzita, ekologie, revitalizace krajiny
stavba a složení Země	• popíše přímé a nepřímé metody zkoumání nitra Země
	• popíše zemské jádro, zemský plášť a zemskou kůru a vysvětlí, v čem se liší
	• rozliší pevninskou a oceánskou kůru
Litoféra • skladba litosféry, litosférické desky • vnitřní a vnější geologičtí činitelé • pevninotvorné a horotvorné pohyby zemské kůry • vulkanismus a zemětřesení • činnost fluviální • činnost eolická • činnost kryogenní • činnost marinní • činnost biogenní a činnost člověka • georeliéf	• rozliší pevninskou a oceánskou kůru
	• definuje litosféru a určí litosférické desky
	• vysvětlí pohyby litosférických desek a důsledky těchto pohybů
	• popíše vznik dnešních kontinentů a oceánů (Wegenerova hypotéza)
	• vyjmenuje vnější a vnitřní geologické činitele a vysvětlí jejich protikladné působení
	• popíše a nakreslí stavbu sopky
	• uvede hlavní typy sopek a jejich příklady
	• ukáže na mapě rozšíření sopek a zdůvodní ho
	• zhodnotí možnou sopečnou aktivitu v ČR
	• popíše tektonické, sopečné a závalové zemětřesení
	• vysvětlí působení řeky na reliéf na horním, středním a dolním toku
	• rozliší typy říčních údolí
	• určí typy krajin, v nichž se tato činnost nejvíce projevuje
	• popíše rušivou a tvořivou činnost větru
	• určí tvary reliéfu vzniklé působením ledovce a popíše je
	• popíše rušivou a tvořivou činnost moře
	• vysvětlí tvary hornické, průmyslové, zemědělské aj.
	• rozdělí tvary povrchu podle absolutní a relativní výšky
	• pozná příkopovou propadlinu, vrásové pohoří (vrásu), příkrov, hrášť a uvede jejich příklady
	• vytváří digitální prezentace, které zahrnují mapy a grafy zobrazující pohyb tektonických desek a jejich vliv na zemětřesení a sopečnou aktivitu
Atmosféra	• popíše složení atmosféry a vysvětlí význam jednotlivých složek pro život na Zemi
	• vyjmenuje klimatogeografické činitele a objasní jejich vliv na teploty a srážky
	• objasní planetární cirkulaci vzduchu a zakreslí do mapy základní větrné proudy (pasáty, antipasáty, západní, východní větry)
	• vymezí a charakterizuje podnebné pásy
Hydrosféra a kryosféra • světový oceán • vodstvo pevnin	• vyjmenuje jednotlivé složky hydrosféry a uvede příklady vztahů hydrosféry k atmosféře a litosféře
	• vysvětlí pojem světový oceán, vnitřní a okrajové moře
	• určí složení mořské vody

• ledovce • voda pod povrchem • vodstvo pevnin – řeky	• popíše a vysvětlí základní vlastnosti moří – slanost, teplotu a pohyby mořské vody
	• vysvětlí třetinové pravidlo rozložení srážek
	• definuje pojmy říční síť, povodí, rozvodí, průtok, vodní stav, specifický odtok
	• určí kritéria pro stanovení hlavního toku
	• popíše činnost řeky na jejím horním, středním a dolním toku
	• jmenuje skupiny řek podle říčního režimu a vysvětlí jejich chování v závislosti na podnebí a uvede k nim příklady řek
	• definuje jezero
	• rozdělí jezera podle průtoku a původu, každou skupinu charakterizuje a uvede k ní příklady
	• umí rozlišit podle mapy jezera tektonická a ledovcová
	• vysvětlí pojem kryptodeprese
	• určí možné oblasti vzniku ledovců
	• vysvětlí způsob vzniku ledovce
	• vysvětlí pojem sněžná čára a určí její výšku v závislosti na z.š.
	• vysvětlí pohyb ledovců
	• vysvětlí a zakreslí vznik artéské vody a uvede její význam
	• rozliší vodu prostou a minerální a uvede skupiny minerálních vod
	• uvede oblasti výskytu podzemních vod (obecně)
	• lokalizuje na mapě jednotlivé oceány, moře, zálivy, průlivy a průplavy, významné řeky a jezera
	• je schopen analyzovat hydrologická data, jako jsou údaje o srážkách, průtocích řek a kvalitě vody, pomocí digitálních nástrojů, online aplikací a dostupných digitálních map
Půdy • složení půd • dělení půd na typy a druhy • vlastnosti půdy	• popíše složení půd a uvede půdotvorné činitele • rozdělí půdy na druhy a typy a vysvětlí, podle čeho se takto půdy dělí • uvede základní půdní druhy a popíše jejich vlastnosti • uvede základní půdní typy, přiřadí k nim podnebné a vegetační pásy a regiony a vysvětlí jejich vlastnosti v závislosti na podnebí • seřadí a popíše půdní typy střední Evropy podle n. v. • uvede příklady vlivu člověka na půdy
planetární členění biosféry	• vyjmenuje jednotlivé bioklimatické pásy od rovníku k pólům • ke každému pásu přiřadí odpovídající rostlinstvo a živočišstvo • vysvětlí jejich vlastnosti v závislosti na podnebí a na dalších složkách krajiny

Zeměpis	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Politická geografie	• Porovná státy z hlediska státního zřízení, míry demokracie a vnitřního uspořádání
• státy a jejich hranice	• Rozliší typy hranic států a stanoví jejich výhody a nevýhody
• vývoj politické mapy	• S pomocí atlasu interpretuje základní změny na politické mapě světa ve 20. století

· mezinárodní integrace	· Uvede příklady mezinárodních organizací včetně jejich geografického vymezení místa působnosti
Obyvatelstvo a sídla	• popíše vývoj světové populace od počátku lidstva do současnosti a vysvětlí graf demografické revoluce
· vývoj obyvatel na zemi	• definuje přirozený a celkový přírůstek, natalitu, mortalitu, úhrnnou plodnost a prostou reprodukci
· složení obyvatel	• limitní hodnoty těchto ukazatelů a přiřadí je vybraným zemím
· rozmístění obyvatel	• charakterizuje složení obyvatel podle pohlaví a věku, nakreslí a vysvětlí graf věkové pyramidy
· migrace	• charakterizuje složení obyvatelstva podle ras a přiřadí k nim oblasti
· městské a venkovské osídlení	• charakterizuje národnostní a jazykové složení obyvatel
· náboženství	• vysvětlí příčiny migrace a její důsledky včetně příkladů migračních proudů • popíše rozmístění obyvatel a hustotu osídlení včetně faktorů, které ho ovlivňují • vysvětlí pojmy urbanizace, suburbanizace, aglomerace, konurbace, megalopolis • vysvětlí pojmy světová, etnická a výlučná náboženství, akulturace, sekularizace, ateismus, bezvěrství • uvede nejvýznamnější náboženství, popíše je a lokalizuje • je schopen efektivně využívat digitální nástroje a technologie k analýze a vizualizaci demografických a urbanistických dat a vytvářet jednoduchý digitální obsah v různých formátech
Průmysl	• uvede a popíše etapy vývoje světového hospodářství
· obecná charakteristika	• určí lokalizační faktory rozmístění průmyslu
· vývoj a rozložení	• vysvětlí pojmy jádrové a periferní oblasti a lokalizuje je
· průmysl energetiky a paliv	• rozdělí průmysl na těžký a spotřební a těžební a zpracovatelský a přiřadí k nim jednotlivá průmyslová odvětví
· hutnictví	• určí význam a nároky tohoto odvětví a jeho vliv na krajinu
· průmysl paliv a energetiky	• charakterizuje význam, využití, způsob dopravy a oblasti těžby jednotlivých paliv a určí jejich předpokládané zásoby do budoucna
· zpracovatelský průmysl	• popíše vývoj výroby a spotřeby elektrické energie ve světě • uvede výhody a nevýhody tepelných, jaderných, vodních a alternativních elektráren, jejich podíl na výrobě • vysvětlí pojmy černá a barevná metalurgie, hutní prvovýroba a druhovýroba • určí význam, obory, lokalizační faktory a rozmístění strojírenského, chemického a spotřebního průmyslu • uvede příklady významných světových firem • umí používat online databáze a aplikace k vyhledávání informací o různých typech nerostných zdrojů, jejich produkci a spotřebě
Zemědělství	• vysvětlí vznik zemědělství (neolitickou revoluci) a určí jeho význam
· obecná charakteristika světového zemědělství	• na příkladech ukáže závislost zemědělství na přírodních a ekonomických podmínkách
· zemědělství rozvojových zemí	• popíše zemědělství rozvojových zemí (domorodé a plantážové) včetně produktů
· zemědělství vyspělých zemí	• vysvětlí pojem zelená revoluce

• rostlinná výroba • živočišná výroba	• určí znaky zemědělství vyspělých zemí • definuje intenzivní a extenzivní zemědělství a přiřadí k nim příklady zemí • rozdělí plodiny do skupin a určí jejich význam, nároky na pěstování, oblasti pěstování a hlavní pěstitele • porovná postavení živočišné výroby v rozvojových a vyspělých zemích a určí hlavní způsoby chovu
Česká republika	• definuje výhody a nevýhody polohy ČR v rámci Evropy a světa
Přírodní poměry	• uvede rozlohu ČR a porovná ji s jinými státy Evropy
• postavení ČR v Evropě a ve světě	• vysvětlí pojmy absolutní a relativní poloha
• rozloha a poloha	• uvede příklady spolupráce ČR se sousedními zeměmi v rámci euroregionů
• geologický vývoj a geomorfologické členění	• na geologické mapě ČR a Evropy ukáže a vysvětlí vývoj České Vysočiny a Karpat v jednotlivých geologických obdobích
• podnebí	• rozdělí území na jednotlivé geomorfologické jednotky a lokalizuje významné geomorfologické celky
• vodstvo	• popíše a porovná horninové složení a reliéf jednotlivých subprovincií a celků
• půdy	• vyjmenuje činitele ovlivňující podnebí a počasí ČR a vysvětlí jejich působení
• biota – ochrana přírody	• vysvětlí pojmy úmoří, povodí, rozvodí, hlavní evropské rozvodí a ukáže je na mapě
	• charakterizuje a lokalizuje významné řeky, jezera, rybníky a přehrady
	• rozliší půdní druhy a půdní typy a zhodnotí půdy z hlediska jejich využití
	• rozliší velkoplošná a maloplošná chráněná území, uvede jejich příklady a lokalizuje je na mapě
	• nachází vzájemné souvislosti a vazby mezi jednotlivými přírodními složkami krajiny a biosférou
	• pracuje s porozuměním s tematickými mapami, tabulkami a grafy
	• využívá GIS k analýze dat a je schopen vytvořit jednoduché vizualizace zobrazující různá fyzickogeografická témata
Obyvatelstvo	• zhodnotí počet obyvatel ČR v evropském kontextu
• počet obyvatel a jeho vývoj	• uvede a vysvětlí hodnoty přirozeného přírůstku a úhrnné plodnosti a jejich vývoj po r. 1989
• věkové složení	• vysvětlí příčiny a důsledky nízkého př. přírůstku ČR (Evropy)
• národnostní složení	• vysvětlí, co vše lze vyčíst z grafu věkové pyramidy, a doloží na něm vývoj př. přírůstku po 2. světové válce
• pohyb obyvatel – migrace	• uvede věkové skupiny a střední délku života a jejich vývoj
• rozmístění obyvatel	• charakterizuje národnostní složení a jeho vývoj po r. 1989
• urbanizace a sídla	• vysvětlí příčiny migrace a uvede hlavní skupiny migrantů v ČR
• náboženství	• uvede rozmístění obyvatel v ČR a objasní příčiny více méně zalidněných oblastí
	• zhodnotí religiozitu obyvatel ČR a zařadí ji do evropského (světového) kontextu
	• pracuje s porozuměním s tematickými mapami, grafy, tabulkami
	• získává, posuzuje, spravuje data z veřejných digitálních zdrojů a je schopen vytvářet z nich digitální obsah

Hospodářství • vývoj hospodářství od konce 19. století do současnosti • průmysl • zemědělství • doprava • služby	• vysvětlí vývoj hospodářství v českých zemích od konce 19. století do současnosti a zasadí ho do evropského kontextu
	• objasní změny v politice a ekonomice po r.1948 a 1989
	• vysvětlí pojmy transformace ekonomiky, privatizace, restrukturalizace, průmyslové zóny, brownfields, nadnárodní společnosti, odvětvová struktura průmyslu
	• podá charakteristiku aktuálního stavu českého průmyslu v evropském a světovém kontextu
	• objasní příčiny problémových odvětví
	• lokalizuje na mapě významné průmyslové oblasti a střediska
	• vysvětlí negativní vliv průmyslu na životní prostředí
	• vysvětlí postavení zemědělství v hospodářství ČR a jeho nezastupitelný význam
	• charakterizuje výrobní typy zemědělství v závislosti na přírodních podmínkách
	• uvede hospodářská zvířata a oblasti jejich chovu
	• porovná pastevecký a stájový způsob chovu a vysvětlí problémy velkochovů
	• uvede hlavní zemědělské plodiny a jejich význam
	• rozliší náročné a nenáročné plodiny a přiřadí je k odpovídajícím oblastem (krajinám)
	• vysvětlí negativní/pozitivní vliv zemědělství na půdu
	• objasní výhody a nevýhody tranzitní polohy ČR
	• vyjmenuje hlavní druhy dopravy a porovná je
	• uvede výhody a nevýhody železniční, silniční, vodní a letecké dopravy
	• vysvětlí změny v dopravě po r.1989 a podá přehled o aktuálním stavu dopravy na našem území
	• pracuje s tematickými mapami dopravy
Regiony ČR • administrativní oblasti ČR • místní oblast – Ústecko a Děčínsko • územní plánování	• používá s porozuměním pojmy kraj, okres, obec, NUTS 0 – 5
	• zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry jednotlivých krajů a porovná je, vysvětlí jejich klady a zápory
	• s využitím digitálního obsahu webů měst a obcí charakterizuje územní plán a Strategický plán rozvoje města (např. Děčína)

Zeměpis	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Evropa	• zhodnotí přírodní poměry oblasti
Východní Evropa	• popíše polohu světadílů vzhledem k ostatním světadílům
• přírodní poměry	• vymezí jednotlivé regiony a lokalizuje významné geografické objekty Evropy na mapě
• obyvatelstvo	• porovná země z národnostního a náboženského hlediska
• ekonomika	• vysvětlí historické vazby oblasti na dnešní Rusko
• ohniska napětí	• zhodnotí ekonomiku těchto zemí a porovná je z hlediska životní úrovně, zahraničních vazeb a zapojení do mezinárodní integrace (EU, SNS)

	• objasní příčiny vzniku ohnisek napětí Podněsteří a současnou politickou situaci v Bělorusku
Západní Evropa • postavení regionu ve světě • přírodní poměry • obyvatelstvo • ekonomika	• vymezí region • představí region jako jádro nynější EU a evropské části NATO • vysvětlí význam jednotlivých zemí regionu v ekonomice Evropy a světa • porovná přírodní poměry Francie, Beneluxu a Britských ostrovů • zhodnotí jednotlivé země z hlediska struktury obyvatelstva a ekonomiky (průmysl, zemědělství a doprava) • vyjmenuje problémové oblasti (Ulster)
Severní Evropa • postavení regionu ve světě • přírodní poměry • obyvatelstvo • ekonomika	• vymezí region • zhodnotí životní úroveň zemí a jejich zapojení do EU, Schengenu a NATO • zhodnotí přírodní poměry • na příkladech ukáže čistotu a zachovalost zdejší přírody • porovná region z hlediska klimatu s oblastmi ve stejné zeměpisné šířce v Severní Americe a Asii • popíše společné i rozdílné znaky obyvatelstva těchto zemí • uvede do souvislostí zaměření ekonomiky regionu a přírodních zdrojů • popíše zaměření ekonomiky jednotlivých zemí regionu
Jižní Evropa • přírodní poměry • obyvatelstvo • ekonomika	• porovná země z národnostního a náboženského hlediska • zhodnotí přírodní poměry a vysvětlí podobnost přírodních podmínek i hospodářského zaměření celé oblasti • uvede hlavní oblasti soustředění obyvatel • charakterizuje ekonomiku velkých zemí oblasti • na příkladech ukáže význam těchto zemí pro cestovní ruch • lokalizuje problémové regiony (Baskicko) • představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti
Střední Evropa Německo a alpské země • přírodní poměry • obyvatelstvo • ekonomika Postkomunistické státy (Polsko, Maďarsko, Slovensko) • přírodní poměry • obyvatelstvo • ekonomika	• vymezí region • podrobně analyzuje přírodní poměry regionu • porovná jednotlivé země z hlediska nejrůznějších demografických ukazatelů • zdůvodní z historického hlediska rozdílnou životní úroveň alpských a postkomunistických států • porovná země z hlediska jejich politického uspořádání • charakterizuje ekonomiku jednotlivých zemí • na příkladech ukáže význam SRN jako ekonomické velmoci a významného státu pro integraci v Evropě • vysvětlí význam slova euroregion a objasní význam spolupráce • naší země se sousedními státy • na příkladech doloží historicky podmíněnou blízkost českého a slovenského národa
Jihovýchodní Evropa • přírodní poměry jednotlivých států • obyvatelstvo	• vymezí region • uvede společné a odlišné znaky zemí této oblasti z hlediska jejich historického vývoje • zhodnotí přírodní poměry jednotlivých států regionu

• ekonomika • ohniska napětí	• charakterizuje obyvatelstvo a hospodářství jednotlivých zemí oblasti
	• vysvětlí národnostní a náboženské rozdíly mezi jednotlivými státy Balkánského poloostrova a jejich vliv na konflikty v regionu
	• objasní příčiny, průběh a následky války v bývalé Jugoslávii v 90. letech 20. století
	• porovná země z ekonomického hlediska, životní úrovně a zapojení do euroatlantických struktur
Afrika • postavení Afriky mezi kontinenty přírodní poměry: • rozloha a poloha • povrch • podnebí • vodstvo • přírodní krajiny socioekonomické poměry: • obyvatelstvo • hospodářství	• porovná rozlohu Afriky s jinými světadíly a popíše její polohu
	• zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• uvede příklady negativního působení člověka na krajinu
	• uvede počet obyvatel Afriky a vysvětlí jeho demografickou strukturu
	• vysvětlí, proč označujeme Afriku za kolébkou lidstva
	• charakterizuje složení obyvatel z různých hledisek
	• uvede hlavní přírodní zdroje a oblasti těžby nerostných surovin
	• rozliší a lokalizuje plodiny určené na vývoz a pro vlastní spotřebu
	• rozdělí Afriku na regiony a určí jejich typické znaky a zvláštnosti
	• vysvětlí zvláštní postavení Jižní Afriky v ekonomice kontinentu
	• zhodnotí politický a hospodářský vývoj Jižní Afriky od 2. světové války do současnosti
	• lokalizuje významné geografické objekty na mapě Afriky
Amerika • postavení Ameriky mezi kontinenty • dělení Ameriky Severní Amerika • přírodní poměry: • socioekonomické poměry: • USA	• pracuje s porozuměním s tematickými mapami, tabulkami, grafy
	• objasní postavení Ameriky ve světě z různých hledisek
	• vysvětlí pojmy Severní, Střední, Jižní, Latinská Amerika
	• popíše a zhodnotí polohu Severní Ameriky
	• zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• charakterizuje rozmístění obyvatel a sídla
	• charakterizuje příčiny rozvoje USA a jejich podíl na světové ekonomice
	• objasní postavení USA jako světové velmoci
	• charakterizuje a lokalizuje přírodní zdroje, průmyslová odvětví a střediska USA
	• uvede významné firmy a nadnárodní společnosti
	• uvede významné zemědělské oblasti a plodiny
	• charakterizuje živočišnou výrobu
	• lokalizuje významné geografické objekty na mapě Ameriky
Latinská Amerika přírodní poměry socioekonomické poměry	• pracuje s porozuměním s tematickými mapami, tabulkami, grafy
	• popíše a zhodnotí polohu Latinské Ameriky
	• zhodnotí přírodní poměry Latinské Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• charakterizuje a lokalizuje přírodní zdroje, průmyslová odvětví a střediska vybraných států Latinské Ameriky

	• lokalizuje hlavní průmyslové oblasti (jádra) a periferijní oblasti • charakterizuje Brazílii jako nejvýznamnější stát Latinské Ameriky
Austrálie a Oceánie • postavení Austrálie mezi ostatními kontinenty • vymezení regionů Oceánie • Přírodní podmínky regionu • Socioekonomické poměry • Austrálie jako stát • Nový Zéland	• zhodnotí polohu a postavení Austrálie mezi kontinenty • vysvětlí pojem Oceánie • lokalizuje na mapě významné geografické objekty Austrálie a Oceánie • uvede příklady samostatných států a závislých území v Oceánii • objasní geologický vývoj kontinentu • popíše jednotlivé složky krajinné sféry a vysvětlí jejich vzájemné souvislosti a vazby • na příkladech ukáže jedinečnost australské flory a fauny • vysvětlí historii objevování a využívání kontinentu Evropy • charakterizuje skladbu obyvatelstva v souvislosti s historickým vývojem státu Austrálie. • analyzuje postavení Austrálie ve světové ekonomice • vysvětlí hlavní zaměření zemědělské a průmyslové výroby • zhodnotí postavení Nového Zélandu v Oceánii • porovná přírodní podmínky Severního a Jižního ostrova Nového Zélandu a vysvětlí jedinečnost zdejší přírody • popíše ekonomiku Nového Zélandu
Asie • poloha Asie a její členění	• zhodnotí polohu kontinentu • vysvětlí rozdíly mezi Asií a Evropou z přírodního, hospodářského, politického i historického hlediska • vymezí na mapě jednotlivé regiony světadílu • lokalizuje významné geografické objekty Asie
Regiony Asie • Západní a Střední Asie • Jižní Asie • Jihovýchodní Asie • Východní Asie • Střední a Západní Asie	• charakterizuje přírodní podmínky jednotlivých asijských regionů • popíše strukturu a rozmístění obyvatel v jednotlivých asijských regionech • porovná ekonomické rozdíly v jednotlivých regionech Asie • uvede hlavní příčiny ekonomických rozdílů v regionech • objasní vliv náboženství a historie na politickou nestabilitu v Západní Asii • objasní vazby regionu Střední Asie na dnešní Rusko • vysvětlí termín monzun v souvislosti s jeho vlivem na život lidí v Jižní Asii • popíše složitost Indie z hlediska kultury a demografie • popíše státy Jihovýchodní Asie jako rostoucí ekonomiky • vysvětlí jaký vliv na region měly koloniální mocnosti • charakterizuje ekonomiku "tygrů" a uvede jejich příklady • Charakterizuje Čínu jako rostoucí velmoc s řadou lidskoprávních problémů
Společné výstupy v oblasti digitalizace pro jednotlivé regiony	• za pomoci moderních technologií a veřejně digitálně dostupných dat je schopen vytvářet přehledy o jednotlivých regionech světa • využívá digitální technologie ke sběru geografických dat a rozvoji své geografického myšlení prací s navigačními systémy, měřicími přístroji a čidly, online statistickými databázemi apod.

- interpretuje, vytváří a prezentuje získaná geografická data a informace pomocí různých digitálních prostředků: GIS, Story maps, geoaplikací a softwarů apod.

5.9 Základy společenských věd

5.9.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Základy společenských věd
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Byl vytvořen ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ, dále integruje celý vzdělávací obor Člověk a svět práce a část okruhu Výchova ke zdraví, a to: * z tématu Zdravý způsob života a péče o zdraví – vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví, psychohygiena * z tématu Vztahy mezi lidmi a formy soužití – vztahy v rodině, mezigenerační soužití, partnerské vztahy, manželství, neúplná rodina, náhradní rodinná péče a její formy, rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi, modely sociálního chování * z tématu Změny v životě člověka a jejich reflexe – změny v období adolescence, způsoby sebereflexe a kontroly emocí * z tématu Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – zátěžové situace a způsoby jejich zvládání, kriminalita a její různé formy, sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích Vedle toho v sobě zahrnuje část průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, část tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky. Dotýká se i průřezového tématu Mediální výchova – Účinky mediální produkce a vliv médií. Současně jsou Základy společenských věd předmětem, který má řadu mezioborových vazeb na jiné předměty – především na zeměpis, dějepis a částečně také na biologii. Výuka je rozložena následovně. V prvním ročníku jedna hodina týdně. Ve druhém a třetím ročníku je hodinová dotace 2 hodiny týdně a ve čtvrtém ročníku opět jedna hodina týdně. Ve čtvrtém ročníku si žáci mohou zvolit povinně volitelný předmět Společenské vědy, v jehož rámci má ZSV dvouhodinovou dotaci; případně volitelný Společenskovědní seminář, který je rovněž dvouhodinový. Během studia jsou žáci postupně seznamováni se základy politologie, práva, mezinárodních vztahů, sociologie, psychologie, ekonomie a ekonomiky, dějin filozofie a religionistiky. Ve čtvrtém ročníku jsou prohlubovány jejich znalosti ve filozofii a etice. V případě, že si zvolí volitelný společenskovědní seminář, týká se možnost prohloubit si své znalosti i dalších výše uvedených oborů. Při vyučování jsou užívány různé formy výuky, vedle klasických (výklad, frontální práce se třídou) jsou to například referát, skupinové vyučování, projekce dokumentárních filmů, beseda s odborníky, exkurze, seminární práce a jejich prezentace, projektové vyučování apod. Na vyšším gymnáziu využíváme řady materiálů poskytnutých společností Člověk v tísni, neboť jsme řadu let zapojeni do jejího projektu Jeden svět na školách a pravidelně se zapojujeme do projektu Příběhy bezpráví.

5.9.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Kompetence k řešení problémů:	* Volíme postupné kroky k tomu, aby se žáci nejprve naučili rozeznat problém, který může být individuální, vzhledem ke specifice našeho předmětu mívá však spíše celospolečenský ráz. * Snažíme se naučit žáky kriticky myslet, činit uvážená rozhodnutí, která budou na jedné straně schopni obhájit, na druhé straně však budou schopni vyslechnout a tolerovat názory jiných – viz níže. * Učíme žáky aktivně a smysluplně využívat získané vědomosti (mezipředmětové vztahy) i samostatně vyhledané informace. * Jedním ze základních cílů je přivést žáky k tomu, aby v dalším životě uměli reagovat na problém, se kterým se běžně setkají, nenechali se odradit neúspěchem, aby adekvátním způsobem sdělovali ostatním své názory.
Kompetence komunikativní:	* K naplnění těchto kompetencí využíváme metody a formy typické pro předmět Základy společenských věd – jako je např. diskuze, referát, prezentace zpracovaná individuálně, ve dvojicích, případně formou skupinové práce. * Vedeme žáky k tomu, aby se nebáli sdělit svůj názor, ale je nutné, aby vystihli a formulovali podstatné informace. * Učíme je zachovávat logický sled. * Vedeme žáky k tomu, aby se naučili vyslechnout a objektivně hodnotit ostatní. * Seznamujeme žáky s různými typy komunikace – verbální, nonverbální, masová apod. * Vedeme žáky k tomu, aby pracovali s moderními technologickými zdroji, dostupnými ve škole, případně i mimo ni.
Kompetence sociální a personální:	* Vedeme žáky k samostatnosti a zodpovědnosti za splnění úkolů. * Podporujeme schopnost a ochotu pomoci ostatním lidem, když pomoc potřebují. * Podporujeme zapojení žáků do jakýchkoliv forem dobrovolnictví. * Klademe důraz na takt k lidem, jakkoliv odlišným (například tolerance jiné rasy, jiného názoru, odlišné víry, tělesného či psychického postižení atd.).
Kompetence občanská:	* Učíme žáky chápat základní principy občanského soužití, respektovat přesvědčení druhých lidí, mít úctu k jiným lidem, odmítat jakoukoliv formu násilí. * Motivujeme žáky ke sledování aktuálního dění. * Podílíme se významnou měrou na vytváření právního vědomí našich žáků. * Seznamujeme žáky se základy demokratické společnosti. * Přesvědčujeme žáky o nutnosti aktivně se zapojovat do chodu společnosti.
Kompetence k podnikavosti:	* Seznamujeme žáky se základy ekonomie, vedeme je k orientaci v současném ekonomickém světě. * Usilujeme o to, aby se žáci orientovali na trhu práce a aby si uvědomovali, že se v budoucnu sami stanou jeho součástí.

Kompetence k učení:	* Vedeme žáky k osvojování si různých metod a způsobů záměrného učení, jako je např. práce s učebnicí, pamětní osvojování různých typů dat, vyhledávání a zpracovávání informací v podobě různých druhů výstupů. (Souvisí i s dalšími kompetencemi – např. k podnikavosti.) * Poskytujeme žákům informace o učení v užším i širším slova smyslu, o faktorech ovlivňujících proces učení. * Nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů, jako je odborná literatura, internet apod., s cílem, aby se sami naučili vyhledávat informace. Rozvíjíme tím u nich nejen potřebné vědomosti, ale i dovednosti (informace vyhledat, rozlišit podstatné od nepodstatného a dále s nimi pracovat). * Vedeme žáky k dovednosti pozorovat a vyhodnocovat získané údaje tak, aby docházelo k postupné systematizaci těchto údajů (souvisí úzce s kompetencemi řešení problémů – viz dále).
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.9.3 Používané metody a formy

- diskuse,
- brainstorming,
- metoda samostatného objevování,
- strukturovaná inscenace,
- názorová škála,
- myšlenková mapa,
- krátkodobé projekty,
- práce ve skupině a v týmu

5.9.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu
	• uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu
2.	• uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • zařadí ČR do hospodářství Evropy a významných mezinárodních organizací

	• charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti
	• posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
	• charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • definuje činitele ovlivňující tvorbu komunikátu
	• uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • zařadí ČR do hospodářství Evropy a významných mezinárodních organizací
	• charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti
	• posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
	• charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • definuje činitele ovlivňující tvorbu komunikátu
3.	• odliší a charakterizuje biologické determinanty	-->	Biologie -> 3. ročník -> • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy
	• odliší a charakterizuje biologické determinanty	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy
	• odliší a charakterizuje biologické determinanty	<--	Biologie -> 3. ročník -> • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy
	• odliší a charakterizuje biologické determinanty	<--	Biologie -> 3. ročník -> • uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy
4.	• objasní, jak náboženství ovlivnilo středověkou filozofii	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible

5.9.5 Učivo/výstupy

Základy společenských věd	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
ÚVOD DO ZSV	
• přehled společenských věd	• se orientuje v společenských vědách a stručně je charakterizuje
• učení, příprava na vyučování, efektivita učení	• rozlišuje učení v širším a užším chápání a chápe učení jako celoživotní proces
OBČAN VE STÁTĚ	• charakterizuje politologii jako vědu, její vznik a vztah k jiným vědám

• politologie jako vědecká disciplína	
• politika, předmět politologie	• vysvětlí politiku jako způsob řešení konfliktu
Stát	
• funkce a znaky státu, občanství	• vyjmenuje funkce a znaky státu
• typy a formy vlády, multietnicita	• rozlišuje typy státu podle územního členění, formy vlády, dle národního hlediska
• principy demokracie, přímá, nepřímá, parlamentní	• uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie
• dělba státní moci	• analyzuje nutnost dělby státní moci
• politický pluralismus, strany, ideologie, společenské organizace	• objasní činnost politických stran, koalice a opozice, klasifikuje polit.strany dle ideologie
• právní stát	• uvede principy právního státu
	• vyhledává příležitosti k zapojení se do obč. života prostřednictvím vhodných digitálních technologií
• participace občanů na politickém životě, volby a volební systémy	• popíše prostředky politické participace občanů, rozlišuje druhy voleb v ČR, vysvětlí rozdíl mezi volebním systémem většinovým a poměrným

Základy společenských věd	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
OBČAN A PRÁVO	
• právní základy státu, Ústava ČR	• popíše strukturu ústav, členění Ústavy ČR a zařadí ústavu do právního řádu státu
• ústavní orgány	• určí ústavní orgány a vysvětlí způsob jejich fungování
• tvorba a schvalování zákonů	• popíše legislativní proces
• správa a samospráva	• rozliší orgány státní správy a samosprávy
• Listina základních práv a svobod, petice, ochrana lidských práv	• vymezí skupiny lidských práv, objasní význam petičního práva
OBČAN A PRÁVO	
• právo a morálka, právní a morální normy	• rozliší právní normu od morální
• právní normy, druhy právních norem, sankce	• rozliší dvojí účel sankcí
• právní řád, právní síla	• vyčlení právní předpisy podle právní síly a uvede způsoby uveřejňování právních předpisů
• orgány právní ochrany	• popíše soustavu soudů ČR a instituce právní ochrany
• právní subjektivita, vztahy, osoba právnická a fyzická	• vysvětlí dvojí právní způsobilost a rozdíl mezi právnickou a fyzickou osobou
• systém práva, právo veřejné, soukromé, mezinárodní	• rozčlení a zařadí odvětví práva do systému veřejného a soukromého práva
• občanské právo, občanské soudní řízení, právo hmotné a procesní	• orientuje se v občanském zákoníku a uvede příklady vlastnictví, spoluvlastnictví, popíše občanské soudní řízení
• rodinné právo, manželství, náhradní výchova	• uvede podmínky uzavření manželství, překážky bránící uzavření manželství, posoudí různé formy náhradní péče
• trestní právo, hmotné trestní právo, trestné činy a druhy trestů	• rozliší trestný čin a přestupek a vyjmenuje některé trestné činy a druhy trestů, vymezí podmínky trestní odpovědnosti mladistvých, posoudí názory na trest smrti
• procesní trestní právo	• využívá digitální technologie k vytvoření přehledů o tématu
	• popíše trestní řízení a činnost orgánů činných v trestním řízení
PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY	
• pracovní právo	• vymezí podmínky vzniku a zániku pracovního poměru, práva a povinnosti účastníku pracovně – právních vztahů
• zákoník práce	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	

• akademická disciplína • mezinárodní organizace, subjekty mezinárod. vztahů • nástroje mezinárod. politiky • zapojení ČR do mezinárod. organizací: OSN, EU, NATO • EU, instituce EU, práva občana EU	• vymezí předmět mezinárodních vztahů a vysvětlí pojem suverenity
	• popíše nástroje mezinárodních vztahů
	• uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• uvede důvody vzniku EU a význam EU
	• získává, posuzuje, spravuje a sděluje data a informace v různých formátech s cílem zpřehlednit téma
	• rozumí činnosti nejdůležitějších orgánů EU
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI – základy sociologie • předmět sociologie, vznik a vývoj, vztah k jiným vědám • společnost – kultura – příroda, masová kultura • komunikace, masová komunikace, sociální komunikace • socializace – osvojování kulturních vzorců • porušování kulturních vzorců: sociální deviace, projevy nesnášenlivosti	• vymezí předmět sociologie
	• charakterizuje kulturu
	• posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince
	• uvádí vzájemnou souvislost mezi společnostmi, kulturou a přírodou
	• charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace
	• vysvětlí podstatu procesu socializace
<i>Struktura společnosti</i> • členění společnosti vertikálně, horizontálně; stratifikace, status, role, mobilita, sociální distance • sociologické koncepce společnosti, tradiční + moderní společnost, globální problémy	• objasní některé sociální problémy a popíše možné dopady deviantního chování
	• komunikuje prostřednictvím digitální technologií a přizpůsobuje to danému kontextu
<i>Sociální útvary</i> • taxonomie sociálních skupin, agregáty, znaky sociálních skupin • dav, davové chování • vliv skupiny – konformismus, vztahy, pozice ve skupině	• uvede různá hlediska členění společnosti a příčiny sociální nerovnosti
	• charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti
	• zdůvodní význam skupin pro socializaci jedince, uvede příklady malých a velkých skupin, popíše jejich znaky
	• popíše dav a davové chování
	• vysvětlí pojem konformismus a uvede příklady konformního chování

Základy společenských věd	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
ČLOVĚK JAKO JEDINEC - úvod do psychologie <i>Psychologie jako věda</i> • definice psychologie • její místo v systému společenských věd • psychologické disciplíny • metody výzkumu v psychologii	• definuje psychologii
	• vymezí postavení psychologie v systému společenských věd
	• odliší typy psychologických disciplín, základní disciplíny charakterizuje
	• vysvětlí význam základních psychologických metod výzkumu
<i>Osobnost</i> • teorie osobnosti • psychická struktura osobnosti (vědomí, nevědomí)	• pozměňuje nebo vytváří digitální obsah (výzkumné dotazníky, grafy a jiné výstupy šetření)
	• srovnává různé teorie osobnosti
	• popíše psychickou strukturu osobnosti
	• odliší a charakterizuje biologické determinanty

• biologická a sociální determinace • etapy vývoje osobnosti • psychické jevy osobnosti (vlastnosti, procesy, stavy)	• na konkrétních případech objasní vliv společnosti na jedince
	• charakterizuje člověka jako bytost biosociální
	• vymezí etapy vývoje člověka
	• odliší jednotlivé psychické jevy osobnosti
	• používá online databáze, akademické články a vědecké studie k vyhledávání informací o teoriích osobnosti atp.
<i>Psychické vlastnosti osobnosti</i> • temperament • schopnosti • charakter • motivy a postoje	• vysvětlí vztah mezi vrozenými dispozicemi a rozvinutými vlastnostmi osobnosti
	• odliší jednotlivé typy vlastností osobnosti, charakterizuje je
	• aplikuje teoretické poznatky v charakteristice vlastní osobnosti
<i>Psychické procesy osobnosti</i> • vnímání, představy, fantazie • paměť • myšlení • učení • sociální percepce	• definuje poznávací procesy
	• charakterizuje průběh a výsledky jednotlivých poznávacích procesů
	• rozliší smyslové a rozumové poznání
	• vysvětlí, jak sám využívá teoretické poznatky v procesu učení
	• objasní okolnosti, kterými je ovlivněno poznávání druhých lidí
<i>Psychické stavy osobnosti</i> • pozornost	• objasní rozdíl mezi psychickými procesy a stavy
	• vymezí znaky pozornosti
	• vysvětlí, čím je pozornost ovlivňována
<i>City</i> <i>Vůle, volní vlastnosti</i>	• charakterizuje vlastnosti a druhy citů
	• vysvětlí, jak city ovlivňují osobnost člověka, jeho chování a vztah k okolnímu světu
	• definuje vůli a volní vlastnosti
<i>Konflikt</i> <i>Zátěžové situace</i> • stres • frustrace • deprivace	• definuje konflikt, charakterizuje různé druhy konfliktů
	• uvede okolnosti, za kterých se konflikt stává motivačním faktorem
	• charakterizuje jednotlivé typy zátěžových situací
	• objasní jejich vliv na lidskou psychiku a nutnost jim předcházet
<i>Duševní hygiena</i>	• využívá rozmanité digitální technologie a aplikace k usnadnění a řešení zátěžových situací
	• vysvětlí význam duševní hygieny v životě člověka
	• uvádí faktory, které pozitivně ovlivňují psychiku člověka
	• uvádí metody psychohygieny, které sám může využívat ve svém životě
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE • ekonomie – ekonomika • trh, tržní systém, subjekty trhu, nabídka, poptávka, cena, konkurence, selhání trhu – externalita, marketing • trh práce a pracovní síly, mzda, nezaměstnanost, úřad práce • podnikání - právní úprava podnikání • obchodní společnosti a živnosti	• vymezí pojmy ekonomie a ekonomika
	• vysvětlí mechanismus fungování trhu
	• objasní důvody kolísání cen zboží a rozpozná běžné cenové triky
	• uvede roli marketingu
	• vysvětlí, jak vzniká nezaměstnanost na trhu práce, uvede druhy nezaměstnanosti a formy řešení
	• objasní funkci úřadu práce
	• rozlišuje různé formy podnikání
	• vytváří obsah v různých digitálních formátech (tabulky, grafy, mapy)

	• používá software pro analýzu ekonomických dat, vytváření grafů a vizualizací, které mu pomáhají porozumět ekonomickým trendům
<i>Peníze, banky</i>	• vymezí funkce peněz, popíše vznik peněz, vysvětlí podstatu inflace a její důsledky, druhy inflace, orientuje se v kurzovním lístku
• funkce peněz, inflace, měna, měnový kurz • bankovní soustava ČR, úvěry, osobní finance, cenné papíry, burza	• vysvětlí funkci a úkoly ČNB a její vliv na obchodní banky • navrhne způsob investování volných peněz
	• předchází situacím, které by mohly ohrozit bezpečnost dat a zařízení v souvislosti s financemi
<i>Národní hospodářství</i>	• objasní vzájemnou souvislost 4 makroekonomických ukazatelů
• hospodářský cyklus, HDP – NDP • hospodářská politika státu a sociální politika • daňová soustava	• uvede principy fungování státního rozpočtu a vysvětlí monetární a fiskální politiku, sociální a obchodní politiku • orientuje se v sociálním systému státu • uvede druhy daní a jejich členění

Základy společenských věd	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
ÚVOD DO FILOZOFIE <i>Podstata filozofie</i> • vztah filozofie k mýtu, k náboženství, • k vědě a k umění • základní filozofické problémy (bytí a poznání) • základní filozofické disciplíny	• charakterizuje podstatu filozofie • vymezí vztah filozofie k mýtu, k náboženství, k vědě a k umění • charakterizuje bytí a poznání jako základní předmět zkoumání filozofie • definuje jednotlivé filozofické disciplíny • je schopen jednat v digitální prostředí eticky
Filozofie v dějinách Klíčové etapy a směry filozofického myšlení <i>Antická filozofie</i> • před Sokratovská (mileťané, pythagorovci, Herakleitos, eleaté, mladší fyzikové, atomisté, sofisté) • nejvýznamnější filozofové antiky (Sokrates, Platon, Aristoteles) • helénismus a pozdní antika • stoicismus, epikureismus, skepticismus <i>Středověká filozofie</i> • patristika • scholastika <i>Renesanční filozofie</i> • zaměřená na přírodu • zaměřená na člověka <i>Novověká filozofie</i> • racionalismus • empirismus <i>Osvícenství</i>	• rozliší tři nejdůležitější etapy antické filozofie: před Sokratovskou, sokratovskou a helenistickou • používá online databáze a knihovny k nalezení relevantních historických a filozofických textů • postihne význam nejznámějších filozofů starověku • charakterizuje nejvýznamnější systémy období helénismu • objasní, jak náboženství ovlivnilo středověkou filozofii • charakterizuje renesanční filozofii jako důležitý mezník v dějinách filozofie • vysvětlí rozdíl mezi racionalismem a empirismem • uvede znaky osvícenství jako významného duchovního proudu

• Německý idealismus	• objasní postavení německého idealismu jako základu moderní filozofie
<i>Moderní filozofické směry 19. a 20. století</i> • marxismus • pozitivismus	• uvede základní znaky a myšlenky filozofických směrů 19. a 20. století
• iracionalismus	
• pragmatismus a jiné směry	
ÚVOD DO RELIGIONISTIKY Náboženství a filozofie – různé způsoby výkladu světa <i>Náboženství</i> • definice, znaky • základní podoby (panteismus, polyteismus, monoteismus, deismus) • teologie, religionistika <i>Hlavní světová náboženství</i> • křesťanství • judaismus • islám <i>Nová náboženská hnutí</i> • církve, sekty • fundamentalismus – jeho nebezpečí	• postihne rozdílný přístup náboženství a filozofie k výkladu světa
	• charakterizuje náboženství, jeho význam v životě některých lidí
	• rozliší základní podoby náboženství, uvede konkrétní příklady z dějin
	• vysvětlí pojmy teologie, religionistika, vymezí vztah mezi nimi
	• charakterizuje hlavní světová náboženství
	• vysvětlí, co mají společného a co je naopak rozdílné
	• uvádí znaky sekt a jmenuje konkrétní sekty
	• objasní, co je fundamentalismus a čím je pro společnost nebezpečný

5.10 Dějepis

5.10.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Dějepis
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Dějepis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP G.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět integruje vybrané tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy * Žijeme v Evropě * Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí Mediační výchova * Média a mediální produkce * Role médií v moderních dějinách Předmět se vyučuje v prvním až třetím ročníku. V prvním ročníku 2 hodiny týdně, ve druhé ročníku 2 hodiny, moderním dějinám ve třetím ročníku věnujeme 2 hodiny týdně a ve čtvrtém ročníku 1 hodinu týdně. Ve čtvrtém ročníku (oktávě) nabízíme dějepis jako volitelný předmět s dvouhodinovou dotací. Učivo je zaměřeno na klíčové okamžiky našich novodobých dějin. Regionální dějiny, PVH a dějiny poválečného světa doplňujeme ve volitelném dějepisném semináři ve čtvrtém ročníku. V hodinách se snažíme vést žáka k pochopení dějinných procesů, které ovlivňovaly a ovlivňují vývoj lidské společnosti. Záměrem výuky je podat ucelený obraz vývoje společnosti od jejího počátku do konce dvacátého století s důrazem na národní dějiny. Výklad dějin se soustředí na hledání souvislostí a vzájemných vztahů převážně v evropském kontextu. Vedeme žáky k poznání, že historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, vysvětlujeme žákům, že smyslem výuky historie na naší škole není jen předávání znalostí z historické vědy, ale především orientace v minulosti s využitím pro pochopení současnosti. Ve výuce jsou využívány dobové prameny nejen písemné povahy, např. i dobové kroniky, autentické deníky, ale i audionahrávky a filmové dokumenty, toto platí především pro integrovanou hodinu dějepisu ve čtvrtém ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách, využíváme rovněž učeben vybavených výpočetní technikou. Součástí výuky jsou historické exkurze, často kombinované s literárními, směřované do hlavního města Prahy, jejichž smyslem není však jen seznámení s historickými pamětihodnostmi, ale dokreslení výkladu o našich národních dějinách. Běžná výuka povinného předmětu poskytuje prostor i pro to, aby se žáci zapojovali do mimoškolních aktivit.

5.10.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	• při řešení problému vhodně argumentuje, je schopen obhájit svá rozhodnutí, příp. přijmout názor ostatních. • nevnímá události izolovaně a popisně, zvažuje příčiny i důsledky událostí. • poznání historie propojuje se současností.
Kompetence komunikativní:	• je schopen prezentovat poznatky a názory před ostatními. • používá oborovou terminologii, vyjadřuje se přesně a výstižně, v logickém sledu, využívá prostor k diskusi a respektuje pravidla diskuse, obhazuje svůj názor, argumentuje. - využívá k získávání, ale i předávání poznatků i moderní komunikační prostředky a technologie, sdílí výsledek svého bádání, při prezentování se pokouší spolupracovat se spolužáky.
Kompetence sociální a personální:	• zároveň si uvědomuje zodpovědnost za práci, kterou odvádí sám jako jednotlivec, v případě potřeby pracuje v týmu. • uvědomuje si výhody lidské spolupráce v historii a porovnává je s dopady období, kdy jsou mezilidské vztahy vážně narušeny a vedou ke konfliktům. • je schopen rozpoznávat myšlenky a činy, které do společnosti zasévají nenávist a zlobu, preferuje demokratické principy.
Kompetence občanská:	• zná, respektuje, chrání, oceňuje, případně i spoluvytváří naše tradice a kulturní a historické dědictví. • zvažuje klady a zápory různých forem soužití lidí, umí posoudit význam moderní občanské společnosti, dle svých možností se podílí na jejím fungování. • respektuje různé názory a hodnoty ostatních lidí.
Kompetence k podnikavosti:	• popíše základní principy kapitalistické společnosti, charakterizuje důsledky společenské, ekonomické i dopady na přírodní prostředí, porovná je s dnešní dobou. • seznamuje se s historií technologií, jež vedly ke vzniku a dalšímu rozvoji civilizace. • hledá pro dosažení cíle různé cesty a rozhoduje se pro optimální variantu řešení. • při přípravě vlastních vystoupení ctí autorská práva, cituje.
Kompetence k učení:	• aktivně používá příslušnou dějepisnou terminologii, objasňuje si nové a nejasné pojmy s využitím slovníku, učebnice i digitálních informačních zdrojů. • odliší faktické sdělení od názoru. • pracuje nejen s verbálními informacemi, ale využívá i jiné zdroje (např. mapy, grafy, diagramy) a dokumenty (videozáznamy, obrazy), získané informace kriticky hodnotí. • preferuje multiperspektivní pohled na poznávání historie, použité zdroje informací porovnává z hlediska jejich věrohodnosti.

Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek
------------------------------	---

5.10.3 Používané metody a formy

- diskuse,
- brainstorming,
- metoda samostatného objevování,
- strukturovaná inscenace,
- názorová škála,
- myšlenková mapa,
- krátkodobé projekty,
- práce ve skupině a v týmu

5.10.4 Mezipředmětové vztahy

1.	• charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu	-->	Základy společenských věd -> 1. ročník -> • uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie
	• definuje pojem hominizace, antropologická geneze	-->	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace
	• identifikuje základní atributy doby bronzové a železné	-->	Chemie -> 2. ročník -> • uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů
	• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států	-->	Zeměpis -> 1. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry regionu ve vzájemných vztazích
	• vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti
	• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj
	• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace
	• ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu

	• vystihne typické rysy judaismu	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace
	• zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně
	• vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám
	• charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu	<--	Základy společenských věd -> 1. ročník -> • uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie
	• definuje pojem hominizace, antropológická geneze	<--	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace
	• identifikuje základní atributy doby bronzové a železné	<--	Chemie -> 2. ročník -> • uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů
	• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států	<--	Zeměpis -> 1. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry regionu ve vzájemných vztazích
	• vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti
	• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj
	• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace
	• ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu
	• vystihne typické rysy judaismu	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace
	• zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně
	• vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám
2.	• srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih	-->	Zeměpis -> 1. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury

• rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu
• popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.
• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • vysvětlí vliv náboženství na umění.
• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)
• rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského
• charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou
• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • uvede charakteristické znaky romantismu
• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu
• popíše poměry v Severní Americe po zámořských objevech	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
• vysvětlí úlohu Británie bránící samostatnému rozvoji osad	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
• vysvětlí význam války za nezávislost pro světové dějiny i zrod budoucího konfliktu (rasismus)	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
• analyzuje Prohlášení nezávislosti a Ústavu, porovná pojetí demokracie dříve a dnes	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
• objasní příčiny vedoucí k americké občanské válce	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
• objasní historické základy dnešní parlamentní monarchie v Anglii, srovná absolutismus s parlamentarismem	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
• srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih	<--	Zeměpis -> 1. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
• vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury
• rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu
• popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.

	• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • vysvětlí vliv náboženství na umění.
	• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)
	• rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského
	• charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou
	• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • uvede charakteristické znaky romantismu
	• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu
	• popíše poměry v Severní Americe po zámořských objevech	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• vysvětlí úlohu Británie bránící samostatnému rozvoji osad	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• vysvětlí význam války za nezávislost pro světové dějiny i zrod budoucího konfliktu (rasismus)	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• analyzuje Prohlášení nezávislosti a Ústavu, porovná pojetí demokracie dříve a dnes	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• objasní příčiny vedoucí k americké občanské válce	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• objasní historické základy dnešní parlamentní monarchie v Anglii, srovná absolutismus s parlamentarismem	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
3.	• posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti
	• vymezí příčiny a průběh první světové války	-->	Chemie -> 2. ročník -> • uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii
	• charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;	-->	Chemie -> 1. ročník -> • uvede příklady využití jaderných reakcí
	• orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a porozumí jeho příčinám	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • vysvětlí historii vzniku Izraele a současné vztahy mezi Židy a Palestinci
	• charakterizuje národní hnutí 19. století	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO
	• posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • postihne reakci českých autorů na

			společenskou situaci a objasní vliv světové literatury
	• rozezná výsledky a důsledky války	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války
	• vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře
	• posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost
	• zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)
	• rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace,“ normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)	-->	Český jazyk a literatura -> 4. ročník -> • vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu
	• porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky	-->	Český jazyk a literatura -> 4. ročník -> • posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých
	• porozumí situaci v Rusku; zhodnotí význam ruských revolucí	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• posoudí národnostní problémy Československa a možné způsoby jejich řešení;	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • na příkladech doloží historicky podmíněnou blízkost českého a slovenského národa
	• vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • vysvětlí postavení Číny ve světové ekonomice a její vliv na průmysl Evropy (ČR)
	• posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti	<--	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti
	• vymezí příčiny a průběh první světové války	<--	Chemie -> 2. ročník -> • uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii
	• charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;	<--	Chemie -> 1. ročník -> • uvede příklady využití jaderných reakcí
	• orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a porozumí jeho příčinám	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • vysvětlí historii vzniku Izraele a současné vztahy mezi Židy a Palestinci
	• charakterizuje národní hnutí 19. století	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO

• posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury
• rozezná výsledky a důsledky války	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války
• vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře
• posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost
• zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)
• rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace,“ normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)	<--	Český jazyk a literatura -> 4. ročník -> • vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu
• porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky	<--	Český jazyk a literatura -> 4. ročník -> • posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých
• porozumí situaci v Rusku; zhodnotí význam ruských revolucí	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
• posoudí národnostní problémy Československa a možné způsoby jejich řešení;	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • na příkladech doloží historicky podmíněnou blízkost českého a slovenského národa
• vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
• charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
• charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • vysvětlí postavení Číny ve světové ekonomice a její vliv na průmysl Evropy (ČR)

5.10.5 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	3.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Globalizační a rozvojové procesy			Rozklad komunistických režimů a rozpad sovětského mocenského bloku
	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce			Poválečné Československo 1945–1948 Studená válka,

				vyspělé demokracie ve druhé polovině 20. století
	Žijeme v Evropě	Pravěk Starověk Antický starověk Středověk (raný) Středověk (vrcholný)	Krise 14. století, kacířská hnutí Pozdní středověk a raný novověk Vývoj mocností v Evropě, absolutismus a parlamentarismus Francie, Rusko, Prusko v raném novověku Francouzská revoluce a napoleonské války	Revoluce 1848 Československo 1918–1938 Rozklad komunistických režimů a rozpad sovětského mocenského bloku
Multikulturní výchova	Základní problémy sociokulturních rozdílů		Osvícenství, osvícenský absolutismus u nás - rakouský občan a češství	Československo 1918–1938
	Člověk a životní prostředí	Pravěk Starověk Antický starověk Středověk (raný) Středověk (vrcholný)		Modernizace společnosti
Mediální výchova	Média a mediální produkce		pozdní středověk a raný novověk	Revoluce 1848
	Role médií v moderních dějinách			Meziválečné totalitární systémy a autoritativní režimy; demokratické velmoci; světová hospodářská krize Studená válka, vyspělé demokracie ve druhé polovině 20. století

5.10.6 Učivo/výstupy

Dějepis	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Úvod do předmětu	
• předmět a úkoly historické vědy	• objasní důležitost znalosti historie pro moderního člověka
• prameny, historické metody	• popíše archeologické prameny a metody
• instituce – archiv, muzeum, galerie/	• charakterizuje jednotlivé instituce
• periodizace	• vymezí různá kritéria pro časové rozvržení dějin lidstva
Pravěk	• definuje pojem hominizace, antropologická geneze
• člověk a základy jeho antropogeneze	• charakterizuje způsob života paleolitických lidí
• paleolitické kultury	• objasní neolitickou revoluci jako zásadní změnu v životě lidské společnosti
• neolit	• identifikuje základní atributy doby bronzové a železné
• doba bronzová a železná	• zhodnotí základní rysy keltské civilizace a vymezí její působení na našem území
	• objasní nerovnosti vývoje v různých částech světa
	• charakterizuje materiální a duchovní kulturu pravěkých lidí
Starověk	• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států
• starověké asijské zemědělské civilizace (Mezopotámie)	• vyloží specifika hospodářského a politického vývoje jednotlivých zemí
• starověký Blízký východ a starověký Egypt	• zdůvodní rozdíly mezi specifiky hospodářského a politického vývoje v daných oblastech
	• identifikuje rozdíl mezi asijským a antickým výrobním způsobem
	• objasní charakteristické znaky státu, složení společnosti v jednotlivých oblastech
	• porovnává charakteristické rysy materiální a duchovní kultury civilizací včetně židovské
	• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
Antický starověk	• objasní vznik polis, aristokratické formy vlády, ranou tyranis, oligarchii
• starověké Řecko	• orientuje se ve struktuře řecké společnosti
• starověký Řím	• charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu
• antická kultura	• vyvodí důsledky řecké kolonizace pro Řecko i další vývoj ve Středomoří
• vznik křesťanství	• ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské
	• identifikuje charakteristické rysy etruské kultury
	• orientuje se ve struktuře římské společnosti
	• vymezí zásady republikánského zřízení
	• vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří
	• definuje příčiny a průvodní znaky krize římské republiky a vzniku císařství
	• vysvětlí proces budování římského impéria, jeho správy a proces romanizace
	• objasní a zdůvodní politickou a hospodářskou krizi římského impéria
	• zhodnotí úlohu „barbarských“ kmenů
	• objasní proces pohybu „barbarských států“
	• porovná jednotlivá vývojová období v rámci řecké a římské společnosti
	• charakterizuje naše země a ostatní Evropu v době římské

	• identifikuje charakteristické rysy řecké a římské materiální a duchovní kultury • ocení přínos antické kultury pro evropskou kulturu • vystihne typické rysy judaismu • zdůvodní proces vzniku židovské diaspory • zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible • orientuje se ve vztahu křesťanství a státu a v proměnách tohoto vztahu
Středověk (raný) • východní kulturní okruh a byzantská říše • západní kulturní okruh a franská říše • raně středověká střední Evropa • raně středověká společnost • katolická církev a úloha papežství • české země v raném středověku	• identifikuje typické rysy byzantské společnosti a její kultury • objasní úlohu byzantského státu a vliv byzantské kultury ve středověké Evropě • charakterizuje západní kulturní okruh a franskou říši v 5. - 9. století • ozřejmí podstatu lenního systému • vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě • objasní pojem Svatá říše římská, rozezná mocenské a politické poměry v říši • charakterizuje románské umění • identifikuje charakteristické rysy společnosti a kultury doby velkomoravské • ocení přínos cyrilo-metodějské mise (nejen v rovině kulturní) • definuje proces vzniku a vývoje raně středověkého českého státu • vysvětlí pojem svatováclavské tradice • objasní konstituování katolické církve a analyzuje její podíl na fungování středověkého státu a společnosti • popíše společenské rozdělení obyvatelstva
Středověk (vrcholný) • středověká agrární revoluce, urbanizace a kolonizace • společnost vrcholného středověku • města, obchod a řemesla • český stát a střední Evropa ve vrcholném středověku • umění a vzdělanost středověku • střetávání křesťanské Evropy s jinými kulturami • poslední Přemyslovci, Lucemburkové	• charakterizuje základní rysy agrární revoluce, urbanizace a kolonizace • vyjmenuje složení obyvatelstva období vrcholného středověku • popíše vznik rodové šlechty • objasní počátek emancipace šlechty a měst • vysvětlí přínos měst pro rozvoj hospodářství a vzdělanosti středověké společnosti

Dějepis	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Krise 14. století, kacířská hnutí	• charakterizuje projevy krize 14. století, vysvětlí chování katolické církve a snahy o její nápravu, užívá s porozuměním pojem reformátor, reformace
• kacířská hnutí jako reakce na stav církve	• analyzuje Husův konflikt s církví, posoudí roli obou stran v konfliktu
• Jan Hus, husitství	• vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce
• husitství, historiografie a kultura	• identifikuje různost názorů na husitství, posoudí objektivitu autora textu

• vývoj v Čechách do nástupu Habsburků	• analyzuje politiku Jiřího z Poděbrad v rámci Evropy, charakterizuje jagellonský pokus o stavovský stát
Životní styl a kultura středověku	• analyzuje rozdíl mezi životem ve městě a na venkově vysvětlí přínos měst pro rozvoj evropské společnosti
• vesnice, město, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace, každodenní život	• porovná základní znaky románského a gotického umění
• románský sloh, gotika, středověká vzdělanost	• vyjmenuje nejvýznamnější památky středověku
	• srovná středověkou vzdělanost s dnešní dobou
Pozdní středověk a raný novověk	• srovná vývoj u nás s vývojem západní Evropy, orientuje se ve vztazích mezi Anglií a Francií
• stoletá válka	• rozliší příčiny a předpoklady zámořských objevů, popíše nejznámější plavby, uvede významné osobnosti, posoudí důsledky zámořských objevů pro obě strany, vysvětlí především ekonomicko-politické dopady
• zámořské objevy	• objasní rozdílnost vývoje v Evropě a v zámoří, vysvětlí vztah mezi pokrokem v hospodářství a změnami ve společenském uspořádání
• pokrok ve výrobě a obchodu	• na příkladech ukáže vyspělost mimoevropských civilizací
• humanismus, renesance	• rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími
• reformace a protireformace	• porovná cíle jednotlivých reformátorů (Luther, Münzer, Kalvín)
• raně novověký stát a společnost	• vysvětlí náboženské rozdělení Evropy jako příčinu třicetileté války
• mocenské poměry v Evropě, třicetiletá válka	• popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země
• české stavovské povstání	• charakterizuje habsburskou celoevropskou a českou politiku, objasní rozpor mezi budováním centralizovaného mnohonárodnostního státu a národními zájmy
• baroko	• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích
	• objasní změny v české společnosti v souvislosti s nástupem Habsburků na český trůn
	• objasní příčiny nerovnosti vývoje v Evropě v této době
	• porovná monarchii (stavovskou, absolutistickou)
	• rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury
Vývoj mocností v Evropě, absolutismus a parlamentarismus	• popíše podmínky pro rozvoj kapitalistického podnikání
Francie, Rusko, Prusko v raném novověku	• na příkladu Nizozemí analyzuje roli náboženství a armády při řešení politických sporů, objasní vztah mezi reformačními vlivy a ekonomickým úspěchem nizozemských podnikatelů
• Nizozemí (revoluce)	• porovná absolutismus, republiku a konstituční monarchii
• Anglie (Stuartovci, absolutismus, občanská válka, republika, konstituční monarchie)	• vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí vlády vojenské diktatury (Cromwell protektorem)
• Francie Ludvíka XIV. (absolutismus, merkantilismus)	• objasní historické základy dnešní parlamentní monarchie v Anglii, srovná absolutismus s parlamentarismem
• Rusko 16. století (absolutismus), reformy Petra I. a vláda Kateřiny II.	• charakterizuje podstatu absolutistického státu, vysvětlí nebezpečí privilegovanosti určitých společenských vrstev
• pruský stát (vzestup za Fridrich II.)	• vysvětlí vliv ekonomických změn na postavení státu v Evropě (Colbert)
• habsburská monarchie	• popíše Rusko za Romanovců jako stát založený na samoděržaví
• dělení Polska	• popíše hospodářské a správní reformy vedoucí k absolutistické monarchii

	• uvědomí si vznik velkého státního celku jako jádra budoucích problémů • vysvětlí úlohu vojensko – statkářských junkerů v zemi • popíše Prusko jako nábožensky tolerantní stát, ale i jako stát s vojenským režimem budovaným na byrokratické státní správě • popíše vývoj v habsburské monarchii 17. a 18. století (politické, hospodářské, sociální a náboženské poměry) • analyzuje důvody vedoucí k dělení Polska, dokáže nestabilitu stavovského státu se slabým panovníkem
Osvícenství, osvícenský absolutismus u nás • Marie Terezie a Josef II., osvícenství, reformy	• charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy • charakterizuje období jako výsledek vlády silného panovníka vládnoucího rozumem • vysvětlí příčiny reforem (zaostalost za západem, války se silným soupeřem) • porovná úlohu ženy jako vrcholné představitelky státu s dneškem • popíše a vysvětlí jednotlivé reformy (berní, správní, sociální, hospodářské, finanční, vojenské, školské) jako zásahy přinášející pro různé skupiny lidí různé důsledky • objasní roli osvícenského absolutismu při vzniku českého národního obrození (germanizace, zrušení nevolnictví)
Vznik USA • vývoj Spojených států v 19.stol	• popíše poměry v Severní Americe po zámořských objevech • srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih • vysvětlí úlohu Británie bránící samostatnému rozvoji osad • vysvětlí význam války za nezávislost pro světové dějiny i zrod budoucího konfliktu (rasismus) • analyzuje Prohlášení nezávislosti a Ústavu, porovná pojetí demokracie dříve a dnes • objasní příčiny vedoucí k americké občanské válce
Francouzská revoluce a napoleonské války	• analyzuje krizi absolutistické vlády • charakterizuje příčiny revoluce a vysvětlí rozdílnost jednotlivých fází revoluce • zhodnotí význam Deklarace lidských a občanských práv • užívá s porozuměním pojmy pravice, levice • zváží hrozící nebezpečí vlády jednoho člověka, které se skrývá za ideologii podporovanou zfanatizovanými vrstvami • kriticky zhodnotí význam revoluce, srovná ji s nizozemskou a s anglickou • objasní souvislost s nástupem Napoleona k moci • popíše cíle vojenských tažení i jejich průběh • posoudí kladné i záporné hodnocení Napoleona očima Evropana i Francouze • porovnává působení silné osobnosti v dějinách
• Vídeňský kongres, Evropa po Vídeňském kongresu, revoluce a národněosvobozenecý boj ve 20. a 30. letech 19. století	• charakterizuje období jako proces restaurace starých režimů, boj konzervativního a liberálního • události vysvětlí jako cestu k prosazování občanských svobod, ústavnosti i ke vzniku nových národních států
Klasicismus (empír), romantismus	• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje • uvede jejich projevy v architektuře, malířství, příp. literatuře

Dějepis	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Modernizace společnosti	• posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti • porozumí procesu vývoje ke konstitucionalismu a rozvoji občanské společnosti • porovná příčiny, průběh a výsledky evropských revolucí první poloviny 19. století s důrazem na revoluci roku 1848 – analyzuje ekonomické, sociální, politické a nacionální aspekty těchto událostí
Změny sociální struktury evropské společnosti	• rozliší změny v sociální struktuře společnosti a jejich příčiny i důsledky v evropské společnosti včetně sociálních problémů
Revoluce 1848	• rozliší konkrétní příklady dobového nacionalismu
• Češi a česká politika v habsburské monarchii, vznik velkých „národních“ států v Německu a v Itálii	• charakterizuje národní hnutí 19. století • porozumí procesu konstituování novodobého českého národa i jeho politické reprezentace včetně vývoje české politiky v druhé polovině 19. století • posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie • pochopí proces sjednocení Německa i jeho důsledky a vznik „národního“ státu v Itálii
Evropské velmoci a jejich soupeření v 19. století	• vymezí mezinárodní postavení evropských velmocí a porozumí jejich vzájemným vztahům • pochopí mezinárodní vztahy v předvečer první světové války
Ideové proudy 19. století	• rozliší pojmy liberalismus, konzervatismus, socialismus, marxismus, bolševismus, radikalismus, demokracie
První světová válka	• vymezí příčiny a průběh první světové války • charakterizuje první československý odboj a pochopí jeho význam pro vznik samostatného Československa • rozezná výsledky a důsledky války
Ruské revoluce	• porozumí situaci v Rusku; zhodnotí význam ruských revolucí
Poválečná Evropa	• porozumí versailleskému systému včetně jeho selhání v meziválečném období;
Československo 1918–1938	• pochopí proces vzniku Československa v roce 1918; • vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém; • zhodnotí význam vzniku samostatného a demokratického československého státu pro Čechy a Slováky i důsledky vzniku Československa pro národnostní menšiny; • posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka; • posoudí základní vnitrostátní, zahraničněpolitické a mezinárodní problémy meziválečného Československa; • posoudí národnostní problémy Československa a možné způsoby jejich řešení; • zhodnotí ekonomiku státu, sociální skladbu obyvatelstva, posoudí vliv hospodářské krize z konce 20. a z počátku 30. let na obyvatelstvo a na stabilitu republiky;

	• orientuje se v procesu působení mezinárodních a vnitřních sil ohrožujících demokratický charakter státu i jeho existenci; posoudí podíl domácích radikálních pravicových a nacionalistických politických sil na zániku první republiky • zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky • porovná první a druhou republiku;
Meziválečné totalitární systémy a autoritativní režimy; demokratické velmoci; světová hospodářská krize	• určí základní problémy Výmarské republiky, pochopí úspěšnou cestu nacistů k moci v Německu • charakterizuje fašismus, nacistickou ideologii • vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy • rozliší státy demokratické a státy s totalitárními a autoritativními režimy • identifikuje projevy světové hospodářské krize, posoudí hospodářské, sociální a politické důsledky krize
Rozpad versailleského systému, úsilí o kolektivní bezpečnost, válečné konflikty 30. let	• pochopí proces rozpadu versailleského systému • posoudí politiku západních demokracií, úsilí o kolektivní bezpečnost, politiku nacistického Německa a SSSR
Druhá světová válka	• porozumí procesu vzniku Protektorátu Čechy a Morava a jeho postavení ve vztahu k Třetí říši • rozliší příčiny druhé světové války a válečné cíle osy Berlín-Řím-Tokio a protihitlerovské koalice • orientuje se klíčových událostech na evropských i mimoevropských bojištích včetně porážky fašistického bloku a osvobození okupovaných území • vymezí záměry a cíle nacistů vzhledem k obyvatelstvu protektorátu • porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky • charakterizuje druhý odboj v jeho složce zahraniční a domácí, politické a vojenské • posoudí důsledky války a poválečné uspořádání

Dějepis	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Poválečné Československo 1945–1948	• orientuje se v ekonomické, společenské a politické situaci v poválečném Československu • analyzuje na základě výsledků voleb rozložení politických sil, posoudí plány komunistů na převzetí moci a zhodnotí jejich realizaci • porozumí problematice řešení německé otázky
Studená válka, vyspělé demokracie ve druhé polovině 20. století NATO, OSN	• charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;
SSSR a komunistický blok, Československo pod komunistickou mocí	• charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci • pochopí charakter komunistických režimů a protikomunistickou rezistenci, především v Československu • rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace,“ normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)
Proces dekolonizace	• charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení

	• orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a porozumí jeho příčinám
Rozklad komunistických režimů a rozpad sovětského mocenského bloku	• pochopí význam helsinské Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě
EU	• posoudí příčiny a důsledky zhroucení komunistických režimů v Evropě a v Československu i způsob provedení politické změny

5.11 Estetická výchova

5.11.1 Hudební výchova

5.11.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Hudební výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP G, integruje téma Umělecká tvorba a komunikace, které je v RVP G povinným vzdělávacím obsahem pro hudební i výtvarný obor.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Začleněním Umělecké tvorby a komunikace do hudebního a výtvarného oboru umožňujeme žákům obou oborů vnímat umění a kulturu jako celek. Předmět integruje v 1. a 2. ročníku tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž) Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (tematický okruh Žijeme v Evropě) Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních (dle individuálních dispozic dětí), hudebně-pohybových, poslechových a naukových činností k porozumění hudebnímu umění, k vytváření hodnotících soudů o znějící hudbě a umožňuje mu projevit se prostřednictvím různých hudebních aktivit. Hudební činnosti-produkce, recepce a reflexe se tak stávají obsahovými doménami hudební výchovy. Obsahem vokálních činností (vokální produkce) je práce s hlasem, při níž dochází k rozšiřování hlasového rozsahu, k základnímu intonačnímu výcviku a k celkové kultivaci pěveckého i mluvního projevu metodou posilování správných pěveckých návyků. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat - tj. vyvozovat nové nebo si ověřovat již získané hudebně teoretické poznatky a také je dle svých možností interpretovat. Obsahem hudebně – pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Cílem naukových činností je osvojení si hudebně teoretických poznatků a poznatků o historických epochách, hudebních slozích a díle významných hudebních skladatelů. Završující a syntetizující reflexe zahrnuje komplexní interpretaci znějícího hudebního díla do uměleckých období, stylů a vytváření hodnotících soudů. Týdenní časová dotace: 1. roč., kvinta: 2 hodiny 2. roč., sexta: 2 hodiny Organizační vymezení předmětu: Žáci si povinně volí mezi hudební a výtvarnou výchovou a pracují v oddělených skupinách (zvláště hudebníci a zvláště výtvarníci). Nadstavbová část, určená pro žáky s hlubším zájmem o aktivní provozování vokálních činností, je realizována v nepovinném

	předmětu Pěvecký sbor s časovou dotací 2 vyučovací hodiny za týden, o aktivní provozování instrumentálních činností v předmětu Školní kapela (Hvn3) s dotací 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka povinná i nepovinná je realizována formou vyučovacích hodin ve specializované učebně školy nebo v jiných prostorách vhodných pro hudebně – pohybové aktivity (aula školy), dále formou projektů a výchovných koncertů, realizovaných v koncertních sálech, divadlech či v aule školy.
--	--

5.11.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení, • na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje, • samostatně a kriticky přemýšlí, pokouší se objektivně hodnotit konkrétní dílo, svůj výkon či výkony ostatních.
Kompetence komunikativní:	• chápe hudbu jako řeč svého druhu, své sdělení je schopen (vzhledem k svému věku a zkušenostem) vyjádřit prostřednictvím hudebně výrazových prostředků na jednoduchých nástrojích, hrou na tělo, pohybem, • při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.
Kompetence sociální a personální:	• efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných, • učí se objektivně hodnotit svoji práci i práci ostatních, • respektuje pravidla při práci v týmu a svou pracovní činností pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
Kompetence občanská:	• vytváří si pozitivní vztah k naší kulturní tradici, chrání ji a oceňuje, • kriticky přemýšlí nad obsahy hudebních děl, • dle svých možností se aktivně zapojuje do kulturního dění.
Kompetence k podnikavosti:	• aktivně přistupuje k provozování i přijímání hudby a umění vůbec, • zvládá hru na hudební nástroje dle svých individuálních dispozic, stará se o jejich údržbu, • dodržuje dohodnutou kvalitu práce, postupy, termíny.
Kompetence k učení:	• usiluje o co nejlepší hudební přednes ve vztahu ke svým individuálním možnostem a stanovuje si cíle pro své sebezdokonalení (snaží se dál rozvinout v tom, v čem je silný, i zlepšit se v tom, v čem je slabší) a vydrží usilovat o jejich dosažení, • vyhledává, shromažďuje, třídí a porovnává informace týkající se hudebních děl a chápe je v jejich historickém a společenském kontextu.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory)

- uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.11.1.3 Metody a formy

- Hlasová výchova
- Intonace
- Nácvik písní
- Dramatizace
- Vizualizace
- Didaktické hry
- Skupinová a kooperativní výuka

5.11.1.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• zazpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně lidovou a umělou píseň	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • posoudí význam duchovních písní Hospodine, pomiluj ny a Svatý Václave pro dobu, v níž vznikly, i pro další generace
2.	• identifikuje hudebně výrazové prostředky hudby 20. století a odliší je od hudby minulých staletí (tzv. klasické hudby)	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů

5.11.1.5 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Jednohlasý i vícehlasý zpěv, ...	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k

		písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy	písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy
	Sociální komunikace	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy
	Morálka všedního dne		
	Spolupráce a soutěž	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Žijeme v Evropě	Vznik a různorodé projevy jednotlivých hudebních slohů v návaznosti na společenské dění konkrétní země.	Vznik a různorodé projevy jednotlivých hudebních slohů v návaznosti na společenské dění konkrétní země.

Hudební výchova	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• jednohlasý (podle schopností) i vícehlasý zpěv s doprovodem • práce s rytmem a harmonií • zpěv skladeb z různých historických období (chorál, nejstarší české písně, polyfonní skladby, árie z opery, umělá píseň) • vyjádření obsahu hudby pohybem, pohybové etudy	• využije rytmické cítění a rytmickou paměť v praxi na úrovni svých individuálních schopností
	• doprovodí (dle získaných dovedností) na rytmické a jednoduché nástroje lidovou a umělou píseň
	• při zpěvu využívá správné pěvecké návyky
	• zazpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně lidovou a umělou píseň
	• ocení kvalitní projev druhého
	• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu
	• reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím
Hypotézy vzniku hudby Hudba v pravěku Hudba ve starověkém Řecku Hudba středověká • Jednohlas (gregoriánský chorál x truvéřská a žákovská píseň) • Vícehlas (ars antiqua) Počátky české hudby (Hospodine, pomiluj ny/Svatý Václave) Ars nova/renesance(nové hudební formy, polyfonní vícehlas, osobnost skladatele) Srovnání vývoje hudby v Čechách a v Evropě (husitský chorál) Znaky barokní hudby • homofonní a polyfonní princip vícehlasu • barokní hudební formy (fuga, koncert, opera) • osobnost J.S.Bacha a G.F.Händela Česká barokní hudba (x hudební vývoj v Evropě) Znaky klasicistní hudební tvorby • (hlavní a vedlejší motiv, postupná dynamika) • Mannheimská škola a její hudební odkaz • 1. vídeňská škola Znaky romantické hudby • F. Schubert a umělá píseň • osobnost F. Chopina • novoromantismus (hudba programní, vznik symfonické básně) • reforma opery (Gesamtkunstwerk R.Wagnera) • srovnání Wagnerovy reformy s tradičním pojetím opery (Verdi) • národní školy	• pořídí zvukový záznam a uloží ho na internetové úložiště
	• rozliší hudbu vokální a instrumentální
	• detailně se seznámí s vybranými skladateli
	• orientuje se ve vybraných hudebních formách
	• pochopí historické souvislosti vývoje artificiální hudby
	• porozumí zákonitostem výstavby hudby
	• podle svých schopností zahraje vybrané hudební skladby
	• srovná vývoj světové a české hudby
	• vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby
	• uvědomí si postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny
Hudební výchova	2. ročník

Učivo	ŠVP výstupy
• jednohlasý (podle schopností) i vícehlasý zpěv s doprovodem • práce s rytmem (synkopický a tečkovaný rytmus) a harmonií • zpěv písní různých hudebních žánrů nonartificiální hudby • zpěv písní na mikrofon s doprovodem elektrických nástrojů • moderní tance	• využije rytmické cítění a rytmickou paměť v praxi na úrovni svých individuálních schopností
	• doprovodí (dle získaných dovedností) na rytmické a jednoduché nástroje lidovou a umělou píseň
	• při zpěvu využívá správné pěvecké návyky
	• zazpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně lidovou a umělou píseň
	• ocení kvalitní hudební projev druhého
	• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu
	• podle svých dovedností zazpívá umělou píseň na mikrofon a doprovodí ji na flétnu, klávesové nástroje apod.
	• reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a dispozicím • vytvoří propagační materiál (např. plakát, program koncertu, prezentaci...) v libovolném grafickém programu (Canva, Inkscape, Powerpoint apod.)
Česká hudba 19. století • osobnost Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka a jejich hudební odkaz Nejvýznamnější hudební směry 20. století v oblasti artificiální hudby • impresionismus (Claude Debussy) o projevy impresionismu v jiných druzích umění • expresionismus o projevy expresionismu v jiných druzích umění o 2. vídeňská škola (atonální, dodekafonní h., I, Stravinskij) • neoklasicismus (Sergej Prokofjev) o vliv jazzu na vážnou hudbu (George Gershwin) Česká hudba 20. století • osobnost Leoše Janáčka a jeho nápěvková teorie • osobnost Bohuslava Martinů a inspirační zdroje jeho tvorby Rozdíly mezi hudbou artificiální a nonartificiální Nonartificiální hudba • vybrané kapitoly z oblasti nonartificiální hudby: spirituál, blues, jazz, šanson, rock, swing, rock and roll, nástup rockové hudby • muzikál • filmová hudba	• popíše a na vybraných hudebních dílech (nebo částech) ukáže důležitost tvorby a interpretace
	• identifikuje hudebně výrazové prostředky hudby 20. století a odliší je od hudby minulých staletí (tzv. klasické hudby)
	• rozliší vybrané hudební směry hudby 20. století podle jejich hudebních znaků
	• na základě historického a společenského kontextu popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla
	• vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta
	• odliší hudbu podle funkce a významu
	• rozpozná vhodnost či nevhodnost využití hudby v konkrétních situacích
	• uvědomuje si roli průmyslu v současném světě

5.11.2 Výtvarná výchova

5.11.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Výtvarná výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se v prvním a druhém ročníku v následující časové dotaci: první ročník – 2 hod. týdně, druhý ročník – 2 hod. týdně. Žáci si mohou volit v rámci estetické výchovy buď výtvarnou výchovu, nebo hudební výchovu. Základní výuka probíhá v odborné učebně. Teoretická výuka dějin umění je prokládána praktickou činností, směřující k pochopení výtvarných stylů, přístupů a technik. Teorie umění čerpá z učebnic Průvodce výtvarným uměním, Dějiny umění, dále využívá materiálů z tisku a z internetu. Doplnující metody spočívající v práci s počítačem nebo s interaktivní tabulí se realizují v multimediální učebně. Praktické hodiny mohou probíhat i v pléneru nebo v prostorách muzea, zámku a na výstavách podle aktuální nabídky. Žáci jsou děleni do skupin do počtu 15 žáků, aby mohl být uplatňován individuální přístup a rozvíjena kreativita žáků. Žák v průběhu dvou let získává poznatky o umění od 2. pol. 19. stol. po současné tendence. V praktické činnosti aplikuje teoretické poznatky na vlastní tvořivou činnost, využívá různých technik i forem práce. Důraz je kladen zejména na propojování již nabytých znalostí a dovedností s novými poznatky, na rozvoj empatie, tolerance při vnímání uměleckého díla, na pochopení funkce aktivní tvorby i sebevyjádření v kontextu psychohygieny i estetiky obecně. V předmětu se realizují tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

5.11.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	- při řešení výtvarných úkolů dokáže vymyslet různé postupy a strategie. Dokáže zhodnotit jejich funkčnost ve vztahu k úkolu a volí dle toho. - dokáže formulovat cíl činnosti a adekvátně k němu hledá postupy řešení. - při řešení problému předvídá, jaké situace by mohly nastat, a adekvátně na ně reaguje.
Kompetence komunikativní:	- v ústním projevu formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně. - dává druhým lidem najevo, že jim naslouchá tím, že s nimi udržuje oční kontakt; svou mimikou dává najevo vstřícnost; verbálně i neverbálně dává najevo porozumění pro pocity druhého (přítakává). - vyslovuje své ocenění nápadů a práce druhých dříve než kritiku; děkuje druhým za uznání; nepodléhá ambicím, třídním stereotypům nebo rivalitám ani osobním preferencím ve vztahu ke spolužákům.

Kompetence sociální a personální:	• vytyčuje si individuální úkoly a termíny podle své zkušenosti a vědomí svých dovedností; svá tvrzení o vlastních schopnostech dokládá příkladem některého svého výkonu. • stanovuje si cíle pro sebezlepšení (snaží se dál rozvinout v tom, v čem je silný, i zlepšit se v tom, v čem je slabší) a vydrží usilovat o jejich dosažení. • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • rozdělí si ve skupině úkol na části a přijme svou část, včetně zodpovědnosti za její plnění. • po skončení práce se stará o úklid.
Kompetence občanská:	• respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění. • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení. • sleduje a vybírá si kulturní události v obci, zvažuje jejich kvalitu. • dle svých možností participuje na kulturních událostech.
Kompetence k podnikavosti:	• asertivně obhajuje vlastní práci, požaduje za ni adekvátní ocenění (nepodceňuje se ani nepřeceňuje, je si vědom ceny vlastní práce); věcně ocení práci druhých, vhodně podá kritiku. • v různých situacích, kde nejsou přesně stanovená pravidla, se chová tak, aby neobtěžoval a neškodil; respektuje, že jeho svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého.
Kompetence k učení:	• aktivně využívá různé zdroje informací (knihy, encyklopedie, příručky, tabulky, grafy, tisk, lidé, internet...); vyhodnotí a obhájí, který z použitých zdrojů je pro danou situaci (problém) nejefektivnější. • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. • identifikuje vlastní chybu a zjistí její příčinu, hledá a nalézá způsoby její nápravy.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií. • využívá digitálních vzdělávacích prostředí. Dle svých potřeb vytváří portfolia digitálních zdrojů. • seznamuje se s problematikou ochrany autorských práv a dodržování právních norem a dodržuje je. • uplatňuje etické, ohleduplné a respektující chování v digitálním prostředí • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. • využívání základy počítačové grafiky (práce s obrázky). • vytváří jednoduché rastrové grafiky. • pracuje s grafickými editory. • vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • dle svých potřeb ukládání a zpracovávání informací. • sdílí data, informace a obsah s vybranými lidmi.

5.11.2.3 Metody a formy

- Kresba a malba
- Grafické techniky
- Modelování a sochařství
- Koláž a assembláž
- Fotografie a digitální umění
- Výtvarné projekty a tematické práce
- Práce s uměleckým dílem
- Didaktické hry a aktivity
- Reflektivní dialog

5.11.2.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• respektuje pluralitu procesu komunikace a vědomě rozšiřuje vlastní smyslovou percepci a sebevyjádření	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
	• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do období meziválečného	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zařadí typická díla k jednotlivým druhům umění
	• rozliší a porovná společenské a osobní zdroje tvorby	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • charakterizuje kulturu
	• objasní na konkrétních příkladech účinek uměleckých vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslové, subjektivní a sociální a vysvětlí vliv tohoto působení na utváření postojů a hodnot	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace
	• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do období meziválečného	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • vymezí různá kritéria pro časové rozvržení dějin lidstva
2.	• uvědomuje si příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a uvádí tyto projevy do společenského kontextu	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů
	• uvědomuje si příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a uvádí tyto projevy do společenského kontextu	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů
	• rozliší a pojmenuje prvky architektury, malířství a sochařství uměleckých epoch od konce 19. století do současnosti a uvádí je do kontextu s odpovídajícími projevy v předchozích uměleckých epochách	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • vymezí různá kritéria pro časové rozvržení dějin lidstva

5.11.2.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Morálka všedního dne	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Spolupráce a soutěž	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Žijeme v Evropě	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Psychosociální aspekty interkulturality	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Problematika vztahů organismů a prostředí	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	
Člověk a životní prostředí	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Životní prostředí regionu a České republiky	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Mediální produkty a jejich významy	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Účinky mediální produkce a vliv médií		Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Role médií v moderních dějinách		Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření

5.11.2.6 Učivo/výstupy

Výtvarná výchova	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci • zobrazování reality skrze subjektivní vjemy (impresionismus, pointilismus) • nové formální tendence v díle postimpresionistů (Cézanne, Gogh, Gauguin) • uplatnění symbolu a ornamentu (symbolismus, secese) • celistvost a rozklad tvaru (kubismus, konstruktivismus) • iluze pohybu (futurismus, vorticismus) • vztahy s neevropskými kulturami (Afrika, Oceánie, Amerika) • sebeuvědomování diváka (vědomé a mimovolní složky produkce a percepce uměleckého díla, role tvořivosti) • dynamičnost vývoje uměleckého procesu (znakovost, technologie, estetické normy v závislosti na vývoji společnosti, roli publika i individua) • uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v rovině subjektivní a komunikační • prvky vizuálně obrazného vyjádření (bod, linie, plocha, tvar, objem, barva, rytmus, ornament) • typy vizuálně obrazného vyjádření (kresba, malba, grafika, reliéf, volná socha, objekt, koláž, frotáž, happening)	• vysvětlí vliv společenského kontextu na interpretaci vizuálně obrazného vyjádření • rozliší a porovná společenské a osobní zdroje tvorby • uvědomuje si subjektivitu estetického prožitku pro hodnocení uměleckého díla a komunikaci • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do období meziválečného • objasní na konkrétních příkladech účinek uměleckých vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslové, subjektivní a sociální a vysvětlí vliv tohoto působení na utváření postojů a hodnot • pojmenuje charakteristické prostředky vizuálně obrazných vyjádření umělecké tvorby a používá je ve vlastní tvorbě • rozpoznává specifičnosti obrazných znakových systémů, identifikuje charakteristické prostředky a rozliší umělecké znaky specifické od konvenčních • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě a používá je adekvátně při uskutečňování vlastních projektů • respektuje pluralitu procesu komunikace a vědomě rozšiřuje vlastní smyslovou percepci a sebevyjádření • projevuje etické a humánní postoje, aktivně vstupuje do procesu komunikace, zvládá spolupráci ve skupině, dokáže prezentovat a obhájit vlastní výtvarné záměry • dokáže vysvětlit roli osobní zkušenosti a její vliv na kvalitu estetického prožitku a vlastní tvorbu chápe jako subjektivní výtvarné vyjádření a jeden z prostředků komunikace s okolním i svým vnitřním světem
Digitální aktivity (zařazovány průběžně)	Zpracuje portfolio vlastního tvůrčího pokroku, nebo foto deník, doplněný textem. Získává data, informace a obsah z digitálních zdrojů. Pracuje s online aplikací. Pracuje s grafickým programem. Pracuje s fotografií. Vytváří jednoduchou animaci. Pracuje s videem. Dle svých potřeb pracuje s konkrétním zařízením (mobilní telefon, fotoaparát, tiskárna, kopírka apod.) Kombinuje/upravuje vlastní výtvarný produkt s produktem digitálním. Sdílí práce a spolupracuje prostřednictvím digitálních technologií. AI

Výtvarná výchova	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy

Výtvarná výchova	2. ročník
Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření • osvobození od zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka) • uplatnění symbolu a nevědomé složky (surrealismus) • uplatnění principu náhody (dadaismus) • zrušení hranice umění a neumění, změny úhlu vidění (Duchamp – ready-made) • požadavky a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy (pop-art) • figurativní a nefigurativní tvorba (neoklasicismus, lyrická abstrakce, abstraktní expresionismus) • nová média, fotografie, film • účast v sociálním prostoru (performance) • vztah slova a obrazu (lettrismus) • taktilní a haptické kvality díla (informel) • zapojení gesta, těla, pohybu v tvorbě (akční umění, body-art) • očištné poslání geometrie (geometrická abstrakce, konstruktivismus) • retrospektivní a perspektivní tendence v postmodernistické architektuře • insitní umění a koncept • stopy člověka v krajině (land-art)	• rozliší a pojmenuje prvky architektury, malířství a sochařství uměleckých epoch od konce 19. století do současnosti a uvádí je do kontextu s odpovídajícími projevy v předchozích uměleckých epochách • objasní na konkrétních příkladech, jak se umělecké vyjadřovací prostředky promítají do aktuální obrazové komunikace • uvědomuje si příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a uvádí tyto projevy do společenského kontextu • dokáže vysvětlit předpoklady pro správnou recepci uměleckého díla • uvědomuje si význam subjektivní zkušenosti pro vznik estetického prožitku • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a projektech a chápe ji jako významný faktor rozvoje osobnosti • dokáže si vytvořit přehled vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií • vysvětlí působení uměleckých vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslově subjektivní i sociální i vliv tohoto působení na utváření postojů a hodnot • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu, uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a výrazem získaným v komunikaci • prokáže tvořivost při spolupráci na projektech ekologického a mezinárodního formátu, dokáže využít nová média
Digitální aktivity (zařazovány průběžně)	Zpracuje portfolio vlastního tvůrčího pokroku, nebo foto deník, doplněný textem. Získává data, informace a obsah z digitálních zdrojů. Pracuje s online aplikací. Pracuje s grafickým programem. Pracuje s fotografií. Vytváří jednoduchou animaci. Pracuje s videem. Dle svých potřeb pracuje s konkrétním zařízením (mobilní telefon, fotoaparát, tiskárna, kopírka apod.) Kombinuje/upravuje vlastní výtvarný produkt s produktem digitálním. Sdílí práce a spolupracuje prostřednictvím digitálních technologií. AI

5.12 Tělesná výchova

5.12.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět tělesná výchova (TV) vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	. Integruje části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, a to: * Zdravý způsob života a péče o zdraví - zdravá výživa, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách, psychohygiena * Ochrana člověka za mimořádných událostí – sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí, vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události, živelní pohromy, jiné mimořádné události, první pomoc (SK) Vyučovací předmět TV spolu s tématy Výchovy ke zdraví vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků a k předcházení úrazům. TV usiluje o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází z motivující atmosféry, zájmu žáků a jejich individuálních předpokladů. Cílem výuky je na základě radosti z pohybu si osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, navazovat dobré vztahy, rozvíjet schopnosti komunikace a vytvořit trvalý vztah k pohybovým činnostem. Vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších sportovních odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy. V předmětu TV integrujeme vybrané tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž Mediální výchova Mediální produkty a jejich významy Environmentální výchova Člověk a životní prostředí (LVK a SK) Organizační vymezení předmětu Výuka v hodinách TV probíhá odděleně pro dívky a hochy. Pro výuku TV využíváme, kromě školní tělocvičny, několika sportovních zařízení v blízkém okolí školy, časově velmi dobře dostupných (venkovní areál v zařízení ZŠ Dr. Miroslava Tyrše, tělocvičnu TJ Sokol Děčín, areál plaveckého bazénu a zimní stadion). Pro žáky 1. ročníku a kvinty pořádáme týdenní lyžařský kurz, pro žáky 2. ročníku a sexty týdenní cykloturistický sportovní kurz, pro žáky 3. ročníku a septimy týdenní sportovní kurz s možností výběru (outdoorové sporty, sjíždění řeky, sportovní aktivity u moře). Týdenní časová dotace: * 1.ročník – 2hodiny * 2.ročník – 2hodiny * 3. ročník – 2hodiny * 4. ročník – 2hodiny

5.12.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• efektivně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • dle svých schopností aktivně přispívá (tematicky, obsahově) k náplni hodin TV. • s ohledem na potřeby týmu je schopen vybírat jeho členy. • je schopen adekvátně reagovat i ve vypjatých situacích (např. pokud zastává roli rozhodčího). • při činnostech v hodinách předvídá možné následky svého jednání a dle toho své jednání upravuje. • je schopen chápat souvislosti mezi jednotlivými obory v oblasti tělesné výchovy a biologie a fyziky, psychologie, fyziologie, historie apod.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kulturně. • rozumí pravidlům „fair play“ a snaží se je dodržovat. • v aktivitách se vyjadřovat přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně používáním správného názvosloví tělesné výchovy. • vybere adekvátní a efektivní způsob prezentace své vlastní činnosti, úspěchů, dosažených výsledků.
Kompetence sociální a personální:	• přebírá zodpovědnost za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty dodržováním hygieny při tělesné výchově a dodržuje zásady bezpečnosti v hodinách TV, v prostorách školy i v přírodě. • adekvátně reaguje v situacích vyžadujících sebekontrolu a sebeovládání. rozpozná pohybové aktivity, které kompenzují jeho psychické zatížení. • dle předem stanovených kritérií je schopen adekvátně hodnotit výkon svůj, nebo svých spolužáků.
Kompetence občanská:	• chová se kamarádsky a neodmítne pomoc, pokud o ni požádán. • dodržuje pravidla chování. • dle svého věku je schopen adekvátně reagovat v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích. • ovládá základy techniky první pomoci. • v rámci činností se snaží o pohybovému sebezdokonalování. • provádí činnosti tak, aby sebe a spolužáky nevystavoval zdraví ohrožujícím situacím. • dle svých zájmů projevuje pozitivní vztah k pohybu.
Kompetence k podnikavosti:	• je schopen podílet se na přípravě a organizaci sportovních akcí pořádaných školou. • záměrně nepoškozuje vybavení a pomůcky.
Kompetence k učení:	• volí vhodnou strategii při nácviu požadovaných činností. • na základě kritérií stanovených učitelem je schopen posoudit svou vlastní pohybovou a fyzickou výkonnost. • umí vyhledat informace související se zdravím a pohybem z různých zdrojů (knihy, časopisy, televize, internet). • adekvátně reaguje na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady. A upravuje dle nich své chování.
Kompetence digitální:	• vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • dle svých potřeb ukládání a zpracovávání informací. • sdílí data, informace a obsah s vybranými lidmi.

5.12.3 Metody a formy práce

- Metoda ukázky
- Metoda napodobení (imitace)
- Metoda opakování
- Metoda hry
- Metoda pohybového úkolu
- Metoda pohybového kontrastu
- Metoda pasivního pohybu
- Kruhový trénink
- Diagnostické metody

5.12.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná zásady první pomoci při poranění kůže, omrzlinách a popáleninách
	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112, 155, 150, 156, 158)	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
2.	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• osvojí si prakticky základy první pomoci	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
3.	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
4.	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
	• rozpozná psychologický efekt hlasitého verbálního projevu	-->	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • charakterizuje jednotlivé typy zátěžových situací

5.12.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
---------	----	----	----	----

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Rytmičká gymnastika Bruslení Další moderní a netradiční činnosti Lyžování	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Cykloturistika SK	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Turistika, ...	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Pohybová a rytmická činnost
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Rytmičká gymnastika Bruslení Další moderní a netradiční činnosti Lyžování	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Cykloturistika SK	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Turistika, ...	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Pohybová a rytmická činnost
Morálka všedního dne	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Rytmičká gymnastika Bruslení Další moderní a netradiční činnosti Lyžování	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Cykloturistika SK	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Turistika, ...	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Pohybová a rytmická činnost
Člověk a životní prostředí	Lyžování	Cykloturistika SK	Turistika, ...	

Mediální produkty a jejich významy	Další moderní a netradiční činnosti Lyžování	Další moderní netradiční pohybové aktivity	Další moderní netradiční pohybové aktivity Turistika, ...	Další moderní netradiční pohybové aktivity
---	---	--	--	--

5.12.6 Učivo/výstupy

Tělesná výchova	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Tělesná a duševní hygiena • bezpečnost a hygiena cvičení • průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	• dodržuje základní hygienické návyky v rámci TV • chová se ukázněně při TV a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svou činnost • poskytne první pomoc při drobnějších poraněních • rozpozná souvislost mezi tělesným a duševním zdravím a vyvozuje z nich osobní odpovědnost za zdraví • provádí osvojené kompenzační a relaxační techniky a využívá je k prevenci jednostranného zatížení a k regeneraci organismu
Základy první pomoci	• chápe základy první pomoci a prakticky si je osvojí • osvojí si základní resuscitační techniky, aplikuje tyto metody v praxi • ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112, 155, 150, 156, 158)
Atletika • atletická abeceda • sprinty – běh 60 m a 100 m • vytrvalostní běhy na dráze i v terénu • běh na atlet. dráze na 400 a 800 m (dívky) • běh na atlet. dráze na 400 a 1500 m (chlapci) • štafetový běh – nácvik předávky • skok do dálky • hod granátem • vrh koulí	• využívá význam rozcvičení, prohřátí a uvolnění svalů před zahájením sportovního výkonu • zvládá nízký a polovysoký start včetně povelů • podle individuálních předpokladů zlepšuje výkonnostní úroveň v běžecké rychlosti a vytrvalosti • zvládá taktiku rychlého i vytrvalostního běhu jak na dráze, tak i v terénu, správné rozloží síly • v rámci svých schopností a předpokladů zvládá techniku skoku do dálky, hodu granátem a vrhu koulí • aplikuje osvojené dovednosti při soutěžích a rekreačních sportech • respektuje a dodržuje základní pravidla atletických disciplín, měří a zaznamenává sportovní výkony • užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta a značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák • měří sportovní výkony pomocí digitálního přístroje • zaznamenává výkony do excelové tabulky
Pálkovací hry – softball, brännball • technika odpalu, nadhozu, házení, chytání a autování • taktické prvky v herních situacích	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta a značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák • zná a dodržuje pravidla pálkovacích her, jejich znalost využívá i při rozhodování utkání • ovládá taktické i technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře
Sportovní hry - košíková • dribling, přihrávky, střelba, HK • útočné a obranné herní systémy, hra volejbal	• ovládá pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání

vrchní a spodní úder, podání, kombinace přihrávek, útočný úder, postavení týmu při příjmu podání, nahrávka, přihrávka, úder • obranné a útočné herní kombinace florbal • vedení míčku, přihrávky, slalom mezi kužely • střelba z malé a střední vzdálenosti, nájezdy • útočné a obranné činnosti a kombinace, hra kopaná • sálová kopaná, vedení míče, přihrávky po zemi, vzduchem, zpracování přihrávek • střelba ze střední vzdálenosti, obranné a útočné prvky a kombinace, hra, totéž i u velké kopané • dle možností další netradiční SH jako je ringo, bandy hokej, lakros apod.	• ovládá základní HČJ a HK a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži i při rekreačních činnostech • provádí podle svých možností individuální techniku jednotlivých HČJ a HK • ovládá emoce při hře • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • vhodnou komunikací při sportovních hrách přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • dodržuje podmínky fair – play – čestného soupeření • sleduje činnosti a výkony své i svých spolužáků a vyhodnocuje je • spolurozhoduje hry a soutěže, podílí se i na organizaci soutěží • zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit • užívá zavedené a osvojené názvosloví, správnou sportovní terminologii (povely, signály, gesta, značky apod.) • zorganizuje třídní turnaj (rozpis, tabulka výsledků) • sdílí tabulky s ostatními žáky ve třídě pomocí cloudového úložiště, vyhodnocuje data
Sportovní gymnastika akrobacie • kotouly vpřed, vzad v různých modifikacích • stoj na hlavě, stoj na lopatkách přeskok • roznožka, skrčka – bedna nadél - chlapci • roznožka, skrčka, odbočka - bedna našíř-dívky hrazda • výmyk, přešvihy únožmo, seskok únožkou, seskok přednožením, obrat ve vzporu jízmo • výmyk, přešvihy únožmo, seskok únožkou, seskok přednožením, obrat ve vzporu jízmo	• využívá gymnastiku pro zdraví • dbá na správné držení těla • rozvíjí obratnost, kloubní pohyblivost a prostorovou orientaci • podle individuálních předpokladů zlepšuje úroveň pohybových schopností a dovedností • užívá odborné názvosloví a terminologii ve SG • zvládá techniku odrazu z můstku a přeskoku přes určené nářadí • sleduje cvičení své i spolužáků a vyhodnocuje je • vytvoří krátké instruktážní video, nasdílí ostatním žákům ve třídě
Rytmická gymnastika • cvičení při hudbě – aerobik, power jóga • kondiční cvičení s gymbaly, overbaly. (dívky)	• rozvíjí rytmičtější citění a koordinaci pohybů • usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti (ZOZ) • provádí zdravotně zaměřená cvičení • vyhledává vhodnou hudbu či instruktážní video k dané pohybové aktivitě • spáruje mobilní telefon s externím zařízením
Plavání • hry ve vodě, potápění, plavání pod vodou • práce nohou, paží a dýchání – prsa • startovní skoky do vody	• využívá význam plavání a otužování pro zdraví • dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování ve vodě • koordinuje práci nohou a rukou • uplatňuje důležitou funkci správného dýchání u plaveckých stylů
Bruslení • jízda vpřed, jízda vzad, brždění • přešlapování a překládání vpřed na obě strany	• usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností • zvládá správný skluz, omezuje a odstraňuje negativní návyky

• rovnovážný postoj v jízdě vpřed	• koordinuje cit pro rovnováhu a estetický projev
Další moderní a netradiční činnosti	• rozpozná smysl i účinek moderních sportovních trendů
• outdoorové aktivity – inline, lezení, spinning posilování – zařízení posilovna, trenažéry	• upravuje fyzickou kondici, formuje postavu, ovládá stroje a zařízení posilovny včetně veslovacích trenažérů a spinningu
	• dokáže vhodně sestavit posilovací cvičební jednotku
Lyžování	• zvládá krátké, střední i dlouhé oblouky a dokáže je spojovat
• základy sjezdového lyžování a snowboardingu a běžeckého lyžování	• dokáže připravit skluznici sjezdových i běžeckých lyží
• mazání lyží sjezdových i běžeckých	• zdokonaluje dle svých možností carvingové oblouky
• jízda na vleku a na lanovce	• ovládá oblouky a plynulou jízdu na snowboardu
• základy bezpečnosti a chování na horách	• respektuje pravidla a zásady bezpečnosti chování na horách
	• zvládá základní mechanismy záchrany raněných a první pomoci
	vytvoří krátké video z lyžařského výcviku, nasdílí spolužákům

Tělesná výchova	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Tělesná a duševní hygiena	• dodržuje základní hygienické návyky v rámci TV
• bezpečnost a hygiena cvičení	• chová se ukázněně při TV a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svou činnost
• průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních
	• uvědomuje si souvislost mezi tělesným a duševním zdravím a vyvozuje z nich osobní odpovědnost za zdraví
	• provádí osvojené kompenzační a relaxační techniky a využívá je k prevenci jednostranného zatížení a regeneraci organismu
Základy první pomoci	• osvojí si prakticky základy první pomoci
	• využívá význam resuscitace a realizuje základní resuscitační techniky
	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)
Atletika	• chápe a ovládá význam rozcvičení, prohřátí a uvolnění svalů před zahájením sportovního výkonu
• atletická abeceda	• zvládá nízký a polovysoký start včetně povelů
• sprinty – běh 60 m a 100 m	• podle individuálních předpokladů zlepšuje výkonnostní úroveň v běžecké rychlosti a vytrvalosti
• vytrvalostní běhy na dráze i v terénu	• zvládá taktiku rychlého i vytrvalostního běhu jak na dráze, tak i v terénu, správně využívá síly
• běh na atlet. dráze na 400 a 800 m (dívky)	• zvládá techniku skoku do dálky, hodu granátem a vrhu koulí v rámci svých schopností a předpokladů
• běh na atlet. dráze na 400 a 1500 m (chlapci)	• aplikuje osvojené dovednosti při soutěžích a rekreačních sportech
• štafetový běh – nácvik předávky	• respektuje a dodržuje základní pravidla atletických disciplín, měří a zaznamenává sportovní výkony
• skok do dálky	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta, značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
• hod granátem	měří sportovní výkony pomocí digitálního přístroje
• vrh koulí	zaznamenává výkony do excelové tabulky
Pálkovací hry – softball, brännball	• dodržuje pravidla pálkovacích her, jejich znalost využívá i při rozhodování utkání

• technika odpalu, nadhozu, házení, chytání a autování • taktické prvky v herních situacích	• ovládá taktické i technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře • užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
Sportovní hry košíková • dribling, přihrávky, střelba, dvojtakt, HK • útočné a obranné herní systémy, hra volejbal • vrchní a spodní úder, podání, kombinace • přihrávek, útočný úder, postavení týmu při příjmu podání, nahrávka, přihrávka, úder • obranné a útočné herní kombinace florbal • vedení míčku, přihrávky, slalom mezi kužely • střelba z malé a střední vzdálenosti, nájezdy, • útočné a obranné činnosti a kombinace, hra kopaná • sálová kopaná, vedení míče, přihrávky po zemi, vzduchem, zpracování přihrávek, střelba ze střední vzdálenosti • obranné a útočné prvky a kombinace, hra, totéž i u velké kopané • dle možností další netradiční SH jako je ringo, bandy hokej, lakros apod.	• ovládá pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání • ovládá základní HČJ a HK a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži i při rekreačních činnostech • realizuje podle svých možností individuální techniku jednotlivých HČJ a HK • ovládá emoce při hře • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • vhodnou komunikací při sportovních hrách přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • dodržuje podmínky fair – play – čestného soupeření • sleduje činnosti a výkony své i svých spolužáků a vyhodnocuje je • spolurozhoduje hry a soutěže, podílí se i na organizaci soutěží • zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit • užívá zavedené a osvojené názvosloví, správnou sportovní terminologii (povely, signály, gesta, značky apod.) • zorganizuje třídní turnaj (rozpis, tabulka výsledků) • sdílí tabulky s ostatními žáky ve třídě pomocí cloudového úložiště, vyhodnocuje data
Sportovní gymnastika akrobacie • kotouly vpřed, vzad v různých modifikacích • stoj na hlavě, stoj na lopatkách, stoj na rukou • sestava z uvedených prvků přeskok • roznožka, skrčka - bedna nadél - chlapci • roznožka,skrčka,odbočka - bedna našíř-dívky hrazda • výmyk, přešvihy únožmo, seskok únožkou, • seskok přednožením, obrat ve vzporu jízmo • vzepření závěsem v podkolení, toč vzad rytmická gymnastika • cvičení při hudbě – aerobic, power jóga • kondiční cvičení s gymbaly, overbaly	• využívá význam gymnastiky pro zdraví • dbá na správné držení těla • rozvíjí obratnost, kloubní pohyblivost a prostorovou orientaci • podle individuálních předpokladů zlepšuje úroveň pohybových schopností a dovedností • užívá odborné názvosloví a terminologii ve SG • zvládá techniku odrazu z můstku a přeskoku přes určené nářadí • sleduje cvičení své i spolužáků a vyhodnocuje je • rozvíjí rytmické cítění a koordinaci pohybů • zařazuje zdravotně zaměřená cvičení (ZOZ) • provádí protahovací a kompenzační cvičení

	vytvoří krátké instruktážní video, nasdílí ostatním žákům ve třídě
Plavání	• využívá význam plavání a otužování pro zdraví • dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování ve vodě • koordinuje práci nohou a rukou • rozpozná důležitou funkci správného dýchání u plaveckých stylů
Bruslení	• rozvíjí a zdokonaluje pohybové schopnosti a dovednosti • zvládá správný skluz, omezuje a odstraňuje negativní návyky • koordinuje cit pro rovnováhu a estetický projev
Další moderní netradiční pohybové aktivity	• vstřebává obsah, smysl i účinek moderních sportovních trendů • zdokonaluje fyzickou kondici, formuje postavu a ovládá stroje a zařízení posilovny včetně veslovacích trenažérů a spinningu • dokáže vhodně sestavit posilovací cvičební jednotku • objasňuje si vztah člověka k přírodě
Cykloturistika SK	• zvládá bezpečnou jízdu na kole ve všech typech terénu • respektuje a používá pravidla silničního provozu • rozvíjí zdravou soutěživost při zachování pravidel fair-play, ochotně pomáhá ostatním • respektuje pravidla chování v místních CHKO a vytváří si vztah k přírodě a chrání ji • zdokonaluje techniku jízdy v různých terénech
	vytvoří krátké video z cyklistického kurzu, nasdílí spolužákům

Tělesná výchova	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Tělesná a duševní hygiena	• dodržuje základní hygienické návyky v rámci TV • akceptuje kázeň při TV a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svoji činnost • poskytne první pomoc při drobnějších poraněních • rozpozná souvislost mezi tělesným a duševním zdravím a vyvozuje z nich osobní odpovědnost za zdraví • provádí osvojené kompenzační a relaxační techniky a využívá je k prevenci jednostranného zatížení a regeneraci organismu
Základy první pomoci	• zvládá základy první pomoci a prakticky si je osvojí • osvojí si základní resuscitační techniky • ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)
Atletika	• ovládá a chápe význam rozcvičení, prohřátí a uvolnění svalů před zahájením sportovního výkonu • zvládá nízký a polovysoký start včetně povelů • podle individuálních předpokladů upravuje výkonnostní úroveň v běžecké rychlosti a vytrvalosti • zvládá taktiku rychlého i vytrvalostního běhu jak na dráze, tak i v terénu, správné rozkládání sil • v rámci svých schopností a předpokladů zvládá techniku skoku do dálky, hodu granátem a vrhu koulí

• skok do dálky • hod granátem • vrh koulí	• aplikuje osvojené dovednosti při soutěžích a rekreačních sportech
	• respektuje a dodržuje základní pravidla atletických disciplín, měří a zaznamenává sportovní výkony
	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
	• měří sportovní výkony pomocí digitálního přístroje • zaznamenává výkony do excelové tabulky
Pálkovací hry – softball, brännball • technika odpalu, nadhozu, házení, chytání a autování • taktické prvky v herních situacích	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
	• využívá a dodržuje pravidla pálkovacích her, jejich znalost uplatňuje i při rozhodování utkání
	• ovládá taktické i technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře
Sportovní hry košíková • dribling, přihrávky, střelba, dvojtakt, HK • útočné a obranné herní systémy, hra volejbal • vrchní a spodní úder, podání, kombinace • přihrávek, útočný úder, postavení týmu připříjmu podání, nahrávka-přihrávka-úder • obranné a útočné herní kombinace florbal • vedení míčku, přihrávky, slalom mezi kužely • střelba z malé a střední vzdálenosti, nájezdy, herní kombinace a herní systémy, hra kopaná • sálová kopaná, vedení míče, přihrávky po zemi, vzduchem, zpracování přihrávek • střelba ze střední vzdálenosti, herní kombinace a herní systémy, hra, totéž i u velké kopané • dle možností další netradiční SH jako je ringo, bandy hokej, lakros apod.	• ovládá pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání
	• ovládá základní HČJ a HK a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži i při rekreačních činnostech
	• provádí podle svých možností individuální techniku jednotlivých HČJ a HK
	• ovládá emoce při hře
	• dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
	• vhodnou komunikací při sportovních hrách přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů
	• dodržuje podmínky fair – play – čestného soupeření
	• sleduje činnosti a výkony své i svých spolužáků a vyhodnocuje je
	• spolurozhoduje hry a soutěže, podílí se i na organizaci soutěží
	• zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit
	• užívá zavedené a osvojené názvosloví, správnou sportovní terminologii (povely, signály, gesta, značky apod.)
	• zorganizuje třídní turnaj (rozpis, tabulka výsledků)
	• sdílí tabulky s ostatními žáky ve třídě pomocí cloudového úložiště, vyhodnocuje data
Sportovní gymnastika akrobacie • kotouly vpřed, vzad v různých modifikacích • stoj na hlavě, stoj na lopatkách, stoj na rukou, přemet stranou, sestava z uvedených prvků přeskok • roznožka, skrčka - bedna nadél chlapci • roznožka, skrčka -bedna našíř, koza dívky hrazda	• využívá význam gymnastiky pro zdraví
	• dbá na správné držení těla
	• rozvíjí obratnost, kloubní pohyblivost a prostorovou orientaci
	• podle individuálních předpokladů zlepšuje úroveň pohybových schopností a dovedností
	• užívá odborné názvosloví a terminologii ve SG

• výmyk, přešvihy únožmo, seskok únožkou, seskok přednožením, obrat ve vzporu jízmo, vzepření závěsem v podkolení, podmet Rytmická gymnastika • cvičení při hudbě aerobic, power jóga • kondiční cvičení se švihadly, gymbaly, • overbaly(dívky)	• zvládá techniku odrazu z můstku a přeskoku přes určené nářadí
	• sleduje cvičení své i spolužáků a vyhodnocuje je
	• rozvíjí rytmické cítění a koordinaci pohybů
	• zařazuje zdravotně zaměřená cvičení (ZOZ)
	• provádí protahovací a kompenzační cvičení zaměřená na svalovou nerovnováhu
	• vytvoří krátké instruktážní video, nasdílí ostatním žákům ve třídě
Plavání • hry ve vodě, potápění, plavání pod vodou • práce nohou a paží, dýchání-prsa, kraul, znak • startovní skoky do vody	• využívá vhodně význam plavání a otužování pro zdraví člověka
	• dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování ve vodě
	• koordinuje práci nohou a rukou
	• uplatňuje důležitou funkci správného dýchání u plaveckých stylů
Bruslení • jízda vpřed, jízda vzad, brždění • přešlapování a překládání vpřed na obě strany • rovnovážný postoj v jízdě vpřed • sestavení celku z jednotlivých prvků	• zdokonaluje pohybové schopnosti a dovednosti
	• zvládá správný skluz, omezuje a odstraňuje negativní návyky
	• koordinuje, cit pro rovnováhu a estetický projev
Další moderní netradiční pohybové aktivity • outdoorové aktivity inline, lezení, spinning, lanové aktivity, vše dle aktuálních možností • posilování – vlastním tělem, stroje a zařízení v posilovně, veslovací trenažéry atp.	• objasní si smysl i účinek moderních sportovních trendů
	• upravuje fyzickou kondici, formuje postavu a ovládá stroje a zařízení posilovny včetně veslovacích trenažérů a spinningu
	• dokáže vhodně sestavit posilovací cvičební jednotku
	• vymezuje si vztah člověka k přírodě
Turistika, outdoor, vodní sporty - SK Chorvatsko, Rakousko • základy jízdy na windsurfingu • základy jízdy na kajaku • outdoorové aktivity v přírodě dle možnosti, dohody a požadavků skupin na sportovních kurzech teambuildingové aktivity	• ovládá základní techniky jízdy na windsurfingu a kajaku s důrazem na bezpečnost.
	• aplikuje základní techniky jištění a lezení na přírodních skalách
	• zlepšuje svou fyzickou kondici a odolnost prostřednictvím aktivní účasti na sportovních činnostech
	• dodržuje zásady bezpečného chování při pohybu ve vodě i v horolezeckém terénu
	• seznámí se s netradičními formami sportu v přírodě i na vodě a obohatí repertoár nabídky rekreačních sportovních aktivit
	• poznává, formuje a vytváří vztah k přírodnímu prostředí
	• posiluje pocit sebevědomí a samostatnosti
	• aktivně zapojuje do teambuildingových aktivit, rozvíjí schopnost kooperace, komunikace a řešení problémů ve skupině
	• využívá účinků outdoorových aktivit jako formu rekreace a zdravého životního stylu
	• vytvoří krátké video ze sportovního kurzu, nasdílí spolužákům

Tělesná výchova	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Tělesná a duševní hygiena • bezpečnost a hygiena cvičení	• dodržuje základní hygienické návyky v rámci TV
	• chová se ukázněně při TV a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svou činnost

• průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních • rozpozná souvislost mezi tělesným a duševním zdravím a vyvozuje z nich osobní odpovědnost za zdraví • provádí osvojené kompenzační a relaxační techniky a využívá je k prevenci jednostranného zatížení a regeneraci organismu
Základy první pomoci	• objasní si základy první pomoci v teorii i v praxi • zvládá techniku i význam resuscitace a osvojí si její základy • ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)
Atletika • atletická abeceda • sprinty – běh 60 m a 100m • vytrvalostní běhy na dráze i v terénu • běh na atlet. dráze na 800 a 1500 m • štafetový běh – nácvik předávky • skok do dálky • hod granátem • vrh koulí	• uvědomuje si význam rozcvičení, prohřátí a uvolnění svalů před zahájením sportovního výkonu • zvládá nízký a polovysoký start včetně povelů • podle individuálních předpokladů zdokonaluje výkonnostní úroveň v běžecké rychlosti a vytrvalosti • zvládá taktiku rychlého i vytrvalostního běhu jak na dráze, tak i v terénu, správné rozložení síly • zvládá techniku skoku do dálky, hodu granátem a vrhu koulí v rámci svých schopností a předpokladů • aplikuje osvojené dovednosti při soutěžích a rekreačních sportech • respektuje a dodržuje základní pravidla atletických disciplín, měří a zaznamenává sportovní výkony • užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta, značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák • měří sportovní výkony pomocí digitálního přístroje • zaznamenává výkony do excelové tabulky
Pálkovací hry – softball, brännball • technika odpalu, nadhozu, házení, chytání a autování • taktické prvky v herních situacích	• dodržuje pravidla pálkovacích her a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání • ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře
Sportovní hry Košíková • dribling, přihrávky, střelba, dvojtakt, HK • útočné a obranné herní systémy, hra Volejbal • vrchní a spodní úder, podání, kombinace přihrávek, útočný úder, postavení týmu při příjmu podání, nahrávka-přihrávka-úder • obranné a útočné herní kombinace Florbal • vedení míčku, přihrávky, slalom mezi kužely • střelba z malé a střední vzdálenosti, nájezdy • herní kombinace a herní systémy, hra Kopaná • sálová kopaná, vedení míče, přihrávky po zemi, vzduchem, zpracování přihrávek, střelba	• ovládá pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání • ovládá základní HČJ a HK a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži i rekreačních činnostech • provádí dle svých možností individuální techniku jednotlivých HČJ a HK • ovládá emoce při hře • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • vhodnou komunikací při sportovních hrách přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • dodržuje podmínky fair – play – čestného soupeření • sleduje činnosti a výkony své i svých spolužáků a vyhodnocuje je • spolurozhoduje hry a soutěže, podílí se i na organizaci soutěží

• ze střední vzdálenosti, herní kombinace a herní systémy, hra, totéž i u velké kopané • dle možností další netradiční SH jako je ringo, bandy hokej, lakros apod.	• zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit • užívá zavedené a osvojené názvosloví, správnou sportovní terminologii (povely, signály, gesta, značky apod.) - zorganizuje třídní turnaj (rozpis, tabulka výsledků) - sdílí tabulky s ostatními žáky ve třídě pomocí cloudového úložiště, vyhodnocuje data
Sportovní gymnastika Akrobacie • kotouly vpřed, vzad v různých modifikacích • stoj na hlavě, stoj na lopatkách, stoj na ruce, přemet stranou, sestava z uvedených prvků Hrazda • výmyk, přešvihy únožmo, toč vzad, • podmet, toč jízdo vpřed, vzepření závěsem v podkolení Rytmičká gymnastika • cvičení při hudbě aerobice, power jóga • kondiční cvičení se švihadly, gymbaly, overbaly (dívky)	• využívá gymnastiku pro zdraví • dbá na správné držení těla • rozvíjí obratnost, kloubní pohyblivost a prostorovou orientaci • podle individuálních předpokladů zvyšuje úroveň pohybových schopností a dovedností • užívá odborné názvosloví a terminologii ve SG • rozvíjí rytmické cítění a koordinaci pohybů • zařazuje zdravotně zaměřená cvičení (ZOZ) • provádí protahovací a kompenzační cvičení zaměřená na svalovou nerovnováhu - vytvoří krátké instruktážní video, nasdílí ostatním žákům ve třídě
Plavání • hry ve vodě, potápění, plavání pod vodou • práce nohou a pažemi, dýchání-prsa, kraul, z nak • startovní skoky do vody	• využívá význam plavání a otužování pro zdraví člověka • dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování ve vodě • koordinuje práci nohou a rukou • uplatňuje důležitou funkci správného dýchání u plaveckých stylů
Bruslení • jízda vpřed, jízda vzad, brždění • přešlapování a překládání vpřed na obě strany • rovnovážný postoj v jízdě vpřed • sestavení celku z jednotlivých prvků	• zdokonaluje pohybové schopnosti a dovednosti • zvládá správný skluz, omezuje a odstraňuje negativní návyky • koordinuje cit pro rovnováhu a estetický projev
Další moderní netradiční pohybové aktivity • outdoorové aktivity inline, lezení, spinning – vše dle aktuálních možností • posilování – vlastním tělem, stroje a zařízení v posilovně, veslovací trenažéry atp. • základy sportovní masáže, automasáže	• objasní si smysl i účinek moderních sportovních trendů • zdokonaluje fyzickou kondici, formuje postavu • ovládá stroje a zařízení posilovny včetně veslovacích trenažérů a spinningu • dokáže vhodně sestavit posilovací cvičební jednotku • vymezuje a dotváří si vztah člověka k přírodě
Pohybová a rytmická činnost • nácvik tanečních a pohybových kreací a nácvik nástupu na maturitní ples	• koordinuje pohyby v rytmu hudby, zvládá základní prvky choreografie
Základy sebeobrany • bloková výuka ve spolupráci s MP Děčín • pády, páky, kopy • vyhodnocení krizové situace (pouze dívky)	• zvládá několik druhů bezpečných pádů • dokáže použít prostředky k likvidaci útoku násilníka • rozpozná psychologický efekt hlasitého verbálního projevu

5.12 Zdravotní tělesná výchova

5.12.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Předmět Zdravotní tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je určen žákům III., příp. II. zdravotní skupiny s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem jako adekvátní náhrada povinné tělesné výchovy. Tato forma tělesné výchovy přispívá k odstranění nebo zmírnění oslabení žáků a rozvíjí jejich tělesné i duševní schopnosti přiměřenou vyrovnávací pohybovou činností, která je vždy individuálně dávkovaná. Zařazení tohoto předmětu vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, které je nutné napravovat a korigovat. Vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby napravování zdravotních oslabení a jejich zařazování do denního režimu žáků.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět Zdravotní tělesná výchova je vyučován v samostatných hodinách s časovou dotací 2 hodiny týdně. Skupina žáků je smíšená (chlapci a dívky) a jsou do ní zařazeni žáci všech ročníků od primy po oktávu (resp. 1.– 4. ročníku SŠ) bez ohledu na charakter jejich oslabení. Ke každému žákovi přistupujeme zcela individuálně podle jeho konkrétního oslabení, takže obsahová náplň hodiny nemusí být pro všechny žáky stejná. V hodinách zdravotní tělesné výchovy se cvičí s menším počtem žáků. Pokud se jejich zdravotní stav časem zlepší, přecházejí ze zdravotní tělesné výchovy do tělesné výchovy a naopak, takže se jejich počet i seznam mění. Hodina ZTV se liší od hodiny TV svou celkovou stavbou. Obvykle nemusí mít část průpravnou, hlavní část je rozdělena na část nácvikovou a kondiční. Závěr hodiny obsahuje kontrolu dosažených výsledků, ukládání domácích úkolů a hygienická poučení. Při výuce zdravotní tělesné výchovy využíváme cvičební podložky, velké a malé gymnastické míče, posilovací gumičky, netradiční a improvizované pomůcky. Pro pravidelnou výuku využíváme následující sportovní zařízení: • tělocvična Gymnázia Děčín (v areálu školy) • plavecký areál vnitřní i venkovní (8-10 min. chůze od školy) V učivu Zdravotní tělesné výchovy jsou rozlišeny tři základní druhy oslabení: Oslabení podpůrně pohybového systému (A) • poruchy funkce svalových skupin • poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení a vybočení páteře do stran • poruchy stavby dolních končetin Oslabení vnitřních orgánů (B) • oslabení oběhového a dýchacího systému • oslabení endokrinního systému • obezita • ostatní oslabení vnitřních orgánů

	Oslabení smyslových a nervových funkcí (C) • oslabení zraku • oslabení sluchu • neuropsychická oslabení
--	--

5.12.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• efektivně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • dle svých schopností aktivně přispívá (tematicky, obsahově) k náplni hodin TV. • s ohledem na potřeby týmu je schopen vybírat jeho členy. • při činnostech v hodinách předvídá možné následky svého jednání a dle toho své jednání upravuje.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kulturně. • rozumí pravidlům „fair play“ a snaží se je dodržovat.
Kompetence sociální a personální:	• adekvátně reaguje v situacích vyžadujících sebekontrolu a sebeovládání. • rozpozná pohybové aktivity, které kompenzují jeho psychické zatížení. • dle předem stanovených kritérií je schopen adekvátně hodnotit výkon svůj, nebo svých spolužáků.
Kompetence občanská:	• chová se kamarádsky a neodmítne pomoc, pokud o ni požádán. • dodržuje pravidla chování. • dle svého věku je schopen adekvátně reagovat v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích. • ovládá základy techniky první pomoci. • v rámci činností se snaží o pohybové sebezdokonalování. • provádí činnosti tak, aby sebe a spolužáky nevystavoval zdraví ohrožujícím situacím. • dle svých zájmů projevuje pozitivní vztah k pohybu.
Kompetence pracovní:	• po skončení aktivity uklidí pracovní místo. • záměrně nepoškozuje vybavení a pomůcky.
Kompetence k učení:	• na základě kritérií stanovených učitelem je schopen posoudit svou vlastní pohybovou a fyzickou výkonnost. • umí vyhledat informace související se zdravím a pohybem z různých zdrojů (knihy, časopisy, televize, internet). • adekvátně reaguje na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady. A upravuje dle nich své chování.
Kompetence digitální:	• vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • dle svých potřeb ukládání a zpracovávání informací. • sdílí data, informace a obsah s vybranými lidmi.

5.12.3 Učivo/výstupy

Tělesná výchova	
Učivo	ŠVP výstupy
- oslabení vnitřních orgánů	- snaží se pravidelně využívat speciálních cvičení dle svého oslabení, zvládat jejich techniku a optimální počet proveden podle pokynů

oslabení oběhového a dýchacího systému	- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
oslabení endokrinního systému	- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
obezita	- aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení
oslabení vnitřních orgánů	
cvičení zaměřená na vyrovnávání svalové nerovnováhy, rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů	
zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži	
koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu	
rovnovážná a koordinační cvičení	
- oslabení smyslových a nervových funkcí	
oslabení zraku	
oslabení sluchu	
neuropsychická onemocnění	
- cvičení zaměřená na vyrovnání svalové nerovnováhy	
vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému	
rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných	
postojů, sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu,	
orientaci v prostoru,	
zrakovou lokalizaci; u neuropsychických onemocnění zvažovat omezení	

5.13 Informatika

5.13.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Informatika
Oblast	Informatika a informační a komunikační technologie
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Rozvíjí dovednosti základního vzdělávání informační gramotnosti, tj. dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití výpočetní techniky pro komunikaci a práci s informacemi v digitální podobě. Pomáhá při prezentaci výsledků práce v ostatních předmětech jak v písemné, tak v digitální formě. Je určen všem žákům prvního ročníku čtyřletého a kvintě osmiletého gymnázia v rozsahu dvě hodiny týdně, žákům druhého ročníku, sexty a žákům maturitních ročníků v rozsahu jedné hodiny týdně. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači. Informatika seznamuje žáky s nově vznikajícími potřebami informačních technologií, prohlubuje jejich schopnost využívat a lépe se orientovat ve světě hardwaru, softwaru a informací. Informatika učí žáky zkvalitnit a zefektivnit řešení problémů, přípravu na vyučování a další vzdělávání pomocí osobních počítačů, dalších digitálních zařízení, školní sítě i internetu. Umožňuje žákům získané informace dále obsahově i graficky tvořivým způsobem zpracovávat, usnadňuje komunikaci mezi jednotlivci a institucemi, zvyšuje dostupnost vzdělávání žákům. Do vyučovacího předmětu jsou začleněna následující průřezová témata: Mediální výchova – Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy Osobnostní a sociální výchova – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů.

5.13.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	- rozpozná, které informace k vymezení problému či jeho řešení chybějí, a doplní je nebo uvede, jak by se daly získat - při řešení problému aplikuje získané vědomosti a dovednosti. - změní své rozhodnutí na základě nových informací či změněných podmínek.
Kompetence komunikativní:	- podle situace a podle toho, s kým a jak komunikuje, zvolí vhodný prostředek, dokáže je efektivně kombinovat. - rozlišuje přínosy a limity informačních technologií, které používá ke komunikaci, je si vědom rizik spojených s jejich používáním.
Kompetence sociální a personální:	- chová se slušně, je pozorný k druhým a ve svém jednání na ně bere ohled, pomáhá podle potřeby, radí se s ostatními a radí ostatním, dělí se o své nápady. - pokud to uzná za potřebné, své rozhodnutí změní a změnu objasní.

Kompetence občanská:	• svou pozici ve společnosti i vlastním životě promýšlí jakožto pozici informovaného a vzdělaného občana. • události, činnosti, názory i osobnosti posuzuje s odkazem na obecně uznávané a sdílené hodnoty. Své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích s druhými.
Kompetence k podnikavosti:	• umí pro dosažení cíle hledat různé cesty a rozhodnout se pro některou z nich. • umí se pro práci a řešení úkolů motivovat, najít pro sebe vnitřní motivaci. • k vytvoření představy o své profesi si shromažďuje konkrétní informace jak z nabídek a oficiálních zdrojů, tak ze zkušeností jiných lidí v daných oborech.
Kompetence k učení:	• osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, které pak využívá při dalším učení a pracovních činnostech. • využívá vědomě při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení. • třídí informace a vybírá relevantní informace pro určité téma.

5.13.3 Používané metody a formy

Definice kompetence	Metody, formy, strategie, činnosti, kterými je kompetence rozvíjena
Kompetence k učení	
osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, které pak využívá při dalším učení a pracovních činnostech využívá vědomě při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení třídí informace a vybírá relevantní informace pro určité téma	vedeme žáky k tomu, aby sami hodnotili výsledky práce své i žáků, porovnávali je s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formulovali závěry formou vlastních prezentací zadáváním vhodných úloh a problémů vedeme žáky k samostatné práci i spolupráci, nutnosti vyhledávat informace a posuzovat je
Kompetence k řešení problémů	
rozpozná, které informace k vymezení problému či jeho řešení chybějí, a doplní je nebo uvede, jak by se daly získat při řešení problému aplikuje získané vědomosti a dovednosti změní své rozhodnutí na základě nových informací či změněných podmínek	učíme je schopnosti formulovat své požadavky a využívat je v interakci s počítačem předkládáme jim problémy z běžného života a praxe a vedeme je k řešení s využíváním ICT vedeme žáky ke schopnosti řešit problémy s údržbou a udržováním ICT
Kompetence komunikativní	
podle situace a podle toho, s kým a jak komunikuje, zvolí vhodný prostředek, dokáže je efektivně kombinovat rozlišuje přínosy a limity informačních technologií, které používá ke komunikaci, je si vědom rizik spojených s jejich používáním	volíme vhodné zadávání (náročnost, struktura) problémových úloh, aby byli žáci vedeni ke skupinové práci vedeme žáky ke komunikaci prostřednictvím sítě vedeme žáky k užívání ICT při prezentaci svých názorů
Kompetence sociální a personální	

chová se slušně, je pozorný k druhým a ve svém jednání na ně bere ohled, pomáhá podle potřeby radí se s ostatními a radí ostatním, dělí se o své nápady pokud to uzná za potřebné, své rozhodnutí změní a změnu objasní	předkládáme žákům možnosti práce s informacemi pro obecné uplatnění postupů v praxi při skupinové práci vedeme žáky k sebehodnocení a správnému uplatnění ve skupině
Kompetence občanská	
svou pozici ve společnosti i vlastním životě promýšlí jakožto pozici informovaného a vzdělaného občana události, činnosti, názory i osobnosti posuzuje s odkazem na obecně uznávané a sdílené hodnoty. Svě povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích s druhými	vedeme žáky k zodpovědnosti, k vědomí využívání ICT s ohledem na stránku etickou, morální a legislativní
Kompetence k podnikavosti	
umí pro dosažení cíle hledat různé cesty a rozhodnout se pro některou z nich umí se pro práci a řešení úkolů motivovat, najít pro sebe vnitřní motivaci k vytvoření představy o své profesi si shromažďuje konkrétní informace jak z nabídek a oficiálních zdrojů, tak ze zkušeností jiných lidí v daných oborech	vedeme žáky k poznání jejich potřeb a možností vzhledem k jejich dalšímu vzdělávání a profesní orientaci vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech

5.13.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• ovládá a využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)
	• ovládá práci v textovém a tabulkovém editoru	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)
	• aplikuje základní zásady typografie.	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)
	• edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky.	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)

5.13.5 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	4.
------	---------	----	----	----

Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Hardware Software Textový editor		
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Tabulkové editory		Databáze
	Sociální komunikace	Informační sítě, internet		
	Morálka všedního dne			
	Spolupráce a soutěž	Základy psaní na klávesnici pomocí výukového programu ZAV 4. generace		
Mediální výchova	Média a mediální produkce		Informační etika Prezentace informací	
	Mediální produkty a jejich významy		Grafické editory	Multimédia - reklama a její výrazové prostředky

5.13.6 Učivo/výstupy

Informatika	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Informatika a informace - informatika a její aplikace, zdroje informací, číselné soustavy - záznam a kódování informací	- zná základní pojmy teorie informací - rozlišuje rozdíl mezi digitálním a analogovým záznamem informace
Hardware - díly počítače, procesor, operační paměť, HD, disketová mechanika, grafická karta, zvuková karta a reproduktory, síťová karta, základní deska, optické mechaniky, paměťové karty a USB disky, skříně a napájecí zdroje, porty. Trendy ve vývoji. Software - operační systémy, druhy programů. Právní aspekty, užívání softwaru, druhy programů podle licence. Svobodný software. Základy počítačové etiky. Údržba a ochrana dat	- ovládá základní pojmy nutné k dorozumění se v oblasti informačních a komunikačních technologií. - ovládá a využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware

• soubory a složky. Zálohování. Viry červi a ostatní. Nebezpečí z Internetu. bezpečná komunikace.	• řeší efektivně problémové situace na počítači
Ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT	• uvědomuje si, co je to duševní vlastnictví a s ním spojená nutnost ochrany autorských práv k tomuto vlastnictví.
• hygiena počítačového pracoviště	• dodržuje a aplikuje pravidla bezpečné práce s PC.
• psychologická a sociální rizika práce s počítačem	• racionálně pracuje počítačem a periferními zařízeními.
Informační sítě	• důsledně dodržuje postupy pro ochranu dat před viry a zneužitím.
• typologie sítí, protokoly, IP adresy, přenos dat.	• chrání si své zdraví, uvědomuje si rizika špatné hygieny práce orientuje se v principech a praktickém využití počítačových sítí
Internet	• ověřuje věrohodnost a validitu informací získaných z internetu.
• jako zdroj informací a nástroj komunikace, historie, připojení k Internetu, internetové prohlížeče, poštovní servery, diskusní skupiny,	• orientuje se na internetu, je schopen vyhledat jakoukoliv informaci.
e-learning.	• řídí se bezpečnostními a etickými pravidly pro používání internetu
Textový editor	• ovládá práci v textovém a tabulkovém editoru
• formáty písma, odstavce, styly odstavců, sloupce, odrážky, číslování	• aplikuje základní zásady typografie.
• grafické objekty v editoru, tabulky.	• edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky.
Klávesnicová gramotnost - psaní na klávesnicivšema deseti prsty	• ovládne prostřednictvím výukového programu klávesnici počítače pomocí desetiprstové hmatové metody
	• postupně zvyšuje rychlost a přesnost psaní

Informatika	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Informační etika	• dodržuje ustanovení autorského zákona při zpracování a prezentaci informací
• Ochrana autorských práv, citace	
• publikování	• zpracovává a prezentuje seminární práce
Aplikační software pro práci s informacemi	
Grafické editory	• charakterizuje základní pojmy počítačové grafiky
rastrová grafika	
• používání digitálního fotoaparátu, skeneru	• získává digitální fotografie z fotoaparátu, skeneru nebo internetu
• základní úpravy fotografií	• uplatňuje základní zásady správné úpravy grafiky
• vytváření koláží	• modeluje 3D modely, pracuje s 3D tiskárnou a opracováním vytištěného modelu
vektorová grafika	
• skládání vektorových kreseb – základní objekty, tvarování objektů	
• export grafiky	
• 3D tisk a modelování	
Prezentace informací	• zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím prezentačního software
počítačová prezentace	• řídí se principy pro vytvoření prezentace
• zásady pro zpracování počítačové prezentace	• připraví si podklady pro prezentaci
• práce s prezentačním programem	• vytvoří přehlednou prezentaci a nastaví způsob jejího předvedení
Tabulkové editory	• objasňuje principy a běžně používá tabulkový kalkulátor.
• formát buňky a oblasti, početní operace, funkce	• používá vestavěné i vlastní vzorce a funkce

• tvorba grafů	• vytváří a edituje grafy.
----------------	----------------------------

Informatika	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Publikování • Pokročilá práce s textem – hromadná korespondence, obsah, rejstřík • formy dokumentů a jejich struktura zásady grafické a typografické úpravy dokumentu	• zvládá pokročilejší práci s textem • dodržuje ustanovení autorského zákona při zpracování informací
Zpracování a reprezentace dat • práce s funkcemi a tabulkami, filtrování dat	• zvládá pokročilé zpracování dat v tabulkovém editoru, práci s vzorci
• Tvorba grafů	• zvládá tvorbu přehledných grafů a tabulek a srozumitelně reprezentuje komplexní data
Databáze • tvorba databáze • relace, formuláře, sestavy	• zvládá jednoduchý návrh a vzhled databáze, úpravy tabulek • sestaví pomocí průvodce jednoduchý formulář a sestavu
Algoritmizace a programování • tvorba a rozbor algoritmů • analýza komplexních úloh a jejich logický rozbor • tvorba jednoduchých programovacích řešení	• zvládá rozbor a sestavení algoritmu, popis jeho jednotlivých částí a hodnotí jeho efektivitu a srozumitelnost, rozpozná problematická místa algoritmu • rozumí • zvládá vytvořit základní programy, deklaruje vstupy a výstupy se správnými datovými typy, je schopen rozboru cizích programů na odpovídající úrovni a popisu jejich funkčnosti

5.14 Volitelné semináře

Volitelné předměty a semináře jsou žákům nabízeny ve třetím a čtvrtém ročníku v rozsahu 2+2, respektive 6+6 hodin.

Jejich výběr je adaptován v každém školním roce dle aktuální nabídky pedagogů, či poptávky studentů. Konkrétní seznam nabízených seminářů je dostupný na webu školy v sekci škola ve složce dokumenty.

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáků

Aktuální podmínky hodnocení žáků definují samostatné dokumenty:

- Školní řád
- Klasifikační řád školy pro hodnocení ve vyučovacích předmětech

Tyto dokumenty jsou v aktuální verzi dostupné [na webu školy](#).

6.2 Autoevaluace školy

6.2.1 Oblasti autoevaluace

OBLAST AUTOEVALUACE	CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÉ ROZVRŽENÍ
Podmínky ke vzdělávání	• zlepšit materiální situaci školy • zajistit dostatek prostor • doplnit sbírky • doplnit knihovnu • vybavovat ICD technikou	• dostatek finančních zdrojů • finanční přínos z doplňkové činnosti • zlepšení materiální vybavenosti – spokojenost učitelů	• analýza záznamů z inventarizace • kontrola stavu budovy • zprávy předmětových komisí (požadavky, závěrečná zpráva)	1x za rok (leden) průběžně
Personální oblast	• zajistit odborný růst pedagogických pracovníků • zajištění kvalifikovanosti • spolupráce mezi pedagogy	• kvalita a účinnost, četnost DVPP, množství vzdělávajících se pracovníků • počet kvalifikovaných pracovníků • vyhodnocení spolupráce při konkrétních činnostech (exkurze, projekty, kult. akce atd.)	• plán DVPP a práce s ním • podpora doplňování kvalifikace, přijímání kvalifikovaných pracovníků • vedení společného plánu exkurzí, kulturních akcí • rozhovory s pedagogy	průběžně dle potřeby průběžně
Řízení školy	• soulad výuky se ŠVP	• výuka jednotlivých předmětů odpovídá ŠVP	• kontrola výstupů, časového rozvržení učiva	čtvrtletně (vedoucí PK + vyučující)

	• spolupráce mezi vedením školy a pedagogy • vytvářet podmínky pro realizaci žáků	• kvalita, funkčnost komunikace uvnitř školy • ochota pracovníků • přehled akcí, na nichž učitelé spolupracují • spokojenost žáků	• hospitace • diskuse – osobní kontakt • schůzky předsedů př. komisí s vedením školy • využívání týmové práce • Swot analýza	průběžně čtvrtletně 1x ročně 1 x za 4 roky
Podpora žákům	• zajistit profilaci žáků • rozvíjet mimoškolní a reprezentační aktivity žáků • názornost a efektivitu výuky podpořit exkurzemi, kurzy • rozvíjet projektovou činnost • vytvářet podmínky pro práci studentské rady • vytvářet prostředí eliminující rizikové jevy	• kontrola volit. předmětů ve vztahu k potřebám žáků • počet a úspěšnost pořádaných akcí, vyhodnocení ohlasů • splnění cíle akce, hodnocení žáky a pedagogy • analýza výsledků projektů, hodnocení výstupů • studentská rada pracuje samostatně, spolupracuje s vedením školy • počet a kvalita preventivních akcí	• co nejširší nabídka volitelných předmětů • podpora mimoškolních aktivit • zařazovat exkurze a kurzy do tematických plánů • stanovovat cíle akcí, kontrola jejich splnění • zařazovat projektovou práci jako metodu naplňování kompetencí • řešení některých akcí školy (vánoční den, projektový den apod.) za pomoci SR • vzájemné návštěvy SR a vedení školy • plán preventisty	1 x ročně 1x ročně, průběžně 1x ročně (září) průběžně průběžně podle potřeby 1x ročně, průběžně průběžně
Spolupráce s rodiči				

Spolupráce s dalšími subjekty	• zapojovat rodiče do života školy • udržování osobních vztahů s rodiči • informování rodičů • udržování velmi dobré spolupráce s UR • rozvíjet vztahy s Městem, městským divadlem, organizacemi	• účast rodičů i veřejnosti na akcích školy, rodičovských schůzkách • elektronická komunikace (Bakaláři) • fungující spolupráce UR a školy • úspěšnost akcí školy pořádaných ve spolupráci s jinými organizacemi	• včasné informování rodičů, reagování na jejich podněty • dotazník • server Bakaláři • schůzky UR s vedením školy, aktuální připomínky Spolku k chodu školy • analýza zpráv a ohlasů	1 x za 4 roky průběžně 2 x za rok průběžně průběžně
Průběh, výsledky vzdělávání	• efektivní výuka • využívání nových efektivních metod	• cíle a metodické vedení vyučovacích hodin • úspěšnost výukových akcí pořádaných školou • využívání odborných a speciálních učeben • efektivita výuky předmětu • spokojenost žáků	• hospitace, následné hospitace, rozborů hodin • přehled akcí školy • umožnit využívání moderně vybavených učeben	průběžně 1x ročně průběžně 1 x ročně 1 x za 4 roky

	• udržovat nadprůměrnou úroveň vědomostí a dovedností	• umístění školy ve srovnávacích testech • umístění žáků v olympiádách, soutěžích	• zadávání srovnávacích testů • Swot analýza • využití srovnávacích testů, celostátních testů – dle nabídky • zapojení do olympiád a soutěží	1x ročně
Výsledky práce školy	• dodržování plánu práce na daný školní rok • propagace – image školy • zhodnocení hospodaření	• shoda plánu se skutečností • zájem o školu, kvalita, webových stránek, ohlasy v tisku • čerpání rozpočtu, doplňková činnost, hlavní činnost	• kontrola shody plánu se skutečností • kontrola web. stránek • výroční ekonomická zpráva	1 x ročně čtvrtletně/průběžně 1 x ročně

6.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace

- **Podmínky ke vzdělání:**

obsah a průběh vzdělávání – mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
obsah a průběh vzdělávání – plánování výuky,
obsah a průběh vzdělávání – realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
obsah a průběh vzdělávání – školní vzdělávací program,
podmínky ke vzdělávání ekonomické,
podmínky ke vzdělávání materiální,
podmínky ke vzdělávání personální,
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,
úroveň výsledků práce školy – kvalitativní analýza,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – organizační řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – pedagogické řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – strategické řízení,
výsledky vzdělávání žáků/děti – hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti),
výsledky vzdělávání žáků/děti – klíčové kompetence,
výsledky vzdělávání žáků/děti – motivace (motivace žáků),
výsledky vzdělávání žáků/děti – postoje (postoje žáků ke škole),
výsledky vzdělávání žáků/děti – úspěšnost absolventů,
výsledky vzdělávání žáků/děti – znalosti a dovednosti

6.2.3 Nástroje autoevaluace

analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, anketa pro učitele, hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.), zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti, zpětná vazba absolventů, zpětná vazba externích subjektů

6.2.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny nepravidelně.